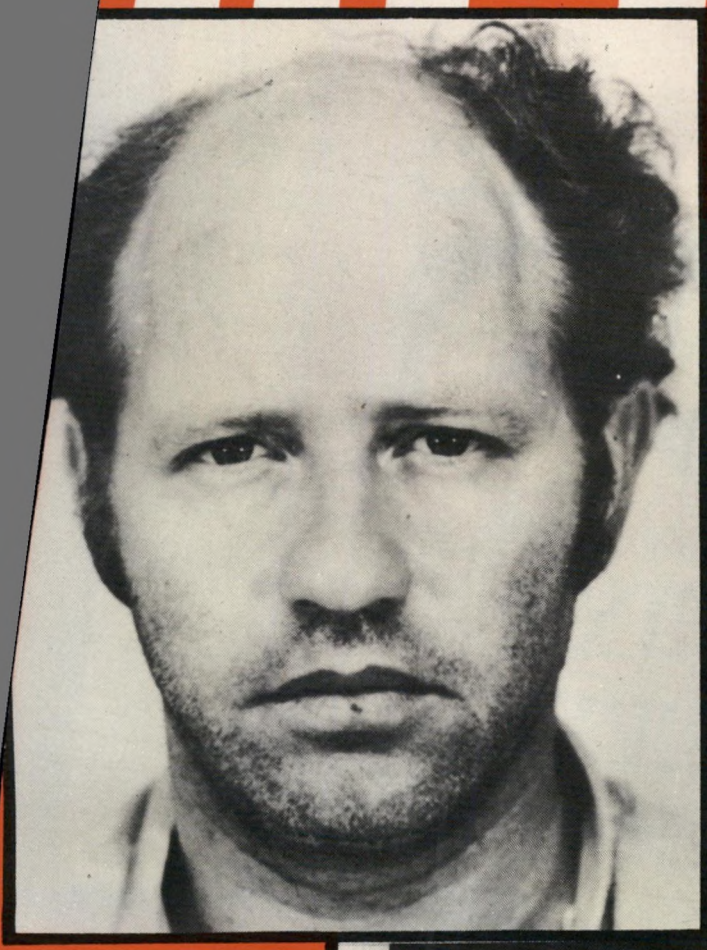
המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)
שנה 50
מספר 2521
י"ג טבת תשמ"ו, 25.12.1985

העולם הזה

ברכת גור

האם הוא נראה כך?

עלית
קראנץ
משקל נקי 45 גרם
אצבעות ופלים
בשוקולד חלב
ללקק את האצבעות. "כיף כף" של עלית.
טוב לי עם עלית

מכתבים

עניין פשוט

על נוכחותו של נשיא המדינה בוועידת רק"ח (העולם הזה 18.12).

למה לסבך עניין פשוט, כמו נוכחותו של חיים הרצוג בפתיחת וועידת רק"ח (סופו של טאבו)? הלא זה היה צריך להיות, מזמן, דבר מובן מאליו. חיים הרצוג הוא נשיא המדינה כולה, כולל אזרחיה הלא־ציוניים והלא־יהודיים — אז למה שלא יכבד, בתוקף תפקידו הצרמוניאלי, את ועידתה של מיפלגה שיש לה ייצוג נכבד בכנסת (ובעם)?

אני רק מקווה שיעשה אותו הדבר לכשיוזמן לוועידת הרשימה המתקדמת לשלום.

יוסף פרייג, חיפה

• • •

חרוזים בשני זווים

על פרשת דויד בלאס (העולם הזה 11.12 ואילך).

הקורא חסיס עושה לעצמו חיים קלים. הוא חורז חרוזים (אגב, חרוזים בשני זווים) וגומר עניין: חלאס עם בלאס.

ומה יהיה על המיליונים של הקיבוצים? ואיפה הצדק? ואיפה היושר?

באותה רוח אפשר לומר גם דברים אחרים, למשל: אף לא שקל למיכאל רקל!

זאב גלעד, תל־אביב

• • •

החנקן עולה לראש

עוד על התנהגות הבנקים (העולם הזה 11.12 ואילך).

מותר לקורא אילן מבת־ים לכתוב שכאשר הוא נזכר בבנקים, עולה לו החמצן לראש. לי עולה, במיקרים אלה, החנקן לראש.

עד היום טרם קלטתי את עניין מניות הבנקים. מדוע אף אחד לא שיתף אותי ברווחים שהיו לאנשים במשך שנים ממניות הבנקים המווסתות ודווקא כאשר אלה, שהרוויחו משך שנים, החלו להפסיד, אני חייב לפצות אותם, על־ידי ההסדר הממשלתי, שכספיו הלא יבואו, בסופו של דבר, מכיסי?

ושנית, אם כבר קיבלה הממשלה על עצמה את האחריות למניות הבנקים, מדוע לא נטלה את הבנקים לבעלותה, כפי שמקובל במיקרה של פושט־רגל?

אם אני כבר משלם, ועוד אשלם, הייתי רוצה להיות, לפחות, כמו בסיסמה של הטוטו, שותף.

שאול קופמן, תל־אביב

• • •

איזה מין סקר

על שאלון־המין של תלמידות אוניברסיטת חיפה (העולם הזה 18.12).

איזה מין שאלון? איזה מין סקר? נבחרה אוכלוסיה של אלף נשים, המהוות מידגם בלתי־מייצג לחלוטין (מכיוון שהן היו בעיקר סטודנטיות מצפון הארץ, לא נשים יותר קשישות, לא נשים מערי־פיתוח וכו' וכו') ומתוך אלה ענו מאה — היענות של 10% — שייתכן ובכלל ענו רק מתוך כל הסיבות הלא־רלוונטיות בעולם (שחרור האשה, דווקא, לעשות צחוק מהעניין) ומזה מסיקים מסקנות?

כאשר אבי־אבות חוקרי־המין, הזואולוג האמריקאי אלפרד קינסי, ערך את הסקרים שלו בשנות ה־40, הוא תישאל אוכלוסיה של 18 אלף איש ואשה, לפני שפירסם את ההתנהגות המינית של הזכר האנושי (ושל הנקבה האנושית)!

קלמן ברנרט, תל־אביב

ההתייחסות הרצינית בכיכול לסקר־המין החיפאי מזכירה לי את הפאשלה בה"א הידיעה של מחקרי דעת־הקהל. היה זה המישאל לקראת הבחירות לנשיאות ארצות־הברית בשנת 1936, שערך ירחון אמריקאי, ועל־פי מימצאיו הוא קבע בוודאות מוחלטת ניצחון מוחץ למועמד הרפובליקאי, אחד אלפרד מוסמן לנדון, וכישלון מוחץ למועמד הדמוקראטי, פרנקלין רוזוולט, שהתמודד על תקופת־כהונה שניה.

התוצאות היו, כזכור, הפוכות לגמרי. לנדון נחל את אחת המפלות החמורות ביותר שנחל מועמד לנשיאות כל שהוא אי־פעם.

איפה היתה הטעות של הירחון? הוא ערך את המישאל בצורת מישאל טלפוני, בין מנוויו, בעלי הטלפון, תוך התעלמות מן העובדה כי באותם ימים רחוקים היו טלפונים מצויים רק בבתי אמידים, שהם, מטבע בריותם, מצביעים רפובליקאים.

ואגב, בניגוד ללנדון — אילנפט ומושל־(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

איך הוא נראה?

האם הרוצח הפסיכופט צבי גור זייף לעצמו מיסמכים שבעזרתם ברח לחו"ל? האם התקין לעצמו פיאה נוכרית? בסרנתו בכלא היו לו כל האמצעים לעשות זאת. „העולם הזה" מגלה: הוא אפילו זכה בשתי חופשות מהכלא!

8

איפה וייצמן?

עזר וייצמן, הידוע בכנותו ובאומץ ליבו, מעז למרוד גם בשימעון פרס, באשר זה נכנע לשיגיונות הליכוד. אך הצרה האמיתית שלו היא שאין לו גיפות משלו, וקשה לנצח מישהו שאתה נמצא בכיסו.

11

אשה לבנה באפריקה

מיהי העיתונאית הישראלית אוהבת אפריקה, שהצליחה להפגיש את ראש הממשלה עם נשיא חוף־השנהב? תמר גולן, הג'ינג'ית הלובשת תמיד לבן, הוכיחה שוב כי היא מצליחה במקום שבו נכשלים מישרדי־חוץ, שגרירים רשמיים ואפילו שרים.

10

• • •

נשיא שחור בישראל

ומיהו פליכס הופואה בואני, אותו הנשיא אפריקאי המנוסה והמפוכח, שביקר בישראל לפני 23 שנים, בחברת רעייתו היפה מרי־טורז?

18

כתבת השער האחורי:

חיי גבר

תוך התייעצות עם מומחים, חיבר „העולם הזה" שאלון על חיי־המין של הגברים, לשימושם של הקוראים. בחן את עצמך: איך התיפקוד שלך?

38

למי איכפת?

ח"כ מתי פלד דרש דיון במליאה על סיוע שמגישה ישראל למישטר הרצחני בגואטמלה. בתוך שבוע אחד קרו כמה דברים: שרה דורון מנעה דיון, במדינה המרכז אמריקאית נפלה הדיקטטורה, והעיתונות האמריקאית פירסמה פרטים מבישים על העזרה הישראלית לרודנים. אך מי בכלל מתרגש מכך?

6

ריבקה שריר:

„יכולתי לקבל התקף־לב!"

מלבד העיון בחשבון־הבנק שלה, נחתה השבוע על ריבקה שריר, אשת שר־התיירות, עוד מהלומה: נקניקן רודף פירסומת, הנאשם בזיוף דולארים, שיקבב במישפטו את שם בעלה. ריבקה: „אברש"ה קיבל את הדיכה יותר קשה ממני. אבל למה ה"רדיו סרב לפרסם הבחד שה? הרי גם אני יכולתי לקבל התקף־לב!"

7 6

למסיבת החתונה שלהם, השבוע, באו שרי חן וצביקה סמלר (בתמונה) כשהם כבר נשואים כדת וכדין, אחרי החופה שנערכה ברבנות. המיבה: סירוב הרבנות לערוך את החופה במועדון שאינו שומר על חוקי הכשרות!

22

בגין לא שונה

בטלוויזיה החליטו להפיק סרט על חייו של מנחם בגין, כולל קטעים ארכיוניים שלא שודרו מעולם. על הפצרות העורכים להצטלם לסרט, אין גיבור־ההפקה עונה כלל.

35

במיזרח העמוק

תאילנד עצמה נמצאת במיזרח הרחוק, אבל בתי הכלא שלה – כך מתלוננים הישראלים העצורים שם – הם פשוט בקבר העמוק ביותר. שליח „העולם הזה" ממשיך בדיווחיו על חשודי ההרואין.

29

צפוף בהיכל

קוני דירות מיואשים ששמו כספם על קרן הצבי, ברוקרים שהסתבכו, נקניקן זייפן, עיתונאים שסרחו ופקיד בכיר שאהב קרקעות – כולם התחככו אלה באלה באותו היום בהיכל־המישפט. לרוצחים פשוטים מן הישוב פשוט לא נותר זמן.

36

מורמוני פותח את פיו

ראש צוות ההקמה של האוניברסיטה המורמונית מספר על פגישותיו עם רבנים וח"כים, כולל אברהם שפירא ומנחם פרוש („הוא לחץ את ידי בחמימות. ג'נטלמן אמיתי"), על החיים בצל הטרור החדרי („איימו לרצוח את הנשים והילדים שלנו!"), על טבילות בירדן ליד דגניה, על המיצוות וחוקי־הכשרות של עדתו, ומטיח: „התמיכה שלנו במדינת ישראל יותר יעילה מכל מעורכת־הסברה שלכם בעולם!"

14

דין לעורך דין

אברהם איזמן, עורך־דין וחבר מועצת עיריית נתניה, שהוא חתנו של סרקליט מחוז־המישפט העליון.

32

נוצות נוצצות

תוספות כמו נוצות, צעיפים, אבנים נוצצות וסיכות בוהקות יכולות לחדש המלתחה הישנה. יש רק להשקיע הרבה דימיון ומעט כסף.

24

העולם הבא

המורמונים יורשו לשחק כדורגל בשבת – אך ההורמונים יגורשו מירושלים ★ גוברת הברחת המוחות היהודיים לחו"ל – פרופסור בטכניון נתפס בלוד כשהוא מסתיר מוח בגולגלתו ★ הולך ופוחת מיספרם של קבלני־הבניין – יוכרזו כנראה כחיות מוגנות.

42

המדורים הקבועים:

מיכתבים – חרוזים בשני זוזים 3
איגרת־העורך – מימונו של מוסד הממלא שליחות 4
תשקיף – שרון מוכר פנטהאוז 5
במדינה – החוצפה והבורות 6
הנדון – האם הוא רציני? 11
אנשים – מדוע הוענקה ביצת־כבוד לטדי קולק 12
ראיון – עם דייוויד גלברייט, ראש צוות־ההקמה של האוניברסיטה המורמונית בירושלים 14
יומן אישי – לא ספר לבר־מיצווה 17
גם זה וגם זה – סיבה לנסיעה ויין משורש פטרוזיליה 21
לילות ישראל – מישפחה צוחקת ודומעת 22
חלון־ראווה – חידוש המלתחה 24
מה הם אומרים – פיתרון לטאבה 26
לא יימצא גם בעוד 15 שנה! 26
הורוסקופ – מה צפוי בשנת 1986 31
קולנוע – עבודה וייט־נאמית 33
מיכתבים לרותי – מבוקש: נהג המכונית בעל החיוך המשגע 34
שידור – סרט על מנחם בגין 35
תשבצופן – יופיטר לא טעה (3 אותיות) 40
תמרורים – שיעור־ריקוד בלירה 41
העולם הבא – חליפה שחורה לחניך מצטיין בקורס קראטה במאה שערים 42

איפה הכסף?

ראש־עיריית ירושלים, טדי קולק, מתרוצץ בין שרים וח"כים, מנסה לגייס כסף לתקציב העיר. אך הכסף לא נמצא בכיסם של השרים, אלא בכיסם של האזרחים. ומי שמשלם את המיסים הוא, בסופו של דבר, הבוחר. ומי שמשלם את המיסים הוא, בסופו של דבר, הבוחר.

12

איפה הכסף?

ראש־עיריית ירושלים, טדי קולק, מתרוצץ בין שרים וח"כים, מנסה לגייס כסף לתקציב העיר. אך הכסף לא נמצא בכיסם של השרים, אלא בכיסם של האזרחים. ומי שמשלם את המיסים הוא, בסופו של דבר, הבוחר.

12

קול קורא

איני מרבה לאכול במיסעדות, ואיני קורא את המדורים לביקורת־המיסעדות שהחלו פורחים בארץ בימי הכלכלה הנכונה של יורם ארדור.

משום־כך אינני יכול לשפוט מהו טיב ידיעותיו של ירון לונדון במדור שלו לביקורת־מיסעדות. המופיע באחד החינמונים. אולם אני יכול בהחלט לשפוט על טיב ידיעותיו בשטח שהוא הקריש לו קטע במדור אחר שלו, המוקדש לביקורת־עיתונות. קטע זה נוגע לי ולשטח שבו אני מתמחה מזה 35 שנים — משק העיתונות.

כתבתי כאן לפני שבוע על הקשר שבין אי־תלותם של העיתונים ובין העובדה שהם מתקיימים ממכירת גלויונותיהם. הוצאתי מכלל זה את החינמונים, המתקיימים על המודעות.

לונדון בא להתפלמס עם הערה זו, ונעזר לשם כך בנתונים כלכליים. לצערי, אין הוא מצוי בעובדות, ודוב הנתונים שהוא מביא מופרכים מעיקרם.

הוא איננו אשם באי־ידיעה זו, כי העיתונים רגילים להעלים עובדות אלה. תמוהה רק הפסקנות שבה הוא מדבר על נושאים, שאין לו כל יכולת להתמצא בהם.

העיתונים אינם מפרסמים נתונים אמיתיים על הכנסותיהם ממודעות. דוב העיתונים שומרים על מיספרי התפוצה שלהם בסוד. האחרים מפרסמים מיספרים כוזבים, ולפעמים כוזבים עד כדי גיחוך.

מכיוון שאיננו רוצים להשתתף במישחק זה, איננו מפרסמים את מיספרי־התפוצה של העולם הזה, אף שאין מה להתבייש בהם. איני רוצה לשקר, ואיני רוצה להתמודד עם מיספרים כוזבים של אחרים. לכן אנחנו מסתפקים בפירסום המוסמך והמדעי של המכון למחקר חברתי ושימושי, החוקר את ציבור הקוראים מטעם איגוד המפרסמים. לפיו קוראים את העולם הזה מדי שבוע 119.931 איש ואשה בעוד שאת העיתון שבו פירסם לונדון את דבריו, חדשות, קוראים 194.964. אין זה מיספר מרשים לגבי צהרון, מה גם שהושקעו בו סכומים ענקיים.

כזב המודעות

לונדון טוען שהפירסום בהעולם הזה מכסה שליש מתקציבנו, בעוד שבעיתונים אחרים מכסות המודעות שני שלישים. הוא חי על הירח.

לפני שנתיים, בימי הגאות האריזונית, באו שני שלישים של הכנסות העולם הזה מה־פירסום, שמילא כ־20 עד 30 עמודים בכל גליון. מצב העיתונים האחרים היה דומה. כיום אומנם מהווה הפירסום רק כשליש מהכנסותינו — אך זהו המצב גם כמעט בכל העיתונים האחרים (ואני משתמש במילה "כמעט" רק לשם זהירות). מבחינה זו אין הבדל בין העולם הזה ושאר העיתונים.

מאז שהתמוטט משק־המודעות בארץ, נשאר המצב חמור. חלק ניכר מן המודעות המופיעות בעיתונים מתפרסמות בחינם או כמעט־בחינם, כדי לשמור על "יוקרה". מודעות רבות אחרות אינן מכסות אף את הוצאות־הייצור שלהן (דפוס ונייר). ואחרות ניתנות תמורת סחורות, הממלאות את מחסני העיתונים, ונמכרות במחירי־הפסד.

אנחנו מסרבים להשתתף במישחק זה. כל המודעות אצלנו הן בתשלום מלא. צימצמנו את מיספר עמודינו והתאמנו את עצמנו למצב הכל־כלי.

יש רק מומחים מעטים בארץ היודעים את המצב לאשורו. מובן שלונדון איננו ביניהם. לונדון טוען כי אין לבעלי־המודעות השפעה על העיתונים הרציניים. גם כאן הוא חי על הירח. יש, ועוד איך יש! העיתונים בארץ מלאים בטאבואים — רשימות חשאיות של איסורי־פירסום, וככל שהמודעות בתשלום מתמעטות, כן גדל כוחם של בעליהן למנוע פירסומים שאינם רצויים להם.

לונדון מצטט את פרשת לוינסון, וטוען שבנק הפועלים לא הצליח למנוע פירסומים, ורק השפעתו האישית של לוינסון על עיתונאים מסויימים (ששוחדו על־ידו) מנעה את פירסום הפרשה.

גם בעניין זה אין לונדון יודע את העובדות. בנק־הפועלים הפעיל לחץ כביר למניעת פירסומה של הפרשה, והבוח הכלכלי שלו כנותך מודעות השפיע מאוד־מאוד. אומנם. היו במגננון הבנק כמה אנשים שרצו בפירסום, אך הנהלת־הבנק התנגדה לכך בפירוש, מתוך חשש שעיסקי הבנק ואמינותו ייפגעו. היה לבנק חלק בקשר־ההשתקה.

אנחנו פוצצנו את הפרשה (לונדון שכח לציין זאת) מפני שלחצים אלה אינם פועלים עלינו, וזהו הסיפור כולו.

במשך 20 שנה היה העולם הזה מוחרם על־ידי הגוש המרכזי של המפרסמים — מיפעלי המדינה, הסוכנות וההסתדרות. ולא מפני שהם לא העריכו את העולם הזה, אלא דווקא מפני שהעריכו מאוד את כוחנו ורצו לחסלו. עמדנו בלחץ זה, עד שהחרם התבטל מעצמו, פשוט מפני שהעולם הזה היה נחוץ למפרסמים. בניגוד לדעתו המלומדת של לונדון, ולפי המחקר שהזכרתי, קהל קוראי העולם הזה הוא מבחינת המפרסמים קהל היעד הטוב ביותר בארץ, לפי נתוני הרמה הכלכלית, הגיל וההשכלה.

בעלים ועורכים

לונדון מעלה גם את השאלה אם טוב לעיתון שאדם אחד יהיה בעליו ועורכו הראשי גם יחד. הוא מביע על כך ריעה שלילית. אני מסכים איתו עקרונית, אך זה תלוי, כמובן, באישיותו של האיש. אם זה אדם המבקש להתעשר, הוא יכוון את העיתון לפי האינטרס הכלכלי. אך גם אם הבעלים אינו עורך את העיתון בעצמו, הוא יבחר בעורך המשרת מטרה זו. לדוגמה: בעיתון שבו פורסמו הדברים של לונדון יש אומנם הפרדה בין הבעלים והעורכים, אך השימוש התכוף בכותרות גיזעניות לשם הגדלת התפוצה בוודאי מתאים לאינטרס של הבעלים יותר מאשר לדעת העורכים.

אולי יש להעולם הזה מזל בכך שבעליו־עורכו רואה בעיתון זה מוסד הממלא שליחות, כך שהאינטרסים הכלכליים הצרים היו תמיד כפופים אצלנו למטרת העיתון. אך גם עיתון זה חייב להתנהל כביזנס ולכסות את הוצאותיו כדי להתקיים. אין הוא נזון מקרנות גלויות או סודיות, אין הוא ממומן על־ידי מיפלגות או קונצרנים שיש לשרת אותם, ואין הוא מחפש שותפים בדמות ספסרי־בורסה ונוכלים, כעיתונים מסו־יימים.

עיתון זה אכן ממומן על־ידי קוראיו, ועל כך גאוותנו.

נותר רק לקוות שבבואו לכתוב ביקורות על מיסעדות, מסתמך ירון לונדון על נתונים בדוקים יותר. אחרת יש לחשוש לקיבות קוראיו.

אהרון אחיטוב

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

מדינה (קאנזאס) המחזיק מעמד עד עצם הימים האלה (רק לאחרונה חגג את יום־הולדתו ה־98) — נסגר אותו ירחון זמן קצר אחרי כישלונו.

ורדה בספי, הרצליה

● ● ●

חנינה לתל־מונד

על שינוי שמו של מיתקן־כליאה.

נציב בתי־הסוהר הודיע לראש המועצה המקומית תל־מונד על שינוי שם בית־הסוהר תל־מונד לבית־הסוהר השרון.

כנציגת התושבים וכחברת ועדת־החינוך במושבה אני מבקשת מכתבי העולם הזה לחדול מלהשתמש בשם תל־מונד לציון בית־הסוהר הנ"ל.

בהוראה של הנציב תוקן עוול של שנים שנגרם למושבה ותיקה, שתדמיתה קולקלה עקב קריאת מיתקן־כליאה (שאינו נמצא כלל בתחום־שיפוטה) על שמה.

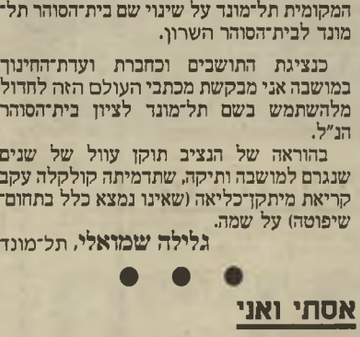
גלילה שמואלי, תל־מונד

● ● ●

אסתי ואני

על אליל־הזמר אלי עידן (העולם ה־זה 11.12).

באחד הגליונות האחרונים של העולם הזה

אלי עידן האמיתי
יש תקליט ויש אשה

פורסם תצלום של זוג נאה, מעל לכותרת אסתי עידן, אשתו של אלי עידן וכו'.

אבל הזוג בתצלום לא היינו אנחנו. אם כי נכון, כפי שכתוב בכותרת, שהוצאתי תקליט חדש ונכון שאסתי עובדת כפקידה בחברת־ביטוח.

אלי עידן, תל־אביב

● ● ●

הנסיון האוטומוטיבי

על מירוץ־מכוניות בכביש ירושלים תל־אביב (העולם הזה 20.11 ואילך).

מה בדיוק רוצה הקורא לוי מאורי אבנרי? מדוע, בעצם, אסור לנסוע במהירות רבה בכביש ירושלים תל־אביב? הלא זאת אוטוסטראדה לכל דבר, מסוג האוטוסטראדות שבארצות אירופיות רבות מותר לנסוע בהן 130 קמ"ש ואף יותר.

ובכלל, הגיעה השעה שנזכור שאנחנו בסוף המאה ה־20 וכבר יכולנו ללמוד מהנסיון האוטו־מוטיבי: כמה שיותר מהר על הכביש — ככה פחות זמן על הכביש; וכמה שפחות זמן על הכביש — ככה פחות סיכוי לתאונה.

שלמה מזרחי, רמת־גן

● ● ●

בעברית אין בעיות

על שמו של גוף האו"ם, המטפל בפליטים הערביים (העולם הזה 18.12).

זאת אחת השגיאות הנפוצות לכתוב, כפי שכתב העולם הזה במדור תשקיף האחרון, בכותרת לידיעה — אונר"א.

אונר"א הוא גוף שהוקם על־ידי האו"ם, מייד לאחר יסודו, והוא יועד לספק סעד ושיקום לעקורי מילחמת־העולם (שמו המלא היה מינהל הסעד והשיקום של האומות המאוחדות).

כמעט עשר שנים לאחר מכן הוקם על־ידי האו"ם גוף סיעודי אחר — אונרוו"א (סוכנות הסעד והתעסוקה של האומות המאוחדות) שכשמה כן היא ואוכלוסיית־היעד שלה הם פליטי פלסטין בארץ־ישראל, בירדן ובלבנון, כשהסוכנות מספקת להם מזון בסיסי, שיכון וחינוך, עד עצם היום הזה.

ואגב, לוא הייתם מסתפקים בראשי־התיבות העבריים (כמקובל בין הרשויות בירושלים) סס"ת (סוכנות הסעד והתעסוקה), היתה השגיאה נמנעת.

יוסף עפים, חולון

● ● ●

השכלה משובצת

על הלשון העברית ותשבצי העולם הזה.

לפני כמה שבועות (העולם הזה 27.11) קראתי במדור המיכתבים למערכת על היריבות שנתגלתה במישפחה של קוראי העולם הזה משזו עמדה על אפשרויות העשרת הלשון בעזרת פיתרון תשבצי העולם הזה.

השבוע נוכחתי לדעת עד כמה הם צודקים. בתשבץ האחרון (21, מאוזן) גיליתי ציפור־שיר בחמש אותיות, הלא היא החמריה. כמי שלמד פעם זואולוגיה ידעתי עד השבוע רק שקוראים לה ERYTHROPYGIA GALACTOTES.

רן לוי, תל־אביב

● ● ●

נסיעה שלא היתה

על ידיעה במדור תשקיף (העולם הזה 11.12).

בקשר לידיעה במדור תשקיף, שנשאה את הכותרת „ברקת למסע מיסתורי בחו"ל": מרדכי ברקת, מנהל המכס ומס ערך מוסף, לא נסע לחו"ל מאז יוני 1984, ומכאן שלא היתה נסיעה מיסתורית ולא כל נסיעה אחרת.

עלמה יצחקי, ראש לישכה, אגף המכס ומע"מ, ירושלים

● ● ●

יפה מאוד

על שיבושי לשון.

בקוראת העולם הזה 30 שנה ידועה לי רגישותו של אורי אבנרי לשיבושי הלשון העברית. לכן אבקש לשים לב לשני שיבושים שביחים בהעולם הזה דווקא:

● לכתוב מחד ומאידך — זאת בורות. אלה מילים ארמיות (מחד = מאחר; מאידך = מאחר). יש לכתוב מחד גיסא ומאידך גיסא — מצד אחד ומהצד האחר.

● לכתוב זה מאוד יפה, זה יישום לקוי של מיבנה אנגלי — איט איז וורי נייס. בעברית יש לכתוב: זה יפה מאוד.

שרה פישל, הרצליה

השולם הזה לפני 25 שנה

גועל נפש

שנת 1960 היתה אחת השנים של ראשית האופוריה הישראלית־אפרי־קאית. בירושלים עקבו בדריכות אחר המתחולל ביבשה המתעוררת, ובשחייליו של קולונל אחד לקחו בשבי טוען־לנשיאות מתמרד בקונגו הרחוקה. הידהדה הפרשה בארץ, כפי שדיווח העולם הזה, בגליון שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

● הבריחה האחרונה המתהלכת במיסדרונות הכנסת בירושלים: באו אל מנחם בגין (באותם ימים: ראש האופוזיציה) וסיפרו לו, כי לדברי רדיו קאהיר אכלו חייליו של אלוף־מישנה מובוטו (כיום: נשיא זאיר מובוטו ססה־סקו) את ידו של פטריס לומומבה השבוי.

תגובתו של בגין: „גועל־נפש! לעולם לא אהיה מסוגל לאכול את ידו של בן גוריון (באותם ימים: ראש ממשלת ישראל)."

דבר תשקיף

תפנית ב"תיק אלבין"

צפויה תפנית חשובה בחקירת תיק אלבין.
היחידה הארצית לחקירות־הונאה מטפלת בשני אישי־ציבור, ולהערכת החוקרים יש בסיס מישפטי למימצאים שהם שוחרו על־ידי מיכאל אלבין.

פרס מקדם מכירות

בעוד חודש עומד שימעון פרס לצאת לביקור ממלכתי במערב אירופה, שבמהלכו ינסה לשכנע את ראשי ממשלות בריטניה וגרמניה המערבית להפעיל את השפעתם על נאט"ו, להעניק תנאים טובים יותר לחברות ישראליות במיכרזים של הברית הצפון־אטלנטית.

שריר לווה כסף למכולת

בחקירתו של השר אברהם שריר, על־ידי יורם גונן, ראש היחידה הארצית לחקירות־הונאה בממה הארצי, התברר שסכומים בשיעורים שונים, אשר הועברו לחשבונו על־ידי בני־מישפחה וידידים, נועדו לשימוש של אשת־השר, ריבקה, ל־קניות במכולת. שריר הסביר לחוקריו שהוא התקשה לגמור את החודש, והיה זקוק לתמיכה מישפחתית, למרות משכורתו הממלכתית.
ביחידה המרכזית התבדחו, שאולי מסיבה זאת מרבה שריר לשהות בחו"ל: כדי לחסוך עשרות ארוחות מישפחתיות בחודש.

שמיר הולם ביידיש

בלישכת ראש־הממשלה מודאגים מהחזקה שתפס יצחק שמיר בשידורי קול ישראל ביידיש, אחרי שבחודשים האחרונים הוא נוהג באופן קבוע להכריז בשידורים אלה הצהרות מדיניות נוקשות.
.לא ייתכן שכלי־תיקשורת ממלכתי ישרת רק מיפלגה אחת." אומרים עוזריו של שימעון פרס, המחפשים עתה בדחיפות אישיות מהעבודה, שתסכים אף היא להתראיין ביידיש.

מאבק סוכנים בגואטמלה

מחריף מאבק סוכני־הנשק הישראליים בגואטמלה. פסח בן־אור, לשעבר מס' 2 אצל סוחרי־הנשק הבינלאומי מרקוס כין, זכה בייצוג שם, למורת־רוחו של כין.
המפעיל את כל קשריו לביטול העיסקה של בן־אור עם גואטמלה.
בין השניים מתנהל עתה מאבק חריף על ייצוג חברות־נשק ישראליות במרכז־אמריקה.

צור התעלם מאהרון

שר־הקליטה יעקב צור התעלם ממחלקת העליה בסוכנות היהודית, שהיתה אחראית בלעדית להעלאת יהודי־אתיופיה לארץ.
השבוע חגג צור בכנסת, בנוכחות ח"כים ועסקני־העבודה, מלאות שנה ל"מיבצע משה" — אך לא הזמין למקום את חיים אהרון מחרות, ראש המחלקה־לעליה בסוכנות.

למרות ההקפאה — יוצאים לחו"ל

בכירים בסוכנות מצליחים באחרונה להתחמק לחו"ל, לשליחויות קצרות, למרות ההקפאה שהטיל אריה דולצין על כל הנסיעות.
השליחים יוצאים מטעם המגבית, שמנכ"לה בישראל, נפתלי לביא, מחלק לאחרונה למקורביו בסוכנות שליחויות־הטבה לחו"ל.

קבלן בקשיים

קבלן ירושלמי ידוע נקלע באחרונה לקשיים. כך ניתן ללמוד, כפי הנראה, מבקשתו לאחת מתחנות־הדלק בבירה לסמך דלק לצי המכוניות שלו באשראי לזמן ארוך.

הפנטהאוז של שרון למכירה

הפנטהאוז ברחובות, שבו התגורר בעבר השר אריאל שרון, מוצע בימים אלה למכירה.
הפנטהאוז, הנמצא ברחוב הנשיא ה־ראשון, שייך לראש עיריית רחובות לשעבר, שמואל רכטמן, ויועד לאחותו. הפנטהאוז נבנה בשעתו על־ידי הקבלן אריה דייקסל, אחיו של סגן־השר מיכאל דקל, תוך חריגות־בניה. רכטמן איפשר לשרון לגור בדירה לתקופת־מה, בזמן שגם רכטמן היה ח"כ.

צרות ביעל

יש גם הנהנים מהצרות של קופת־החולים ההסתדרותית והבעיות בצמרת „אמפ"ל" של בנק הפועלים: אין מי שיעשה סדר בחברת המחשבים „יעל", הנמצאת בבעלות משותפת של „אמפ"ל" וקופת־החולים.
לפני שלוש שנים הציעה יעל לחברת כלל ביטוח לבנות למענה מערכת לביטוח־חיים במחשב, למרות שתחום זה הוא המומחיות של חברת אדי לוי. עופר רגבי, האיש החזק של יעל, התעקש לבנות את המערכת במחיר בלתי־מציאותי של 250 אלף דולר, כדי לכבוש נתח־שוק חדש.
הפרוייקט, שהיה אמור להיגמר לפני יותר משנה, התגלה כבושל. הוא עודנו בשלבים ההתחלתיים שלו, וכבר צבר הפסדים של יותר מחצי מיליון דולר.

קריית הפלדה למאבק תיקשורתי

קריית הפלדה יוצאת עתה למאבק תיקשורתי נגד השר אריאל שרון, על שאיפשר למקורבים לחרות לייבא ברזל ארצה. קריית הפלדה של כור היא בעלת מונופול ליבוא ברזל.
חברת־העובדים נרתמה לעזור לקיריה במאבק התיקשורתי, שייפתח כבר בימים הקרובים.

הגינדים מוכרים רכוש

האחים משה ויגאל גינדי מוכרים רכוש בארץ. באחרונה נמכרו מיגרשים ריקים, השייכים לשניים, וכן מכוניותיהם הפרטיות. שתי הווילות בסביון לא הוצעו עדיין למכירה.

„דן יונייטד" — סוכנת נסיעות

חברת האוטובוסים דן יונייטד מנהלת משא־ומתן מתקדם עם סוכנות הנסיעות גמא טורס, במטרה לרכוש אותה.
כך תהפוך חברת האוטובוסים לבעלת סוכנות דומה לזו של אגד.

הרשת מסתלקת

רשת ניהול מלונות בינלאומית עומדת להסתלק מניהול בתי־מלון בארץ. הרשת החליטה על ניתוק קשרים, בגלל שיקולים כלכליים.

יערי ל„דבר"?

אהוד יערי, כתב הטלוויזיה לענייניים ערביים, מנהל משא־ומתן עם „דבר", כדי להיות שליח העיתון בוושינגטון.
לתפקיד יועד אמנון דנקנר, אך אם המשא־ומתן עם יערי יסתיים באופן חיובי, יסע האחרון לארצות־הברית, בתנאי שימשיך לעבוד בדבר במשך שלוש שנים אחרי שובו מהשליחות. יערי התחיל את עבודתו העיתונאית בדבר.

שוק הזהב יחוסל

סוחרי־זהב בגדה המערבית צפויים לפשיטות של המישטרה, בעיקבות מעצרו של חשוד ברצח־הכפול סמוך לבית־שמש, של ערבים שעסקו בסחר בזהב.
החשוד, יהודי ממרכז־הארץ, מסר פר־טים מדוייקים על מיסחר בלתי־חוקי בזהב ושמות הסוחרים העוסקים בכך.

מיכשור אלקטרוני בכלא רמלה

הכלא המרכזי „איילון", הנמצא ברמלה, עובר באחרונה תהליך של הכנסת מיכשור אלקטרוני. הוא יוקף בגדר אלקטרונית, והמעברים בין האגפים יהיו בפיקוח טלוויזיה במעגל סגור.
האמצעים המודרניים תוכננו עוד לפני בריחתו של צבי גור מהכלא.

הבימאית רזניק לגרמניה

הבימאית הישראלית אתי רזניק הוזמנה לגרמניה, לביים שם מחזמר לילדים, בחודש הבא.
המזמין, אגמונט אלשנר, שהוא מנהל תיאטרון נודד בצפון גרמניה, מבקר עתה בארץ והתרשם מעבודותיה של רזניק בהצגות של התיאטרון לילדים ולנוער.

קיסר × 4

רשת מלונות קיסר מתרחבת, ותגיע לארבעה מלונות.
בימים אלה מתנהל משא־ומתן לרכישת מלון קיים בתל־אביב ולהסכת שמו. בעוד שישה חודשים ייפתח מלון של הרשת בטבריה. כרגע פועלים שני מלונות בהנהלתו של אבי אלה, באילת ובירושלים.

מיפלסים שונים לכינרת

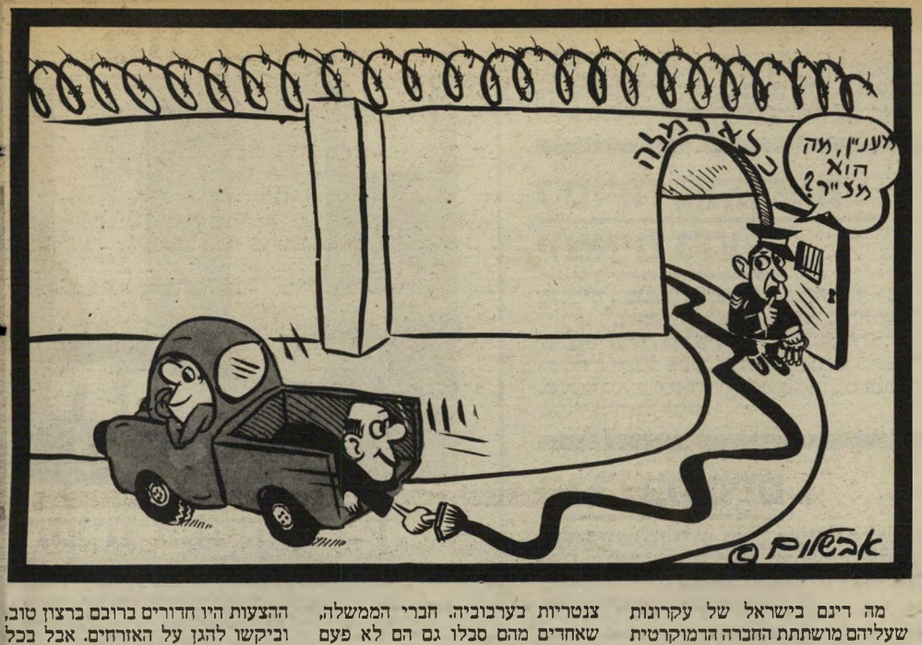
שני גופים, „מקורות" ומינהלת־הכינרת, מוסרים דיווחים על גובה מי־הכינרת. מתברר שאין תיאום בין שני הגורמים, ומיפלס הכינרת משתנה בהתאם למוסד המדווח עליו.

„גשר הירקון" תסגר

מיסעדת הדרכים מיפגש גשר הירקון, הסמוכה לגשר דרך־חיפה בתל־אביב, עלולה להיסגר בקרוב, משום שהעיריה הוציאה צו־סגירה, בגלל היעדר רישיון־עיפעול.

פושט־הרגל הפסיד דירתו

ריקרדו מה־טוב, אחד מבעלי חברת־הבניה המתמוטטת קלרין, הפסיד את דירתו הפרטית, פנטהאוז במיגדלי פינקס, שהחברה בונה בימים אלה בדרך־חיפה בתל־אביב.
הפנטהאוז, בשווי 150 אלף דולר, יעוקל בקרוב, על־פי בקשת־נושים, שרכשו דירות באותו מיבנה.

העם
שני אנשים

הפושע צבי גור הצליח לברוח. אך האיש רפי סוויסה עמד במיבחן

אדם בשם צבי גור, רוצח פסי־כופאט, הצליח השבוע להעמיד את המדינה על רגליה בפעם השניה.

פעם עשה זאת, כאשר ביצע את הפשע שלו. השבוע עשה זאת שוב, כאשר ברח מן הכלא (ראה עמודים 8־9).

תוך כדי כך העמיד גור באור הזרקורים את האיש האחראי עתה לבתי־הסוהר: רפי סוויסה, ואת מפקד בית־הסוהר, יוסי פולק.

גור מול סוויסה. הפושע פורע את החוק, והוא מערער את הכללים המוסכמים שעל פיהם מתנהלת חברה תקינה. הוא סובל, לעיתים קרובות, מאי־שפיות מוסרית — אי־תיפקוד של מצפון אישי, המגביל את מעשיו של אזרח רגיל.

האזרח בעל־המצפון מבין כי החוק דרוש כדי לאפשר קיום־בצוותא של אנשים בני־חורין בחברה המבטיחה את זכויות־האדם שלהם. הוא מפקיד את ניהול ענייני־החברה בידי אנשים האמורים להגן על זכויות־האדם האלה. יתכן שהתוצאה המסוכנת ביותר של מעשי הפושע היא ניפוצם של יחסים אלה, המבוססים על הסכמה כללית ואימון הדדי.

צבי גור, שחטף ילד וגרם תוך כדי כך למותו, אדם מתוחכם אך חסר־מצפון, מייצג את הטיפוס הזה של הפושע. מולו העמידה החברה את רפי סוויסה, המייצג בצורה מובהקת ביותר את הטיפוס ההפוך — שליח־הציבור ושומר־החוק במיטבו, אדם המאמין בזכויות־האדם, והפועל על פיהן.

ראש מורם. יתכן שמכל מאות האנשים שהוצבו בתפקידים חשובים בימי ממשלת־האחדות־הלאומית, סוויסה היה המתאים ביותר לתפקידו.

הוא התגלה לציבור כאדם בעל שאר־רוח. האסון האישי שפקד אותו — כליאת בנו בצרפת בגין עבירת־סמים — הגביר את המודעות שלו לבעיות האנושיות של האסיר. למרות שהופקד על מערכת שהיא כמעט חסרת־תקנה, מבחינה חומרית ואנושית כאחת, ניגש במרץ לשפר את מצבם של האסירים, ביטל כמה מן הנוהלים הפחות־אנושיים בבתי־הכלא, יצר מו־דעות חדשה לצרכים האנושיים של האסירים. העובדה שהוא יהודי מיזרחי, בעל מיבטא מיזרחי, הגבירה את האמון בו מצד אוכלוסיית־הכלא, שבה יש רוב מיזרחי.

מי שבא לשקם אסירים, צריך לדעת כי זהו תפקיד כפוי־טובה ושובר־לב, ושרבות בו האכזבות. פושעים מתוח־כמים יודעים לעורר אמון ולנצל אותו. מול כל מיקרה של שיקום מוצלח יש כמה מיקרים הפוכים, המספקים חומר לבעלי הגישה הצינית והמרושעת.

הסכנה הגדולה הגלומה בפרשת גור היא שיש בה כדי להציג את דורשי־השיקום, ובראשם סוויסה עצמו, באור מגוחך ונלעג. פקיד זהיר נוטה במצב כזה להרכין ראש ולעבור למחנה הציניקאים גס־הלב.

במיבחן זה התנהג סוויסה השבוע למופת. תחת לגמגם סיסמות בנוסח „נפיק לקחים", האהובות כל־כך על הנמושה הישראלית המצויה בתפקיד, הוא דבק ב„אני מאמין" שלו בראש מורם, והבטיח שלא לנטוש את הקו האנושי.

במיבחן השבוע, המנצח המוסרי היה סוויסה.

הממשלה
החוצפה והבורות

אברהם שריר אוהב פירסומת. וגם שמעון פרס. אבל...

מיהו אברהם שריר — אזרח המ־מלא זמנית תפקיד ציבורי, או שליט פיאודלי מורם־מעם?

מיהי ממשלת־ישראל — הנהלה נבחרת של מדינה דמוקרטית, המור־כבת מעסקני־מיפלגות מצויים, או מועצה של דוכסים ונסיכים, העושה במדינה ככל העולה על רוחה?

מיהו שימעון פרס?

מה דינם בישראל של עקרונות שעליהם מושתתת החברה הדמוקרטית המודרנית, כגון שוויון האזרחים לפני החוק, חופש־העיתונות, זכות־הציבור־לדעת, פומביות־המישפט, פיקוח הצי־בור על נבחריו, אחריות הנבחר כלפי הציבור?

מחיר התהילה. השבוע היתה בממשלת־ישראל סצינה שכמעט לא תיאמן.

שר־התיירות אברהם שריר — אחד השרים הפחות־חשובים בממשלה, שקנה לעצמו שם בעיקר כאלוף הנסיעות לחו"ל בחברת אשתו — התלונן על העוול הנורא שנגרם לו.

לתלונות אלה היה יסוד כלשהו. העיתונות פירסמה עליו ידיעות שמ־קורן היה במישטרה. ידיעות אלה היו מוגזמות. והפירסום לא היה מאוזן. אחת הידיעות נבעה מאיזכור בעת דיון בבית־מישפט (ראה מיסגרות).

אולם ידיעות כאלה, עם כל חומרתן, הן לחם־חוקם של פוליטיקאים בכל חברה דמוקרטית: הנוהל הדמוקרטי מחייב אדם, המתיימר להיות שליח־הציבור, לעמוד בביקורת חריפה הרבה יותר מאשר אזרח רגיל, שאין לו יומרה כזאת, ושאין לו שליטה בכספי הציבור. זהו מחיר התהילה — הצד השני של מטבע הפירסומת.

אולם שריר, שחש עצמו נפגע, קרא באוזני הממשלה הצהרה אישית נר־גשת, שבה שימשו הפאתוס והאגו־צנטריות בערבוביה. חברי הממשלה, שאחדים מהם סבלו גם הם לא פעם מפירסומים פוגעים, התרגשו.

עלה על כולם שימעון פרס, אמן הפירסומת־העצמי („שימעון פיר־סומת", „ענייטר פרס"). בהחלטה בת־רגע קבע שהממשלה תיזום לאלתר חוק, אשר יאסור את פירסום שמותיהם של חשודים בעבירות פליליות.

מות־נשיקה. החלטה זו היתה תערובת של חוצפה ובורות, תערובת המציינת את הממשלה הזו מיום קומה כמעט בכל השטחים.

חוצפה — כי המניע היה גלוי וחסר־בושה. חברי־הממשלה רצו להגן על עצמם מפני ביקורת הציבור. גרם להחלטה מיקרה שקרה לשר אחד. אומנם דובר על חוק אשר יחול על כל האזרחים. אך היה ברור כי הכוונה המפורשת היתה להעניק זכות נוספת לחברי־הממשלה, המשופעים בזכויות־יתר.

לרשות כל האזרחים עומדים החו־קים הקיימים — וביניהם החוק לאי־סור לשון־הרע, שהוא הדראסטי ביו־תר הקיים בעולם הדמוקרטי כולו. לפי חוק זה, יכול גם אברהם שריר לתבוע את עלבונו. אולם אין הוא מסתפק בכך, וחבריו סבורים כי מגיע להם אמצעי נוסף של הגנה ונקמה.

בורות — כי חוקים מסוג זה נרונו כמעט מאז קום המדינה. כמעט בכל כנסת הובאה הצעה כזאת. בעלי ההצעות היו חדורים ברובם ברצון טוב, וביקשו להגן על האזרחים. אבל בכל פעם, כאשר ניגשת הכנסת לדיון רציני, הסתבר כי המצב הפוך: חוק כזה יפגע באזרחים, יביא למעצרים המוניים ובל־תי־מבוקרים, ישלול את זכויות־האזרח וזכות־הציבור־לדעת, ובסופו של דבר לא יעמוד במיבחן המציאות.

משום־כך מתו כל ההצעות הקוד־מות מות־נשיקה בוועדות־הכנסת.

מכונת־פירסומת. במיקרה של שריר וחבריו, יש להתקפה זו של „עליהום" על העיתונות מימד נלעג במיוחד.

ממשלה זו, יותר מכל ממשלה קודמת, משופעת ברודפי־פירסומת, המטרידים את העיתונות יומם־ולילה ברדיפה אחרי כותרת.

יתכן כי אברהם שריר עולה גם מבחינה זו על כל חבריו. מישרדו הוא מכונה שתוצרתה העיקרית, והכמעט בלעדית, היא פירסומת לשר. השר ועוזריו משקיעים מאמצים בלתי־נלאים במשימה זו, ולא בלי הצלחה. הם הפכו את שריר, עסקן אלמוני ודל־כישורים, לדמות ציבורית ידועה.

אולם ברגע שהעיתונות העזה להטיל בו דופי, התגלה כי רדיפת־הפירסומת של השר היא חד־סיטרית מאוד. הוא מוכן לשבור את הכלים שפעלו עד כה למענו.

אין פירוש הדבר כי כלי־התיקשורת הם בפרשה זו — כמו בפרשות אחרות — טלית שכולה תכלת. שריר צודק בכמה מתלונותיו. ההתחרות בין העי־תונים, הנתונים במצב כלכלי קשה (ראה איגרת העורך, עמוד 4), גורמת להם לא־פעם לנפח פרשות, תוך רדיפה אחרי השערוריה היומית העסיסית.

ביקורת עצמית דרושה לעיתונות, ויתכן מאוד שחסרים כלים מתאימים לכך. אך ההתערבות הגסה של הממ־שלה, בעיקבות עלבונו של פוליטיקאי אחד והתנשאותו של ראש־הממשלה־הזמני, היא סכנה למישטר הדמוקרטי כולו.

יחסים מרחביים
סטירת־לחי

„העולם הזה" פירסם את איזמו של אבי־ניראל. האם התגשם השבוע?

העולם כולו עקב השבוע בדריכות אחרי הדראמה בבית־המישפט בעיר הצרפתית נאנט. שלושה פושעים לכדו שופטים, פרקליטים וקהל כבני־ערי־בה, ורק אחרי מהלכים ממושכים שיח־ררו אותם ונכנעו.

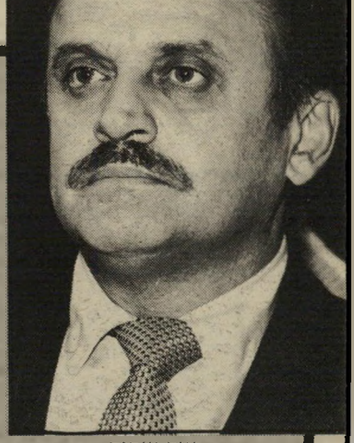
שניים מן השלושה היו פושעים צרפתיים. האיש אשר יזם את התקרית היה פלסטיני. הוא טען שהוא „קרוב" לאבו־נידאל.

„אברנידאל" הוא צברי אל־כנא, ראש אירגון־טרור קטן ורצחני, הפועל בהשראת סוריה, לוב ועיראק.

אותו אבו־נידאל העניק לפני כמה שבועות ראיון לשבועון הגרמני דר

(המשך בעמוד 10)

כיצד זה קרה לשריר

שר שריר
המצאה של בדש

בסמיכות של יומיים שורבב שמו של השר הליברלי לשני עניינים. ראשית, דווח שהוא יוזמן לחקירה מישטרתית בעניין טיב קשריו עם מיכאל אלבין. גם אם לשריר היתה תחושה בלתי־נוחה מהדלפה, שהתבררה כעבור כמה ימים כנכונה, הרי היה ברור לכל בר־דעת שחקירת השר היא הכ־רחית.

ידי המישטרה היו כבולות

ן שריר ואלבין שררו יחסי ידידות עמוקים. שריר הודה גם בעבר, וגם השבוע מעל מסך הטלוויזיה, שאלבין תמך בסיעתו. בכסף ובציוד, בזמן מאבקי־בוח בתוך המיפלגה הליברלית. שמו של שריר נרשם בכל מיני מיסמכים של המנוח, ואם לא די בכך, סכומי־כסף מסיתוריים הועברו לחשבון הבנק שלו דרך סניף־בנק ביפו. היה זה יותר מטיבעי שהוא יתבקש להשיב על כמה שאלות. לדעת אנשי־מישטרה. לא על כולן.

שריר הבין את הנקודה, ולכן הוא מיהר לברך את אנשי־המיש־טרה על החקירה המהירה ותוצ־אותיה. אך קיצנו יצא על שריבוב שמו עם בדש. איך זה קרה?

ניתוח המיקרה מוכיח, שאין קשר בין עניין זה ובין דרישת שריר, כפי שבאה לידי ביטוי בטלוויזיה, לחוקק חוק שימנע פירסום שמות־חשודים.

ביום הרביעי בבוקר הובא הנקניקן משה בדש לבית־המישפט המחוזי, להמשך מישפטו. שבו הוא נאשם בכך שעמד בראש רשת זייפני־דולארים.

התובעת, לביאה לב־און, התחי־לה לחקור אותו. בדש התעלם ממרבית שאלותיה של התובעת, ודיבר בעיקר אל שני העיתונאים שנכחו באותו זמן באולם (ראה עמודים 36־37) ללא שום קשר לשאלות של לב־און, אמר לפתע בדש: „חקרו אותי אם השר שריר קיבל ממני דולארים."

על־פי החוק הקיים, אין לצד שלישי, ששמו מוזכר בחלל אולם בית־המישפט, הגנה מפני פירסום. כל מה שמוזכר באולם, גם אם הוא לא נרשם בפרוטוקול, ניתן לציטוט בכלי התיקשורת.

שמו של שריר היה בכותרות ממילא. לא עבר זמן קצר, ודיברי בדש זכו לכותרות סנסציוניות. שלא מדעת. שירתו העיתונים, אשר עטו על המציאה. מניפולטור תיקשורתי מעולה, שכבר הוכיח בעבר את כישרונו בהמצאות חס־רות בסיס ושחר, שרק נועדו לצוד כותרות.

בדש שמע, כפי הנראה, ששמו של שריר נמצא ממילא בכותרות, בעניין חקירת־אלבין, וזינק על העגלה.

הכותרות עשו את שלהן. מפכ"ל המישטרה, דויד קראוס, המצוי עתה במוקד התקפות חכ"ים שונים, בגלל החקירות הרגישות שבהן מטפלת המישטרה, קיים מייד בירור עם החוקרים שהיו ממונים על חקירתו של בדש במחוז תל־אביב וביחידה הארצית לחקירות־הונאה. הובהר, חד־מש־מעית, כי אף לא אחד מהחוקרים שאל את בדש כל שאלה שהיתה קשורה לשריר, ולוא ברמז.

דובר המישטרה היה בוודאי שמח להכחיש את המידע הכוזב שסיפק בדש לעיתונות. תוך שי־מוש באולם בית־המישפט. אך ידיו היו כבולות. הכחשה מישטרתית לדברים שנאמרו באולם בית־המישפט היא התערבות בהליך מישפטי („סוב יודיצה").

כך לא יצאה הודעת הכחשה של דובר־המישטרה, ושריר הממורמר – ובצדק – מצא אילן להתלות בו: להאשים את העיתונות. „המוצצת את דמי ואוכלת בבשרי החי".

בן־ציון ציטרין ■

מונולוג של ריבקה שריר:

„יכולתי נקבע התקרי־נבי!"

ריבקה שריר ובתה דפנה
„ציד המכשפות לא יכול להימשך!"

שנה אחת יותר מדי

ריבקה שריר היא אשה בחדשות. ג'ינג'ית, תוססת, בעלת גינונים צבריים, בת 49. לאחרונה עלה שמה בקשר לשמועות על חשבון־הבנק שלה (ראה במדינה) וקודם־לכן כשפסעה למטה בכבש המטוס שהחזיר אותה ואת בעלה, שר־התיירות אברהם („אברש'ה") שריר, אחרי היעדרות בת כמה שבועות מהארץ. היעד־רותו של הזוג שריר מהארץ דווחה בהרחבה ובליגלוג בעיתונות.

משנחת הזוג בארץ, חיכה להם תעלול־פירסומת של הצהרון חדשות בצורת זר־הלוויה. ריבקה, הידועה כאשה פיקחית, איבדה את שלוותה ועוטטה כאילו אמרה: „עכשיו אני מבינה את אלה שירדו מהארץ!"

היא עוד לא התאוששה מהתקרית. היא מספרת שלא אמרה את הדברים החריפים המיוחסים לה.

„ירדנו מהמטוס," היא משחזרת, „הילדים רצו אלינו. אנחנו מישפחה מאוד מלוכדת! היתה התרגשות גדולה. אברש'ה הלך קדימה. פיתאום אני רואה בחור ובחורה צועדים לאט ואוחזים בזר, שנראה כמו זר של הלוויות. גם דרך־האחיזה אפיינה זר כזה. חשבתי שזה היה בעניין של הצעירה שנורתה במטוס החטוף, ניצן מנדלסון, ושאלתי מייד: האם היא נפטרה?

„פיתאום אני רואה שהזר מוגש לבעלי! נכון שאיבדתי את העשתונות. ניגשתי אל הצעירים, שנשאו את הזר, ושאלתי אותם: תגידו, אתם יודעים מה הזר הזה מסמל? ועוד בישראל!"

היא מתרגשת מאוד, בשעת שיחזור המאורע והשיחה כולה. „לא אמרתי, מעולם, שאני מבינה את תופעת הירידה. אני אוהבת מאוד את הארץ! אבל כשזה מגיע למימדים כאלה של השמצות, היטפלות, פגיעה בזולת ועלילת־דם – זה כבר יותר מדי!"

היא יושבת בשימלה אדומה, מאופרת קלות.

אומרים עליה שהיא זאת הלובשת את המיכנסיים בבית־שריר. השם אברש'ה שגור הרבה בפיה, כמעט אינו מש משם. אם כי היא בעלת דיעות עצמאיות ואישיות מרתקת בפני עצמה. „מעורבת", כפי שהיא אומרת. איכפת לה מהנעשה סביבה, והיא משתלהבת במהירות.

הלשונות הרעות מפיצות כי היא צמודה אל בעלה, אינה מניחה לו לרגע.

משנכנס הבעל־השר בתום יום־עבודה אל הבית, דירה מרווחת ברמת־אביב, ומצטרף לשיחה, היא אכן נותרת הדמות הדומי־ננטית ומרכזת את תשומת־הלב בחדר, אולם יחסי החברות ביניהם ניכרים מייד. שריר מספר כיצד רבים מעמיתיו בממשלה ובכנסת הביעו את הזדהותם הקולנית עימו. „אפילו מודעי!"

„נו, טוב, הוא כבר עבר את זה!" מזכירה העזר־שכנגד. היא אינה אוהבת את הדימויים שהעיתונות הדביקה לה: „לילי שרון של הליברלים" או „המנוע שמאחורי שריר".

ריבקה, טיפוס פתוח, שגדלה בבית דתי, לא רוצה להגיב על כינויים אלה. „על הכל אני סולחת, על כל הפירסומים בענייניי, פרט לעובדה שהוסיפו לגילי שנה..."

ריבקה שריר בדירתה ברמת־אביב
„המוני ידידים צילצלו..."

ד כל התחיל ביום השלישי, אני חושבת. ביום השני או השלישי? קשה לי לסדר את המחשבה.

מכרים התחילו לצלצל אליי ולש־אול: „שמעת? שמעת מה אמרו עליכם ברדיו?"

עניתי שלא שמעתי, אבל היה ברור לי שקרה משהו, משיחות־טלפון קוד־מות. לא שמעתי מה נאמר ברדיו, וזה לא ידוע לי בדיוק עד עצם היום הזה.

מאוחר יותר, כששמעתי את ההאש־מה הספציפית — שמיכאל אלבין ז"ל הפקיד סכומי־כסף בחשבון־הבנק שלי — פרצתי בצחוק גדול.

אין לי מושג מהיכן יכולה לצמוח עלילה כזאת. נראה לי שאנשים לא מאמינים יותר, בעולמנו הציני והאינ־טרסנטי, שקיים גם רגש־אמת. לאנ־שים קשה להאמין ביחס אנושי לשמו.

פעם זה היה אחרת. כיום, אורח־החיים והמחשבה יותר מנקרי־עיניים. הקינאה הפכה לגורם רציני בחיינו. מכאן נובע הכל. אינני יודעת אם אני מצליחה להעביר את מה שאני חושבת. לכן אינני מתאיינת בדרך־כלל לעיתו־נות. פשוט, קצב הדיבור שלי כל־כך מהיר, עד שקשה תמיד לעקוב אחריי. דפנה, בתי, רגילה לאופן דיבורי, ומצליחה להבין אותי כבר אחרי שאמרתי חצאי־מילים.

בדיחה זוועתית

ב כל אופן, בתחילה לא התייחסתי לעניין ברצינות. אחר־כך התחילו עיתונאים לצלצל לביתי ולבקש את תגובתי על הפירסומים. בשלב זה סי־רבתי להגיב ולדבר בכלל עם עיתו־נאים.

התחלתי לעקוב אחר הפירסומים והייתי בהלם. אין לך שמץ של מושג מה שעבר עליי ועל מישפחתי בשבוע שעבר. פירסום רדף פירסום. אומנם, זה לא חדש בשבילי שיש סילופים בעיתונות. גם ברור לי שאין להאשים רק את העיתונות. אני מבינה שיש גורמים מעוניינים, המזינים את התיקשורת.

בשבוע שעבר, בשיאה של הפרשה, שאלתי עיתונאי ידוע: „תגיד לי, כשאתה מקבל מידע אתה לא טורח לבדוק אותו לפרטי־פרטים?" ומה הוא ענה לי? הוא ענה לי: „איך אני יכול לבדוק מידע המגיע אליי ב־10 בערב, ואני רוצה להעבירו כבר ב־11?"

נדהמתי. הרי יש סוגי ידיעות העוס־קות בדיני־נפשות! מה זאת אומרת? הרי יכולתי לקבל, חס־וחלילה, התקף־לב! אני בהחלט נוהרת מלהכליל, אבל חלק מהעיתונאים איבדו את האתיקה המיקצועית והפכו כלי־שרת לחיסול חשבונות. אני מדברת על החלק הפגום בעיתונות, אבל אל תשכחי שחלק זה פוגם גם בתדמית הכללית!

אני, אגב, קוראת את העיתונים מדי בוקר, מוקדם. אני משכימה לקום ב־6 וחצי, ועוברת על עיתוני־הבוקר.

כמו שאמרתי, הפירסומים הראשו־נים נראו לי כבדיחה זוועתית. כל זה, עד הפירסומים שכרכו את שמנו — של בעלי ושלי — עם שמו של משה ברש.

כשנתקלתי בכותרות הרועשות ה־אלה, קפצתי ואמרתי: „עד כאן! זה לא יכול להימשך, ציד־המכשפות הזה!"

צילצלתי נרגזת למפכ"ל־המישט־רה, דויד קראוס, ואמרתי לו: „אני דור־שת את דעת המכשפות שהוא מפכ"ל־המישטרה, ומכאן לא חלה על הרדיו ה־חובה להכחיש.

חשבון נפש עם דפנה ברק

אז מה? קודם־כל, מדובר במידע; ותפקידו החדשותי של הרדיו הוא להעביר מידע; חוץ מזה — בשם אלוהים! — הרי הרדיו הוא כלי־התיק־שורת המהיר ביותר שקיים. שידור הידיעה ברדיו יכול היה לתקן מעט את העוול שנעשה לנו, ובמהירות. הרי זאת ממש הפקרת חיי־אדם!

אילו יכולתי להעביר את התחושה של חוסר־האונים שפקרה אותי בימים האלה! לולא הטיפול בפרשה מצד המישטרה היה כל־כך מהיר, זה יכול היה להיגמר באסון. זאת מין תערובת־רגשות כזאת, שהכל נוחת עלייך מכל הצדדים הבלתי־צפויים, ואינך מבינה מה קורה. רק עכשיו, עם שוך הפרשה, אני מתחילה לארגן את המחשבות, לשחזר מה אירע.

כאילו נגוע

כ שהחלו הפירסומים, פנה אברש'ה לשר־המישטרה חיים בר־לב. השניים יושבים, זה לצד זה, ליד שולחן הממשלה. אברש'ה אמר לבר־לב, חד וחלק: „אני רוצה שתדע, אם יש משהו נגדי, אז אפילו אם קיים משהו המוטל בספק, אל תשתהו! תבואו מייד ותאמרו לי!"

פנייתו של בעלי אל שר־המישטרה התקבלה, וביום החמישי הגיע צוות־חוקרים לביתנו. קשה לכנות מה שאירע שם ממש חקירה. זאת היתה יותר שיחת־הבהרה. השיחה נמשכה כשלוש שעות. לא, אולי שעתיים. השאר סתם שוחחנו. בעצם שוחחנו יותר, והחקירה עצמה נמשכה פחות.

הגיעו שלושה אנשים: תת־ניצב יורם גונן ושניים מאנשיו. הם היו כאן ניחתה עלינו הפתעה נוספת. ברדיו סירבו לפרסם את הודעת־ההכחשה של המישטרה. את תופעת את משמעות העניין? הרדיו, שזאת רשות ממלכתית, ויש לי הזכות לבוא אליה בדרישות כאורחית מהשורה, סירב לפרסם את הודעת המישטרה!

אברש'ה דיבר עם אורי פורת, מנכ"ל רשות־השידור, וזה ענה לו שהסירוב נובע מכך שהידיעות על ברש לא פורסמו ברדיו, אלא בכלי־תיקשורת אחרים, ומכאן לא חלה על הרדיו ה־חובה להכחיש.

שת לדעת מייד מיהם החוקרים ש־שירבבו את שמנו לחקירתו של בדש!"

לזכותו של קראוס ייאמר שהוא החזיר לי צילצול כעבור זמן קצר ביותר. הוא, כנראה, הבין מה עבר עליי באותם רגעים. המידע, כך הודיע לי, לא הודלף מהמישטרה, ואינו מבוסס. גם הוא וגם השר הממונה, חיים בר־לב, נהגו כשורה, כשהוצאו מייד הכחשה לאמצעי־התיקשורת.

(המשך בעמוד 41)

צבי גור:

פסיכופאט שאין לו מה להפסיד!

כאשר הופיע צבי גור (אחוז ב"די שוטר) בבית־המישפט, כבר היה ברור שהוא מתוחכם ביותר. הוא ז"ך במו ידיו את לוחיות־הזיהוי של מכוניתו, חבש פיאה נוכרית והצליח לשטות במישטרה ולחמוק מידיה

דֶ אם אפשר לצפות את מעשיו הבאים של צבי גור, על־פי התנהגותו בעת חטיפתו ורציחתו של אורון ירדן? זו השאלה ששואלת את עצמה בוודאי המישטרה, ומעסיקה לשם כך צוות של פסיכולוגים ומומחים להתנהגות.

כאשר נחטף אורון ירדן בן ה־8 מסביון, ביוני 1980, היתה המישטרה חסרת־אונים. עד אז לא נתקלה מישטרת־ישראל בעבירות של חטיפה לשם כופר־נפש, ולא היה לה מושג כיצד לנהוג. אמרו אז כי המישטרה ביקשה הנחיות ממישטרת ארצות־הברית, המנוסה בעבירות כאלה.

אולי חוסר נסיונה של מישטרת־ישראל הוא שגרם אז לאנשים להאמין כי החוטף נהג בתיחכום רב. רק לאחר תפיסתו של גור התברר כי בעצם היה לו גם הרבה מזל.

הדבר שהרשים אז ביותר היתה הדרך שבה הצליח גור לקחת את דמי־הכופר מתחת לאפה של המישטרה, ולהתחמק מפניה. גור נתן הוראות טלפוניות למישפחת הנחטף וביקש כי האב, עמוס ירדן, יבוא לבדו למקום מסויים בכביש־השרון, ויניח שם את שקית־הניילון שבה היה הכסף.

המישטרה, ששמרה כל הזמן על איפול מלא, שלחה את האב במכוניתו, בעוד מאות שוטרים מקיפים את האיזור, ומלווים את האב עד למקום החבית הראשונה שהיתה סימן הדרך. הכסף, 2 מיליון לירות של אז, שהם 200 אלף שקל של היום, היו אומנם סכום נכבד, אך לא סכום הראוי להסתכנות בחטיפת ילד. הכסף הוכן על־ידי המישטרה, מיספרי השטרות נרשמו, והוא נצבע בחומר זרחני. בתוך החבילה שנמסרה לאב הונח גם משדר זעיר, שהיה צריך לציין באותות את מקום הימצאו של החוטף.

עמוס ירדן הגיע לחבית הראשונה בכביש שליד הור־השרון. החבית היתה מסומנת בצלב בצבע לבן, שאותו צבע גור במו ידיו. גם הכביש היה מסומן בצבע. ליד החבית הזו עזבו את ירדן אנשי־המישטרה האחרונים, והוא המשיך לבדו לחבית השניה, שהיתה במרחק קטן מאוד משם. ירדן הניח את שקית־הניילון ליד כתם צבע שליד החבית. השוטרים היו משוכנעים כי, כמו בסרטים, תגיע מייד מכונית מהירה, תאסוף את דמי־הכופר ותחמוק מהמקום בדהרה. המסלול למכונית זו היה מוקף כולו בשוטרים, ולא היתה לה כל הזדמנות לחמוק.

אולם החוטף הפתיע את המישטרה. גור התחבא כבר זמן מה קודם לכן בתוך השיחים שליד החבית. כאשר הושלכה חבילת־הכסף קפץ לעברה, לקח אותה, ונמלט רגלי בשביל קרוב.

השוטרים לא האמינו למראה עיניהם. בטרם התאוששו, נעלם גור ועימו צרור הכסף. תוך דקות הפסיק

מסביב לפינה במיגדל הדרומי של הכלא מסתיים האיזור הצבוע ומתחיל הבטון האפור. גור נעלם כש־הסתיימה צביעת צידו הימני של הקיר, תחת עינו הפקוחה של השומר.

בעוד מאות שוטרים מקיפים את האיזור, ומלווים את האב עד למקום החבית הראשונה שהיתה סימן הדרך. הכסף, 2 מיליון לירות של אז, שהם 200 אלף שקל של היום, היו אומנם סכום נכבד, אך לא סכום הראוי להסתכנות בחטיפת ילד. הכסף הוכן על־ידי המישטרה, מיספרי השטרות נרשמו, והוא נצבע בחומר זרחני. בתוך החבילה שנמסרה לאב הונח גם משדר זעיר, שהיה צריך לציין באותות את מקום הימצאו של החוטף.

עמוס ירדן הגיע לחבית הראשונה בכביש שליד הור־השרון. החבית היתה מסומנת בצלב בצבע לבן, שאותו צבע

גור, אסיר־המופת

דֶ ברתי את צבי גור ברגע שהוא נכנס לחדר. ישבתי בחדרו של יוסי פולק, מפקד כלא רמלה, ושוחחתי עם אסיר־עולם אחר, לצורכי כתבת־תחקיר. פולק, גדול־מימדים, מצח גבוה בעל דיבור שקט ומתון, ישב מאחורי השולחן הגדול שלו, המצוייד בטלפונים וחיישנים למיניהם. אני ישבתי מול פניו. כרס גדולה הקרימה את כניסתו לחדר. הוא לא עודר כי סימפטיה, בניגוד לאסיר שישב מולי. הוא רומה יותר לעובד־שרותים מאשר לגרפיקאי־רוצח.

גור ניגש לפולק, וזה הורה לו לבצע דבר־מה. נדמה לי שהיתה זאת שליחות שיגרתית לאחד מאגפי הכלא. גור הציץ בי ובאסיר שישב מולי, לא הוציא הגה, קיבל את התפקיד ויצא אחרי שתי דקות מהחדר.

נזכרתי מייד במה שראיתי בכניסה לכלא איילון: ציורי ענק על חומות־הכלא. כבר פורסם בעבר שהוא אחראי להם.

לפני שהגעתי למיפגש שלי בכלא שוחחתי ארוכות עם שימעון מלכה, רובר שרות בתי־הסוהר, על היחסים בין העיתונות ובין אסירי־עולם־רוצחים. מלכה הסביר לי ארוכות את הדילמה של נציב שרות בתי־הסוהר, רפי סויסה, לגבי מתן אפשרות לאסיר־עולם להתראיין. נקבעו כללים שרק אסיר שריצה שליש מעונשו, וכבר יצא לחופשה בחוץ, יכול לשוחח עם עיתונאי, כי ממילא הוא יכול לעשות זאת כשהוא נמצא מחוץ לחומות, בחופשות.

אבל מלכה, נעים ההליכות, העלה לפני קושיה שלא יכולתי להשיב עליה. „האם לדעתך זה מוסרי לאפשר לעיתונאים לראיין את גור?" הוא שאל אותי. עניתי שזה מפתה לשוחח איתו, אבל בעיני הוא איש מתועב. מלכה ענה לי ללא היסוס: „יש לי במישרד קרוב ל־40 בקשות לדאיין את גור. אני לא מוכן לאפשר לו להתראיין למוסף־שבת, ושעור יצלמו אותו בצבע על־פני עמוד שלם."

כשנפרדתי ממלכה היתה לי תחושה שהוא, אולי, צודק. בכניסה לכלא, לראשונה בחיי, ראיתי את גור, בעיני רוחי, בזכות הצבע שהוא מרח על החומות.

עד לחדרו של פולק היתה לי הרגשה רעה מאוד. הכניסה הצרה לכלא הגרול, והבעייתי ביותר במדינה, מרכאת. ההרגשה שיש אנשים שצריכים לבלות במקום זה את שארית חייהם עוררה בי צמרמורת. הבאים והיוצאים — אסירים מכלא מעשיהו הסמוך וסוהרים כיבדו־גוף — הזכירו לי מייד את הסרט אקספרס של חצות.

„הם עושים הכל לשמור אותנו בחיים!"

פּ ולק הבחין בכך שאני משתומם ממראהו של גור ומהעובדה שהוא מהלך חופשי בין החדרים. בשלב מסויים הוא התערב בשיחה, ואז ריברנו מעט פילוסופיה על המתרחש מאחורי הסורגים.

פולק טען ששמירה על מאות אסירים, חלקם מסוכנים ביותר, היא משימה כמעט בלתי־אפשרית. הוא תמך, לאורך כל הדרך, בליברליזציה שתהניה רפי סויסה בין החומות — מזון טוב יותר, תנאים משופרים לאסירים־למופת, שרות־טלפון לאסירים והטבות אחרות, שהיריעה תיקצר מלספר עליהן. לדעתו, האווירה החדשה עוזרת לשמור על שפיות־הדעת של האסירים ועל השקט בין החומות. „יש לנו מוריעין מצויין, ואנו יודעים מה מתרחש. עלולות להתרחש פאשלות, אבל כל אסיר יודע בנפשו שאין לו לאן לברוח, וגם אם הוא יצליח להימלט — בסופו של דבר הוא יתפס, או יחזור בעצמו לכלא," הוסיף בחיוך.

האסיר שישב מולי אמר לי: „הם עושים הכל לשמור אותנו בחיים." פולק אמר בגלוי שהתפקיד הוא קשה. לא־סימפטי, אבל אם כבר הגורל הטיל עליו ועל האסירים להיות באותו המקום, ברור לו שמערכת־יחסים של תן־וקח, מקל־וגזר, פיצוי חיובי מיידי על כל מעשה, מאפשרת איזושהי מערכת־יחסים סבירה בין שני הצדדים.

גור היה לגביו דמות מצויינת. אסיר־עולם שביצע רצח מתועב, אך אסיר־למופת. שאין עליו שום ידיעות מודיעיניות על בריחה אפשרית. פולק הוא בעד מתן תעסוקה לאסירים, בכלא ומחוצה לו, כדי לשמור על שפיותם ועל הסיכוי שיוכלו לחזור לחיים רגילים אחרי שייצאו מהכלא.

אחרי שלוש שעות של שיחה ארוכה נפרדתי מהאסיר. פולק ליווה אותי החוצה.

כששמעתי השבוע שהוא הציע לסויסה את התפטרותו, אחרי שגור ברח, לא הופתעתי. בסופו של דבר הוא יכול למצוא תעסוקה אחרת. כלא הוא המקום האחרון שאדם סביר היה רוצה לעבור בו. פולק, כך היה נדמה לי, מאפשר למי ששוהים שם איזשהו קיום אנושי במוסד שאבד עליו מזמן הכלה.

בן־ציון ציטרין ■

תאוות־בצע

כֶ אשר חטף גור את אורון, הוא לקח אותו במכונית הפולקס־וואגן „החיפושית" החדשה שלו. אמרו אז כי גור היה זקוק לכסף, מכיוון שקנה את המכונית והסתבך בחובות. כדי שאורון לא יזהה את מיספר המכונית, הכין גור קודם לכן, במו ידיו, מיספר חדש למכונית מלוח פלסטיק.

(המשך בעמוד 40)

גם המכשיר לשדר. החיפושים היסוריים שעשתה המישטרה כל הלילה לא העלו דבר.

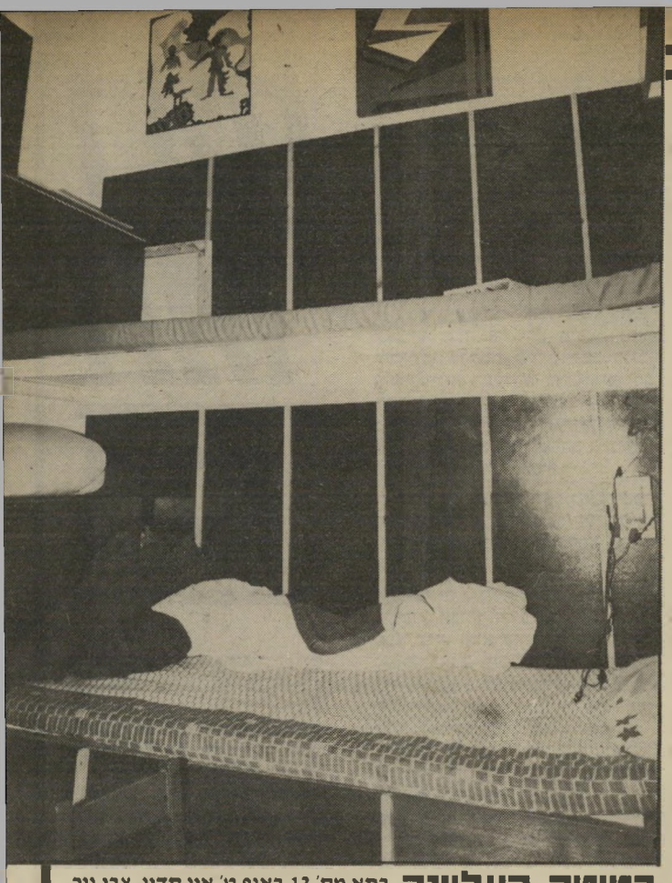
רק כאשר נעצר גור, אחרי שבועיים, התברר כי מייד אחרי שלקח את הכסף מיהר לעבר ביתם של הורי חברתו דאז, רחל אש, שגרו בבית קטן במושב. הוא התחבא מתחת הבית במחילה צרה, ועקב אחרי תנועות המישטרה. הוא שכב כך בסבלנות אין קץ שעות ארוכות, ורק בשעות־הערב שלמחרת יצא מהמחילה ונכנס לבית הורי הידידה. הוא סיפר כי בא רק עכשיו, התקלח, אכל שם, וחזר עם אחיה של רחל למכונית הפולקסוואגן שלו, שבה היה הילד המת.

התנהגות זו מעידה על קור־רוח וסבלנות אין קץ. הוא הוביל את עמוס ירדן עד למרחק של 40 מטרים מבית־המישפחה שאליה היה קשור, לקח את הכסף מתחת לאפה של המישטרה, ושכב לילה שלם מתחת לבית, עד שהיה בטוח כי יוכל לצאת משם בשלום.

לא יימלט? מפקד הכלא, יוסי פולק, בסדנת־השלטים. את הקיר הססגוני שמימין עיטר גור. גם השלט שמעל צוייר בידו והוא מצטט את הפסוק ...."ויפיח כזבים לא ימלט".

כך הוכנה הבריחה

במיטה העליונה בתא מס' 12 באגף ט' אין סדין. צבי גור ברח. ציוריו עדיין תלויים מעל המיטה. במיטה התחתונה גר אסיר שהתלונן מרות על הלינץ' שעשו למפקד־הכלא.

המפקד שהתאכזב

„אם גור ייתפס, יש סכנה לחייו פה בכלא. אסירי־העולם, שיציאותיהם לעבודה בוטלו בגלל הבריחה שלו, לא יסלחו לו. מה שבטוח – אצלי הוא לא יחזור לאגף ט'!" כך מתוודה גונדר־מישנה יוסי פולק, מפקד כלא איילון.

מאז שהגיע פולק לכלא איילון, לפני שנתיים וחצי, הוטבו בהרבה תנאיהם של האסירים. פולק, ממוצא הונגרי, משכיל וטוב־לב, הפך דמות אבהית אצל האסירים הקשוחים ביותר. צבי גור ידע לנצל היטב את מנהל־הכלא. לשניהם יש נטיה לאמנות־הציור. אצל פולק תלויים בלישכה רישומים שהוא אוהב. גור נהג להתייעץ אצלו כל בוקר. כדי לקבל הוראות: מה יש לצבוע, ואיזה שלטים צריך לצייר היום. קשר כזה עם מנהל־הכלא מקנה לאסיר כוח רב, וגור ידע היטב לנצל כוח זה, בהשתדלות למען אסירים אחרים – כנראה שלא בחינם.

מאז הגיע פולק לכלא, שבו כלואים האסירים הקשים ביותר במדינה, קטן בו באופן מובהק מיספר מעשי־האלימות, אפילו בין האסירים לבין עצמם. גם האוכל השתפר לאין ערוך.

אין ספק שלדעת־הקהל, שנסערה בזמנו מרצח אורון ירדן, ועתה התעוררה שוב עקב הבריחה, היה מישקל גדול בעיני הנציב הליברלי, שנאלץ לפעול בניגוד להכרתו ולשלול מאסירי־עולם יציאה לעבודה.

פולק משרת יותר מ־20 שנה במיסגרות שונות. לפני חודשים אחדים הגיש את מועמדותו לתפקיד קצין־האבטחה של שרות בתי־הסוהר. זהו תפקיד שאומנם אינו כרוך בעליה בדרגה, אולם הוא בכיר. יוקרתי ושליו. עתה טרפה בריחתו של גור את הקלפים, וספק אם פולק יזכה בתפקיד, שמא ייראה הדבר כהדחה.

כשהוא יושב במישרדו, ומספר על צבי גור, נשמע פולק יותר כיידיד מאוכזב מאשר כמנהל קשוח של בית־הסוהר הגדול במדינה. הוא מספר בכאב איך יקשה עליו בעתיד לסייע בשיקום אסירי־עולם על־ידי עבודות־חוץ, בגלל גור שברח.

גם מישפחתו של פולק מכירה את גור. אם ייתפס, קרוב לוודאי שלא יוכל עוד לשוחח עם מנהל־הכלא על ציור ואמנות.

ך הו פרט סודי המטיל אור חדש על הפרשה כולה:

במשך חצי השנה האחרונה יצא אסיר־העולם צבי גור פעמיים לבית אהובתו, כשהוא מלווה בסוהרים חמושים.

האם בהערוויות אלה מן הכלא תיכנן גור עם מישהו או מישהם את הבריחה מהכלא, בעוד שהסוהרים שר־תים קפה בחדר הסמוך?

השושבין הראשי בטקס־החתונה שתוכנן בין גור לארוסתו היה אמור להיות מפקד הכלא, גונדר־מישנה יוסי פולק, שעשה בחשאי את הסידורים לקראת נישואיו של האסיר.

ניתוח זה של הבריחה — שלב אחרי שלב — מעורר תדהמה על קלותה.

גור נראה לאחרונה ביום השישי שעבר, בשעה 15.10. הוא פיקח על קבוצת־אסירים, שעסקה בציור על חומות הכלא מבחוץ. הקבוצה וגור עבדו ליד המיגדל הדרומי. לקבוצה אומנם לא נלווה סוהר, אולם האסירים היו תחת עינו הפקוחה של השומר שעמד במיגדל.

בשעה 16.00. גילה הקצין חיים וקסמן כי גור איננו, והורה לחפש אותו. איש לא חשש באותה השעה שגור, אסיר שקט, נוח ומהימן, ברח. בפעמים קודמות, כשאיחר, מצאו אותו ישן על הדשא, או במיפעל־השלטים של הכלא.

בשעה 16.30, כשגור לא נמצא, נתן הקצין וקסמן אות־אזעקה. במיקרה של בריחה יש נוהל קבוע בבתי־הכלא: תחילה מושמעת צפירה. אחר־כך ננ־עלים כל האגפים, כשהאסירים בתוכם. מייד לאחר מכן מתבצעת ספירה. השלב הבא, לפי ההוראות, הוא סריקה של סביבת הכלא על־ידי סוהרים.

בשלב זה עדיין שיערו הכל שגור ישן בחורשת־הויתים הסמוכה לכלא. אפילו הקצין הפסימי ביותר לא העלה על דעתו שגור מסוגל לברוח. מזה חמש שנים הוא היה מופת לאסירים אחרים בהתנהגות צייתנית, ממושמעת וכנועה.

באותה השעה שבה התנהלו ה־סריקות אחרי גור, לא היה מפקד הכלא בבית־הסוהר. פולק קיבל את ההודעה על היעדרותו של אסיר־העולם ב־מכשיר־האיתורית שלו. בערך בשעה 18.15 הודיע קצין־הבקרה של הכלא, באמצעות מכשיר־הקשר המותקן ב־חדר־הבקרה, למישטרה על היעלמו של האסיר־הרוצח, שהוגדר על־ידי אנ־שי־רפואה כפסיכופאט. הידיעה החרי־דה את אנשי־המישטרה.

בערך ב־18.30 ניתנה הוראה לסגור את נמלי התעופה והים של ישראל.

משמע: עברו שלוש שעות ו־20 דקות מאז היעלמו של גור ועד לסגירת נמל־התעופה.

הזמן הזה יבול היה להספיק לגור, אחרי הבנות מדוקדקות של חודשים או שנים, להחליף את בגדיו, להגיע לנמל־התע־פה הנמצא בקירבת־מקום ו־לצאת מהארץ — לפני שבי־קורת־הגבולות הועמדה בכונ־נות.

לשמח לב האורח

ב יום הבריחה, לפני שניתנה ה־הוראה על סגירת הגבולות, יצאו מנמל־התעופה בן־גוריון שלוש טי־סות. בשעה 15.55 המריאה טיסת קל"מ 532 לאמסטרדאם. בשעה 16.30 יצאה טיסת לופטהאנזה 605 לפרנק־פורט. בשעה 18.25, קצת לפני ש־השוטרים בנמל־התעופה קיבלו את ההודעה, יצאה טיסת אליטליה 747 לרומא.

הדרך מכלא איילון לנמל־התעופה בלוד אינה ארוכה. אם המתינה לאסיר מכונית בכביש, הרי שהוא יכול היה להיות בנמל בשעה 15.30. אולם אם מביאים בחשבון שצריך להתייצב לטיסת זמן מסויים לפני ההמראה, כדי לעבור את בדיקת הדרכים, וגור בוודאי לא היה רוצה למשוך תשומת־לב בחיפזון מעורר חשד — הגיוני להניח שגור טס לחו"ל באחת משתי הטיסות האחרונות בליל־שבת, לפני שנחתמה הדרך לחו"ל.

כדי לברוק את האמצעים לבריחת גור, יש קורס כל לשים לב לאופיו המיוחד. גור הוא אינטליגנטי וזהיר מאוד. לפי דברי הסוהרים בכלא, הוא היה אדם אמין, שעבר כל־כך קשה במיפעל־השלטים, עד כי לפעמים היה מבלה שם את כל הלילה.

גור היה אסור באגף ט', שהוא הנוח ביותר. זהו אגף שבו שוכנים כל שני אסירים בחדר זעיר, אבל מצוייד היטב. דלתות התאים אינן נעולות כבאגפים אחרים, והאסירים יכולים להסתובב בחצר כרצונם.

גור היה מקובל על הסוהרים. היתה לו גישה חופשית לטלפון ולסככת המבקרים שמחוץ לכלא. אגב, גור לא היה אסיר־העולם היחיד שהותר לו לצאת ללא השגחה. מדי יום יוצאים מהכלא לעבודה כמה עשרות אסירים, וביניהם כמה אסירי־עולם אמינים במיוחד, שאין חשש כי יברחו או יזיקו למישהו. עתה בוטלה זכותם זו של אסירי־העולם.

כשמשחזרים את תכסיסיו של גור מראשיתם, אפשר להבין כמה קל היה לו לצאת מן הארץ.

כדי לברוח מן הכלא נחוצים היו לגור כמה דברים:

● **יציאה מבין החומות** — היתה־עבורו מעשה של יום־יום.

● **קשר עם אנשים מב־חוץ** — גור היה טיפוס שידע להת־חבב על אנשים. הוא עשה לאסירים רבים שרותים שונים, והשתדל עבורם אצל הסוהרים. עם צאתם, יכלו לעזור לו.

● **כסף** — יש שמועות האומרות שגור הרוויח ממכירת תמונות שצייר. יכול להיות שמישהו סייע לו. אפשרות שלישית היא שגור, פושע חולני, הוליך שולל בנכליו מישהו, והבטיח לו תמורה הולמת בעתיד תמורת סיוע בבריחה.

● **בגדים ורכב** — גור היה לבוש מדי־אסיר. אם החליט לברוח לחו"ל, הכין בוודאי מראש חליפה, ואולי גם פיאה נכרית, כדי לכסות על קרחתו. סימן־ההיכר הבולט שלו.

● **דרכון** — גור היה גרפיקאי בחסד. במשך שנים צייר בכלא איילון שלטים ותעודות־הוקרה שונות. לרשו־תו עמד מיפעל גרפיקה משוכלל. זהו מיפעל־השלטים של הכלא, שגור היה בו המלך. בתוך המיפעל היתה קומה שניה, שרק גור היה משתמש בה, כשעבר בפרך למען הכלא, או כשצייר להנאתו. במיפעל הגרפיקה והשלטים יש מגירות רבות ובהן ציוד שירטוט, ניירות בצבעים שונים ובעוביים שו־נים, צבעים, דיו, קרטונים, פלסטיק וכל מה שנחוץ כדי לזייף דרכון. גור היה עובד כל־כך חרוץ, עד שהסוהרים הירשו לו לישון לא־פעם במיפעל. זה היה קורה, לרוב, לפני ביקור של אנ־שים חשובים בכלא, כשאסיר־העולם היה מכין שלטים חדשים או מגילת־קלף מצויירת, כדי לשמח את ליבו של האורח.

● **אישורים** — אישור יציאה מהארץ משילטונות צה"ל, ואישור על תשלום מס־נסיעות בסך 100 דולר. את הראשון קל לזייף, את השני יכול היה מישהו לשלם עבורו מראש. ואם בחר גור לזייף לעצמו דרכון זר, הרי שהיה פטור מעונש של שני אישורים אלה. כמובן שבמיקרה כזה הוא היה צריך לזייף גם חותמת־כניסה לארץ.

גם בחירת היום אינה מיקרית. ביום השישי אחרי־הצהריים העירנות בנמל־התעופה יורדת, ופקידים רבים במיש־טרה ובביקורת הגבולות מהרהרים לחזור־לבתיהם.

סדנה לזיוף דרכון? מיפעל־השלטים של הכלא. ה־מעסיק כעשרה אסירים, הוא ב־עצם סטודיו גראפי משוכלל. האם השתמש גור בציוד וזייף מיסמכים?

מיכאל רותם

רמת חמר גולן

אשה בחליפה לבנה. דמותה של תמר גולן, החיה בפאריס, צפה ועולה אחת לכמה שנים בחדשות בישראל. ובכל פעם היא מרתקת מחדש את הדימיון.

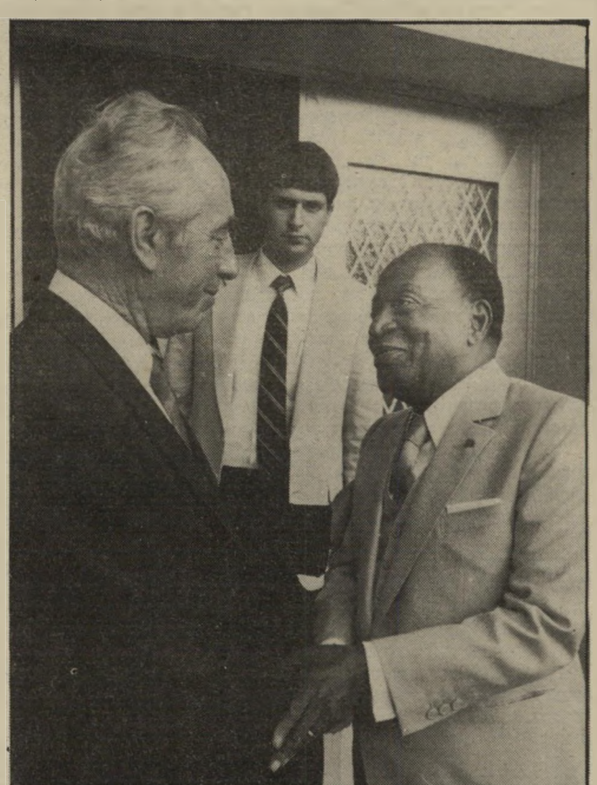
תמר הג'ינגית, אשר החודש ימלאו לה 50 שנה, היא אכן דמות ססגונית ומיוחדת־במינה. היא מזכירה יותר מיסיונרית בריטית מן המאה שעברה מאשר צברית שנולדה בחיפה.

כחברת השומר הצעיר נישאה תמר לאביהו גולן, אף הוא חיפאי, ויחד השתתפו בהקמת קיבוץ להב בנגב. (השילטונות התעקשו במשך זמן רב לקרוא לקיבוץ על שם ציקלג הת־נ"כית, אך המייסדים התעקשו לקרוא אותו על שם הגרעין שלהם בתנועת־הנוער, והם ניצחו לבסוף.)

להב, בצפון הנגב, היה קיבוץ־ספר מול הר־חברון, החיים בו היו קשים, והגרעין הצעיר שמר על רמה גבוהה מאוד של מתח אידיאולוגי.

מתח זה גרם לזוג גולן לפרוש מן הקיבוץ. אביהו היה מפא"ניק ובן של מפא"ניק, והוא לא הלך בתלם של מפ"ם. כאיש מיפלגת־הרוב במדינה, היה דווקא במיעוט־של־איש־אחד ב־קיבוץ השמאלני. הוא הסיק את המס־קנות, ותמר הלכה איתו.

במשך זמן־מה עבדו בארץ. בין הש־אר לימדו השניים בכפר־גלים, המוסד החינוכי ליד חיפה, שם נודעה תמר בשל יחסיה האינטנסיביים עם התל־מידים. האינטנסיביות היא אחד מסי־מני־ההיכר של תמר גולן בכל מעשיה.

נשיא הסופואה־בואני עם פרס
הכל שנוי במחלוקת

כל מעט כל דבר הקשור בפגישת שימעון פרס עם נשיא חוף־השנהב שנוי במחלוקת בירושלים.

לפי גירסה א' — גירסת עוזריו של ראש־הממשלה — היתה זאת פריצת־דרך היסטורית, פרי של יוזמה מוהירה של שימעון פרס. הפגישה החשאית היתה דרמאתית, ההכנות לקראתה היו מושלמות, התוצאות היו מצויינות, ובעיקבותיה תחדש לא רק חוף־השנהב את יחסיה עם ישראל, אלא גם כמה מדינות אפריקאיות נוספות ילכו בעיקבותיה.

לפי גירסה ב' — גירסת עוזריו של שר־החוץ, יצחק שמיר — כל זה עורבא פרח. הנשיא פליכס הופואה־בואני מהתל בישראל. הוא כבר הבטיח כמה פעמים בדיוק את ההבטחה שנתן עתה לפרס. הפגישה עם פרס היתה במיקרה הטוב ביותר מיותרת, ובמיק־רה הרע ביותר תשמש בידי המנהיג הערמומי של חוף־השנהב אמצעי לס־חיטת כסף מהערבים. שום דבר לא השתנה, ולא ייצא מזה כלום.

רק על דבר אחד לא היו חילוקי־דיעות. על תפקידה של העיתונאית תמר גולן, השושבינה העיקרית של הפגישה.

עתונאית גולן במצרים*
ג'ינג'ית בלבן ניצחי

גם השבוע על מירקע הטלוויזיה, מאחורי שימעון פרס: בחליפה לבנה. סימן הכיר אחר: תמר משתמשת אך ורק בריו יוקה.

ציף ניגרי. תמר גולן נסעה לארצות־הברית, למדה לימודי־אפרי־קה, והגיעה משם לקונגו (כיום זאיר), שהיתה או במצב של תוהו־ובוהו. זה לא הפריע לאשה הג'ינג'ית מחיפה. הבי.בי.סי הבריטי לענייני חוף־השנ־הב.

דירתה היפה בפאריס, שבה מוק־צבת פינה לזיכרו של אביהו, הפכה בית־יעד למדינאים שונים, וגם ליש־ראלים רבים. עליזה, אשתו של השדרן מיכה שגריר, התארחה אצלה. בדרך מדירתה עברה ליד בית־הכנסת הסמוך, ונהרגה בהתקפת אנשי אבו־נידאל.

אם יתחדשו היחסים בין ישראל וחוף־השנהב, תגיע התודה העיקרית ליוצאת קיבוץ־ספר, שהתאהבה באפריקה

היא לימדה באוניברסיטה של קינ־שאסה, ולא פעם כמעט נהרגה על־ידי חיילים מתפרעים.

בקונגו התאהבה תמר בצ'יף (ראש־שבט) מוסלמי מניגריה, שכיהן שם בשגרירות ארצו, ונישאה לו. למרבה הצער כבר היתה לדיפלומט הניגרי אשה קודמת, בת מישפחה רבת־עוצמה, המישפחה הפעילה את קשריה, והצ'יף הוחזר לניגריה. תמר נסעה אחריו לשם, וגורשה ריישמית מן המדינה. בלית ברירה עברה לחוף־השנהב הסמוכה, וכך מצאה את יעודה.

היא התמקמה באביג'אן, בירתו של הנשיא הופואה־בואני, והפכה דמות חשובה במקום. היא התיידדה עם ראשי המישטר (ראה עמודים 18־19) שהם פרו־ישראליים, אף שנאלצו לנתק ב־1973 את יחסיהם עם ישראל. תמר הפכה מעין שגרירה בלתי־ריישמית.

גם אחרי שהעתיקה את מקום־מגוריה העיקרי לפאריס, נשארה בת־המקום בחוף־השנהב. על נייר־המיכ־תבים שלה מופיעה כתובתה באביג'אן לצד הכתובת בפאריס. לצד תפקידה ככתבת מעריב שימשה גם ככתבת לבסוף קיבל אביהו תפקיד באת־יופיה, והזוג גולן עקר לשם. שם קרה גם המיקרה ששינה לגמרי את חייה של תמר. בשעה שהזוג השתתף בח־גיגה עממית באיזור נידח של אתיופיה, נדרס אביהו על־ידי משאית של חיי־לים, שהיו שיכורים, כביכול. המיקרה אפוף עדיין מיסתורין.

בית־החולים היה מרוחק מאוד. בעודה מחזיקה בחיקה את ראשו של אביהו הגוסס, נסעו השניים מרחק של יותר מ־100 קילומטרים. בדרך נפטר אביהו.

דמותו של אביהו המת הפכה מוקד חייה של תמר. היא החליטה להתאבל עליו כל ימי חייה. אך מכיוון שלבוש שחור הוא דרמאתי מדי, החליטה ללבוש רק מלבושים לבנים. כך הופיעה תמר היתה מקורבת לשגריר ישר־אל בפאריס, אשר («ארתור היפה») בן־נתן, ומנהיגים אפריקאיים ואירופיים התארחו אצלה.

קשריה עם הופואה־בואני איפשרו לה לפני עשר שנים לארגן גם את הפגישה של נשיא חוף־השנהב עם ראש־הממשלה יצחק רבין, באותה הווילה ליד ז'נבה.

בכל המאמצים לחידוש היחסים בין ישראל וחוף־השנהב מילאה תמר גולן תפקיד מרכזי. היא מוכיחה את החשיבות שיכולה להיות דווקא לאד־רחים לא־ריישמיים במגעים עם גורמי־חוץ במצבים מסויימים — בניגוד טוטאלי לפילוסופיה של מציעי החוק לאיסור המגעים עם אש"ף.

תמר, שלא זנחה את האידיאולוגיה היונית של נעוריה, מסרבת עד היום לחצות את הקו הירוק. היא לא ביקרה מעולם בשטחים הכבושים.

אם אכן יתחדשו היחסים בין ישראל וחוף־השנהב, כפי שמקווים אנשי פרס, תגיע התודה העיקרית על כך לתמר גולן.

* עם העיתונאי אילן כפיר.

במדינה

(המשך מעמוד 6)

שפיגל. בראיון זה, שפורסם במלואו על־ידי העולם הזה (30.10.85), אמר הטרוריסט, בין השאר: „אם מותר לי לעוץ עצה לגרמנים: אל תסמכו על הצרפתים! אני מזהיר את הצרפתים: תוך החודשים הקרובים אנחנו ננחית עליכם סטירת־לחי, שלא תשכחו לער־למי"

השבוע אפשר היה לשאול: האם המחזה בנאנט נועד להגשים איום זה?

עיתונות

למי איכפת?

רק לעיתון אחד בישראל איכפת שהמוני אינדיאנים נרצחים בעזרת ישראל.

האם השתתפה ישראל ברצח רבבות אינדיאנים במדינה רחוקה, שרבים מאזרחי־ישראל אינם יודעים כלל למקם אותה במפה?

האם זה איכפת למישהו?

מחשב המוות. בעיתוני ארצות־הברית פורסמו בהרחבה ידיעות על העזרה שהגישה ישראל למישטר הרודני המרושע בגואטמלה, הגדולה שבמדינות אמריקה המרכזית.

על פי ידיעות אלה, סיפקה ישראל לרודן של גואטמלה לא רק כלי־נשק, אלא גם מכשירים מתוחכמים יותר. למשל: מחשבים, המאפשרים לאתר מייד דירה שבה חל שינוי בצריכת־החשמל. כאשר איתר המחשב דירה כזאת, פרצו אליה קלגסי המישטר, מתוך תיקווה לגלות שם מכונת־דפוס או מכונת־שיכפול של המחתרת. כא־שר הם נתפסו, הם נעלמו בדרך־כלל — כי בגואטמלה, כמו בארגנטינה, נהג השילטון לרצוח בחשאי את קור־בנותיו, לרוב על־ידי חקירה בעינויים, ולהעלים את הגופות.

אולם בגואטמלה, כמו בארגנטינה, קרה נס. הרודנות הצבאית התמוטטה, ומישטר דמוקרטי־יחסית בה במקומה.

השבוע שיגר חברי־הכנסת מתי פלד מיכתב לח"כ אבא אבן, יו"ר ועדת־החוץ־והביטחון.

כתב פלד:

בשבוע שעבר העליתי במליאה הצעה לסדר־היום, לדון בסיוע ביטחוני שמעניקה ישראל למישטרי־דיכוי ב־עולם השלישי.

הממשלה השתמטה מדיון, ובאמ־צעות ח"כ שרה דורון הורידה את ההצעה מסדר־היום.

והנה, תוך שבוע התאמתה תחזיתי, שמישטר דמוקרטי יירש את הדיק־טטורה הצבאית בגואטמלה, וכך תי־חשף במלואה עזרת ישראל למישטר־הדמים שהנהיג הצבא: טבח מתמיד באוכלוסיה — רובה אינדיאנים — שהסתכם בכ־100 אלף הרוגים ו־38 אלף „נעלמים".

ישראל סייעה למישטר־ג'נוסייד זה לא רק בציוד, אימון ונשק שיגרתי — גם במטוסים, גם במערכות־מחשבים משוכללות לגילוי תאי־גרילה.

היתכן כי מדיניות זו תתנהל לא רק ללא פיקוח, אלא אפילו ללא דיון בכנסת או בוועדותיה?

הסיוע הישראלי למישטרי־דיכוי ולמעשי־טבח לא רק שאינו מוסרי — הוא גם אווילי מבחינת מעמדה הבינלאומי של ישראל, ועלול לפגוע, בסופו של דבר, בקהילות יהודיות באותן ארצות.

אי־לכך הריני מבקשך להעלות לדיון נושא זה בוועדת־חוץ־וביטחון, ולאפשר לי לפרוש לפני חבריה את מלוא היריעה.

עד כאן מיכתבו של פלד.

איך השתקפו הדברים בעיתונות?

כל עיתוני ישראל, בלי יוצא מן הכלל, התעלמו כליל מן היוזמה של פלד.

רק ביטאון אחד היה יוצא־דופן. מי מכל עיתוני ישראל סבור כי ידיעה על רצח המוני של אינדיאנים בעזרת יש־ראל חשובה לקוראיו?

התשובה: ביטאון בשם המחנה הח־רדי.

הנדון:

הפוליטיקה אינה מתנהלת על שולחן־החול. זהו שדה־קרב

חטלי"ג

בין כל השערוריות והמשברים שעברו לאחרונה על המדינה, בתדירות של אחד ליום, כמעט לא שמו לב למשבר הקטן — משברון — שנגרם על־ידי עזר וייצמן. זה היה טוב לכותרת אחת, בקושי.

עזר התנגד לכניעתו הנוספת של שימעון פרס ליצחק שמיר בעניין טאבה. אחת הכניעות זרבות של פרס בשבועות האחרונים.

המנכ"לים הישראליים — בראשות אברהם טמיר, איש־אמונו של עזר — סיכמו הסכם עם עמיתיהם המצריים. יצחק שמיר התנגד, כמובן, למה שהוסכם. פרס נכנע לשמיר. הענין נתקע שוב.

עזר מחה, תבע דיון, רמז על אפשרות של התפטרות.

מזה לא יצא הרבה. בפוליטיקה אין הרבה ערך למחוות שמאחריהן לא עומד כוח פוליטי. אבל זה היפנה את תשומת־הלב לבעיה ששמה עזר וייצמן.

מה הוא עושה בממשלה הזאת? בש־ביל מה הוא נמצא בה? מה מישקלו?

■ ■ ■

בעולם נהנה וייצמן מאהדה רבה. אהדה זו אינה מוגבלת למצריים. שם, כמובן, עזר וייצמן הוא גיבור. הישראלי שדחף יותר מכל אחר לשלום המצרי־ישראלי, חביבו של אנוור אל־סאדאת, ידיד של חוסני מובארכ (שהיה, כמו וייצמן וכמו חאפט' אל־אסד, מפקד של חיל־האוויר).

גם הפלסטינים מתעניינים מאוד בעזר. בכל פגישותיי עם אנשי אש"ף בשנים האחרונות התעניינו בני־שיחי — וביניהם יאסר ערפאת — בהשקפותיו, בכוונותיו ובמעמדו של עזר וייצמן. **גם למוסקווה הגיע שימעו של האיש. אישים סובייטיים שנפגשו עם ישר־אלים התעניינו בו מאוד, ואף הביעו רצון להיפגש עימו.**

וייצמן מצטייר כאיש־צמרת ישראלי השואף לשלום — אולי האדם היחידי בצמרת הישר־אלית החותר לשלום בכנות.

כל מי שמפקפק בכנותו של שימעון פרס כשוחר־שלום — ובירות העולם מלאות בספקנים באלה — מאמין בכ־נותו של עזר וייצמן.

השאלה הנשאלת לגביו, בדרך כלל, אינה „האם הוא כן?"

השאלה הנשאלת היא: „האם הוא רציני?"

■ ■ ■

אין ספק לגבי כנותו של עזר וייצמן.

לפני ביקורו של סאדאת בארץ היה עזר נין קיצוני. השתלבותו בתנועת־החרות היתה אמיתית.

אני זוכר שיחה ארוכה עם וייצמן בראשית שנות ה־60'. ביקרתי אותו בביתו (דאז) בנווה־מגן, ושתינו עמוק אל תוך הלילה.

פיתחתי לפניו את דיעותיי לגבי עתיד המדינה: יוזמת־שלום גדולה, הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית (שהיתה אז ירדנית), השתלבות ישראל כתאגיד מדיני וכלכלי גדול של המרחב השמי, פתיחת השוקים הסעודיים, העיראקיים והמצריים לפני ישראל.

אני זוכר את תשובתו, הרבה אחרי חצות: „אני מקבל את התפיסה הזאת. אבל קודם כל עלינו לכבוש את הגדה המערבית."

כשסיפרתי למחרת־היום על השיחה לאחד מידידיי, אמרתי לו: „זהו הניץ הבי חביב עליי."

■ ■ ■

יקורו של סאדאת גרם לשינוי מוחלט בעולמו הנפשי של עזר וייצמן.

קרה לו מה שקרה ליהודי בשם שאול בדרך לדמשק. ההוא ראה את האור של ישוע, שינה את שמו לפאולוס ויצא לכבוש את העולם למען דת חדשה. וייצמן הבין לפתע מה פירושו של שלום.

יתכן מאוד שעזר וייצמן היה האדם היחידי בכל צמרת ישראל שהבין את אנוור אל־סאדאת, ושתפס את ההזדמנות הכבירה שנפתחה לפני ישראל.

בעיני וייצמן, נפתחו שערי־שמיים. היתה לו התגלות: ישראל המתפייסת עם העולם הערבי, המשתלבת במרחב. החדלה מלחיות על חרבה והחופכת למעצמה כלכלית מודרנית. ישראל אשר דיגלה יתנופף מעל לשגרירויות, לא רק בקאהיר, אלא גם בריאד, בבגדאד, ברבאט ובחר־טום.

מנחם בגין חשב על שלום חלקי, שיוציא את מצריים מן החזית הערבית ושיאפשר לו להמשיך במילחמה ביתר יעילות נגד הפלסטינים, הסורים, והירדנים. אחרים, כמו משה דיין, חשבו על שלום קטן, שיביא לחתימת נייר מלא התחכמויות, שבו כל צד מנסה לרמות את השני. (וזה אכן קרה).

וייצמן חשב על השלום הגדול, המלא. הוא היה שותף לחלומו של סאדאת. הוא האמין, בצדק, שאם תיענה ישראל בלב חפץ ליוזמה ההיסטורית של סאדאת, חסרת־התקדים בתעוזתה ובתנופתה, ניתן להגיע להתפייסות דרמאתית עם העולם הערבי, ולבניין מציאות חדשה במרחב.

לגבי וייצמן לא היתה זאת התפעמות חד־פעמית. התלהבותם של רבים רמתה לתבערה בא עימו גם אברשה טמיר, אדם מעניין, הידוע כמשרתם של ארונים שונים. יתכן שדיעותיו האישיות של טמיר (אם יש כאלה) הן יוניות. אך טמיר מזוהה לחלוטין עם תקופת־כהונתו של אריאל שרון וההכנות למילחמת־לבנון.

שאר מועמדיו של וייצמן כבר נשכחו. ובצדק.

ביום־הבחירות זכתה רשימה זו ב־46,302 קולות, קצת פחות מר"ץ, קצת יותר מהרשימה המתקדמת.

לא היתה זאת תוצאה מרשימה, אם לוקחים בחשבון שרשימה זו הוציאה במערכת־הבחירות סכומי־עתק, ששימשו בחלקם לרכישה סיטונית של קולות בדרכים שונות.

■ ■ ■

תוצאה היתה כישלון, והדבר השתקף למחרת הבחירות.

אריאל שרון נחל כישלון דומה בבחירות של 1977, כאשר עמד בראש רשימת־נפל בשם שלומציון, והוא מיהר למחרת־היום להצטרף לחרות. עזר וייצמן מיהר להצטרף למערך, וכתוצאה מכך הוכנס לממשלה ולקאבינט המצומצם.

נוכחותו שם היא לברכה. זוהי ממשלה של ניצים. קשת־הדיעות משתרעת בה מן הניצים הקיצוניים, כמו אריאל שרון ומשה ארנס, עד לניצים המתונים, כמו שימעון פרס ויצחק רבין. עזר וייצמן הוא היונה האמיתית היחידה בממשלה הזאת. (אפשר להוסיף לרשימה את יעקב צור וגד יעקובי. אך אלה עסוקים בעניינים אחרים.)

אך מכיוון שהוא נמצא שם בחסדי מיפלגת־העבודה, מישקלו זעום. אין אדם יכול להכריז על מרד במישהו, כשהוא נמצא בכיסו של אותו מישהו. לשם כך עליו לצאת, קודם כל, מהכיס.

לכן יכול וייצמן למחות על כניעת פרס לשמיר. הוא יכול להסב את תשומת־הלב לעובדה מבישה זו. אך זהו גבול יכולתו.

הצדה היא שהדבר פוגע במעמדו של וייצמן בארץ ובעולם. אין־אונותו הפוליטית גלויה לעיני כל.

מכיוון שאין וייצמן יכול לעשות חיל לדיעותיו בממשלה זו, מתחילים להגיד עליו ש„הוא לא רציני", ש„הוא עוסק במישחקים", וגרוע מכל: „הוא נחמד, אבל..."

■ ■ ■

כל חוקר רציני של תולדות־המילחמות יודע כי בניין הכוח הצבאי אינו חשוב פחות מאשר הניצחון בשדה־הקרב. להיפך: יתכן מאוד כי בניין־הכוח חשוב יותר מאשר הניצחון, שהרי לולא היה הכוח קיים, אי־אפשר היה להפעילו.

אלכסנדר הגדול, מלך מוקדון, היה גאון צבאי ונחל ניצחונות מדהימים. אבל המנצח האמיתי היה אביו, פיליפ ה־2, שהקדיש את חייו לבניין הצבא המעולה, שהפך כלי כה מצויין בידי בנו.

פרידריך הגדול, מלך פרוסיה, זכה במכשיר דומה. אביו, פרידריך־וילהלם, שכינויו היה „מלך החיילים", הוריש לו צבא שנבנה על־ידו במשך שנים רבות, בקפדנות ובשקדנות.

וייצמן עצמו יודע תוכמה זו היטב. מילחמת ששת־הימים הוכרעה בשעותיה הראשונות על־ידי חיל־האוויר, שבראשו עמד אז מוטי הוד. אך הכל ידעו כי המנצח האמיתי היה עזר וייצמן, המפקד הקודם, שבנה את הכוח, שקבע את האסטרטגיה ושבחר על פיה את הכלים שנרכשו.

כאשר עבר עזר לפוליטיקה, לא לקח עימו את החוכמה הבסיסית הזאת. אך בפוליטיקה נכון אותו הכלל עצמו: השלב הקובע הוא השלב של בניית הכוח.

גם הגאון הגדול ביותר לא ישיג הישגים בשדה־הקרב הפוליטי, אם אין לרשותו הכוח המתאים להשגת מטרותיו.

הצבא הפוליטי קרוי מיפלגה.

■ ■ ■

על החיים הפוליטיים של ישראל מרחפת תעלומה.

לפי כל הסקרים והמישאלים, קיים בישראל ציבור יוני גדול. אולם בזירה המדינית מחווים היונים מחנה קטן, מסוכסך וחסר־השפעה.

למשל: לפני חודש התפרסם סקר־דעת־קהל, שנגע לנושא הבלתי־פופולארי ביותר בישראל: מדינה פלסטינית. התוצאות היו מדהימות: כ־40% מן הנשאלים — שהיוו מידגם מייצג של הציבור היהודי בארץ — סברו כי מגיעה לפלסטינים מדינה משלהם. 30.8% הסכימו להקמת מדינה כזאת בגדה המערבית וברצועת־עזה, בתנאי שתביא לשלום.

אולם שתי המפלגות הדוגלות בפיתרון זה זכו בבחירות בפחות מאחוז אחד של הקולות היהודיים.

כל המחנה היוני גם יחד, לפי הפירוש הליברלי ביותר של המושג (מפ"ם, ר"ץ, המתקדמת, שינוי, רק"ח) אינו עולה בסקרי־דעת־הקהל על 7%־6 של הקולות היהודיים.

יש לתעלומה זו הרבה הסברים: היסטורי, פסיכולוגי, סוציולוגי, ומה לא. אך העובדה קיימת: המחנה היוני לא השכיל לבנות כוח פוליטי אמיתי. הכוח הפוטנציאלי קיים, אך הוא מתבזבז ביום־הבחירות. מרבית היונים מצביעים בעד מיפלגות ניציות־למחצה, כמו מיפלגת־העבודה בהרכבה הנוכחי.

אם רוצה עזר וייצמן להיות לא רק כן, אלא גם רציני מבחינה פוליטית, זוהי הנקודה שבראי לו לחשוב עליה.

■ ■ ■

ארין זועקת מזה שנים לאדם. שיש לו היכולת להקים את המיפלגה היונית הגדולה. מיפלגה שתאחד בקירבה לא רק את המיפלגות הקטנות הקיימות, אלא גם — ובעיקר! — תגייס את המוני הבוחרים היוניים שאינם מצביעים כיום למען דיעותיהם, מפני שאינם רואים מול עיניהם כוח פוליטי כן, אמין, מושך, מאוחד ובעל־יכולת, המסוגל לפעול למען דיעות אלה.

כמו במחזהו של פיראנדלו, נפשות רבות מחפשות מחבר.

יתכן כי עזר וייצמן יכול למלא תפקיד זה. יתכן שהוא האדם ה י ח י ד י בארץ המסוגל, ברגע זה, למלא תפקיד זה.

אין טעם שיבזבז את זמנו ומירצו במישחקים בצמרת — מישחקים שנגזר עליהם להיות עקרים, מפני שאינם אלא תטל"ג — תרגילים טאקטיים ללא גייסות. אבל הפוליטיקה אינה מתנהלת על שולחן־החול. היא מוכרעת בזירת־המעשה.

כדאי לו להקדיש את כוחו להקמת הגייסות.

עזר וייצמן בברית־מילה: מה להוליד?

אין ספק לגבי כנותו של עזר וייצמן.

לפני ביקורו של סאדאת בארץ היה עזר נין קיצוני. השתלבותו בתנועת־החרות היתה אמיתית.

אני זוכר שיחה ארוכה עם וייצמן בראשית שנות ה־60'. ביקרתי אותו בביתו (דאז) בנווה־מגן, ושתינו עמוק אל תוך הלילה.

פיתחתי לפניו את דיעותיי לגבי עתיד המדינה: יוזמת־שלום גדולה, הקמת מדינה פלסטינית בגדה המערבית (שהיתה אז ירדנית), השתלבות ישראל כתאגיד מדיני וכלכלי גדול של המרחב השמי, פתיחת השוקים הסעודיים, העיראקיים והמצריים לפני ישראל.

אני זוכר את תשובתו, הרבה אחרי חצות: „אני מקבל את התפיסה הזאת. אבל קודם כל עלינו לכבוש את הגדה המערבית."

כשסיפרתי למחרת־היום על השיחה לאחד מידידיי, אמרתי לו: „זהו הניץ הבי חביב עליי."

■ ■ ■

יקורו של סאדאת גרם לשינוי מוחלט בעולמו הנפשי של עזר וייצמן.

קרה לו מה שקרה ליהודי בשם שאול בדרך לדמשק. ההוא ראה את האור של ישוע, שינה את שמו לפאולוס ויצא לכבוש את העולם למען דת חדשה. וייצמן הבין לפתע מה פירושו של שלום.

יתכן מאוד שעזר וייצמן היה האדם היחידי בכל צמרת ישראל שהבין את אנוור אל־סאדאת, ושתפס את ההזדמנות הכבירה שנפתחה לפני ישראל.

בעיני וייצמן, נפתחו שערי־שמיים. היתה לו התגלות: ישראל המתפייסת עם העולם הערבי, המשתלבת במרחב. החדלה מלחיות על חרבה והחופכת למעצמה כלכלית מודרנית. ישראל אשר דיגלה יתנופף מעל לשגרירויות, לא רק בקאהיר, אלא גם בריאד, בבגדאד, ברבאט ובחר־טום.

מנחם בגין חשב על שלום חלקי, שיוציא את מצריים מן החזית הערבית ושיאפשר לו להמשיך במילחמה ביתר יעילות נגד הפלסטינים, הסורים, והירדנים. אחרים, כמו משה דיין, חשבו על שלום קטן, שיביא לחתימת נייר מלא התחכמויות, שבו כל צד מנסה לרמות את השני. (וזה אכן קרה).

וייצמן חשב על השלום הגדול, המלא. הוא היה שותף לחלומו של סאדאת. הוא האמין, בצדק, שאם תיענה ישראל בלב חפץ ליוזמה ההיסטורית של סאדאת, חסרת־התקדים בתעוזתה ובתנופתה, ניתן להגיע להתפייסות דרמאתית עם העולם הערבי, ולבניין מציאות חדשה במרחב.

לגבי וייצמן לא היתה זאת התפעמות חד־פעמית. התלהבותם של רבים רמתה לתבערה בא עימו גם אברשה טמיר, אדם מעניין, הידוע כמשרתם של ארונים שונים. יתכן שדיעותיו האישיות של טמיר (אם יש כאלה) הן יוניות. אך טמיר מזוהה לחלוטין עם תקופת־כהונתו של אריאל שרון וההכנות למילחמת־לבנון.

שאר מועמדיו של וייצמן כבר נשכחו. ובצדק.

ביום־הבחירות זכתה רשימה זו ב־46,302 קולות, קצת פחות מר"ץ, קצת יותר מהרשימה המתקדמת.

לא היתה זאת תוצאה מרשימה, אם לוקחים בחשבון שרשימה זו הוציאה במערכת־הבחירות סכומי־עתק, ששימשו בחלקם לרכישה סיטונית של קולות בדרכים שונות.

■ ■ ■

תוצאה היתה כישלון, והדבר השתקף למחרת הבחירות.

אריאל שרון נחל כישלון דומה בבחירות של 1977, כאשר עמד בראש רשימת־נפל בשם שלומציון, והוא מיהר למחרת־היום להצטרף לחרות. עזר וייצמן מיהר להצטרף למערך, וכתוצאה מכך הוכנס לממשלה ולקאבינט המצומצם.

נוכחותו שם היא לברכה. זוהי ממשלה של ניצים. קשת־הדיעות משתרעת בה מן הניצים הקיצוניים, כמו אריאל שרון ומשה ארנס, עד לניצים המתונים, כמו שימעון פרס ויצחק רבין. עזר וייצמן הוא היונה האמיתית היחידה בממשלה הזאת. (אפשר להוסיף לרשימה את יעקב צור וגד יעקובי. אך אלה עסוקים בעניינים אחרים.)

אך מכיוון שהוא נמצא שם בחסדי מיפלגת־העבודה, מישקלו זעום. אין אדם יכול להכריז על מרד במישהו, כשהוא נמצא בכיסו של אותו מישהו. לשם כך עליו לצאת, קודם כל, מהכיס.

לכן יכול וייצמן למחות על כניעת פרס לשמיר. הוא יכול להסב את תשומת־הלב לעובדה מבישה זו. אך זהו גבול יכולתו.

הצדה היא שהדבר פוגע במעמדו של וייצמן בארץ ובעולם. אין־אונותו הפוליטית גלויה לעיני כל.

מכיוון שאין וייצמן יכול לעשות חיל לדיעותיו בממשלה זו, מתחילים להגיד עליו ש„הוא לא רציני", ש„הוא עוסק במישחקים", וגרוע מכל: „הוא נחמד, אבל..."

■ ■ ■

כל חוקר רציני של תולדות־המילחמות יודע כי בניין הכוח הצבאי אינו חשוב פחות מאשר הניצחון בשדה־הקרב. להיפך: יתכן מאוד כי בניין־הכוח חשוב יותר מאשר הניצחון, שהרי לולא היה הכוח קיים, אי־אפשר היה להפעילו.

אלכסנדר הגדול, מלך מוקדון, היה גאון צבאי ונחל ניצחונות מדהימים. אבל המנצח האמיתי היה אביו, פיליפ ה־2, שהקדיש את חייו לבניין הצבא המעולה, שהפך כלי כה מצויין בידי בנו.

פרידריך הגדול, מלך פרוסיה, זכה במכשיר דומה. אביו, פרידריך־וילהלם, שכינויו היה „מלך החיילים", הוריש לו צבא שנבנה על־ידו במשך שנים רבות, בקפדנות ובשקדנות.

וייצמן עצמו יודע תוכמה זו היטב. מילחמת ששת־הימים הוכרעה בשעותיה הראשונות על־ידי חיל־האוויר, שבראשו עמד אז מוטי הוד. אך הכל ידעו כי המנצח האמיתי היה עזר וייצמן, המפקד הקודם, שבנה את הכוח, שקבע את האסטרטגיה ושבחר על פיה את הכלים שנרכשו.

כאשר עבר עזר לפוליטיקה, לא לקח עימו את החוכמה הבסיסית הזאת. אך בפוליטיקה נכון אותו הכלל עצמו: השלב הקובע הוא השלב של בניית הכוח.

גם הגאון הגדול ביותר לא ישיג הישגים בשדה־הקרב הפוליטי, אם אין לרשותו הכוח המתאים להשגת מטרותיו.

הצבא הפוליטי קרוי מיפלגה.

■ ■ ■

על החיים הפוליטיים של ישראל מרחפת תעלומה.

לפי כל הסקרים והמישאלים, קיים בישראל ציבור יוני גדול. אולם בזירה המדינית מחווים היונים מחנה קטן, מסוכסך וחסר־השפעה.

למשל: לפני חודש התפרסם סקר־דעת־קהל, שנגע לנושא הבלתי־פופולארי ביותר בישראל: מדינה פלסטינית. התוצאות היו מדהימות: כ־40% מן הנשאלים — שהיוו מידגם מייצג של הציבור היהודי בארץ — סברו כי מגיעה לפלסטינים מדינה משלהם. 30.8% הסכימו להקמת מדינה כזאת בגדה המערבית וברצועת־עזה, בתנאי שתביא לשלום.

אולם שתי המפלגות הדוגלות בפיתרון זה זכו בבחירות בפחות מאחוז אחד של הקולות היהודיים.

כל המחנה היוני גם יחד, לפי הפירוש הליברלי ביותר של המושג (מפ"ם, ר"ץ, המתקדמת, שינוי, רק"ח) אינו עולה בסקרי־דעת־הקהל על 7%־6 של הקולות היהודיים.

יש לתעלומה זו הרבה הסברים: היסטורי, פסיכולוגי, סוציולוגי, ומה לא. אך העובדה קיימת: המחנה היוני לא השכיל לבנות כוח פוליטי אמיתי. הכוח הפוטנציאלי קיים, אך הוא מתבזבז ביום־הבחירות. מרבית היונים מצביעים בעד מיפלגות ניציות־למחצה, כמו מיפלגת־העבודה בהרכבה הנוכחי.

אם רוצה עזר וייצמן להיות לא רק כן, אלא גם רציני מבחינה פוליטית, זוהי הנקודה שבראי לו לחשוב עליה.

■ ■ ■

ארין זועקת מזה שנים לאדם. שיש לו היכולת להקים את המיפלגה היונית הגדולה. מיפלגה שתאחד בקירבה לא רק את המיפלגות הקטנות הקיימות, אלא גם — ובעיקר! — תגייס את המוני הבוחרים היוניים שאינם מצביעים כיום למען דיעותיהם, מפני שאינם רואים מול עיניהם כוח פוליטי כן, אמין, מושך, מאוחד ובעל־יכולת, המסוגל לפעול למען דיעות אלה.

כמו במחזהו של פיראנדלו, נפשות רבות מחפשות מחבר.

יתכן כי עזר וייצמן יכול למלא תפקיד זה. יתכן שהוא האדם ה י ח י ד י בארץ המסוגל, ברגע זה, למלא תפקיד זה.

אין טעם שיבזבז את זמנו ומירצו במישחקים בצמרת — מישחקים שנגזר עליהם להיות עקרים, מפני שאינם אלא תטל"ג — תרגילים טאקטיים ללא גייסות. אבל הפוליטיקה אינה מתנהלת על שולחן־החול. היא מוכרעת בזירת־המעשה.

כדאי לו להקדיש את כוחו להקמת הגייסות.

אנשים

מדוע הוענקה ביצת־כבוד לטדי קולק, מהי המחלה האמיתית של שרון וכיצד נכנע יענק'לה אגמון לדתיים

■ יציאתו החשאית של **שימעון פרס** לז'נווה, כדי ל־היפגש עם **פליכס הופואה בואני**, נשיא חוף־השנהב, כמ־עט שסוכלה, אחרי שאחד מאנ־שי לישכת ראש־הממשלה נר־אה משוחח ארוכות עם **שימעון שיפר**, הכתב־המדיני של הרדיו. בדיקה העלתה שהשיחה לא היתה על הנסיעה, שקיומה הותנה בכך שתישמר בסוד כמוס. החשש היה שההדלפה תצא לעי־תוני־חוץ, תוך עקיפת הצנזורה.

■ צלם לישכת העיתונות הממשלתית **יעקב סער** קיבל את הידיעה על היציאה לשווייץ ביום השלישי בבוקר, זמן קצר לפני ההמראה. בכירי מישרד־החוץ וכמה מאנשי לישכתו של פרס ידעו על כך כבר ביום ה־ראשון בצהריים.

■ השמועות על התקף־הלב שבו לקה, כביכול, השר **אריאל שרון** הפכו לשיחת היום, בתחי־לת השבוע, לפני שהופרכו על־ידי השר עצמו. ביום השישי שע־בר נעדר שרון מכינוס שרי־הביטחון והרמטכ"לים לשעבר, שנערך אצל שר־הביטחון **יצחק רבין**. הכל היו בטוחים שזוהי היעדרות מכוונת. ביום הראשון לא היה שרון נוכח בישיבת מרכז חרות, וקולו גם לא נשמע ב־ענייני פרשת גזל האדמות בשט־חים הכבושים. עיתונאים שציל־צלו לביתו, כדי לברר מהי האמת בשמועה שהוא מאושפז, הופתעו לשמוע את קולו ואת פירוט המחלה שבה חלה: ציניט (פור־גרה בלועזית), הפוגעת בכלי־הדם הפנימיים.

■ דיוני־הסרק של הלובי ה־**מילוא**, סגן שר־החוץ, שהוא ידידו, אך מילוא העדיף לסדר למלכה מקום אחר. מלכה הפך להיות יועץ־עוזר של שר־התח־בורה **חיים קורפו**, בתפקיד כמעט ריק מתוכן, כי קורפו אוהב לעבוד לבדו ואינו זקוק לעוזרים, כמו דקל. בינתיים שק־לו צור ומלכה להיות יזמים עצ־מאיים בגדה המערבית. להביא משקיעים מחו"ל, למצוא להם קרקעות ולהרוויח בדרך דמי־תיווך מעסקי שוד הארמות. אחרי ניסיון כושל אחד התפרקה השותפות, שהוקמה אחרי שנוד־עו תוצאות הבחירות.

■ הפירסומאי חד־הלשון **יר־רם ברנע** מצא הגדרה חדשה למערכת־היחסים שבין ישראל וסין: סיניורומן.

■ בנו של ברנע, טל בן ה־9, נדבק מאביו. כשזה התמהמה בעבודות הגינון בבית החד־קר־מתי של המישפחה בנווה־מונ־סון, אמר לו הבן: „אבא, אם לא תשקה את הפרחים תקבל פרס נובל!"

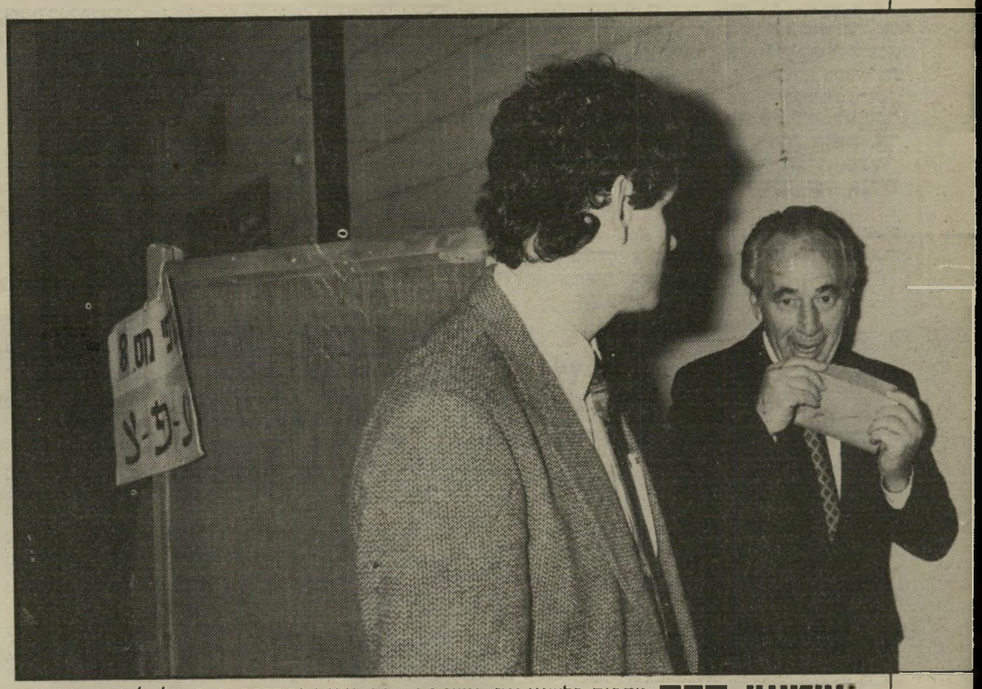
■ פירסומאי אחר, **אורי ס־לע**, מוציא ספר חדש: הגל הקל של השירה העברית. בספר מג־לה סלע שגדולי השירה העברית — **אברהם שלונסקי, נתן אלתרמן ולאה גולדברג** — חטאו בחיבור פיזמוני־פירסומת בשנות ה־30 וה־40. **אריה נבון** אייר חלק מאותם שירי־פיר־סומת, והוא אף ניאות להמציא לסלע העתקים מעבודותיו מאו־תה תקופה.

■ גם **יעקב** („יענק'לה") **אגמון** נכנע לדתיים. התוכנית הקרובה של בירה ומצב רוח, שבדרך־כלל נערכת בערבי שבת, תיערך הפעם ביום החמי־שי, משום שאחד המרואיינים הוא השר הנצחי **יוסף בורג**.

■ השבוע תתקיים עוד מסי־בה להוצאת ספר מיקצועי חדש בענייני שמאות מקרקעין. כתבו אותו שניים. האחד הוא האינ־ג'נייר **אלכסנדר כהן**, שהוא אחיו של השופט העליון ברימוס **חיים כהן**. הכותב השני אינו אלא **מרדכי ברי**, מנהל השיווק והפירסום של קלרין, חברת־הבניה שהתמוטטה השבוע. אין ספק שהשניים בחרו בעיתוי בלתי־מוצלח להופעת הספר, ש־שמו: שמאות מקרקעין וניהול נכסים – הלכה למעשה.

■ בסוף השבוע שעבר ערכה לישכת העיתונות הממשלתית, בשיתוף עם עיריית אילת, סיור לכתבי־החוץ, בנושא איזור הסחר החופשי. בדרכם לאילת היו העי־תונאים אורחי רשות שמורות הטבע, וביקרו בחי־בר שליד יוטבתה. מנהל השמורה זיהה במהלך הסיור זוג ציפורים מהן הנדיר עוזניית הנגב, ואמר לעי־תונאים: „זהו הזוג האחרון החי בטבע." מנהל לישכת העיתונות הממשלתית, הד"ר **ישראל** („רוז־ליק") **פלג**, העיר: „באותה מישי־פחה יש עוד עוף נדיר, בשם פרס." הישראלים שבחבורה חיפ־שו את ההקשר הפוליטי, אך רוליק הסביר שהוא צפר חובב, וכוונתו אכן לחמישה זוגות של עופות פרס שנותרו באיזור. מה שלא הסביר פלג: בניגוד לקרובי־הנשר, הניזון מנבלות, דואג הי־פרס לייצר בעצמו את הנבלות — הוא לוכד בציפורניו חיות־שרה קטנות, מרים אותן אל־על ומפילן ארצה.

■ **רפי הוכמן**, ראש עיריית אילת, סייר עם אורחיו בעיר, וכמובן לקח אותם למיצפה התת־ימי, בדרך לטאבה. הוכמן הראה בקיאות מופלגת בתצוגה המ־קומית, וכשנשאל על בקיאותו הרבה הסביר שהוא כבר משועמם מאתר־תיירות זה, והגיעו הדב־רים עד כדי כך שהדגים כבר מזהים אותו.

שימעון פרס מדבק בלשונו את המעטפה שבה הוכנס פתק־ההצבעה שלו לנבחרי הוועדה־המרכזת. שבחר מרכז מיפלגת העבודה ביום החמישי האחרון. באולם הקונגר־סים בתל־אביב. היתה זו הפעם הראשונה שחלק מחברי הוועדה־המרכזת נבחרו באופן־ישיר על־ידי כל חברי המרכז, ולא באמצעות ועדות־מינויים. פרס מילא את חובתו כשאת צעדיו מלווה שומר ראשו.

ענת זמיר בת השנתיים הובאה על־ידי אביה, עמוס זמיר, חבר מרכז מיפלגת העבודה, שבא להצביע לוועדה־המרכזת של ההסתדרות. ענת היתה הקטינה היחידה שהשתתפה באירוע, שבו לקחו חלק מאות חברי־מרכז ותומכים.

חלי קלמן היא בת־אחותה של המועמדת לוועדה־המרכזת של ההסתדרות דליה קלישבסקי, שניסתה את מזלה בהתמודדות כנגיעת האיגוד המיקצועי. רבים אמרו לקלמן, סטודנטית נאה וחיננית, שהיו מוכנים להצביע עבורה.

■ מאמן ביתר רמלה בכדורגל, **דני נוימן**, לשעבר שחקן בית"ר ירושלים, עבר ניתוח בשיניו והתלונן לפני רופאו, הד"ר **נחום מילגלטר**, שהוא אינו יכול לצעוק על שחקניו באימונים, כי פיו נפוח.

■ העיתונאי הבאר־שבעי **יצחק שתיל**, המרבה באחרונה לנסוע בקו אגד מביתו שבבירת הנגב לתל־אביב, הצליח לעשות שימוש בלתי־צפוי בשפה הגרמנית, השגורה בפיו. בדרך לתל־אביב הבחין נהג האוטובוס ברכב אופניים ששכבה על ה־כביש. האוטובוס עצר ושתיל היה בין היורדים להגיש לה עזרה. אז התברר לו שהיא תיירת מגרמניה, שהיתה בהכרה חל־קית. היא תיארה באוזני שתיל — בשפת אמה שהיא גם שפת־אמו — מה אירע לה, ואחר־כך איבדה את הכרתה. ערותו של שתיל היתה עדות־המפתח בח־קירה, משום שהכרתה שבה אליה רק אחרי זמן רב. נהג האוטובוס, אגב, היה ערן טלמור, בנו של דובר אגד **גידעון טלמור**, חברו הטוב של שתיל.

■ במיסגרת חגיגות „**טדי קולק** חוזר לעמק," שמיקצתן נירָאו בליל שבת האחרון על מסך הטלוויזיה, ביקר ראש עיריית ירושלים גם בחניון האון והיה שותף לשר־התיירות **אב־רהם** („אברש"ה") **שריר** בחנוכת המיבנה המרכזי שבחניון. במיסגרת סיור מוקרם בחוות־היענים הוא סיפר, כי בעצם מגיעה לו חברות כבוד בחוות, שכן היה זה הוא שלפני שנים רבות, בהיותו חבר עין־גב, רכש את אדמות המקום מידי הבאהיים הפרסיים, שהיו בעלי הקרקע. לדעתו, אילו היה עליו לנהל את המשא־ומתן עם מינהל־מקרקעי־ישראל, היה המשא־ומתן מת־משך עד היום. בסופו של דבר לא הוענקה לו חברות־כבוד, אלא רק ביצת־כבוד — ביצת־יען.

■ שיחת היום בעת ביקורו של קולק בצפון היתה צילומיו של השר **מרדכי** („מוטה") **גור** בחמי־טבריה. **מאיר שורק**, איש מרכז התיירות של טבריה, העיר כי הוא חושש שגם העיסוי ההולנדי המצולם לא השיג את שלו, כי מוטה לא הגיב כלל לגירוי הזה.

■ **נועם סמל**, מנכ"ל תי־אטרון חיפה, **וגדליה בסר**, המנהל האמנותי של התיאטרון, יצאו למוסקווה ביום השישי בבוקר, לא לפני שחגגו בביתה של שחקנית התיאטרון **עופרה ויינגרטיין** את בכורת המחזה פירנדלו. באותו הבוקר, של יום החמישי, הם חיפשו במחסני־התיאטרון בגדים חמים ופרוות, שבהם ישתמשו בברית־המוע־צות. הביגוד החם לא נמצא, והשניים החליטו לרכוש את הציוד החסר בבוקרשט. תחנתם בדרך למוסקווה. השניים מצטר־פים למנהלי תיאטרונים ישרא־ליים אחרים, שיצאו למוסקווה לפסטיבל־החורף הנערך שם.

■ הבימאית **עירית מיטל־פונקט**, החיה בנפרד מבעלה המחזאי **הלל מיטלפונקט**, עב־רה להתגורר בחיפה, והיא מ־ביימת עבור התיאטרון החיפאי מחזה על זוג המזדקן ביחד. המ־חזה, הרחק מהכרך, נכתב על־ידי מחזאי צרפתי, **זאן פול זנצל**, בן גילה של מיטלפונקט (35), שהיא בתו של הפרופסור **מיכאל סלע**, לשעבר נשיא מכון וייצמן.

■ **נתן וולוך**, סגן ראש עיריית תל־אביב, אמור להוציא פטנט על שמו, בזכות דף־עבודה שהוא המציא לנוחיותו. וולוך ריכז בדף אחד את סידור העבודה הבא: עמודה לפגישות, עמודה לטלפונים ולמיכתבים, עמודה לטיפול שוטף, מיסגרת בדף ל־נושאים אישיים וסידורים, וכמו־בן שונות.

■ סוף שבוע כזה לא היה לאסטרולוגית **מרים תמיר** מזה זמן רב. ביום החמישי היא הו־פיעה בתוכנית ערב שבת, ולמ־חרת זכתה לשני עמודי כתבת־צבע במוסף שבעה ימים של ידיעות אחרונות. לקוחות רבים פנו אליה וביקשו לקבל אצלה „יעוץ, אך היא נאלצה לדחות אותם. הסיבה: ביום הראשון היא יצאה לחו"ל לחודשיים.

■ **רימון בן־יקיר**, בעל ה־פינה בגלי־צה"ל, סיפר באחרונה על ביקור־מיסעדות חטוף שערך בפאריס. באחת המיסעדות המ־פורסמות הוא ישב בשולחן לצי־דו של השחקן **אלן דלון**. לדעת בן־יקיר, האשה שהיתה בחברתו לא היתה אשתו.

■ בדיחה שמקורה בלישכתו של שר־האוצר **יצחק מודעי** (יש לקרוא את שתי המילים הראשונות כמילה אחת): ה־שר**מוטה גור**.

■ נשיא־המדינה, **חיים הר־צוג** ורעייתו, **אורה**, אינם בני־השגה בשבתות בירושלים. הזוג הנשיאותי ממשיך במסורת, ש־אותה טיפח מאז שנכנס לתפקיד. בסופי שבוע הם יורדים מהבירה לשפלה, ונחים בביתם שבהר־צליה־פיתוח.

גילה אלמגור מניחה זר־פרחים על קיברה הרענן של השחקנית רחל מרכוס, שהובאה (בכובע). לפני־כן סייעה אלמגור לאחותו של נתן אלתרמן להתקרב אל הקבר (למטה). בני מישפחתם של מרכוס ואלתרמן, מישפחת סלור, נכדיהם של המשורר ושל השחקנית, ישבו בסמוך לארון (מימין).

סולר לא גומר את החודש

שמואל סולר
מין ונעמת

● **ירחון** נעמת **האחרון, שבמרכזו הופיע מחקר על ה־אורגזמה של הנשים היש־ראליות, עורר התרגשות רבה במיסדרונות הוועד־הפועל. קשישי ההסתדרות לא הא־מינו שביטאון** נעמת – **לשע־בר** אירגון אימהות עובדות – **מטפל בשאלות האינטימיות ביותר של הישראליות. אורנה ביבר**, דוברת נעמת **הסימפטית, ספגה את כל ההתקפות על** נעמת – **כי היא נוהגת לאכול ארוחת־צהריים במיזנון הוועד־הפועל, ושם אי־אפשר להתחמק מביקורת של הפוריטאנים הזקנים.**

לשולחנה ניגשו כל מיני עסקנים ותיקים ושאלו ברצינות תהומית איך העז הביטאון נעמת **להעלות על הכתב תוצאות מחקר שכזה. בין המתעניינים היה גם דובר ההסתדרות הוותיק, שמואל סולר, שהתקשה לבטא את שאלתו המפו־רשת, ושאל: „איך אתם כותבים ע ל ז ה?" ביבר, שהיא אשתו של מי שהיה בעבר מפקד ענף הווי ובידור בצה"ל, שאול ביבר, היתה המומה מהתגובות. היא סיפרה על חוויות חדר־האוכל שלה למזכ"ל** נעמת **מאשה לובלסקי. השיבה האחרונה: „מה את מתפלאת! הרי הדבר היחיד שהם יודעים זה שאי־אפשר לגמור את החודש!"**

פסוקי השבוע

● **הרב יקותיאל עזדי־אלי**, רבה הראשי של זיכרון־יעקב: „ההשכלה שנותנים ל־ערבים מחריבה. אם לא יהיו במצב של חוטבי עצים ושואבי־מים, תהיה לנו בעיה."

● **בנימין זאב בגין**: „הקו הירוק הוא קו של אפיסת־כוחות."

● **ח"כ התחיה רפאל** („**רפול**") **איתן**: „מה שעשינו עם אפ 15 אפשר לעשות ב־חברון עם עוזי."

● **השר ללא תיק יגאל הורביץ**: „בממשלה יושבים 25 יהודים, חלקם מוזרים."

● **שר התיירות אברהם** („**אברש"ה**") **שריר**, אחרי ש־נחקר על קשריו הכספיים, כב־יכול, עם מיכאל („מיקי") אלבין: „שופכים את דמי ואוכלים מ־בשרי החי!"

● **הרב מנחם הכהן**: „פעם היה לנו שר־אוצר, אין לי'. היום יש לנו שר אוצר, אין לכם'."

● **העיתונאית תמר מ־רז**: „החיים זה משהו מהסר־טים!"

דייוויד גלברייט, מורמוני מלידה, ראש צוות ההקמה של האוניברסיטה המורמונית בירושלים, מספר על חיי־הפחד של מישפחתו תחת איומים, על גילגולי הפרוייקט בעזרת הדתיים, ועל ההווי, המסורת והאמונה של המורמונים

„במישפחה שלי אנחנו קמים כל בוקר ב־6 ומחכנסים יחד לקריאה משותפת בתנ"ך. כל אחד קורא קטע בחורו"

„יום אחד קיבלתי שיחת־טלפון שאשתי נפצעה קשה בתאונת־דרכים ומאושפזת בבית־החולים הדסה בחדר־מיון"

„אנחנו מטביל את הילדים רק בגיל 8, או יותר מאוחר. חשוב שהאדם ידגיש שהוא עושה את הצעד"

„שמו לנו ולכל השכנים תעמולה בתיבת־הדואר, ושם כתבו שאנחנו ניאו־נאצים, קו־קלוקס־קלן, גיזענים ובעד אש"ף"

ראיינה ענת סרגוסטי

„הדתיים מפגינים ברציפות ליד הבית שלנו. היום קיבלנו שיחת־טלפון שהם יתחילו להרוג אותנו אחד־אחד, עד שנפסיק"

„התחלנו לתכנן את האוניברסיטה ולהשיג אישורים כשהמר היה שר־החינוך וכשבורג היה שר־הפנים"

„איימו שיתקיפו את הנשים והילדים שלנו!"

כדי לבקש ראיון, הוא שאל שוב ושוב לשמי ולשם העיתון. אחרי שרשם, ביקש שאמסור לו את מיספר הטלפון שלי ואמר שיתקשר איתי מאוחר יותר. במחשבה שניה ביקש שאתקשר קודם עם משה תאומים, אחד מבעלי מישרד־הפירסום גיתם, המסייע למורמונים, כדי שהוא יעזור בתיאום הריאיון.

כל הסידור של הטלפון השבור נראה לי משונה. כשדיברתי עם תאומים, הסביר לי כי מזה כמה ימים מקבל גלברייט טלפונים אנונימיים לביתו, או למכשיר הביפר שלו, הוא מוזמן לכל מיני מקומות ופגישות שלא היו ולא נבראו. כל זה חלק ממסע איומים ושבירה שעושים החרדים היהודיים נגד החרדים המורמונים בירושלים.

גלברייט נמצא עם מישפחתו בישראל כבר 17 שנה. הוא עשה דוקטורט ביחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית ואשתו לומדת שם בימים אלה ומסיימת תואר שני. הוא מתגורר בבית־אבן בשכונת רמות־אשכול בירושלים. בסלון, בו ישבנו לדבר, יש שולחן אוכל ארוך וגדול, שולחן סלוני ליד שתי ספות ושטיח על הריצפה. שני השולחנות ריקים ונקיים ואין עליהם מאפרה. כנהוג כמעט בכל בית בישראל. מי שרגיל להכנסת האורחים המיזרחית, יתפלא בוודאי – במשך כל הריאיון לא הוגש לשולחן משקה חם. למורמונים יש כמה איסורים. מלבד איסור שתיית אלכוהול, אסורים גם תה וקפה – משקאות שיש בהם קופאין, איסור לעשון סיגריות ועוד ועוד.

בפינת־החדר ניצב עץ־אשוח גדול, מקוישט בנוצצי חג־המולד. עץ כזה אפשר למצוא בכל בית נוצרי ברחבי העולם בדיוק בעונה הזאת. והמורמונים, לעניין זה, הם נוצרים ככל הנוצרים.

מזה כמה שבועות מתנהל בירושלים מסע־צלב של החרדים היהודיים נגד החרדים המורמונים בנסיון לסכל את כוונתם להקים אוניברסיטה על שטח אדמה שעל הר־הצופים. בניגוד לאוניברסיטה בנויים רק למחצה, אך כבר עכשיו אפשר לראות בבירור שזה יהיה מיבנה לתיפארת, שישתלב בנוף הרבה יותר טוב מן המיבנים הענקיים שנבנו על הר־הצופים והמהווים את הקמפוס הירושלמי של האוניברסיטה העברית. המיבנה המורמוני מדורג, כשהשורה התחתונה של בניינים קטנים, הבנויים על המידרון, תהיה מעונות

מפקח־בניין בחלון האוניברסיטה, המשקיף על הר־הבית

„גם לספר המורמונים יש שורשים בירושלים!"

הסטודנטים, מעליהם יש כמה בניינים גדולים, לא גבוהים במיוחד, הבנויים קשתות־קשתות. אחד האולמות, כך הסביר לי מנהל העבודה במקום, יהיה עשוי כולו זכוכית, כך שאפשר יהיה, בו־זמנית, גם להשתתף בפעילות בתוך האולם וגם לחזות בנוף עוצר־הנשימה הנשקף מההר.

עד לפני כמה חודשים ידעו בארץ מעט מאוד על הכת המורמונית. מה שידעו היה מסרטים הוליוודיים על המערב הפרוע, שם נראו המורמונים בתילבושת שחורה משונה, כשלראשם כובע שחור רחב שוליים ושטוח. עוד ידעו כי למורמונים מותר לשאת יותר מאשה אחת. מאז התפתחה הפרשה התגלו עוד ועוד עובדות על הכת הנוצרית הזאת.

■ ■ ■

● האמת היא שאני לא יודעת כמעט דבר על המורמונים, ומה זה אומר לחיות מורמוני בחיי היומיום.

האם הראיון הוא על הכנסיה המורמונית, או על האוניברסיטה?

● על שניהם.

אם כך צריך להבין כמה דברים: צריך להבין שאלו שני דברים שונים. ואנחנו, כמובן, לא יכולים לדבר בשם הכנסיה.

● האוניברסיטה לא קשורה לכנסיה?

יש קשר, אבל אלה שני גופים חוקיים נפרדים. צריך להסביר גם לציבור הישראלי שאנחנו לא מקימים פה נוכחות של הכנסיה, אלא מקימים פה נוכחות של האוניברסיטה.

● בארץ מדברים על האוניברסיטה המורמונית שעל הר־הצופים.

זאת בדיוק הטעות, כי זו אוניברסיטת בריגהאם יאנג.

● מה זה?

זו האוניברסיטה הפרטית הגדולה ביותר בארצות־הברית ולומדים בה 27 אלף סטודנטים.

● אתה מנסה לומר שזו לא אוניברסיטה מורמונית?

היא הוקמה קודם כל למען המורמונים, אבל לומדים בה גם לא־מורמונים, וכל אחד מוזמן ללמוד. אם הוא שומר על הכללים.

● האם לכנסיה המורמונית יש איזו אחריות או פיקוח על האוניברסיטה?

„אין מיצווה דתית להביא הרבה ילדים לעולם, אבל למורמונים יש, בדרך־כלל, מישפחות גדולות יותר מהממוצע"

בדרכים מאור מסויימות. אנחנו נמצאים כאן כבר 17 שנה בישראל, לא ככנסיה, אלא כשלוחה של האוניברסיטה.

● מי זה „אנחנו"?

אני מדבר על תוכנית־הלימודים שלנו. „אנחנו" — זו הנוכחות של האוניברסיטה.

● ואיפה פעלתם?

היינו בכמה מלונות בירושלים המיזרחית, ובזמן האחרון אנחנו נמצאים בקיבוץ רמת־רחל.

● ובמשך כל השנים האלה לימדתם בשקט?

כן, בלי ההפרעה הקטנה ביותר.

● אז מה קרה פיתאום?

יום אחד החלטנו שאנחנו רוצים מיתקני־לימוד משלנו. עברנו תהליך ארוך עד שמצאנו אדמה לבניה, חכרנו אדמה ממינהל־מקרקעי־ישראל ב־1981, ואז קיבלנו את האישורים הדרושים.

● אתם אמרתם להם מה מטרת הבניה?

בוודאי, היינו חייבים. במשך שנתיים עברנו על התוכנית לבניה והגשנו אותה לכל הגופים שצריך לפנות אליהם — מישרד־החקלאות, מישרד־הפנים, מישרד־החינוך, מינהל־מקרקעי־ישראל. ובאותה תקופה הד"ר יוסף בורג היה שר־הפנים ומר זבולון המר היה שר־החינוך.

אחרי שקיבלנו את כל האישורים החוקיים הדרושים, הגשנו בקשה לרשויות עיריית ירושלים לרשיון, וקיבלנו את האישורים בסוף 1984. התחלנו לבנות בינואר 1985.

● אז מה קרה עכשיו שהמיפלגות הדתיות התעוררו?

אני רוצה להוסיף עוד, שחלק מהתהליך שצריך לעבור כדי לקבל את כל הרישיונות והאישורים הדרושים לפי החוק, הוא זמן שבו צריך לפרסם מודעה ובה מתבקש כל מי שיש לו התנגדות לפרוייקט, להגיש את התנגדותו בתוך 60 יום. חלפו 60 יום, היו שתי התנגדויות קטנות, שבסופו של דבר נמחקו, והתהליך החוקי המשיך.

אף פעם, במשך כל התקופה הזו, איש מהאירגונים הדתיים לא אמר מילה, אפילו לא פעם אחת. הטענה שלהם היום היא שהם לא ידעו על מה שעומד לקרות. טענה שלרעתנו קשה לקבל, כי בכל אחד מהועדות והגופים שאליהם פנינו כדי לקבל רישיון־בניה — כולל מועצת העיריה, כולל כל המישרדים הממשלתיים — יש נציגים דתיים, והם תמכו בתוכנית. אז איך הם יכולים לבוא עכשיו ולומר שהם לא ידעו על כך?

● אז מה אתה חושב קרה?

בינואר, כשהעבודה במקום התחילה, ופית־אום צצו שני מנופים מן הקרקע, ו־200 פועלים התחילו לעבוד שם, אז צילצלו פעמוני־האזעקה.

● אבל זה היה לפני שנה?

נכון. ואז הבעיות התחילו לצוץ. והתעצמו מאז.

■ ■ ■

מזה כמה שנים, כמעט כמו לפי אות מוסכם, מתעוררים הדתיים בעונה מסויימת, כשהם מעלים נושא „חשוב" לידיעת הציבור והופכים אותו ל„ייהרג ובל יעבור". פעם זה היה רחוב השומר בבני־ברק; אז היתה כל הארץ על הרגליים, היו הפגנות סוערות בעד ונגד, הכנסת יצאה מעורה, ויכוחים התנהלו בכל קרן רחוב, תצלומים דרמאתיים הופיעו שבוע אחרי שבוע בעיתונים, ולמסתכל מבחוץ נדמה היה שעוד רגע יישפך דם יהודי רב. אחר־כך היתה השערוריה הנוראה של חפירות־עיר־דויד. שוב יצא הלובי הדתי מעורו, שוב הרעישו עולמות, שוב איימו באיומים שונים, חברתיים, דתיים ובעיקר פוליטיים. שוב היו תמונות רבות־רגש בעיתונים של יהודים חרדיים, הלבושים בגדים שחורים, מתרוצצים בין אבנים עתיקות וחפירות ארכיאולוגיות, לצד חופרים אקדמאים בכובעי־חאקי רחבי־תיתורה.

הפעם המורמונים הם אלה המאיימים, לדיברי הדתיים, על שלמות העם והארץ, וגם הפעם הם מעמידים את הדברים כך, כאילו אם תוקם האוניברסיטה המורמונית על הר־הצופים, זה יהיה הדבר הגרוע ביותר שקרה לעם ישראל מאז חורבן בית שני.

למרבה הפלא, כל הפרשות מן העבר נשכחו זמן קצר אחרי שהתעוררו. החפירות בעיר־דויד ממשיכות, ולאיש לא איכפת מה קורה שם, חוץ מהארכיאולוגים, המשפשפים את ידיהם בהנאה בכל פעם שהם חושפים עוד הריסות עתיקות. כך גם לגבי נושאים אחרים, שהיו קריטיים והיום אין זוכרים אותם.

בכל שנה, בערך בעונה הזאת, יוצאים שליחים מן העדה החרדית לקהילות השונות ולחצרות השונות ברחבי־העולם, בעיקר לקהילת־קודש ניו־יורק, ומנסים לגייס כספים למען אחיהם הרכונים על סיפרי־התורה בארץ־הקודש. בכל שנה, לפני שיוצאים השליחים לדרכם, צריכה הקהילה החרדית לעורר את אחיה בגולה לפתוח את כיסם. וכדי שיבינו את חשיבות התרומה, צריך נושא אקטואלי ודרמאתי. כך, בלי לדעת, משמשים השנה המורמונים כתירוץ

„יש לנו חוק־כשרות משלנו. אנחנו לא שותים קפה, לא תה, לא אלכוהול ולא מעשנים סיגריות, וכמובן גם לא סמים"

לפתיחת הכיס. אין ספק שהעניין יירד במהירה מעל סדר־היום הציבורי, עד השנה הבאה. אז ימצא נושא חדש, „חשוב" לא פחות.

■ ■ ■

● האם נפגשתם עם מישהו מחברי־הכנסת הדתיים?

כן, נפגשנו עם שני הרבנים הראשיים של ירושלים, משאש וקוליץ, נפגשנו כמה פעמים עם מנחם פרוש.

● איך הוא התייחס אליכם? הוא לחץ את ידך?

כן. בחום רב. הוא ג'נטלמן אמיתי, הוא שקט ורגוע. אבל את כל הפגישות שערכנו, עם כל אחד מהם, כולל חבר־הכנסת אברהם שפירא, יכולתי לסכם במישפט אחד, כי זה תמיד היה אותו מישפט, אותה הכרזה: למרות שנפגשנו פעם שלישית ורביעית, בכל פעם זה היה כאילו מעולם לא נפגשנו והתחלנו הכל מההתחלה. והעמדה שלהם תמיד היתה, כאילו שקראו מתוך אותו התסריט: „אנחנו מתנגדים לנוכחות שלכם".

אחרי הכל, הם לא התנגדו במשך 17 שנה. אז מה השתנה?

● שאלתם אותם?

כן, והתשובה שלהם היתה שהם נבוכים לומר שלא ידעו מי אנחנו ומה אנחנו עושים.

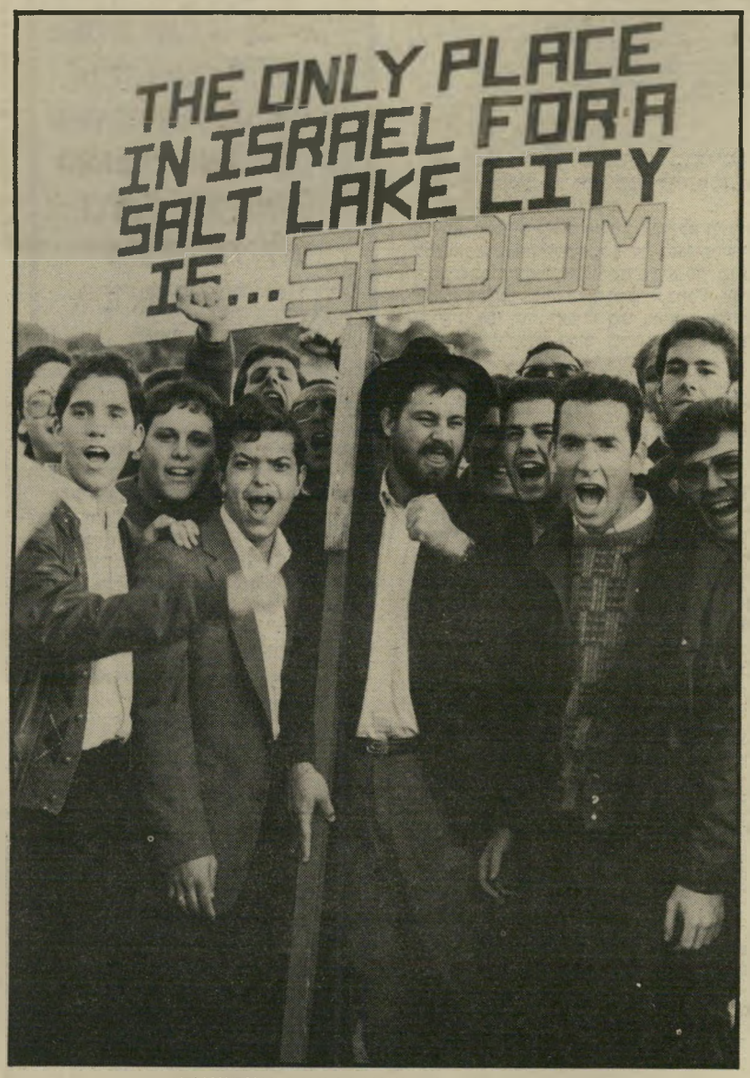
● אתה מרגיש שאתה מבין אותם יותר משום שהם כל־כך דתיים, וגם אתה דתי אדוק?

יש לנו רגישות לעמדה דתית, כי כאקדמאים למדנו דברים שהם למדו, ללכת אחורה אלף ואלפיים שנה. אנחנו מודעים לפחד שלהם מזרים.

● האם אתה מבין את הפחד הזה?

אני מנסה. אנחנו מנסים להבין מדוע הם פוחדים מאיתנו, מה הרגישויות שלהם. אנחנו לא מרגישים שאנחנו מהווים איזה איום לגביהם, משום שיש לנו תוכנית המותאמת לצרכים שלנו.

אנחנו לא נמצאים כאן כדי לערב ישראלים, אנחנו לא נמצאים כאן כדי להתחרות באוניברסיטה העברית, או בכל מוסד לימודי גבוה אחר, להיפך. אנחנו התחייבנו לפני המועצה לחינוך גבוה שאנחנו לא נקדם את התוכנית האקדמית שלנו פה בארץ. הסטודנטים באים הנה לסימסטר אחד, או למאה ימים, או שילוב של שניהם — ולומדים תנ"ך, ארכיאולוגיה, היסטוריה, גיאוגרפיה של התנ"ך, דת משווה, כולל יהדות ואיסלאם, לומדים עברית, יחסים בינלאומיים. הכל כדי לתת לצעירים שלנו מושג על הארץ הזו.

הפגנת־חרדים נגד האוניברסיטה המורמונית*

„אנחנו מודעים לפחד שלהם..."

---

* הסיסמה: „המקום היחידי בישראל לריכוז מורמונים הוא סדום!" יש כאן משחק מילים: בירית המורמונים שמה סולט־לייק־סיטי (עיר־אגם־המלח) – ומכאן הרמז לסדום. השוכנת על ים־המלח.

הפגנת־חרדים בכיכר־השבת בירושלים
„פרוש לחץ את ידי. הוא התייחס אלינו בחום רב"

(המשך מעמוד 15)

יש לנו תוכניות שונות בארצות שונות — בלונדון, בווינה, בפאריס, ביפאן, בדרום־קוריאה, בפיליפינים בטאיוואן ובסין העממית.

במילים אחרות, אוניברסיטת בריגהאם־יאנג רואה את הפרוייקט הזה כאן כחשוב למען הצעירים שלנו. ומכל התוכניות שאמרתי לך, זו של ירושלים היא הפופולארית ביותר בין הצ־עירים.

■ ■ ■

לפני שפניתי לד"ר גלברייט, פניתי לרב מנחם פרוש, חבר־הכנסת, וביקשתי־לראיין

„אנחנו יושבים מול הר־הבית, אבל לידנו יש כנסיה לותראנית, כנסיה קאתולית, אורתודוכסית, ארמנית, שני מלונות ערביים, מיכללה איסלאמית וכפר ערבי בעל מיסגד"

אותו. רציתי לשמוע על הפחד של החרדים מפני האוניברסיטה המורמונית, רציתי לדעת מה מדאיג אותם, רציתי להבין מדוע המורמונים מפריעים לעם ישראל.

הרב פרוש ביקש יום למחשבה, ואמר לי להתקשר למחרת היום. שבו יתן לי תשובה אם הוא מוכן להתראיין.

למחרת בבוקר, כשדיברתי שוב עם חבר־הכנסת פרוש, הוא ענה בתקיפות, אפילו בגסות: „לא מעוניין! שלום!" וטרק את הטלפון. ומכיוון שלא נתן לי אפשרות להביא את הצד הזה של הדברים, נאלצתי להביא רק את הצד השני.

■ ■ ■

● מדוע ירושלים?

יש כמה סיבות, וזו שאלה טובה מאוד. כי חוויה רוחנית, בוודאי תבואי־לירושלים, כי אין שום עיר או ארץ אחרת שיכולה לתת את זה.

● יש לכם כנסיה פה?

לא. הנוכחות המורמונית היחידה היא זו שמשרתת את התוכנית הזו. עם כמה יוצאים מן הכלל, רוב המורמונים שחיים בארץ קשורים בצורה זו או אחרת לתוכנית האקדמית שלנו. יש כמה יוצאים מן הכלל, חלק נמצאים פה ועובדים בשגרירות, חלק נמצאים פה מסיבות פרטיות ועובדים בחברות בינלאומיות. יש 12 מישפחות מורמוניות בכל הארץ, שנמצאות כאן על בסיס פחות או יותר קבוע. כמוני, למשל.

● אפשר להיות מורמוני ולא להיות דתי? אני, למשל, יהודיה, אבל אני לא דתית.

יש כל מיני דרגות גם בין המורמונים.

● אני מנסה להבין את הצד המעשי, אתם חייבים ללכת לכנסיה בכל יום ראשון?

לא יותר מאשר את חייבת.

● אבל יש מיצוות מסויימות שצריך לקיים כל יום, כמו להתפלל, או לשיר, או לקרוא בתנ"ך.

לא. הדברים האלה רצויים אבל לא חיוניים. למשל במישפחה שלי, בכל בוקר, לפני שהילדים הולכים לבית־הספר, אנחנו קמים ב־6, כדי שנוכל לשבת כל המישפחה ביחד ולקרוא בתנ"ך. אנחנו קוראים לפי תור. ואפילו בתי בת ה־5 התחילה להשתתף ולקרוא בתור שלה. אנחנו קוראים במעגל.

לא כל מישפחה מורמונית עושה זאת, אבל זה היה רצוי שלפחות פעם ביום המישפחה תהיה ביחד. חוץ מזה, יש תפילות מישפחתיות ויש תפילות אישיות, זה משהו שאתה גדל איתו.

● אני רואה פה עין־אשוח מקושט.

העץ הזה מסמל את חג־המולד, ואנחנו מציינים את הולדתו של ישוע הנוצרי. ישוע הוא המרכז לכל מה שאנחנו מאמינים. הוא החלק החשוב ביותר, מה שנותן עוד סיבה לזה שהארץ הזו כל־כך חשובה לכל הנוצרים. אם נוחנים את כל התיירים הנוצרים שבאים לכאן, הם באים למען החוויה הרתית־רוחנית. הם באים כדי לצעוד בעיקבות ישוע, ולא כל־כך כדי ללמוד על הסיכסוך הישראלי־ערבי.

● איך אפשר ליהפך למורמוני?

ברור שצריך להפגין בדרך אמיתית שלמדת את עקרונות־הדת, שהבנת, שאתה מוכן לחיות לפיהם, וצריך לשכנע את מנהיגי הכנסיה שאתה באמת מאמין ושכוונתך אמיתית. אז אתה עובר טבילה ואתה הופך לחבר.

זה דבר מאוד אישי, פנימי. צריך לוודא שאת, ענת, לא תבקשי מחר להיות מורמונית וביום אחד זה יעבור לך. זה לוקח זמן רב.

● מה ההבדל בין מורמוני לקאתולי, למשל?

כמה זמן יש לך? טוב, בקיצור: מורמוני הוא חבר בכנסיה של ישוע המשיח של הקדושים המאוחרים, זהו השם הרישמי. מורמון זה רק שם חשיבה. ההבדל העיקרי הוא שאנחנו מאמינים שגם היום יש נביא חי, כמו שהיה בזמן משה, או ירמיהו, או יחזקאל, וכל הנביאים שכל־כך מוכרים לכם מהיהדות, והאדם הזה מוביל את הכנסיה לפי העיקרון של ההתגלות האלוהית. אנחנו מתעקשים על כך שהיום, לא פחות מאשר היה לפני אלפיים שנה, ורוש נביא כדי להנהיג את האדם.

אנחנו מאמינים בנביא חי, בהתגלות של הימים האלה, שינהיג אותנו בזמנים הקשים האלה.

● אומרים שהכנסיה הקאתולית אינה מכירה בכם כנוצרים.

אין ספק שזו לא העמדה הרישמית של הכנסיה. יש עשרות סוגים של נוצרים, וכל קבוצה צריכה סיבה טובה מדוע היא נפרדת מהאחרים.

אנחנו מאמינים שבתחילת המאה ה־19, ב־1830, האב והבן (האל וישוע) הקימו מחדש את הכנסיה המקורית, שניתנים אבדה, והיא חזרה לארץ באמצעות נביא חי. אנחנו טוענים להיות הכנסיה המחודשת של ישוע הנוצרי.

● איפה זה היה?

במדינת ניו־יורק.

אלה כמובן הבדלים מאוד כלליים בין הקאתולים למורמונים. אבל בהתייחס למקורות, זה אולי ההבדל העיקרי.

● יש לכם כנסיות?

בוודאי, כמה אלפים בכל העולם.

● מדוע אין לכם כנסיה בישראל?

אין מספיק אנשים כדי לקיים כנסיה. אנחנו מחזיקים אולם־מיפגש קטן לכל המישפחות. בכל רחבי ישראל יש 12 מישפחות — כמה בגליל, כמה בהרצליה וכמה בירושלים.

● אתה נולדת כמורמון?

כן. כמה דורות אחורה. אבל זה לא כל־כך קל, זה לא אומר שאם נולדת מורמון, אז הכל נגמר. זה לא אוטומאטי.

● אתם מטבילים את הילדים שלכם?

רק בגיל 8, או יותר מאוחר. חשוב שהאדם ירגיש שהוא עושה את הצעד הזה, ולא שזה משהו שעושים בשבילו.

● יש לכם כללים של עשה ואל תעשה, באובל למשל?

יש לנו חוקי־כשרות. לכן לא הצענו לך קפה, או תה, או אלכוהול. לכן לא הצענו לך סיגריה. אנחנו לא עושים זאת. אנחנו מאמינים בחוק־הצניעות. אנחנו מאמינים שהגוף הוא מיקדש האלוהים, ושגוף בריא ונפש בריאה הולכים ביחד.

● אתם ציימחוניים?

לא, אנחנו אוכלים בשר, ואת בטח יכולה להריח אותו מתבשל עכשיו לארוחת־הערב. אנחנו מאמינים שכל דבר שמכניסים לגוף צריך להיות בריא. כך שאין לנו רשימה, זה עניינו של הפרט להחליט מה בריא ומה לא. יש כמה איסורים, כמו על עישון, קפה, תה, אלכוהול, וכמובן על סמים. כך שיש לנו חוקי־כשרות משלנו.

● אבל אם מישהו מעשן סיגריה, זה לא הוסך אותו ללא־דתי?

זו שאלה מעניינת. אם תלכי למשל לבריג־האם־יאנג, לאוניברסיטה, בתוך 27 אלף סטו־דנטים, ותלמדי ארבע שנים באוניברסיטה ותקבלי תואר ראשון, בכל הזמן הזה לא תמצאי סיגריה אחת בקמפוס ולא פחית־בירה אחת ולא כוס־קפה אחת. אבל התשובה היא שאתה יכול עדיין להיות מורמון, לא יגרשו אותך מהקהילה אם תעשן סיגריה.

● היהודים הדתיים טוענים שאתם מיסיונרים, והם פוחדים שתקחו את כל הנוער היהודי הצעיר והטוב ותטבילו אותו לדת המורמונים.

ענת, אנחנו נמצאים פה כבר 17 שנה בלי שנעשה דבר כזה. העבר שלנו מדבר בעד עצמו.

במשך כל התקופה הזו היו כמה אנשים שהוטבלו כאן. כולם היו נוצרים, שבאו כדי שיטבלו אותם בנהר־הירדן. זה משהו מיוחד לנוצרי להיות מוטבל בירדן, מפני שישוע הוטבל שם. אני מדבר על כל נוצרי, לאו־דווקא על המורמונים. בכל יומות השבוע אפשר לראות ליד קיבוץ דגניה, במקום שהירדן יוצא מהכינרת, מקום מיוחד שהוכן על־ידי ממשלת ישראל כדי לערוך בו את הטבילה. כך שבמשך 17 השנה שאנחנו פה היו כמה הטבלות, והיו אפילו כמה הטבלות של יהודים, אבל לא כתוצאה של פעילות מיסיונרית של הכנסיה שלנו, ובוודאי לא של האוניברסיטה שלנו.

● האם זה לא חלק מאורח־החיים שלכם לעסוק בפעילות מיסיונרית?

זה כן.

● אז למה אתם לא עושים את זה פה?

כדי להבין את זה צריך לדעת שיש 188 מיסיונים שלנו ברחבי־העולם, ובהם יש 30 אלף מתנדבים צעירים, בסביבות גיל ה־20, שהולכים לשנתיים, על חשבונם, כמו שרות בצבא. אבל אנחנו לא מקימים מיסיון בשום ארץ שבה לא נותנים לנו רשות, או שבה אנחנו לא רצויים.

● סיפרו שחתמתם על מיסמך שבו אתם מתחייבים שלא לעסוק בפעילות מיסיונרית?

בוודאי, לפני וערת־הפנים של הכנסת.

● הכריחו אותכם לחתום?

לא, ואת זה צריך להבין, זה היה מעשה התנדבותי שלנו.

● אתם באתם אליהם והצעתם לחתום על מיסמך כזה?

אנחנו רגישים לראגות שלכם, אנחנו רגישים לעובדה שאחרי רצח של שישה מיליון יהודים

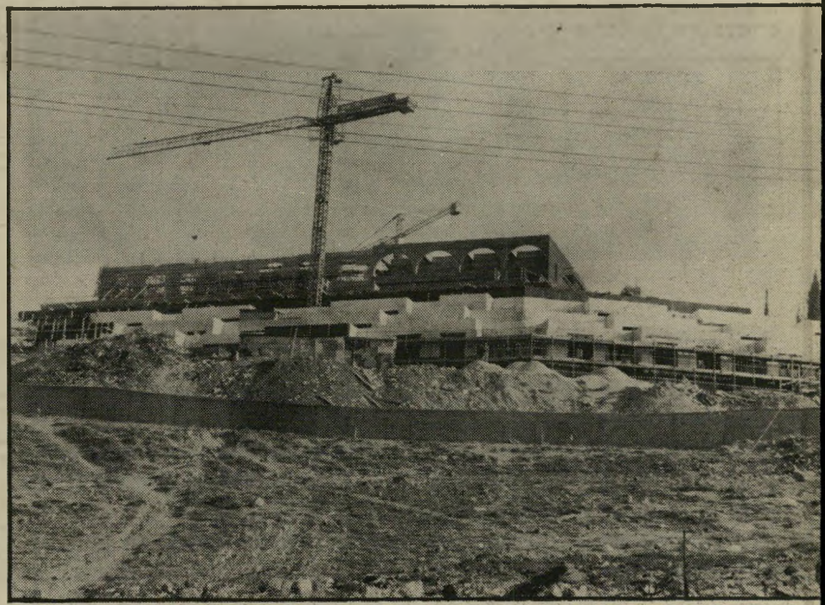
„ב־1981 נתקבלה בדרגים הגבוהים של הכנסיה שלנו החלטה האוסרת עלינו לטבול איש במדינת ישראל — חוץ מילדינו שלנו, כמובן"

בשואה, זה לא מקובל עליכם שתהיה פה פעילות מיסיונרית. לקח לנו זמן להיות מודעים לזה. היתה תקופה של הסתגלות, שאנחנו מכנים אותה תקופת הבדיקה. הבנו שאנחנו לא יכולים ללכת ולדפוק על דלתות, כמו שאנחנו עושים במקומות אחרים. הבנו שזה לא מקובל כאן.

מעולם המרכז לא התכוון להיות מיסיון, הוא מראש התכוון להיות מרכז אקדמי. הדתיים טענו שאנחנו מתכוונים להקים מרכז מיסיונרי, וזו מעולם לא היתה כוונתנו. יש לנו מרכזים מיסיונריים, אבל לא בישראל. למעשה, אנחנו לא פועלים בשום מקום בעולם שבו אנחנו לא רצויים. לכן אין לנו פעילות מיסיונרית במדינות אירופה המיזרחית, למרות שיש לנו מאמינים שם, לא בברית־המועצות, לא בסין העממית, לא בעולם הערבי, לא ביוון, לא בתורכיה, לא בישראל. בכל המקומות האלה המיסיון שלנו, או של כל כנסיה אחרת, אינו רצוי, לכן אנחנו לא פועלים בהם.

בגלל העובדה שאנחנו בונים את הבניין הזה, היה מי שחשבו שהנה, המורמונים, המיסיונרים הגדולים, עומדים לבנות מיסיון בירושלים. זה לא נכון. אבל משום שאנחנו מבינים מדוע

(המשך בעמוד 28)

בניין האוניברסיטה המורמונית השבוע
„יש בישראל 12 מישפחות מורמוניות"

השורשים הרוחניים שלנו באים מכאן.

● אתה יכול להסביר?

אנחנו נוצרים. וכבאלה אנחנו מאמינים בשני החלקים של התנ"ך. חוץ מזה, ספר המורמונים יש לו שורשים בירושלים, גם הוא התחיל פה.

● מתי זה היה?

בשנת 600 לפני הספירה. והוא מתאר את המסע של קבוצת בני־ישראל מירושלים לארץ חדשה. כך שאנחנו באים לארץ הזו עם קשרים דתיים חזקים ורגשות חזקים.

● אם כך, אתה לא יכול להשוות את ירושלים עם אף אחד מהמקומות שה־רגע הזכרת?

לא, בכלל לא. אם את רוצה ללמוד אנגלית ושקספיר, אז תבחרי בלונדון. אם את מתעניינת במוסיקה, בוודאי תלכי לווינה, אבל אם את רוצה

בגין לשילטון!

אשר יגורתי בא. אני כבר מתגעגע למנחם בגין.

לא, איני שוכח דבר. לא את תאוות־ההתנחלות ולא את ההשתעבדות לאריאל שרון. לא את צברה ושאתילה ולא את מילחמת־לבנון כולה. גם לא את החיפוי על מחתרת־הטרור היהודית. בוודאי שלא. איך אפשר לשכוח?

אבל אני בטוח שבימי בגין לא היתה השחיתות של הליכוד מעזה להרים את הראש בחוצפה כה גסה. איני מאמין שבגין היה מרשה לאנשיו להתנפל על בתי־המישפט, על היועץ המישפטי ועל המישטרה, במאמץ נואש לעצור חקירה של הונאה מונו־מנטלית, שקורבנותיה היו המתנחלים עצמם. בגין היה איש החוק. היו לו עקרונות מוסריים מוצקים.

בגין גם לא אהב לשקר. הוא השתדל להגיד את האמת. הוא לא עסק בתעשיה של בועות־סבון פוליטיות ציבעוניות.

בימי בגין אי־אפשר היה להעלות על הדעת חוק לאיסור מיפגשים עם אש"ף. להיפך, בגין איחל לי פעם „יישר־כוח", כששמע שקיבלתי על עצמי לפעול אצל אש"ף למען שיחרור אחד השבויים.

מה להגיד — הוא היה בן־אדם. ובפוליטיקה, זוהי תכונה נדירה מאוד.

פשעים למען השלום

אחמד חמרוש היה אלוף־מישנה בצבא המצרי. אחד הקצינים החופשיים שחוללו את המהפכה של 1952. לאחר־מכן הפך עיתונאי ומילא לא פעם שליחויות סודיות מטעם המישטר של גמאל עבד־אל־נאצר.

לאחרונה פירסם העיתון המצרי השמאלי, אל־אהאלי, ראיון ארוך עם חמרוש, שגם הוא איש השמאל, אך התומך בשלום עם ישראל, בניגוד למרבית חבריו.

הקטע המעניין ביותר בראיון נוגע לידידי ולי. וכך מגלה חמרוש: ב־1969 הגיע למצריים מידע על קיומם של כוחות מתקדמים בישראל, המכירים בזכויות הערבים והמחתרים לשלום צודק. גמאל עבד־אל־נאצר הטיל על חמרוש לברוק כוחות אלה.

בהתאם לכך נסע חמרוש לצרפת, ונפגש עם שורה של אישי־שלום ישראליים. הוא מפרט את השמות: „יורי אבנרי (משום־מה מתעקשים כל המצריים להדביק לי שם פרטי רוסי), אמנון קפליוק, עמוס קינן, נתן ילין־מור, הגנרל פלד ואליאב, מזכיר מיפלגת־העבודה." (רשימה זו לקויה במיקצת. מתי פלד שהה ב־1969 בארצות־הברית, שם למד סיפרות ערבית. הוא התמסר למגעים עם ערבים רק כעבור כמה שנים. נדמה לי שגם לובה אליאב אינו שייך לרשימה זו.)

איך הגיעו לעבד־אל־נאצר ידיעות על כוחות־השלום הישׂ־ראליים? אין הוא אומר זאת. אך יתכן כי הפיתרון טמון, בין השאר, בפגישות שקיימתי בשנתיים שלפני־כן בארצות־הברית עם תחסין בשיר, איש בכיר במישרד־החוץ המצרי ובליגה הערבית, כיום שגריר מצריים בקנדה. פגשתי אותו כמה פעמים בסודי־סודות, והחלפנו דיעות על המצב.

חמרוש מספר גם על לידת „פרשת גולדמן" — הביקור המפורסם של נחום גולדמן בקאהיר, שלא התקיים, ושגרם באפריל 1970 לסערה גדולה בישראל. וכך מתאר את הפרשה חמרוש, השופך עליה אור חדש לגמרי: גולדמן נפגש עם טיטו, שליט יוגוסלביה, וזה הציע לו לנסוע לקאהיר ולהיפגש עם גמאל עבד־אל־נאצר. גולדמן נדלק לעניין ונסע לירושלים, שם הביא את הרעיון לפני גולדה מאיר. גולדה התנגדה לכך בתוקף ואף פירסמה את העניין ובכך טירפדה את המהלך כולו.

חמרוש, שנפגש קודם לכן עם גולדמן בתיווכו של העיתונאי היהודי־מצרי־צרפתי אריק רולו, אך שלא הזמין את גולדמן, נבהל. הוא חשש שמא יחשוב עבד־אל־נאצר שהוא הזמין אותו מבלי שהיתה לו סמכות לכך. חמרוש אץ לעבד־אל־נאצר כדי להוכיח לו את חפותו. אך המנהיג המצרי ראה את הסערה בישראל והחליט לרכב עליה. הוא הטיל על חמרוש להיפגש עם גולדמן שנית ולהזמין אותו.

כל זה מעניין מבחינה היסטורית, אך יש לו גם השלכה אקטואלית מאוד. בימים ההם שרר מצב של מילחמה בין ישראל ומצריים, לא רק מבחינה פורמאלית אלא גם מבחינה מעשית. מילחמת־ההתשה היתה נטושה, אנשים נהרגו. השיגאה היתה רבה. כל המגעים החשאיים האלה יכלו להביא להעמדתנו לדין, אך לפי החוק הקיים היה השופט מוכה אותנו. אילו היה חל עליהם חוק כמו זה המוצע עתה לגבי המגעים עם אש"ף, היו כל המגעים האלה מעשי־פשע.

האם יש כיום אדם שפוי אחד בישראל המסוגל להכחיש כי

חמרוש (בעל הקרחת) ואבנרי בזנווה, 1973

מגעים אלה, שאותם ניהלנו בלי סמכות ותוך סיכון עצמי, עזרו לזרוע זרע של שלום, שנבט כעבור שנים?

חמרוש עצמו מאמין בכך. ולכן טרח לגלות פרטים אלה עכשיו.

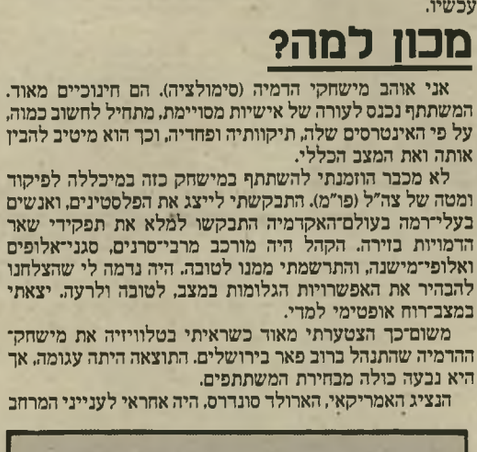
מכון למה?

אני אוהב מישחקי הדמיה (סימולציה). הם חינוכיים מאוד. המשתתף נכנס לעורה של אישיות מסויימת, מתחיל לחשוב כמוה, על פי האינטרסים שלה, תיקוותיה ופחדיה, וכך הוא מיטיב להבין אותה ואת המצב הכללי.

לא מכבר הוזמנתי להשתתף במישחק כזה במיכללה לפיקוד ומטה של צה"ל (פו"מ). התבקשתי לייצג את הפלסטינים, ואנשים בעלי־רמה בעולם־האקדמיה התבקשו למלא את תפקידי שאר הדמויות בזירה. הקהל היה מורכב מרבי־סרנים, סגני־אלופים ואלופי־מישנה, והתרשמתי ממנו לטובה. היה נדמה לי שהצלחנו להבהיר את האפשרויות הגלומות במצב, לטובה ולרעה. יצאתי במצב־רוח אופטימי למדי.

משום־כך הצטערתי מאוד כשראיתי בטלוויזיה את מישחק־ההדמיה שהתנהל ברוב פאר בירושלים. התוצאה היתה עגומה. אך היא נבעה כולה מבחירת המשתתפים.

הנציג האמריקאי, הארולד סונדרס, היה אחראי לענייני המרחב

במועצה לביטחון לאומי ובמישרד־החוץ, כאשר המטרה האמיתית של האמריקאים היתה למנוע כל התקדמות לקראת שלום. משה מעוז, שייצג את הסורים, הוא אחד מאותם „הערביסטים", המספקים לכל ממשלה בישראל את התירוצים להכשלת השלום. אבא אבן היה שר־החוץ והדובר הנאמן של לוי אשכול וגולדה מאיר, כאשר הממשלה פעלה במרץ לטירפוד כל מהלך־השלום, והביאה לקטל של יום־הכיפורים. ואילו ידידי חנא סניורה, נציג הפלסטינים, שהוא אדם מתון וסביר, ראה משום־מה צורך להעלות רעיון מסוכן ומופרך לחלוטין — צימצום גבולות־ישראל שבתוך הקו הירוק.

קשה להעלות על הדעת תעמולה יעילה יותר נגד השלום. המסקנה שנאמרה למאות אלפי הצופים בישראל היתה חד־משמעית: אין סיכוי לשלום, ואולי טוב שאין.

כדי להפיץ תורה זו אין צורך בגוף המתקרא „מכון לשלום". די במכונים־למילחמה.

לדעתנו, יש...

אורי קיסרי סיפר לי פעם על ויכוח שהיה לו עליי עם גרשום שוקן. זה היה, כנראה, בראשית 1949, כשהייתי עדיין חייל בהחלמה, אחרי פציעתי. מבית־החולים שלחתי להארץ שני מאמרים — אחד נגד יעילות השיגאה כמניע לחיילים, ואחד בזכות השתלבות ישראל החדשה בקונפדרציה שמית גדולה. אלה גרמו, כנראה, לוויכוח.

אורי קיסרי טען כי אני פיליטוניסט מלידה. הוא הסתמך על כמה פיליטונים ששלחתי לפני המילחמה להעולם הזה, שהיה אז שייך לקיסרי. שוקן אמר שהוא טועה לגמרי, ושאני פובליציסט מטיבעי.

אילו ידעתי אז על הוויכוח הזה, זה היה בוודאי מחמיא לי מאוד, כי הייתי בסך־הכל בחור צעיר, שלא ידע מה יעשה אחרי שיחרורו מהצבא.

התוצאה היתה שעם שיחרורי מבית־ההחלמה הזמין אותי שוקן אליו, והציע לי הצעה שלא יכולתי לסרב לה: להצטרף למערכת הארץ ולכתוב בו מאמרים ראשיים. כותב המאמרים הראשיים, אריה קרן, הושאל למישרד־החוץ ועמד לצאת לאמריקה. שוקן הציע לי לעבוד עם קרן כשוליה, ולאחר מכן למלא את מקומו. זאת היתה מחמאה אדירה, ונעניתי להצעה בהתלהבות. עברתי כמה שבועות עם קרן, ואחר כך כתבתי את רוב המאמרים הראשיים.

נזכרתי באפיזודה זו בחיי כשהקשבתי לדברי מאיר שלו. בפינתו בטלוויזיה, על סיגנון המאמרים הראשיים בעיתונים. הוא צדק בהחלט. אני יכול להעיד מנסיון אישי שכתיבת מאמרים כאלה מנפחת את האגו של הכותב, ואחרי זמן־מה נדמה לו שהוא אכן מנהל את העולם — שולח הוראה לממשלה פה, משגר אוגדה לשם, מודיע מה „יש" לעשות בעניין זה ומה „אין" לעשות בעניין אחר. בהארץ נוספות לכך גם המילים הגורליות „מאידך גיסא".

יש סכנה גדולה בכתיבה מסוג זה, מפני שהיא חופשית לחלוטין מכל אחריות. הכותב מייעץ לכל העולם, מבלי לשאת באחריות כלשהי לביצוע. מובן שהוא משוחרר לגמרי מכל האילוצים של אישי־הביצוע האמיתי — לחצים מיפלגתיים, דעת־הקהל, בעיות כלכליות, וכו'.

אינני יודע איך מתנהלים הדברים כיום בהארץ, ואיך בעיתונים אחרים. בהארץ, אז, היתה מתכנסת מדי יום בצהריים ישיבה של כמה מבכירי המערכת (כלומר: בחירי שוקן), היו רנים בנושאי־היום וקובעים מה יהיה נושא מאמר־המערכת. את הקו קבע, למעשה, שוקן עצמו — ומכיוון שלא הניח לי להביע את דעתי, ויתרתי כעבור זמן־מה על התפקיד ועל חברותי במערכת הארץ.

כשעברתי ב־1950 להעולם הזה, לא הנהגתי בו מאמר ראשי. מסוג זה, וגם כאשר הוצאתי במשך חודשיים ב־1967 עיתון יומי (דף), לא כללתי בו מאמר ראשי של „אנחנו", אלא מאמר חתום של „אני". נראה לי שזה סביר והוגן יותר.

הערותיו של מאיר שלו הן לעניין, ובדרך כלל אני מסכים עימו. אך יש בנימת דבריו שמץ של התנשאות ש„יש" לוותר עליה. כמו־כן „יש" בהחלט לשים קץ לנימה הלגלגנית של קרייני הקטעים המצוטטים. „יש", „לדעתנו", לתת לאנשים המותקפים בתוכנית את האפשרות להגיב. ויפה שעה אחת קודם.

וחוץ מזה אנחנו סבורים שיש לחייב את הפינה הזאת, המחנכת את הציבור לראות בעיתון מעשה של בני־אדם, על מעלותיהם ומיגרעותיהם. גם העיתונאים הם בני־אדם — לרוב.

לא לבר־מיצווה

כשיצא סיפרה של יעל דיין, אבי, בתו, כתבתי שזה נראה לי כספר למתנות בר־מיצווה. על כך התרעמו גם יעל וגם אמה, רות. הן טענו בצדק שאין זה הוגן לדון ספר שלם על פי פרק אחד או שניים שפורסמו בעיתון. הבטחתי לחזור ולכתוב על הספר לכשאסיים את קריאתו.

עכשיו אני מוכן, ואני מהסס.

אני מהסס, מפני שקשה מאוד להגדיר ספר זה בכמה מילים. מילים כמו טוב, רע, עמוק, רדוד, אובייקטיבי, סובייקטיבי, קר, חם, רציונאלי, רגשני וכו' פשוט אינן משקפות אותו.

משה דיין, המתואר בספר, אינו אדם אחד. נדמה כאילו הוא אנשים שונים — ולא בשל רב־הצדדיות של אישיות המתוארת ביד אמן, אלא בשל המורכבות של יחס הכותבת אליו. בעמודים שונים היא מתייחסת אליו בצורות שונות — פעם כאל אדם דגול ונערץ, חכם מכל אדם, ופעם כאל איש עלוב, וכמעט מאוס. יש פרקים שבהם מופיע דיין הגיבור כפי שראה אותו התייר האמריקאי — כבונה־שעווה במוסיאון לאומי. יש פרקים שבהם הוא מופיע כנצלן פסיכופאטי, חלש־אופי וגס־לב.

יעל

הצרה היא שתיאורים שונים אלה אינם מצטרפים לתיאור אחד של אישיות מורכבת ורב־צדדית, אלא כהשתקפות מצביי הרוח השונים של הכותבת עצמה.

יעל דיין היתה ונשארה נערה פיקחית ואינטליגנטית מאוד. הרגשות שלה נתונים תחת פיקוח חמור מאוד. כשהיא מרימה את אביה ושמה אותו על כן של פסל, היא עושה זאת מתוך חשבון. בפרקים אלה, התיאור הוא אכן רדוד לגמרי. הוא מתאים לנאום של יעל באסיפת המגבית. אין בהם זכר לביקורת מדינית. אין בהם אף מילה אחת על התוצאות הרות־האסון של פעולות־התגמול ומיבצע סיני. כל מה שעשה ואמר דיין היה חכם, והוא היה משיכמו ומעלה מעל לכל בני דורו. אך גם יעל אינה מסוגלת להצביע ולוא גם על נכס רעיוני או מעשי אחד שהשאיר דיין אחריו בזירה המדינית והביטחונית, רק אגדה של איש בעל־רטייה.

אין יעל מספקת בספר זה הסבר מעמיק למעלותיו ולמיגרעותיו של דיין האיש, חוץ מאשר הטענה שהוא התגונן והסתאב בשנותיו האחרונות. כאשר חי עם רחל. אין זה מספיק. בספרים קודמים שלה, כאשר תיארה טיפוסים דמוויי־דיין, היה הניתוח שלה הרבה יותר מעמיק. למשל בספר קנא בנפתדים, שבו תיארה גבר שרצח את כל ריגשותיו והפך את עצמו לגיבור בעל מום נפשי.

מחפשי־רכילות ימצאו בספר שפע של פרטים קטנים ופיקאנטיים, על מחלותיו של דיין, קמצנותו האגדתית, לבטיו הפוליטיים. אך לי נראה כי הפרקים המעניינים הם דווקא אותם שבהם מתארת יעל את ילדותה בנהלל, את חייה כחיילת בצה"ל ועוד — תיאורים אישיים הכתובים בלי חשבון, ושבהם מתגלות עיניה החדות של בת ארץ־ישראל. יש בהם תום מוזר, המבצבץ בין השורות, ואת התום החבוי הזה של יעל חיבבתי תמיד.

קראתי את הספר בעניין, ולא רק מפני שאני מופיע בו בהקשר מסויים. כפי שהוא, על מעלותיו וחסרונותיו, זהו ספר מעניין, ובמקומות מסויימים גם מרתק.

לא הייתי נותן אותו כמתנה לבר־מיצווה.

זה היה לפני 23 שנים. ישראל גילתה את הופואה־בואני. השבוע גילחה אותו מחדש

הופואה – בארץ

"ש: ארבע דקות!" הודיע אהוד אבריאל, סמנכ"ל מישרד־החוץ. סוף־סוף הוא הצליח לפתח שיטה המאפשרת להחליף חליפה תוך זמן קצר זה.

ולשיטה כזאת היו זקוקים. באותם ימים של ראשית שנות ה־60, פקידים בכירים רבים בארץ, שנאלצו לקפוץ מאירוע לאירוע, שרדפו זה את זה בקצב רצחני. היו אלה ימי־הזוהר של מדיניות ההתקרבות למדינות האפרי־קאיות שקמו חדשות לבקרים ובמיש־רד־החוץ של גולדה מאיר כבר התלו־צצו אנשי הטקס שהם הגיעו למצב שבו החלו מבלבלים בין נאומי־הפרידה מאורחים רמי־מעלה מן היבשת הש־חורה לנאומי קבלת־הפנים להם.

לקבלת־פנים נלהבת במיוחד זכה באותו זמן, ביולי 1962, נשיאה של חוף־השנהב, פליכס הופואה־בואני (בתצלום, למעלה, בעת רחיצה בים־המלח, ליד עין־בוקק), שהיה אז, לפי הביוגראפיה הרישמית שלו, בן 56 (גיל שאיננו עולה בקנה אחד עם העובדות. לפי יודעי־דבר היה הופואה־בואני השבוע, בעת הפגישה עם שמעון פרס בז'נווה, בן 80 ויותר).

השטיח האדום נפרש להופואה־בואני כבר במבואות ירושלים, שם קיבלו את פניו מאות תלמידי בית־ספר ששוחררו לכבוד האירוע מלימודיהם, בקריאות הופה־היי! הו־פר־אה! כשב־פמלייתו זורח מדושן־עונג שגריר ישראל בחוף־השנהב של אותם הימים, שלמה הילל, שנלווה לנשיא בביקורו בארץ, כדרישת הפרוטוקול.

סגן שר־הביטחון, שימעון פרס, נראה פחות בשטח, אבל הוא היה בין 150 המוזמנים לארוחת־הערב הממלכ־תית שנערכה לכבוד האורח במלון המלך דויד בירושלים. ומכיוון שזה כבר היה אחר עידן הצנע בארץ, היה התפריט כיד המלך: מרק זך עם כופתאות; דג־ים: נתח־עגל צלוי ואורז דק; גזר מוגג, פיטריות ומלפפונים; תפוחי־עץ אפויים עם קציפת־יין; עוגיות וקפה שחור (מטעמי כשרות).

גרבי ניילון בצבע הקפה

הכוכב האמיתי בביקור הממלכ־תי היתה אשתו של הנשיא, מרי־טרז הצעירה (31). כפי שכתב העולם הזה באותו שבוע, בכתבת העמודים האמצעיים שלו: "לא כל אחד יודע איפה חוף־השנהב, אך מי אינו יודע כי שם ישנה היפה בנשיאות!"

כשמרי־טרז, בתו של קצין־מכס בחוף־השנהב (ונכדתה של מתיישבת לבנה) צדה את עינו של הופואה־בואני ב־96־65־92 שלה (לפי הדיווח הקפדני של כתבת העולם הזה, בסיגנון אותם הימים) הוא לא חשב פעמיים, התגרש מאשתו ונשא את מרי־טרז לאשה.

מרי־טרז, בעלת הנימוסים הצרפ־תיים המושלמים, שבתה את לב כל מהפואה־בואני להצטלם עימו, כשהוא מחזיק עוזי בידיו. הנשיא האפריקני חייך מלוא הפה, אך סירב באדיבות. "אני איש של שלום!" הוא אמר לקצין.

עוזי לגבך זה היה בעת סיור בדרום הא־רץ, בדרך לסדום. קצין צנח־נים, אחד ממלוויו של נשיא חוף־השנהב, ביקש

אופנה לאשה אשת הנשיא הצעירה (31) והיפהפיה, מרי־טרז, כובדה בתצוגת־אופנה פרטית של משכית, עם דוגמנית־יבוא גרמניה ובהנחיית מאירה גרא (משמאל).

חיך שנהב

כוכב הביקור הנשיאותי, מרי־טרז הופואה־בואני (למעלה, בחברת ראש־הממשלה דויד בן־גוריון) זהרה בהופעתה. לא רק בשיניה הצחורות, אלא גם בעגילי־היהלומים.

הרפובליקה המערב־אפריקאית פגש במועדון־לילה תל־אביבי חיילת ישר־אלית שצדה את עינו. עד מהרה הוא הציע לה נישואין, וכמקדמה כרטיס־טיסה לאבידז'אן, בירת חוף־השנהב. החיילת העדיפה את תל־אביב.

עניבת פרפר

וז'אקט לבן היו חובה נאח"מים בארוחת־הערב הממלכתית במלון המלך דויד הירו־שלמי ואפילו לדויד בן־גוריון, שהסב שם לשמאלה של אשת הנשיא.

שלושת הוותיקים

ליד השולחן הראשי של ארוחת־הערב הממלכתית: מימין, בחליפה השחורה, איש דגניה ויו"ר הכנסת של אותם ימים, קדיש לוז, שאת חזזו מעטרים שני אותות המיסדרים שהוענקו לו, כמה שעות קודם לכן, על־ידי נשיא חוף־השנהב. לידו, ידידה של אשת הנשיא, בן־גוריון, מרי־טרז וקיצוני משמאל – נשיא המדינה השני, יצחק בן־צבי בן ה־78.

רואיה, אפילו את זה של דויד בן־גוריון הנוקשה. אם כי זה לא התבטא בהת־נהגותו. הוא לא חש להרים את כפפת אשת הנשיא כפי שדורש הנימוס הטוב, כשזו נשמטה מידיה באחת ההזדמ־נויות.

אבל אלה היו הבזקים שוליים להופעה המלכותית של אשת הנשיא הצעירה, שנראתה דרך קבע ללא איפור, אך הקפידה, למרות חום הקיץ הישראלי, להיראות בכל עת בגרבי־ניילון בצבע הקפה (ובלכה ורודה על הציפורניים).

„הילד הזה הוא חייט!"

ע"ד מהרה ידעו כולם כי מרי־טרז מתלבשת אצל דיור, מסתפרת אצל קריטה (גם כן בפאריס), נוהגת בלאנצ'יה ואוהבת לרקוד צ'ה־צ'ה־צ'ה.

בארץ נאלצה מרי־טרז להסתפק בשטח זה בתצוגות־אופנה פרטיות, שערכו לה משכית, פרוונים וגאון־אופנה עולה וצעיר (19) בשם גדעון אוברזון, שאותו הציגה לפני בעלה במלים: „אתה רואה את הילד הזה? הוא חייטי"

ילד, אבל היא רכשה ממנו שימלת־ערב. ממשכית הסתפקה ב־חולצה ובטוגה (אדומה) ועל פרווה ויתרה („התפרים רבים מדי").

אבל המארחים לא נתנו למרי־טרז לשכוח את מעמדה. אחר התצוגות הריצו אותה ישר לטקס סיום קורס טירוניות צה"ל בצריפין.

לא היה זה הקשר היחיד שנרקם בין חוף־השנהב לח"ן של צה"ל באותו ביקור. שר־הטקס הצעיר (29) של

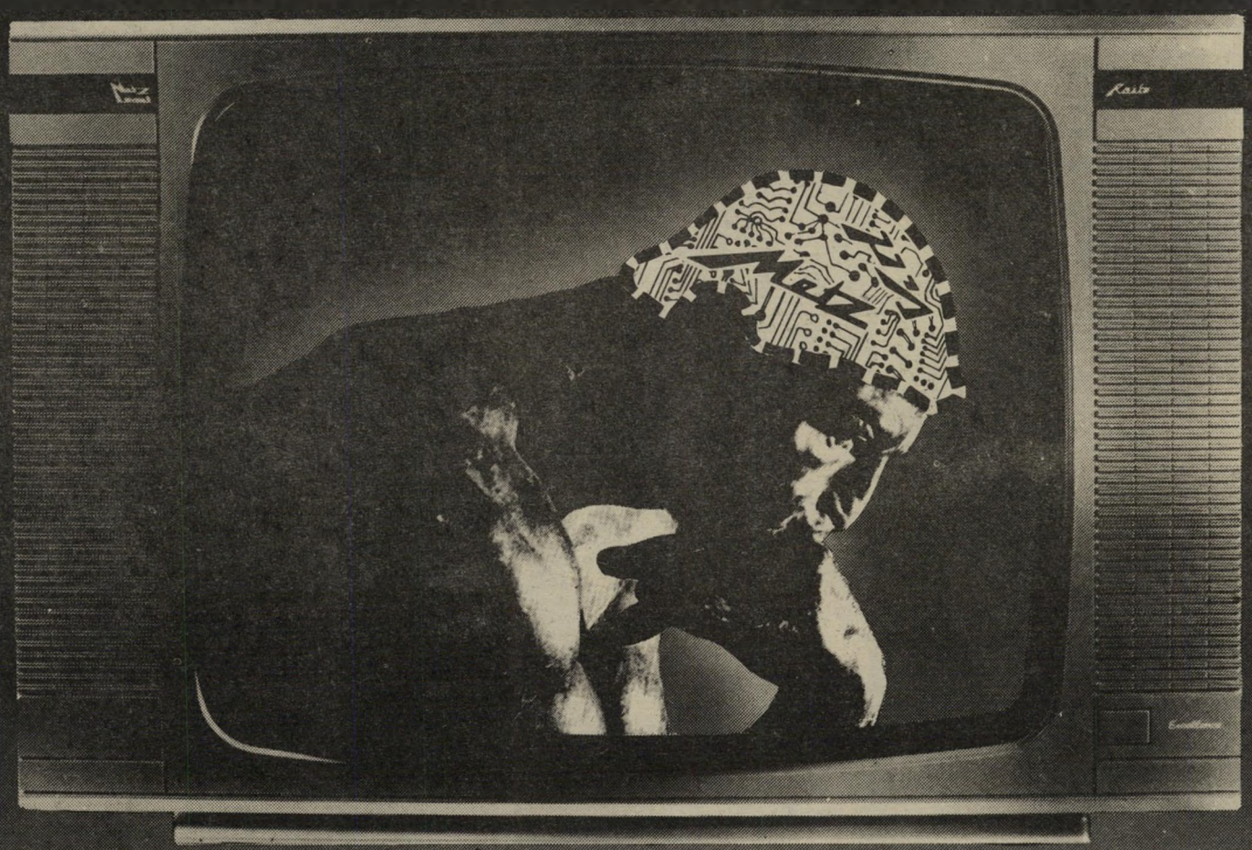

למשש

אחרי ביקור אצל שרת־החוץ גולדה מאיר (מימין) מיהרה מרי־טרז לתצוגת פרוות, אותן דחתה, אחר־מי־שוש, כבעלות תפרים רבים מדי. מאחוריה: כתבת העולם הזה, זיווה יריב.

מץ. טלויזיה עם מוח

מידע עדכני באמצעות הטלויזיה שלך.

לוח טיסות | ספורט | מטבע חוץ | קולנוע | רדיו היום | עיקר החדשות

למץ יש מוח של גאון

כשאתה קונה טלויזיה של מץ, אתה מקבל לא רק טלויזיה גרמנית מעולה שהושקעו בה ידע רב, מחשבה עמוקה וטכנולוגיה מתקדמת. כשאתה קונה טלויזיה של מץ אתה מקבל גם אחריות, אמינות ואיכות. אבל זה עוד לא הכל: כשאתה קונה טלויזיה צבעונית 14", 16", 20", 22", 27" של מץ אתה מקבל גם "מוח". כן, לטלויזיה של מץ יש "מוח". ולא סתם מוח, אלא מוח של גאון.

מץ החברה היחידה היכולה להרכיב מוח על כל טלויזיה.

יש לך שאלה? תפעיל את המוח

מוח — שירות תקשורתי חדש לציבור הרחב.

מוח — רעיון חדש ההופך את הטלויזיה הביתית שלך למקור של מידע בתחומים שונים.

כן, בלחיצת כפתור וציוד מתאים (מפענח) ולא יקר — יכול כל בעל מכשיר טלויזיה בישראל לקבל, בכל שעות השידור של הטלויזיה הלימודית והכללית, מידע שוטף כמעט על כל נושא: עיקר החדשות, מבזקים, לוח רכבות, תוצאות מפעל הפיס, לוטו וטוטו, תחזית מזג האויר, לוח טיסות, תכניות רדיו וטלויזיה, שערי מט"ח, תרבות ובידור, הודעות משרדי הממשלה, שרותי חירום, כתובות לחרשים, שירות לתיירים, שעורי מתמטיקה, הבנת הנקרא, בקרת שעורים, פרשת השבוע, חינוך מיוחד לילדים, מגזין לבית ולמשפחה, שעשועונים לילדים ועוד ועוד.

ועכשיו מץ עם מוח וב־24 תשלומים

לבעלי כרטיסי אשראי ויזה וישראכרט.
כן, מבצע כזה עוד לא היה למץ.
קנה היום טלויזיה צבעונית מץ עם מוח ושלם ב־24 תשלומים שקליים חדשיים צמודי דולר + ריבית שנתית של 38%.

אם אינכם בעלי כרטיסי אשראי אנא מלאו התלוש הרצ"ב ואנו נפנה אליכם בהקדם.

פרטים נוספים והדגמה במרכז מץ, רח' מודיעין 19 בני ברק. טל. 03-799114

לכבוד מץ. ת.ד. 913 בני ברק 51108
אני מעוניין לרכוש טלויזיה מץ עם מוח
אבקשכם לשלוח את נציגכם לביתי ללא כל התחייבות מצידי.
שם: _____
כתובת: _____
טל: _____ טל. בעבודה: _____

מץ Metz

יש סיבה

מעניין אם גם בארצות אחרות, כשבן־אדם אומר לחברו שהוא נוסע לחו"ל, תיכף חברו שואל אותו „למה?"

למה צריכה להיות למישהו סיבה מיוחדת לנסוע מכאן לשבוע? כי נמאס, זה לא מספיק? כי רוצים לנוח מהבעל והילדים, זו לא סיבה? כי רוצים לראות גויים בכמויות, זה לא טוב?

מהלחץ של האנשים ששאלו אותי למה אני נוסעת לשבוע, הרגשתי צורך להמציא סיבה. אז, הנה, יש לי.

אני נוסעת כדי להוכיח למישפחה שלי שהם לא יכולים לחיות בלעדי. להוכיח להם שלכבס, לגהץ, לבשל, לעשות קניות, לטאטא, לארח, ללכת לעיריה, לריב עם השכנים, לקפוץ לבנק, לגשת לדואר, לקנות בגד לילד, נעליים לבעל, להיפגש עם המורה, לדבר עם הרפר, לטלפן לגיסה, לדחות פגישה, להזמין חברים (אוף, נגמרה לי הנשימה), זו עבודה לסופרמן ורק אשה יכולה לעשות אותה יום־יום. הנה יש לי סיבה.

אגב, למה לא שאלתם את האחים גינדי ואת גדיש ממעוף ואת זכריה דרוקר ועמוס אהרוני— למה הם נוסעים לחו"ל? רק לאלה שחייבים מיליונים מותר לנסוע?

ילדה חכמה מאוד

הרבה פעמים שמעתי הורים שמשוויצים בילדים שלהם ואומרים עליהם: „היא נורא־נורא חברותית. ממש אוהבת אדם. מוכנה ללכת עם כל אחד ומוצאת שפה משותפת עם כל אחד." ההורים האלה התכוונו בטח למחמאה, אני, באופן אישי, לא סובלת ילדים חברותיים, כמו שאני לא משתגעת על אנשים חברותיים. חברותי זה טיפוס שכל הזמן מחייך לכל העולם, אף פעם לא אומר מילה רעה לאף אחד, מדבר בשימחה עם כל נורניק ואוהב כל מטומטמת, ותמורת זה כולם מזמינים אותו לכל המסיבות המשעממות בעיר. באמת ביג־דיל.

אני אוהבת אנשים שיש להם חברים ויש להם שונאים ויש להם כאלה שהם אדישים אליהם. וילד/ילדה אינטליגנט/ית הם אלה שכבר מגיל צעיר יודעים שלא כל האנשים הם נחמדים ולא עם כולם הם רוצים להתחבר.

בשבוע שעבר גיליתי ילדה מאוד אינטלי־גנטית בשם אפרת פלורנטל, בת 12, שעל דלת חדרה כתוב כך:

קבלת אורחים

אין לנו כיבוד והקפה אזל
החשמל מנותק והרדיו מקולקל
העיתון הוא מאתמול וחדש אין
הכיסא שבור והספסל גם כן
אנחנו לא כאן גם אם זה נדמה
גם אם תישאר לא תיענה.
גם אם תתעקש זה לא יעזור
כי אנחנו לא כאן וגם לא נחזור.
אז עשה טובה חבר.
ולך לך למקום אחר!!!!

אפרת ביקשה לציין כי היא לא כתבה את הטקסט בעצמה, אלא מצאה אותו כתוב באיזה מקום והעתיקה. לילדים בני 12 מותר להעתיק, זה ידוע אפילו במישרד־החינוך.

חורף

את זה כתבתי לפני הגשם, אבל עכשיו, זה בוודאי לעניין.

אומנם עדיין אין חורף ואין רוח ואין גשם. אבל שמעתי שראש עיריית טבריה מארגן חבר'ה כדי להשתטח על קיברו של מישהו בעל הנס, וזה סימן שאו־טו־טו החורף יגיע. אגב, אני בטוחה שאם בסוף דצמבר או ינואר הם ישתטחו על תקליט של אריק איינשטיין, גם כן ירד גשם בסוף.

תיכף כששמעתי על ההשתטחות הקולק־טיבית באזור טבריה. הלכתי לשם שאריות־

הצמר שלי, הוצאתי משם מכל הבא ליד, ומה שאתם רואים בתמונה זה מה שיצא.

אין לי הוראות־סריגה מדוייקות לדבר הזה. אני פשוט הסתכלתי על התמונה ובמשך ערב אחד, תוך כדי הקבארט הכלכלי, נשות הר־ליוור, היידן בלונדון ופסוקו־של־יום, יצא גם כובע וגם כפפות (לילד).

ברור לי שאם אני יכולה, כל שלימזל יכול.

אגב, אם במיקרה אין לכם שאריות־צמר, דעו שחנויות־המיפעל של אופנת־ליז מוכרות עכשיו חבילות־צמר מעודפי־יצוא. אפשר למצוא שם חבילת צמר מוהר בת 25 גרם במחירים החל מ־500 שקל. כדאי לראות.

רוצה יין? תעשה אותו בעצמך, חביבי

עבור כל אלה שעושים פרצוף מאוד חשוב כשהם טועמים יין ואחר־כך גם אומרים משהו בנוסח „אוווווו: טיפ־טיפה חמצמץ מדי, לא כן?" יצא עכשיו ספר עשיית משקאות בבית הלקוח. ספרו של אורי רוזנברג, יין מכל דבר. מסביר ארוכות את תהליך עשיית היין ושאר המשקאות המשכרים, וכן איך עושים במיטבח הביתי עשרות סוגים של יינות וליקרים.

למשל, יין משורש פטרוזיליה, יין מתפוחי־אדמה, יין גזר, יין תמרים ולימון, יין בננות, יין רימונים, ואפילו איך עושים את המשקה היחיד בעולם שאני אוהבת, שהוא איריש קרים. בסוף הספר יש רשימה של מקומות שבהם

קונים כימיקלים, כלי עבודה ופקקי־שעם, שאותם צריכים כדי להסב את המיטבח הביתי לייקב.

הוצאת רות סירקיס, מחיר הספר 15.350 שקל. והנה דוגמה, למיקרה שבבר מחר בבוקר אתם רוצים להתחיל בעשיה.

יין בננות רשוייפים
יין לבן מתוק
4.5 ליטרים
1 קילו בננות בשלות
1 קילו שזיפים מיובשים
225 גרם צימוקים
15 גרם חומצה ציטרית
1/4 כפית טאנין (או 1 כף תמצית תה מרוכזת)
2 ליטרים מים רותחים
1.75 ליטרים סירופ־300
סטרטר־תסיסה
סולפיט (0.2 גרם/ליטר)
אמוניום פוספאט (1 גרם/ליטר)
(בנטוניט)

קולפים את הבננות ופורסים אותן לפרוסות דקות, מגלענים את השזיפים המיובשים. מניחים את הבננות הפרוסות, את קליפות הבננות ואת השזיפים בדלי, יוצקים עליהם את המים הרותחים, וממיסים ליטר סירופ־300 בתוך התערובת. מקצצים את הצימוקים ומוסיפים גם אותם.

כאשר התערובת מתקררת, מכניסים לתוכה את החומצה הציטרית, טאנין, אמוניום פוספאט ואת השמרים. מערבבים, מכסים, ומעמידים את הדלי בטמפרטורה מתאימה לתסיסה ראשונית. מתסיסים במשך 10 ימים. מדי יום בוחשים ומערבבים את התירוש, ומחזירים את כיסוי הבד למקומו.

סוחטים ומסננים בעזרת שקית סינון לתוך כלי תסיסה נקי ומעוקר. מוסיפים 0.75 ליטר סירופ־300 (או כל כמות רצויה), משלימים לנפח של 4.5 ליטרים ופוקקים בפקק־תסיסה.

לאחר סיום התסיסה מבצעים שפיות כנדרש, מצללים, ומעבירים לבקבוקים לאחר ארבעה חודשים.

סרט

הסידור הזה, שאמהות (או אבות) צריכות ללכת עם הילדים שלהם להצגות יומיות בקולנוע, הוא סידור לא כל־כך טוב. הילדים הקטנים והבלתי־מפותחים לא מסוגלים להבין שהסרטים שמעניינים אותם לא מעניינים את ההורים שלהם. כל הסרטים האחרונים שראיתי בגללם עסקו במחשבים או במיפלצות ושדים ורוחות. מה שמציל אותי באופן אישי הוא העובדה שאני מסוגלת להירדם בכל מקום ובכל שעה, ואפילו באולם־קולנוע מלא ילדים רועשים וצועקים וזורקי פופ־קורן.

אתמול, כשהם שוב שיכנעו אותי ללכת איתם לסרט, שמחתי על האפשרות לישון שעתיים על כורסה נוחה. אלא שהסרט היה כל־כך יפה ומרתק, שוויתרתי על הביוטי־סליפ שלי וראיתי את כולו.

אם אתם מוכרחים ללכת עם הילדים שלכם לסרט, בימים אלה, תלכו לראות את הגוניס, חבורת־ילדים במסע לאוניית שודדי־ים כדי לגלות מטמון. מעניין, מצחיק, יפה, משוחק נפלא. מה עוד צריך?

אכזבות יפואיות

היינו רעבים, לא היה אוכל בבית ולא היה חשק להכין. נסענו למיסעדה של יונס ביפו, כדי לשפשף חומוס. ברגע שהתיישבנו, ראיתי מישהו עם פרצוף חצי מוכר רץ לעברי עם מבט של שימחה וצועק „הי, דניאלה!"

שלום.

מה את עושה פה?

באתי לרקוד את אגם־הברבורים.

לא, באמת.

מה באמת?

מה את עושה כאן?

באתי לפגוש את ג'ונתן פולארד.

עיזבי שטויות. שמעתי שאת עכשיו בעי־תונות.

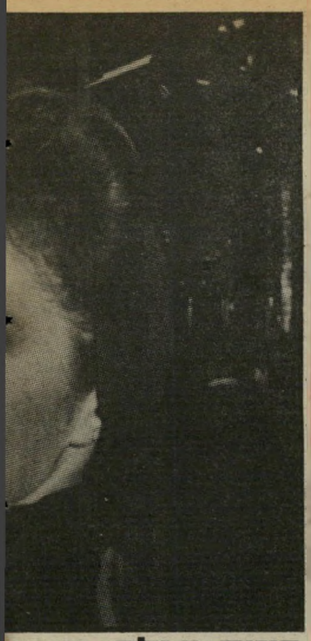
כן.

אז באת לראיין מישהו חשוב?

לא. באתי עם המישפחה שלי לאכול חומוס וברבוניס.

הוא נראה מאוכזב לגמרי. אמר שלום וכל טוב ונלך. מאז אני שוברת לעצמי את הראש מי זה האידיוט הזה וממה בדיוק הוא התאכזב.

משפחת טופול צוחקת ודומעת במחזמר מטורף ★ משפחת גילעדי זוכה לברכות מן המסדרון ★ סמלר עורכת חופה פיקטיבית, כמה שעות אחרי החופה האמיתית

רונית ויגלר הדוגמנית באה לחתונה חברה הצמוד אמור קנצרולסקי. התב

יהודית נגר הדוגמנית (ב שרי חן, הדו נחמה והחתן צביקה סמלר הדגימ

חגית בן־עמי רוקדת עם מו־טי כץ. שניהם משחקים במחזמר.

מרים עציוני המפיקה ומנהלת תיאטרון יובל שבנווה צדק קיבלה נשיקה מצלצלת מהשחקן הצעיר אבי קושניר. במ־

סיבה לכבוד הצגת־הבכורה של המחזמר המטורף בצחוק ודמע יהודה נפלה. המחזה הוצג לראשונה בפסטיבל־עכו – והפקתו המיסחרית נעשית עתה.

ענת כשחקנית, בעלה **יורם ברזילי** הוא התפאורן, **עומר** טופול עזר בבניית התפאורה, **ועדי** טופול בכור־אוגרפיה. האם **גליה** השאילה פריטי־לבוש שונים, והאב **חיים** נכח בחזרות ונתן ייעוץ מיקצועי. במהלך החזרות פרצה שעורייה כאשר כתוצאה ממ־ריבה, שהתפתחה בין השחקן **מוטי כץ** והבימאי **רוני עינבר**, נשברה ידו של הבימאי. נגד כץ נפתח תיק במישטרה, ואילו עינבר הסתובב חר־דשים כשידו מגובסת. במסיבה הם התפייסו.

סוף טוב — הכל טוב

המחזמר בצחוק ודמע יהודה נפלה הופק לראשונה לכבוד פסטיבל־עכו. המפיקה **מרים עציוני** לקחה את המשך ההפקה על עצמה. בעיקבות כל הנ"ל, ערכו משתתפי ההצגה מסיבה סוערת. שחקני ההצגה הצעירים כבר הופיעו בחלקם בהצגות שונות. ביניהם **חגית בן־עמי**, שהתפרסמה במחזה על חייה של אדית פיאף. גם כל מישפחת **טופול** מעורבת בהפקה:

רוני בליץ ענת טופול דני שגב ורותי לנדאו, שחקני ההצגה, הדגימו דרך לצון את הפרשנות שלהם למונח „עבודת־צוות". בצילום למטה, השחקנים טלי לובראני וחגית בן־עמי המניפים את רוני עינבר, כותב המחזמר, שרק עתה החלימה ידו, שנשברה בעת מריבת־עבודה בחזרות.

רונית זלטין שהפליאה אפילו את השחקנים בריקודה הסוער מאוד.

אהבה בת 16

הבדרן **מוטי גילעדי** נשוי מזה 16 שנה ל**אורנה**. תמיד אירגנה אורנה מסיבות־הפתעה לבעלה, מסיבות ש־כבר מזמן היו לשיגרה. כהרגלה, תיכננה אורנה את המסיבה השנתית, אך הופתעה הפעם על־ידי מוטי, שהפעם הקדים אותה.

ההתרגשות במסיבה לכבוד אורנה היתה כפולה: תקליט־מתנה שהגיש לה מוטי, ובו שיר אחד, שיר אהבה בת 16, שכתב והלחין במיוחד למענה. השדרן **אבי אתגר**, שמוטי מופיע תדירות בתוכניות־הרדיו שלו, הפתיע את כל הנוכחים כשהרדיו הופעל בגל של רשת ג' והשיר נשמע בשידור ישיר.

מרוב התרגשות פרצה אורנה בבכי. היה צפוף מאוד במקום. חלק מחבריהם הרבים לא מצאו מקומות ישיבה. **יגאל בשן** ואשתו **מיקה**, כמו גם **יהודה ברקן** וחברתו **נילי פלד**, הצטופפו ליד הבר. **אילי גורליצקי** ו**בועז אפלבאום**, ראש לישכתו של שימעון פרס, לא הצליחו להיכנס פנימה ובירכו את בעל המסיבה מהמיסדרון.

שרי חן ובעלה הטרי זכו לברכות ממיס־אסיה, הטריה גם היא, נורית מיזרחי, שבאה לחתונה מעט באיחור. מיזרחי וחן הן ידידות ומשתפות פעולה גם על המסלול, אליו שבה נורית (מימין) מייד לאחר שובה מהכתרתה רבת־הרושם בהונג־קונג. המושבה הבריטית שתוחזר בעתיד לסין.

קלרה רון דוגמנית־הצמרת, שלמרות שני מחזריה בחו"ל החליטה להישאר בארץ, שתתה לחיי־הזוג הצעיר מיספר לא־מבוטל של כוסיות, דבר שניכר היטב במצב־רוחה המרומם.

הזמנה עיתונאית

מה שעשה את החתונה הזו לחתונה הכי־מדוברת במשך השבוע היתה ההזמנה. מעל גבי גיליון זמני של עמוד העיתון ידיעות אחרונות הזמינו **שרי חן** ובעלה **צביקה סמלר**, את החברים לחתונה. ההזמנה נוסחה כידיעה עיתונאית לכל דבר. במועדון נכחו דוגמניות רבות, חברותיה של חן, וביניהן **חני סרי**, שנישאה רק לפני שבוע ל**צביקה סבו**. הבעלים החדשים של חן ושל פרי עוסקים באותו הענף — מיסעדנות. החופה הפעם היתה פיקטיבית, כי החופה האמיתית נערכה כמה שעות קודם לכן, בבית־כנסת במרכז תל־אביב. הרבנים לא היו מוכנים להשיא את בני הזוג במועדון שאינו שומר על כשרות.

צבי טל

עידה והמבוקשת, ל שרי חן בליווייית השזוף בונה גלשני־ רוח לפרנסתו, ונחשב כאחד מבכירי הגולשים בארץ. הדוגמנית וחברה הכירו זה את זה על חוף־הים, בזכות ספורט־הגלישה, החביב של שניהם, בימי הקיץ, כמובן.

ן) בחברת הכלה, נית בת ה־17 ויווי ליעין המצלמה את תילבושותיהם. נגר, למשל, הופיעה בשימלה מאריג זהוב ובתכשיטי־זהב דמוי נחש־ארסי, שנכרך על צווארה. לאחר הברכות והצילומים ירדו כל המוזמנים לרקוד בדיסקוטק.

מוטי גילעדי יהודה ברקן, נילי פלד, חברתו של ברקן מזה כשנה, ואורנה גילעדי חגגו את יום נישואיהם ה־16, ואת יום הולדתו של גילעדי, שהפתיע את אשתו בתקליט־השדרים אהבה בת 16 שנה. שהפיק במיוחד לכבודה. גם ילדיהם של הזוג גילעדי נכחו במסיבה המיוחדת, תרף השעה המאוחרת.

תוספות כמו נוצות, צעיפים, וסיכות בוהקות יחדשו את כל מלתחתך הישנה: אורנה גלזן מדווחת מניו־יורק

צעיף וכובע לימים קרים ולהופעה שונה ומיוחדת. את הצעיף המנומר, בגווני שחור־לבן, כורכים מס־ביב לראש בסיגנון הנשים הדתיות, ואחר־כך מניחים כובע לבד לבן, עטוי סרט־עור שחור, על כיסוי־הראש בסיגנון הנמרי. התוצאה מרהיבה ומדהימה ובימי החורף הקרים – שומרת על חום־הראש. זה גם פיתרון לכובע שהוא גדול קצת על הפדחת – להניח אותו על צעיף מלופף.

כנ"ל גם הכפפות הישנות מצמר או מבד־הסטרץ': די בסיכה תואמת כדי שיהיה סט תואם של כובע וכפפות.

אפשר גם לרקום פנינים קטנות על הכפפות, ולהוסיף לברט סרט רחב, ברוחב ובגוון הרצוי. לברט כחול, למשל, יתאים סרט צהוב, לבן או אדום.

להיט אופנתי אחר הוא נוצות לערב. מיטב מעצבי־האופנה עיצבו סוודרים מעוטרים בנוצות, שמלות ערב חושפות־כתפיים ושולפות־רגל עטורה בנוצות.

לא צריך להיות מעצב דגול כדי להוסיף נוצות במקום הנכון ובבגד הנכון, כדי לחדשו. לדוגמה: מסביב לצווארון־הסירה של סוודר כחול־רויאל או צהוב יש להוסיף נוצות שחורות, אותן קונים לפי מטר בחנות לצורכי־תפירה.

לשימלת צמר, טריקו, פוטר או לשימלה סרוגה אפשר להוסיף נוצות באימרה, בקצה הבגד וכן בשרוולים. גם לחצאית בעלת שסע בצד אפשר לתפור נוצות, אך בצד אחד בלבד.

גם לא מוכרחים לתפור את הנוצות. אפשר לקנות שני מטר של נוצות לבנות ושחורות ולכרוך אותן מסביב לצוואר, בהידור של טווס.

קשר־שושנה. צעיפים — מכותנה, סאטן, צעיפים דקים ושקופים, צעיפים עבים, חלקים, משובצים, מקווקווים, מנוקדים. אפשר לקשור אותם בצורת פרפר מסביב לצוואר, או בצורה שמוטה על חולצה.

בילי, אמריקאי מקליפורניה, הוא אומנם בגיל־העמידה, אבל נסיונו בקשירות והפלאים שהוא מחולל בעזרת צעיפיו, ממש מזכירים קוסם קשיש וותיק. הוא מסתובב בכל מרכזי האופנה בארצות־הברית, בחנויות היוקרתיות, ומדגים כיצד אפשר לקשור צעיפים על הראש.

קשר־השושנה, למשל: לוקחים צעיף ארוך, עוטפים את איזור המצח וחלק מהשיער, ואת שני זנבות הצעיף שנותרו מגלגלים מסביב לעצמם ואחר־כך מעבירים אותם מאחורי הראש לצד אחר, סמוך לאוזן, ומגלגלים אותם מסביב בצורת שושנה.

איך לחדש בלי כסף [כמעט]

עור עם כל דבר מדגימה מלי וי־גוצקי, הלובשת חולצת־סריג כחולה, שעליה פיסות־עור, אותן מקשטים אבנים נוצצות, עגולות ומרובעות, ופיסות־מתכת מוכספות ומוזהבות. עיצוב הסוודר הוא של פיצ', אבל אפשר להשתמש ברעיון גם לסוודר ישן.

ד חורף החל, הגשם יורד ורוצים להתלבש בצורה אופנתית, יפה ואוריגינלית. אך חידוש מלתחה הוא דבר יקר. אפשר, לכן, פשוט לשפץ בגדים, להוסיף ולחדש את הישן בסממני־האופנה האחרונים.

סוודר חלק ופשוט בגיזרתו וב־ציבעו, בן עונה או שתיים, טובים לו שילובי עור, אבנים נוצצות, פאייטים, סיכות ואבנים בוהקות.

גוזרים את העור בצורה הרצויה — עגולה, מרובעת, מלבנית — תופרים את הנוצצים על העור ואת פיסות־העור תופרים על הכתפיים, או בחזית הבגד, בצורה סימטרית או א־סימטרית, לפי הטעם. אם רוצים, תופרים גם כריות מוכנות, המגביהות את הכתפיים והמשוות לסוודר מראה עכשווי ביותר.

אם מצויה גם חתיכת־עור ארוכה וצרה, אפשר לעשות ממנה חגורה באותו סיגנון.

הכל הולך. איך מחממים את הראש בחורף? בעזרת כובע ברט. כובע־צמר ישן בצבע שחור, כחול, אדום, או כל גוון אחר, הוא שוב באופנה, כשהוא עטור סיכות לרוב. לאינוית־הטעם והאלגנטיות תספיק סיכה אחת, לזרוקות־הפריקיות — כמה שיותר סיכות מכל מין — מוזהב, מוכסף, נוצץ, אבנים ופנינים. הכל הולך.

הכובע יהיה אולי קצת כבד, אבל מבטי־ההערצה יהיו רבים.

ברט מחודש מוסיפים לכובע־צמר פשוט, חלק ויפה, המונח בארון, סיכה נוצצת ובוהקת, או כמה סיכות כאלה. גם לכפפות שחורות ניתן להוסיף סיכות נוצצות.

נוצות נוצות של בת־יענה או מכל מין אחר, בכל צבע שהוא, מחדשים ומהדרים את בגדי־הערב. אפשר לתפור את הנוצות על שימלת־צמר מסביב למחשוף הבגד, באימרות השרוולים והחצאית. גם לשימלת מקסי ניתן להוסיף נוצות, שיישוו להופעה מראה סקסי.

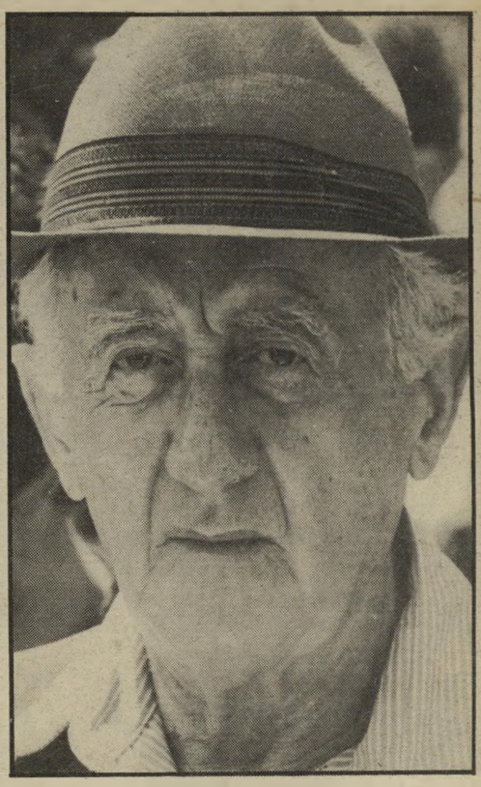

כובע מחודש גם כן בסיגנון ברט. מוסיפים לקצהו סרט־בד רחב, ברוחב הרצוי. לדוגמה: כובע כחול עם סרט צהוב או סרט שחור על כובע אדום. על הסרט אפשר לרקום.

הקוסם הוא בילי, היוצר מצעיף כיסוי־ראש טורבן (למעלה), ומפיסת־בד כיסוי־ראש המסתיים בצורת שושנה (מימין).

משה קול:

„כשהייתי שר־התיירות — בניתי את הענף!"

צופי מבט בליל־שבת שמעו את קולו הנרגש של שר־התיירות הנוכחי, אברהם שריר. הזועק על כך שתוקפים אותו על יציאותיו התכופות לחו"ל. הוא הסביר שרק כך הוא הביא לגידול התיירות הנכנסת.

נזכרתי שגם לפני שריר היה שר־תיירות, ושגם בתקופתו היו באים תיירים לארץ, ולא זכורות אז שערוריות כל־כך גדולות סביב יציאות השר לחו"ל. פניתי למשה קול, שהיה שר־התיירות בכמה מממשלות המערך, מטעם הליברלים־העצמאיים, ושאלתי אותו מה יש לו לומר על המיתקפה הציבורית נגד שריר.

כשפרשתי מתפקידי ב־'77, קבעתי לעצמי עיקרון, שעשר שנים אינני מדבר על תיירות ולא על מה שנעשה אחריי במישרד. עדיין לא הגענו לשנת '87, ולכן לא אפר את החלטתי.

● **אני מבקש לדבר על מעשיו של שריר.**

לא אדבר לא עליו, גם לא על מעשיו.

● **נחזור אליך. כשאתה היית שר, האם הרבית לנסוע?**

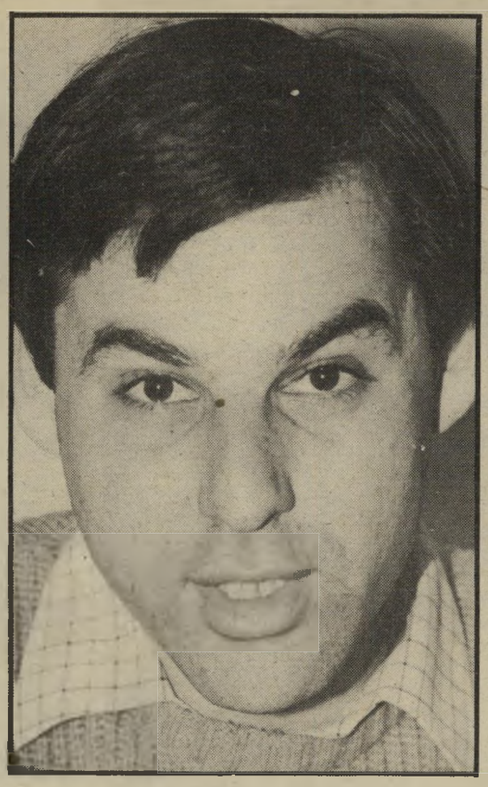
נסעתי כשהיה צריך, אך ורק אחרי אישור ממשלתי. מעולם לא התלונן איש על נסיעותיי ולא היו כל בעיות סביב זה.

● **ותיירים היו?**

היתה פריחה. במשך 11 שנה שהייתי שר, בניתי את הענף.

● **ברשותך, שאלה אקטואלית, האם תצטרף למיפלגת המרכז הליברלית?**

היא עדיין לא הוקמה רישמית. כשתקום, אני מקווה להיות בה. הכל תלוי בשאלה אם אכן יהיה פילוג במיפלגה הליברלית שבליכוד.

גיורא רובננקו:

„אם לא יפריעו — יהיו הפתעות בחקירה!"

מישפטן תל־אביבי צעיר, גיורא רובננקו, הוא האיש שהביא לתפנית בחקירת גזל הקרקעות בגדה. הוא מסר למישטרה חומר על פרשת כרמים והאחים גינדי, ואחר־כך על חברות אוהליבה וגל, שבנו את אלקנה ד'. חזרתי אליו כדי לדעת אם הוא יושב בהנאה על זרי־הדפנה וביקשתי לדעת איך זה התחיל.

פנו אליי לקוחות מרומים. בתחילה מכרמים. אחר כך מאלקנה ד'. כשהתחלתי לעבוד על התיק, לא ידעתי לאיזה סיפור אני נופל. הייתי הראשון שנסע לרשם־החברות ברמאללה, ומשם לכפרים ערביים. שוחחתי עם מוח'תרים שתיארו לפניי איך התנהלו המכירות של הקרקעות ואיפה היו הרמאויות והזיופים. אחר־כך נסעתי לטול־כרם, שם מנוהל הרישום של מי משלם על הקרקעות. מכאן אפשר היה להניח מי הם בעלי הקרקע האמיתיים.

● **מה גילית אז בחקירות?**

הרבה דברים. חברות פיקטיביות, זיופי־מיסמכים ומכירת קרקעות שאיש לא יודע מי הבעלים האמיתיים שלהן. נדהמתי מה־חוזים החד־צדדיים, שעליהם החתימו את הרוכשים, ומכך שחלק מהחברות, ששמן הוזכר בחוזים, לא היו רשומות כלל.

● **מה עשית בחומר הרב?**

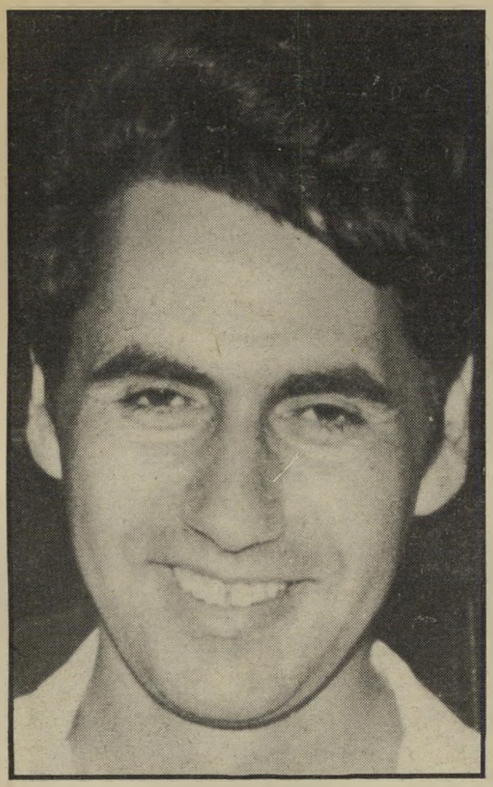
מלבד שימוש מתאים ללקוחותיי, העברתי את כל החומר למישטרה, ב־28 בדצמבר '84.

● **איך נראית לך החקירה כיום?**

די משונה. מצד אחד רוני מילוא טוען שהיא מהירה מדי, אבל הרי אני יודע שהחומר נמצא במישטרה כבר כמה שנים. מצד שני יצחק שמיר טוען שהיא איטית מדי. לי נראה שאם לא יהיו הפרעות לצוות־החקירה, יהיו עוד הפתעות.

● **אתה יודע על הפתעה כלשהי?**

ואם הייתי יודע, הייתי מספר זאת לפירסום כדי שהחשוד יידע על כך לפני שהמישטרה תבוא אליו?

רפי הוכמן:

„פיתרון לטאבה לא יימצא גם בעוד 15 שנה!"

השר עזר וייצמן מאיים להתפטר. צמרת המערך מערי־כה, שהעניין יביא למשבר ממשלתי חמור וליציאת הליכוד מממשלת האחדות. יצחק שמיר רותח מזעם. השבוע, כך נדמה, שוב תגיע הפרשה הזו לכותרות. המדובר בטאבה. פניתי לאיש הקרוב פיסית לנושא. זהו רפי הוכמן, ראש עיריית אילת. מצאתי אותו רגוע לחלוטין. ביקשתי הסבר והוא ענה:

להערכתי גם בעוד 15 שנה לא יימצא פיתרון לבעיית טאבה, כי המצרים אינם רוצים עתה בפיתרון כזה.

● **מדוע?**

משום שאם נוותר על טאבה הם יצטרכו להחזיר את השגריר שלהם לתל־אביב. נדמה לי שהיום הם לא רוצים בכך.

● **מדוע לא לוותר?**

אינני חוזר על ההסבר ההיסטורי, שממנו עולה, חד־משמעית, שהשטח שייך לנו. טאבה מהווה 20 אחוז מחוף אילת. אנו זקוקים לו. הצענו למצרים כל מיני אפשרויות לפעילות משותפת בשטח, אבל הם מסרבים בעקשנות לכל מחווה מצידנו — כמו ניהול משותף, החכרת השטח מידיהם, או ויתור שלהם על השטח תמורת ויתור שלנו על כל נקודות המחלוקת האחרות שיש לנו איתם ב־14 נקודות־גבול אחרות.

● **אז אתה אופטימי?**

לא בדיוק. בעקבה וגם בסיני קמים לנו מתחרים על תיירות מאירופה. הם מציעים ים ושמש במחירים יותר זולים. כי אצלם אין שיקול של רווח והפסד. אם לא נחולל מהפכה בהצעות לתיירים באילת, תהיה לנו בעיה בעוד כמה שנים.

● **איזו מהפכה?**

בניית עוד בתי־מלון, היפודרום למירוצי־סוסים, נמל־תעופה מודרני יותר וגדול יותר, וקירבה מיידית למרכז הארץ, באמצעות רכבת־נוסעים, למשל.

ויקי ז'אק:

„שמישהו ממנהלי קלרין יעז להיתקל בבעלי!"

ביום השלישי, עת הוקלטה תוכנית הטלוויזיה שירת הארץ בבת־ים, סבבה ויקי ז'אק – אשה צעירה, בלונדית, בחודש השישי להריונה – כסהרורית.

ויקי, שציפתה בקוצר־רוח להיות נוכחת בהקלטת התוכנית, נעלמה כמה דקות לאחר תחילת ההקלטה. מאוחר יותר סיפרה כי השמועה על התמוטטותה של חברת קלרין תפסה אותה באמצע החזרות לתוכנית, ולא הירפתה ממנה. בערב כבר הוזעקו ויקי ואבי, בעלה, לישיבת־חירום של ועד שהוקם על־ידי הקונים ההמומים.

● כיצד נודע לך על התמוטטותה של חברת „קלרין"?

ביום השלישי בצהריים צילצל אלינו, אחוז בהלה, חבר שלנו, וסיפר שהוא כרגע חוזר ממישרדי קלרין, ולהפתעתו הם סגורים ומסוגרים.

מובן שהטלפון הזה העיק עליי. ניסיתי כל היום לתפקד כרגיל, ולהיות לצידו של בעלי במקום־עבודתו. המקום המה זמרים מפורסמים שאני אוהבת, מכיוון שהוקלטה שם באותו יום תוכנית טלוויזיה. ואכן, בערב הוזעקנו — בעלי ואני — לישיבת־דיירים, ושם נודעה לנו המציאות המרה. נודע לנו כי חברת קלרין התמוטטה, וחלום בן 13 שנים על דירה משלנו נגוז.

● כמה כסף השקעתם ברכישת הדירה עד כה?

ראשית, לא מדובר בדירה מפוארת. מדובר בדירה בת שלושה חדרים. אם מחשבים את המשכנתה והכספים ששילמנו במשך 13 שנים, מגיעים לסכום של 70 אלף דולר: את תופסת כמה זה?

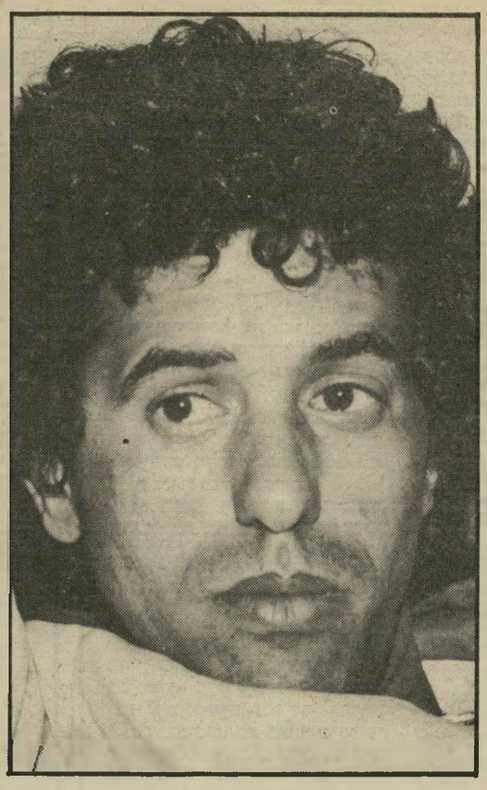
בעלי, אבי, הוא בעל מכון־יופי בבת־ים. במשך 13 שנים הוא עבד קשה, חסך פרוטה לפרוטה, בקושי הגיע הביתה, ותראי היכן אנו עומדים עכשיו — חזרנו אחורה 13 שנים, ודווקא עכשיו, כשאני הרה! נוסף על כך יש לנו שני ילדים.

קשה לי עוד לעכל מה קורה. סמכנו על בעלי חברת קלרין, כמה מהמנהלים נמנו עם הלקוחות של אבי במכון־היופי, והם שיכנעו אותנו לרכוש דירה דווקא בקלרין.

הם אמרו לנו שזאת חברה אמינה ביותר. עכשיו, אני רוצה לראות, שמישהו מהם יעז להיתקל באבי.

● מה הלאה?

אין לי מושג. כל מה שנותר לי הוא לחכות לניסים. לא נותרה לי פרוטה כדי להעסיק עורכי־דין, וזה גם מאבק ממושך וחסר־תיקווה. העבודה הקשה של 13 שנים ירדה לטמיון. למזלי יש לבעלי שם טוב בשטח, אנחנו טיפוסים אופטימיים, נחזור לעבוד קשה ולחסוך לדירה.

חיים משה:

„בעיקבות החקירה מחאו לי כפיים בהופעה!"

חיים משה – זהו הכוכב־קורבן התורן, שנפל בידי שילטונות מס־ההכנסה. מטבע הדברים תפסה הידיעה כותרות שמנות בתיקשורת. אחרי שורה של מפורסמים שנחקרו, נדמה כי שילטונות מס־הכנסה נקטו בשיטה הרתעה חדשה, ואין בכך שמץ של מיקריות. אחרי חקירתה של עופרה חזה הגיב זמר בשם משה גיאת ונעצר מייד. שאר האמנים התעטפו בשתיקה מחמירה, בעיקבות מיקרהו של גיאת.

גם משה דחה בקשות רבות לראיונות, ודיבר עימי בחשש כבד.

● כיצד אתה מסביר את התופעה החדשה הזאת של חקירתם של אמנים מצליחים על־ידי שילטונות מס־הכנסה?

זה למען „יראו ויירא" — שלא יחשבו שמאיתנו מפחדים, שיש אנשים ששילטונות־המס מפחדים מלנגוע בהם. אמרתי לחוקרים שאני משלם הכי הרבה מיסים, מבין האמנים, אבל זה לא עניין אותם. הם היו עסוקים במיבצע ושמו „מצא את האמן המצליח והכה בו!"

● מדוע הגיעו דווקא אליך? בעיקבות הלשנה?

אין לי מושג. מה שבטוח הוא שהופתעתי. בכלל, הרי איני מנהל לבדי את עסקיי. יש לי מישרד, המנהל עבורי את ספרי־החשבונות. אפשר לחשוב בכמה כסף מדובר. היו זקוקים לכותרת. אתמול היו הכותרות שריר ודקל, היום אני. שם מדובר בחשדות על העלמות של מיליונים, ואילו אצלי מדובר, אולי, על טעות של כמה אלפי דולארים ברישום.

● אתה חש באווירה של „עליהום" על המצליחים למיניהם?

עליהום? אני יודע? ראו אצלי בית יפה. או מה? או כבר חשבו שאני מעלים מס. בחקירה היו החוקרים דווקא נחמדים. שאלו שאלות. זה התפקיד שלהם. נכון שזאת היתה הפעם הראשונה שנחקרתי שם, לכן זה קצת לא נעים. אבל הם התנהגו ככני־אדם.

● לדעתך, איך עובדת חקירתך תשפיע על הצלתך?

ישפיע? לא יודע. ממש לא יודע. דווקא אתמול בהופעה, מיד אחרי החקירה, מחאו לי כפיים בייתר התלהבות מתמיד, בעיקבות הידיעות על העניין. גם בבית־המישפט היתה התלהבות, כשראו אותי. פקידות יצאו מהמישרדים, מחאו לי כפיים, ביקשו חתימות. חקירות מס־הכנסה הפכו כיום לדבר שיגרתי.

● מס־ההכנסה עלה עליך, על עופרה חזה, על משה גיאת. אתה סבור שיש כאן רקע עדתי?

לא, אני לא חושב. אין למוצא שלנו קשר לעניין. זהו עניין של לחפש מצליחים. הם בסך־הכל מבצעים את תפקידם.

דליה קלישבסקי:

„איני מאוכזבת! אמשיך להתמודד, למרות ההפסד!"

18 מאושרים יצאו מהבחירות הדמוקרטיות הראשונות לוועדה־המרכזת של ההסתדרות. לעומתם יצאה דליה קלישבסקי, אשה נעימת־סבר, פחות קורנת, אם כי לא בהרגשה של הפסד צורב. קלישבסקי, שם אנונימי עדיין לקהל הרחב, זכתה ב־372 קולותיהם של חברי־המרכז, שהם כשליש מכלל הקולות. שוחחתי עימה בוקר לאחר ההתמודדות הגדולה.

קלישבסקי היא המזכירה הארצית של האירגונים הפארה־רפואיים. היא תל־אביבית בת 42.

● ראשית, איך המרגיש?

אני מרגישה דווקא מצויין. אינני מרגישה שזה פיספוס. ההתמודדות עצמה — התמודדות ראשונה בבחירות אלה — היתה חשובה לי. לא עמד מאחורי גוש, לעומת גושים אחרים שהתחברו ויצרו קשרים. לא עשיתי הסכמים. נותרתי לבד, עם חברים וידידים. כך שבסך־הכל, אם שליש מכלל המצביעים תמכו בי בהתמודדות הראשונה שלי, זהו הישג שאין לזלזל בו.

מצחיק, אנשים סברו שאני מאוכזבת. לכן, מהרגע שנגמרה ההתמודדות — בשעה 11 בערב — לא פסק הטלפון מלצלצל. ידידים ומכרים טרחו להרים טלפון ולעודד. זה מרגש, אך באמת — איני מאוכזבת.

● מדוע בעצם בשלת?

חסרו לי יחסי־ציבור. התחלתי לעבוד על זה רק חודש לפני הקרב הגדול. זהו פרק־זמן קצר, לכל הדיעות.

● לפני ההתמודדות ייחסת חשיבות לעצם היותך אשה — לייצוג נשי בפוליטיקה.

כן, ואני מאוד שמחה על כך ששלוש נשים, בכל זאת, דילגו מעל המשוכה. הייתי שמחה אילו היו יותר נשים מצליחות, אולם גם זהו שיפור. בכלל, צריך לתת צ'אנס לנשים, שיתקדמו בשדה־הפוליטיקה, מכיוון שלנשים קריירסטיות יש מוטיבציה וכוח־התמדה.

● אי־פרימו כוח־התמדה, מה הלאה?

מה הלאה? אמשיך לעסוק בעבודה האפורה, היומיומית, וכמובן — שלא יהיה למישהו ספק! — אמשיך לעסוק בפוליטיקה. בעבר הייתי ספורטאית. ניהלתי את נבחרת־ישראל בכדורסל ואת קבוצת־הפועל בליגת־הנשים, כך שאני מכירה את חוקי ההתמודדות, ויודעת להפסיד בכבוד. אמשיך להתמודד!

(המשך מעמוד 16)

אצלכם חושבים כך. יצאנו בהכרזה רישמית, הצהרה, שלמענה נשיא ה־אוניברסיטה בעצמו בא באופן מיוחד לישראל, באוגוסט, ונתן הצהרה, שבה ביקש שלא יבינו אותנו לא נכון, שאנחנו לא בונים מיסיון, אנחנו בונים אוניברסיטה, שהיא שלוחה של האו־ניברסיטה שלנו.

יש עוד נושא, והוא המיקום של הבניין. הדתיים אומרים שהוא מול הר־הבית, שהחר קדוש ליהודים. אבל אם מסתכלים על השכנים שלנו — מעלינו יש הכנסיה הלותראנית, לידה בית־החולים אוגוסטה־ויקטוריה. מ־שמאלנו יש הכנסיה הארמנית, קצת מתחתנו המלון הערבי קומודור. יש מיכללה אסלאמית מימין, קצת למעלה מזה המלון היאט וכמובן — כפר ערבי. כמעט אי־אפשר למצוא איזור בירושלים שהוא יותר נוצרי. כשחיפשנו מקום, זה היה המקום הכי־פחות יהודי בכל ירושלים.

● האם דמויות אקדמיות הקשורות באוניברסיטה הם גם מנהיגים דתיים? בלומר, חוץ מן העובדה שאתה איש אקדמיה. האם אתה גם מנהיג דתי?

כן. כל זכר בכנסיה, מעל גיל 12, מחזיק בסמכות של כמורה. פירושו של דבר שהוא חלק מהמימסד הכנסייתי. המנהיגים נבחרים, אבל לכל אחד יש תפקיד בכנסיה, לא באופן מיקצועי, אנחנו לא מאמינים בלימודי דת מיק־צועיים.

● אם כך, מה תפקיד הני־שים?

לנשים יש אירגונים משלהן.

● יש להן כנסיות נפרדות?

לא, תוכניות נפרדות. לנשים יש אירגונים נפרדים ולגברים יש איר־גונים נפרדים, ויש גם אירגונים מעורבים, שבהם משתתפים ביחד. המישפחה היא המרכז, וכך יש לנו פעילויות מישפחתיות בכנסיה ובבית.

● מותר לכם להתגרש?

זה יכול להתבצע בנסיבות מוצדקות, רק אם זו הדרך היחידה שנותרה, אחרי שהכל כבר נוסה. אנחנו מאמינים שאם נעשתה טעות, צריך לתקן אותה. אבל מיקרי הגירושין בין המורמונים לא מגיעים לממוצע המקובל בארצות־הברית.

חוץ מזה, למרבה המזל, גם במחלות — למשל מיקרי־הסרטן — בין המורמונים הם מהפחותים ביותר בין כל המדינות בארצות־הברית. וכך גם בהתקפי־לב. המחלות קורות בגלל התעלמות ממה שאנחנו קוראים „הקוד הבריאותי".

● יש לכם מיצווה להביא הרבה ילדים לעולם?

לא, אבל למורמונים יש בדרך־כלל מישפחות גדולות יותר מהממוצע.

● אבל זה לא חלק מה־מיצוות הדתיות שלכם?

לא, זו החלטה אישית בין האיש, האשה והאל.

● יש לכם מרצים ישראלים באוניברסיטה שלכם?

בוודאי. כדי להעביר את הדברים בצורה הטובה ביותר אנחנו מזמינים מרצים־אורחים ישראלים מאוניברסי־טות בישראל, מהכנסת, ואפילו רבנים שבאים ללמד על היהדות. יש הבאים ללמד על האיסלאם, כי זה חשוב למי שבא ללמוד בארץ.

כך שהצעירים האלה, החוזרים מסמסטר כזה כאן, חוזרים הביתה והם השליחים הטובים ביותר שלכם בכל העולם — קודם כל הם לא יהודים, וחוץ מזה הם מדברים מהלב. הם לומדים פה את הדברים החשובים על ישראל.

ישראל מוציאה הרבה כסף על הסברה, התוכנית הזו, שהרגע הסברנו לך, היא ההסברה הטובה ביותר למדינת־ישראל, ואת זה צריך לעודד. ובמקום זה הם רוצים להפסיק לנו את הבניה.

■ ■ ■

● מה אתה חושב יקרה עכשיו בוועדת־השרים?

אנחנו מקבלים בברכה את הקמת ועדת־השרים. אני חושב שאנשים רציונאליים יכולים בפעם הראשונה לשבת בשקט ובשלווה וללמוד את העובדות. כי אם מדברים על עובדות, אין לנו פחד.

● אלה לא העובדות ש־מפחידות אותם, אלא החשדות. גם את הנקודה הזאת נבדוק.

● אתה מאמין שהם באמת פתוחים לשמוע ולקבל?

אני מודאג ביחס לדתיים שביניהם, אני רוצה להאמין שיש להם ראש פתוח לשמוע.

● נניח שהם יחליטו שלא צריכה לקום אוניברסיטה מור־מונית בישראל, מה יקרה אז?

אנחנו לא סבורים שזו תהיה החלטתם, כך שאני לא חושב שכדאי לעשות ספקולציות בנקודה הזו.

● אם יבקשו מכם להפסיק את העבודות כל זמן שוועדת־השרים דנה בעניין — תס־כימו?

אנחנו לא רואים שום סיבה מוצ־דקת להפסיק את העבודות, זה לא יועיל לשום דבר, זה לא משנה לגבי העובדות.

● הם אומרים שיתכן ש־וועדת־השרים תחליט שלא צריכה לקום אוניברסיטה, ולכן מוטב להפסיק את העבודות כל זמן שוועדת השרים דנה.

לוועדת־השרים אין שום דרך חוקית להחליט החלטה כזאת. הדרך היחידה שבה הם יכולים לסגור את האוניברסיטה תהיה אם הכנסת תוציא חוק נגד המורמונים.

● אתה חושב שהם יעשו את זה?

אני לא יכול להאמין שהכנסת של מדינת־ישראל, שהיא מדינה דמוקר־טית, תקבל כזה חוק. אני לא יכול להאמין שהיהודים, שהיו במשך שנים קורבן־ לרדיפות, יעשו אותו דבר למישהו אחר.

יש לנו אמונה בדמוקרטיה הישר־אלית.

● אתם מקבלים סטודנטים ישראלים באוניברסיטה שלכם?

לא. היינו צריכים לתת התחייבות למועצה לחינוך גבוה, השולטת על כל האוניברסיטות, שלא נקבל סטודנטים ישראלים. היחידים שלומדים שם הם סטודנטים שבאים מחו"ל.

● יש לך חברים ישראלים?

הרבה, כמו לך. בזמן האחרון יש לנו גם כמה אוייבים.

● שמעתי שמאיימים עלי־כם בלי הפסקה.

בשבוע האחרון, או קצת קודם. כבר כמה ימים שהם מפגינים בכל יום ליד הבית שלנו. רק היום קיבלנו טלפון שאם אנחנו לא מפסיקים מייד את הבניה, הם יתחילו להרוג אותנו אחד־אחד, עד שנפסיק.

● הודעתם למישטרה?

כן. והם חוקרים. היום קיבלתי טלפון שאמר: „אשתך נפצעה בתאונת־דרכים קשה והיא מאושפזת בהדסה עין־כרם בחדר מיון, תבוא מייד!"

● נסעת לשם?

לא. אשתי ישבה לידי באותו הזמן. אבל יכולתי להיות במקום אחר ולא לדעת שהיא בבית.

כל מי שקשור לתוכנית שלנו, גם אם אלה רבנים. חשוף ללחצים ולאיו־מים האלה.

● אתם יודעים מי הם המת־נכלים?

לא.

● ואתה בודק את המכונית שלך בכל בוקר לפני שאתה נוסע בה?

צריך להיות זהירים. הם איימו שיפוצצו אותנו, שישרפו את הבית, שיתקיפו את הנשים ואת הילדים שלנו. לפני כמה ימים הודיעו לי שיחטפו אחד מילדיי ושהכופר יהיה מיליון דולר.

● זה מאוד מפחיד. מה אתם עושים? אתה יכול להירדם בלילה?

כן.

● הילדים הולכים לבית־ספר ישראלי?

כמה מהם הולכים לבית־ספר ישראלי וכמה הולכים לבית־הספר האנגליקני לילדי דיפלומטים. יש לנו חמישה ילדים, שניים מהם בבית־ספר ישראלי בשכונה הזאת.

● והם לומדים בעברית. מדוע?

רצינו שהם ידעו עברית, לפחות אם ההורים שלהם לא מדברים עברית כמו שצריך, שהם ידעו.

● איך השכנים מתייחסים אליכם?

אנחנו מיודדים איתם. לפני כמה זמן שמו חומר תעמולה בתיבות־הדואר של כל השכונה, ושם ההזירו את השכנים מפני מישפחת גלברייט. כתבו שהוא ראש הכת המורמונית בארץ והסבירו מה זה מורמון כך: „ניאונאצי, קו־קלוקס־קלן, גיזענים, נגד מדינת־ישראל ובעד אש"ף". כתבו שסעודיה נתנה כסף לאוניברסיטה ובסוף נאמר: „אתה בוודאי לא תסכים לשכן כזה בשכונה שלך. מה שאתה יכול לעשות כדי לסלק אותו, עשה!" את יכולה לתאר לעצמך?

● יש לכם איזו מעורבות פוליטית כאן?

לא. לא כאן ולא בשום מקום. אנחנו לא אירגון פוליטי. המימסד אינו פוליטי, אם כי יש מורמונים שכן מתעסקים בפוליטיקה.

● אתה יכול לציין שמות של מורמונים מפורסמים?

הכנסיה שלנו צעירה, רק בת 150 שנה. מרי אוסמונד וכל המישפחה שלה הם מורמונים. בנסון, שהוא מנהיג הכנסיה, היה חבר בממשלת אייזנ־האוור.

יש לנו כמה מוסיקאים מפורסמים, יש כמה אנשים שבוודאי אינם מוכרים כאן, כמו דייוויד קנדי, שר־האוצר, מי שהיה שר־החינוך־והפיתוח בממשלת ניכסון, שר־החינוך בממשלת רגן.

● זה לא מוזר להיות מור־מוני בארצות־הברית?

בכלל לא. בעולם העסקים יש כמה מורמונים. בשנה שעברה קבוצת הכ־דורגל שלנו זכתה במקום הראשון בארצות־הברית בתחרות של הקולג'ים בכדורגל אמריקאי. ואנחנו טובים גם בענפי־ספורט אחרים.

● מה פירוש המילה מור־מון?

זה על־שם ספר המורמון, שאנחנו מתייחסים אליו כמו אל התנ"ך.

● זה אוסף של סיפורים?

כן, כמו התנ"ך.

דיברנו על מורמונים מפורסמים, מה שהזכיר לי עניין נוסף שעלה עכשיו למודעות כאן — התערבות פוליטית של הממשלה בארצות־הברית בנושא המורמונים כאן, בארץ. לדעתי חשוב שיידעו, שאנחנו יצאנו מעורנו כדי להחזיק את וושינגטון מחוץ לעניין כאן, כי לא ראינו בזה נושא פוליטי.

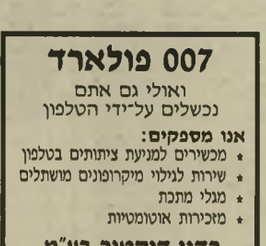
● אבל עכשיו זה כבר עניין פוליטי.

אנחנו לא יודעים כמה זמן וושינגטון תישאר מחוץ לתמונה. היום זה כבר נושא מדובר בכל ארצות־הברית, מחוץ לחוף. מוושינגטון מת־קשרים אלינו ושואלים מה הם יכולים לעשות. הם שואלים מדוע לא דיברנו איתם קודם. אנחנו אומרים להם שאנחנו מנסים לטפל בעניין כאן ולא רוצים התערבות, בינתיים.

צריך להבין שהאוניברסיטה בריג־האם־יאנג תמכה תמיד בישראל, שהמורמונים תמכו תמיד בישראל, מאז שרגלי המורמוני הראשון דרכו בארץ זאת ב־1841, שארצות־הברית תמכה תמיד במדינת־ישראל. עוד לפני שנולדה. וישראל עדיין נשענת עליה.

זה לא יאמן שאוניברסיטה אמרי־קאית עומדת לפני בעיות כאלה כאן בישראל. יש לנו מהלכים פוליטיים בקונגרס ובבית־הלבן. ואנחנו לא רו־צים להשתמש בהם.

בשבוע שעבר דיווח שליח **העולם הזה** בתאילנד על ביקור אצל קטין הכלוא במוסד. השבוע הוא מדווח על העצירים המבוגרים

חיים בתוך הקבר

"כל **הסיפור** מבויים ולא מבו־יים." קרא לעברי אמיל אוחיון מבעד לסורגי־הכלא בתאילנד. שתי גדרות צפופות ועמודי־סורגים וביניהם תעלת מים מעופשים ברוחב של כשני מטר, הפרידו בינינו. לאורך הגדרות הצטופפו אנשים רבים, אשר באו לבקר את יקיריהם הכלואים אף הם באשמת סמים. קשה היה לשמוע את אוחיון ברעש שהקימו המבקרים. ליד אוחיון ישב ציון בן־שימעון, ישראלי נוסף שנעצר בבנגקוק בחשד שסחר בסמים.

אוחיון (33), ישראלי המתגורר ב־15 השנים האחרונות בצרפת והמחזיק גם בדרכון צרפתי, וציון בן־שימעון (25) מחיפה נעצרו ביחד לפני שלושה חודשים. בחדרם במלון נמצאו 90 גרם הרואין. יחד עימם נעצרה חברתו של ציון ואני התאכסנו בחדרים סמוכים במלון. אנחנו מכירים באופן שיטתי עוד מצרפת. אני ואשתי יצאנו לטיול מאורגן וקבענו עם ציון, שתיכנן בלאו־הכי להיות בבנגקוק בתקופה הזו, שניפגש.

„ציון ישב אצלי בחדר וסתם דיברנו. כאשר ציון שמע את הדפיקות בדלת חדרו, הוא הבין שזה התאי. הוא יצא מהחדר שלי וכשרצה לקחת את החבי־לה, עצרו אותנו השוטרים.

„אני בכלל לא הייתי צריך להיות שם. הייתי אמור לטוס לצרפת עוד יומיים קודם. אולם בדרך לשדה־התעופה, נהג המונית עצר וטען שהלך לו המנוע, ורק אחרי ריב קשה שבסופו שילמתי לו עוד 100 באט (כארבעה דולר), הוא הסכים להמשיך לנסוע. בכניסה לכלא מפשיטים את העציר מבגדיו, גוזרים את מיכנסיו למיכנסיים קצרים, וטיפול דומה עוברת גם החולצה, ששרווליה מקוצצים. לא מקבלים אוכל, לא מקבלים מזרון, לא מקבלים תרופות. את הכל צריך האסיר לקנות. הכסף לקניות בא מבחוץ. אין אפשרות להרוויח כסף בעבודה בכלא. לכל עציר יש חשבון, ובכלא יש מעין קנטינה, בה ניתן לרכוש מזון במחיר כפול מאשר בחוץ. מי שאין לו כסף, מקבל למאכל אורז אדום, המיועד לחזירים.

„כל אחד שיאכל מהאורז הזה יקיא את מעיו," — אמר אוחיון בשאט־נפש. „אנחנו ישנים על הריצפה, על שמיכה בודדת ומטונפת שהצלחנו לרכוש. החום מזוויע והלחות מחניקה, והת־אוחנו, אבל הם מסתובבים עירומים, משחקים לנגד עינינו בסקס שלהם."

כך מצטיירת תאילנד בחוברות לחיירים. בעיני הישראלים הכלואים זה נראה לגמרי אחרת

אוחיון, אזרחית צרפת, והיא ממתינה למישפטה בכלא־הנשים.

השוטרים באו עם ההרואין

דיחה התנהלה בצעקות. רק אוחיון דיבר, והוא דיבר הרבה. בן־שימעון שישב לידו לא הוציא הגה מפיו. הוא נראה שבור ומרוכא, פניו זגוגות וריקות ובעיניו סבל רב.

„כל הסיפור היה הרכבה," אמר אוחיון. „ציון שכר מכונית אצל תאי והפקיד ערבון בידי המשכיר. כאשר החזיר את המכונית, סירב המשכיר להחזיר לו את הערבון, ובתמורה הציע לו הרואין. מאחר ולא היה כל סיכוי לקבל את הכסף חזרה, הוא הסכים.

„ואז התאי דיווח למישטרה ובא איתם יחד למלון. הוא עלה לחדרו של ציון. דפק בדלת וכשציון פתח, הוא הניח את חבילת ההרואין על סף הדלת וברח. כאשר השוטרים נשארו.

„אני נהייתי מעורב רק במיקרה. הגענו לשדה־התעופה 20 דקות לפני הטיסה, ואנשי־הביטחון סירבו לאפשר לנו לעלות למטוס. לא היתה לנו ברירה וחזרנו למלון לעוד יומיים, עד לטיסה הבאה. באותו ערב שבו היינו אמורים לטוס לפארים, עצרו אותנו."

לא מלקקים דבש

פגישה שלי עם אוחיון ובן שימעון היתה חמישה ימים לפני הישיבה הראשונה במישפטם. עד לתום המישפט יישארו במעצר. זה יכול להימשך גם שנה ויותר. אם יורשעו, לא תיחשב תקופת־המעצר במניין השנים. זה החוק בתאילנד.

התנאים בכלא הם איומים, אמר אוחיון, ובן־שימעון, ששתק כל הזמן, הינהן חלושות בראשו. די היה לראות אותו כדי להבין שדבש לא מלקקים שם.

שיטת הכליאה בתאילנד מבוססת על כך שהכלא לא מספק לאסיריו דבר. אוכלים אותה בגדול

רבה־הרבה טענות לאוחיון כלפי השגרירות הישראלית, של־דעתו אינה עושה די למענם.

„הפעם האחרונה שהקונסול היה כאן, היתה בשבוע שעבר, וזה אחרי חודשיים שהוא לא הראה את הפרצוף שלו. הם לא עושים מאומה למעננו. ממש כלום. יש פה עצירים ממדינות אחרות — צרפת, אמריקה, ספרד — וכולם מקבלים סיוע כספי של 1000־2000 באט (40־80 דולר) לחודש."

„ישראל לא נותנת אגורה אחת. לא נותנת שום אוכל. פעם בחודשיים מישהו בא לראות אם אתה עדיין חי או שצריך להעביר את הגוויה לארץ!"

אריה דנון, קונסול ישראל בבנ־גקוק, אינו מתרגש. לדעתו השגרירות עוזרת כמיטב יכולתה. מדיניות מישרד־החוץ היא לא לתת כסף ל־אסירים. אולם הקונסוליה סידרה לאוחיון עורך־דין, ואילו בן־שימעון, שנשבר ויורה, כנראה, ויתר על שרותיו. דנון גם מזכיר את העובדה שאוחיון נמצא בטיפולה של שגרירות צרפת, ושהוא לא נכנס לתאילנד בדרכון ישראלי.

„אנחנו חיים בזכות היותי אזרח צרפת, אחרת כבר מזמן היינו גופות!" זעק אוחיון מאחורי סורגיו. „והוא (הקונסול) יודע את זה טוב מאוד. מזל שאני צרפתי. בזכות זה אנחנו אוכלים. הקונסול טוען שהוא יודע מכל מה שקורה אבל, סליחה על הביטוי, זה לא מזיז לו שערה במקום ההוא. היו יכולים להעביר לנו לפחות קצת אוכל, פעם בשבוע."

דנון סבור כי לאוחיון יש כסף בשגרירות צרפת, ומבחינה זו מצבו יחסית טוב. קשה יותר מצבו של בן־שימעון, שמישפחתו בארץ מתקשה לשלוח לו כסף משום מצבה הכלכלי הקשה, וזה נתמך על־ידי אוחיון.

למרות הטענות נגדו אין ליבו של הקונסול עשוי אבן. עובדה, רק לאח־רונה קנה מכיסו הפרטי תרופות לאסיר ישראלי (שהשתחרר בינתיים). הוא גם כבול בכללי המישחק הדיפלומטי, ה־מקשים עליו, וקיימת גם הדילמה האישית־המוסרית של מתן עזרה לא־נשים החשודים בעבירה כה חמורה.

סחר בהרואין אינו בדיוק עבירת־תנועה. סיפורם של השניים לא נראה לקונסול משכנע במיוחד. „אמרת להם, בזמן שביקרתי אצלם: חבר'ה, אני לא שופט ולא בית־מישפט, אבל את הסיפור הזה אף אחד לא יקנה," אמר דנון. „אבל זה מה שאני חושב באופן אישי, ובאופן מעשי — מנסה הקונ־סוליה לעזור."

הקונסול הצביע על שני מיקרים של ישראלים ששוחררו לא מכבר אחרי ריצוי עונשם, ואשר בהתערבות השגרירות קוצרה תקופת מעצרו של אחד מהם.

„הוא בא לפה ואמר: אני לא בית־מישפט ולא שופט ואני לא יכול להתערב בשיקולי הדין של תאילנד. אם ככה: מה הוא?" שאל־מחה אוחיון וסיפר על מערכת המישפט התאית:

„אם היו לי 30 אלף דולר ביד בזמן שעצרו אותי, הייתי יוצא מזה. אבל עכשיו, כשהעניין נמצא תחת בית־מישפט, הכל מסובך יותר. בתי־המישפט והמישטרה פועלים כאן רק על שוחד. אנשים שיש להם מעברות לייצור הרואין ומפיקים מאות קילו מהסם, משתחררים אחרי יום, ורק הקטנים נשארים כאן ואוכלים את בגדול.

„עורך־הדין לוקח הון כסף וכמעט לא עושה כלום. בקושי בא פעמיים. אני רוצה לצאת מהסיפור הזה, אני צריך הרבה כסף לשוחד. בפעם האחרונה שהקונסול היה כאן הוא הציע לי שהוא הודיע למישרד־החוץ באר־שיש לי מספיק כסף בשגרירות הצרפ־תית. יש לי. אבל זה לא מספיק. הוא לא מבין שכאן כל שוחד זה אלפי דולרים.

„כאן אין חוק ואין צדק. רק כסף. אני לא משלם, אין לי סיכוי. ולקבל פ־שבע־שמונה שנים זה כמו למות. אני חייב לשלם לעורך־הדין ולשחד עוד שלושה־ארבעה עדים וכל עד כזה זה סיפור של אלפי דולר. אף אחד לא יכול להעיד בשבילי רק בגלל העיניים היפות שלי."

מישחו נגד גירו

אחותו של אוחיון ואחיו של בן־שימעון, בארץ, מאשרים את מ־נתו של אוחיון. מישרד־החוץ מקש־מאוד על העברת הכספים לעצי־טוען שיש להם מספיק כסף. הנסיון להסביר לפקידי המישרד את הסי־אציה המיוחדת של תאילנד ושי־השוחד שם, נתקלים בתשובה: א־בתאילנד דבר כזה כמו שוחד.

אחותו של אוחיון ניסתה להעביר כספים דרך שגרירות צרפת, אבל ש־לא היו מוכנים להתייחס אליה.

(המשך בעמוד 0

(המשך מעמוד 27)

ככך לא תמו דבריו של אוחיון: „הרי לא מדובר פה במאסר, כמו במדינה נורמלית. בה אתה מקבל אוכל ויש לך מיטה משלך. זה אומנם איום ונורא להיות בבית־סוהר, איפה שלא יהיה. אבל כאן זה לא לבני־אדם. הייתי מוכן להיות כלב־אשפתות בפאריס והיה לי טוב יותר ממצבי כאן."

פעמון הכלא צילצל וסימן שזמננו תם. סוהרים עברו וסימנו לעצירים אוחיון טען שלפני שמונה חודשים מת ישראלי באותו כלא. השם הפרטי היה יורם. את שם־המישפחה הוא אינו יודע. „הם טוענים שהוא התאבד, אבל אני לא מאמין בזה."

ומה עלה בגורלה של חברתו של אוחיון, אם ילדם בן השנתיים, המצוי בצרפת?

„אין בלכסיקון מילה שתתאר את מה שקורה שם (בכלא־הנשים. שבו מוחזקת החברה). גרוע יותר מגיהינום. מתייחסים אליהן ביד קשה. הן אינן

„כאן זה לא מקום לבני־אדם! זה מקום גרוע יותר מגיהינום!"

לחזור לתאים. בדקות שנותרו גנבנו עוד כמה מילים:

„צריך פרסומים: צריך שיהיה רעש: דעת־הקהל בארץ ובעולם כולו אינה יודעת באיזו צורה ובאיזה תנאים מחזיקים פה אנשים."

„המים פה הם כמו מרק, מעופשים ומטונפים, וחייבים להרתיח אותם לפני ששותים, וזה גורם למחלות־מעיים ופה. כשאתה חולה, לא מביאים רופא, אלא רק אם הסוהר חושב שאתה במצב של גסיסה. את התרופות אתה חייב לקנות מכספך, ואם אין לך אז יש פה מכוניות שמוציאות את הגוויות. וראינו כבר הרבה גוויות."

רשאיות לקבל מזון מבחוץ. אסור להן לעשן והלסביות שם חזקה מאוד. אני נפגשתי איתה בזמן המישפט והיא סובלת נורא."

„הזמן נגמר!" קרא הסוהר התאי הצנום וסימן לאוחיון ולבן־שימעון לשוב לתאם.

רגע לפני הפרידה, נבוך כולו ומהסס, ביקש ממני אוחיון עזרה קטנה נוספת: „כל הגוף שלי מגרד, יוצאים לי פיצעונים בכל מקום. אני מתגרד כל הזמן ולא יכול לישון בלילות, ואני עוד נמצא בליכלוך הזה ובשמיכה המזוהמת הזו, ואני זקוק למישחה נגד גירוד, ובכלל, לאיזה ויטמין כללי, לחיזוק."

מוות למוכרי הרואין

תאילנד מהווה מרכז־סחר בינלאומי לסמים קשים ולהרואין בפרט. בצפון המדינה מגדלים אופיום (ממנו מופק ההרואין) באופן חופשי. בסחר הסמים ובהפקתו מעורבים אישים רמי־דרג, והם לא אוהבים מתחרים. לאחרונה, עקב לחץ כבד של ארצות־הברית, החליטה ממשלת תאילנד להקשיח את מילחמתה בסמים. לאנשי מיחלק־הסמים האמריקאי ניתנה סמכות לעצור חשודים, והעונשים על עבירות סמים הוחמרו מאוד.

ואלה הם העונשים הקבועים בחוק התאי:

הרואין:

עיבוד, הברחה למטרת מכירה – מוות
עיבוד, הברחה – מאסר עולם
החזקה למטרת מכירה – מ־5 שנים ועד מאסר־עולם
החזקה לשימוש אישי – משנה ועד 10 שנים

מורפיום:

עיבוד, הברחה למטרת מכירה – משנה ועד 20 שנה
עיבוד, הברחה – שנה עד 10 שנים
החזקה למטרת מכירה – שנה עד 10 שנים
החזקה – עד 5 שנים
שימוש – חצי שנה עד 10 שנים

אופיום:

מכירה, הברחה – שנה עד 20 שנים
החזקה – מחצי שנה עד 10 שנים
שימוש – משנה עד 10 שנים

מריחואנה:

עיבוד, הברחה למטרת מכירה – משנתיים עד 15 שנים
החזקה – עד 5 שנים
שימוש – עד שנה

● **לפני ארבעה חודשים נידון למוות אזרח אוסטרלי, שבכליו נמצאו 1.8 קילו הרואין. גזר־הדין טרם בוצע, ואם לא יקבל חנינה יהיה בכך תקדים, בהיותו הזר הראשון שיוצא להורג.**

● **בתאילנד כלואים כיום 144 זרים באשמת סמים, כ־40 מהם צרפתיים, ולשגרירות צרפת יש אדם מיוחד המטפל בהם.**

● **הקהילה הישראלית בכלא התאי מונה שיבעה ישראלים: אמיל אוחיון וציון בן־שימעון, המואשמים בהחזקת 90 גרם הרואין, והעצורים מזה חמישה חודשים בבנגקוק. מישפטם נפתח לפני חודש.**

שימעון פרנקו שנידון לפני חצי שנה ל־25 שנה. כלוא בבנגקוק. הודיע שהוא חוזר בתשובה.

דויד תורג'מן, הכלוא בצ'אנג מאי מזה כשנה ורבע והמואשם בהברחת 2.5 קילו הרואין. יחד איתו נעצר גם בנו שלומי. גזר־דין טרם ניתן.

שלומי תורגמן, בנו של דויד תורגמן, כלוא במוסד לעבריינים צעירים בצ'אנג־מאי, מזה כשנה ורבע, וישתחרר באוגוסט 86' עם הגיעו לגיל 18 (העולם הזה 18.12).

עוד שתי ישראליות, שנידונו ל־25 ול־37 שנות־מאסר.

כל הישראלים הגיעו לתאילנד מפאריס.

תאילנד עתידה לחתום בקרוב על הסכם בינלאומי לחילופי־אסירים. על־פיו יגורש האסיר למדינת־האם שלו ובה ימשיך לרצות את עונשו. אך זאת רק אחרי שישהה מינימום של ארבע שנים בכלא התאי.

ישראל אינה חתומה על הסכם זה.

חינם!
סורק מימסרים
לכל הדוכש "רב תדר" לקשר אלחוטי
מעל 2 מימסרים ויותר

הקשר האלחוטי המהיר בעולם

רב תדר JOHNSON

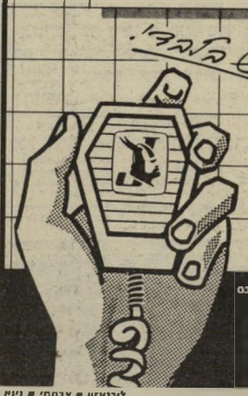
תקשורת אלחוט ממוחשבת

חסוך היום אלפי $- רתום לעסקיך "רב תדר" - וקבל חינם סורק מימסרים ממוחשב!

הסורק האלקטרוני הממוחשב מעניק לך יתרונות יחודיים:

1. סריקה אוטומטית - עד 8 אתרי־ממסרים לטווחי קשר ארציים! (פוטר אותך מהצורך בבורר ידני).
2. גם אם שכחת לשנות - בעת הנסיעה, את כפתור התדרים, סורק המימסרים שבמכשיר, יחליף אוטומטית את התדר לפי המקום בו אתה נמצא.
3. חוסך לך את הצורך במספר מכשירים ואנטנות בתחנות הבסיס.
4. נותן לך מידע על כל כניסה ויציאה בתחומי הקליטה והשידור ומונע איבוד קריאות.
5. קריאות אישיות וקבוצתיות לפי בחירה.
6. יכולת פעולה עד 160 ערוצים (320 תדרים).
7. "רב תדר" עם סורק חינם - יש לך קשר אלחוטי ממוחשב, פרטי, בלי שותפים ובלי הפרעות, עם חסכון גדול במזומנים ובזמן!

★ הנחות גם על ציוד קשר אחר
★ לרשותך גם ציוד קשר משומש

קבוצת איתורית
רוטקום בע"מ
שיווק ושירות קשר אלחוטי
ג'ונסון - ארה"ב
איתורית בע"מ
שרותי תקשורת שרות כל ארצי לאיתור אלחוטי. מערכות רדיו־טלפון למכונית

פתח תקוה 03-900041/6
רמת־גן 03-7548177
חיפה 04-721326/8
ירושלים 02-633308
נתניה 053-44816
אשדוד 056-24816
באר־שבע 057-78786

ליכטנוו ■ צרפתי ■ ניניו

Venta בחורף?

כן, דוקא בחורף!
לאן יצאו הנשן והריחות כשהחלונות סגורים? מכשיר הוונטה יוציא אותם מהמשרד, מהמטבח ומחדרי השרותים ויבטיח לך אויר צח ונקי גם בחודשי החורף.

Venta
לאוורור טוב יותר

שרון
תנשיות מזוג אויר בע"מ
רמת גן, רחוב גלבוע 2 • טל. 03-7517626
סניף הצפון: שדי ההסתדרות 76 מפרץ חיפה
טל. 04-722611

מרים בנימיני

מזל החודש:

גדי

מה צפוי בשנת 1986?

אחד המזלות הקלים לתיאור הוא מזל גדי. זהו מזל־אדמה, הנשלט על־ידי סטורן. גם למזל וגם לכוכב יש תחומים ברורים וידועים, שאינם שנויים במחלוקת. כל אחד יודע שלהיוולד במזל־גדי זה לא קל. בן־גדי אינו מכיר את הפינוק. את חייו הוא מנהל במאבק תמידי ומייגע: כלום לא יגיע אליו מעצמו. מה שהאחרים משיגים בקלות, עבור הגדי זוהי מטרה נכספת, יעד קשה להשגה, והוא יגיע אליו רק בעבודה קשה, תיכנון מוקדם ולמידה עצמית.

המורה הקפדן, המחמיר והקשה ביותר של בן־מזל גדי אינו אלא הוא עצמו. אם יימצא חריג במזל, זה המרשה לעצמו להת־פנק, לא רק שלא ישיג דבר, הוא אף יקבל מכה חזקה מהכוכב השולט בו – שבתאי (סטורן). שכן, סטורן הוא המחנך, הוא המו־רה המעניש את אותם המתרשלים במילוי חובותיהם.

רוב בני המזל מגשימים את שאיפותיהם בגיל מאוחר – לרוב בסביבות גיל 30 עד 35 הם כאילו נולדים מחדש, ואז כל מי שמכיר אותם נדהם. לפני גיל זה, מכריהם וקרו־ביהם אינם מתארים לעצמם שגלומים בהם כישרונות, כוחות ונחישות כזו. כשכולם כבר עייפים מהחיים ושואפים רק להגיע למנוחה ולנחלה, רק אז מתחיל הגדי להראות תו־צאות, ומוכיח לעולם שהוא לא נמצא כאן ללא סיבה, הוא יעפיל לפיסגה וגם יגיע, יעורר לא פעם גם קינאה וגם התפעלות, אבל הוא עצמו סוף־סוף ירגיש שיש הצדקה לקיומו.

נכון שאת מזל גדי קל להגדיר, אבל כשמדובר על התקופה הנוכחית זה כבר משהו אחר. מזה כשנתיים קורה משהו מוזר ביותר. כוכב נפטון בא להתארח במזל גדי ואינו עומד לעזוב לפני חלוף 14 שנה. אם כך, יש לברר מיהו אותו אורח ומה תהיה השפ־עתו על חייהם של בני הבית. הם בוודאי לא יכולים להמשיך בשיגרת־החיים המוכרת והקובלת, וכדאי שיבינו מיהו אותו אורח, איך עליהם לנהוג ואיזה שינויים הם יעברו בעיקבות אותו ביקור ממושך.

כוכב סטורן מלמד מהי מישמעת עצמית, קובע גבולות, חוקים קבועים וידועים. הוא מעכב, מגביל, מחסיר ומכריח את האדם לבנות כל דבר על יסודות מוצקים ובטוחים, כשהוא מסתמך על כל המוכר והידוע. הוא מכבד את העבר והמסורת. ללא כוכב זה שום דבר אינו נבנה. הוא גורם קשיים וסבל רב, אבל עוזר למי שעוזר לעצמו.

כוכב נפטון הוא במידה מסויימת היפוכו של סטורן. סטורן כולו כוכב גשמי וארצי. נפטון מתעלה מעל החומר, הוא מזכיר את האדם החולמני המרחף, שאינו במציאות לעומת זה ששתי רגליו תקועות חזק באדמה. נפטון אינו מכיר מיסגרות, גבולות, איסורים ועונשים. הוא ממיס כל מיסגרת, הוא מתפשט או כערפל או ענן ומגיע לכל מקום מבלי להתאמץ. השראה, חלומות, דימיון ואמונה תמימה, רצון לשפר את פני העולם – כל אלה הדברים הטובים שהוא מעניק. אך חוסר־יכולתו להתייחס למ־ציאות מהווה בעיה לאותו נפטון החולמני, העדין, המיסטי והאידיאליסטי. ישנו צד שלילי ביותר לבריחה זו מהמציאות. האדם שוקע בעולם של הזיות, מטשטש את השיפוט הנכון ונובע כל דבר בצבעים יפה־פיים, עד שהוא מבולבל כולו ומאמין שחבלי־הקסם והנועם הרב הם־הם המצי־אות. זה עלול להביא את האדם להתמכרות לסמים, לאלכוהול או לכל דבר אחר.

כמעט שאי־אפשר להלחם בהשפעותיו של הכוכב. הוא אינו אוייב גלוי, אינך יודע שהוא מקיף אותך ונמצא בתוכך, המציאות משתנה ולך נדמה שכזהו המצב.

כל זה נשמע כמעט מפחיד, אלא שכאשר מדובר במזל גדי, יתכן שהמצב קצת שונה. המזל הנוקשה, המציאותי והמחמיר נפגש עם משהו שונה. השילוב של שניהם יכול להוליד משהו חיובי.

אין ספק שהתקופה, שבה נפטון עובר על השמש של בן המזל, אינה תקופה קלה. זו תקופה שיש בה בילבול והסססנות, אולם ההשראה, הדמיון וההצצה לעולמות אחרים יכולה לגרום לגדיים להתרכך, להעשיר את עולמם במיסטיקה, אמנות ואמונה. יתכן שההתפוררות שמשאיר אחריו נפטון בדרך כלל לא תשפיע בצורה כל־כך קשה על ה־גדיים. זו ההזדמנות עבורם לצאת מעט מהמיסגרת הנוקשה, האפורה והשיגרתית. עצם השינוי יכול לגרום להם חרדות ואי־בוד־שליטה, לפחות באופן זמני. אך קשה להאמין שנפטון ישפיע בכיוון של הרס. לאחר שהתקופה תחלוף, נכיר טיפוס חדש של מזל גדי, זה שחווה דברים נעלים והעשיר את אישיותו במשהו חדש.

בשנת 1986 יחושו את השפעתו של נפטון

כנראה שלא יהיה קל בשטח העבודה, ובכל זאת, המצב הכספי ילך וישתפר. ואם יהיו נסיעות, לא יהיו קלות, אבל יהיו הזדמנויות להתקשרויות אישיות

אותם שנולדו בתחילת המזל, עד ה־27 בד־צמבר. האחרים יתמודדו עימו מאוחר יותר. איך תיראה שנת 1986 לבני מזל גדי?

עבודה וקריירה

בית הקריירה משוייך למזל גדי, ולמעשה זהו התחום החשוב ביותר למזל זה. השנה קורה דבר מוזר. בשטח העבודה עצמו לא יהיה קל, בעיקר בגלל יחסים לא טובים עם עובדים אחרים. בני מזל גדי יצטרכו להיות זהירים יותר בהערותיהם, אפילו אם הן צודקות. עומס העבודה יהיה רב, ולמרות העובדה שאנשים שונים יקשו כמעט בכוו־נה, הגדיים בכל זאת יבצעו את עבודתם בדרך הטובה והמושלמת שבה הם רגילים לעבוד.

בתחום הקריירה תהיה התקדמות כשבני המזל לוקחים על עצמם פרוייקטים גדולים, שעד עתה לא העזו להתמודד עם שכמותם. הסיכויים להחליף את מקום העבודה ולע־בור לסביבה שונה הם גדולים. נראה שב־מרוצת השנה יכירו הגדיים אנשים חדשים.

(המשך בעמוד 32)

(המשך מעמוד 31)

בעלי גישה שונה, וזה יתן להם דחף עצום להשתמש בכישורים וביכולת, שעד עתה היו חבויים. חודש מרס חשוב מאוד, יהיו הזדמנויות להתחיל במיבצעים חדשים או לקדם דברים שנעצרו על מקומם, אלא שחשוב מאוד לא לטעות באנשים שעימם באים במגע, וכן לא להחמיץ את העיקר. מי שיטעה בשיפוט, ישלם על כך ביוקר בחודשים יוני ויולי.

כספים

חודשים אלה נותנים אפשרות טובה לקידום ושיפור המצב הכלכלי. נראה שמבחינה כספית מצבם של בני המזל הולך ומשתפר, ומדובר בעיקר על אותם המעזים לחרוג מהשיגרה ולהיות מסוגלים לפעול במשותף עם אנשים נוספים. הסודיות היא תנאי להצלחה, הקינאה שמקנאים בבני המזל תהווה גורם מפריע ומעכב, ואת זאת אסור לשכוח כשמשתפים חבר או קרוב־משפחה בתוכניות.

מגורים

אלה שחושבים על מעבר לדירה אחרת או על שיפוץ ביתם הנוכחי יוכלו לבצע זאת ללא חשש. מי שמחפש דירה אחרת יוכל למצוא את מה שהוא אוהב. מי שמשפץ, יהנה מהשינוי ויוציא פחות כספים מהמתוכנן. בכל שינוי שיתבצע יוכלו הגדיים לסמוך רק על עצמם, ולא על הבטחות של אחרים.

נסיעות

בנסיעות רחוקות הכוכבים אינם מאירים פנים השנה. אם יהיו נסיעות הן לא יהיו קלות. פעמים רבות הגדיים כמעט יסעו. וברגע האחרון משהו יעכב בעדם. הנסיעות שבכל זאת יצאו לפועל לא יהיו כל־כך מספקות, ומה שבתקופה אחרת מושג בקלות – יושג בשנה זו בקשיים.

ומה שבינו לבינה

שלושת השנים האחרונות היו כבדות ומכבידות, ההתקשרויות

הסודיות היא תנאי להצלחה והחמימות ממחינה לגדיים

עם בני־זוג היו מחייבות ומעיקות. הקשרים שנוצרו היו חשובים ומלמדים. אך שימחת־החיים כאילו נעלמה. למרות העובדה שבתקופה זו נוצרו קשרים שאף הובילו לנישואין, בעיקר היו אלה קשרים מסוג שונה. אהבות שסיבה כלשהי מונעת בעדן להוביל לקשר ארוך טווח היקשו על בני המזל, הרגעים הטובים היו מעטים, אך השאירו את רישומם החזק ולא איפשרו לבני המזל להשתחרר מקשרים אלה.

שנת 1986 מביאה עימה יתר קלילות, שימחת־חיים והזדמנויות להיפגש עם אנשים מסוג אחר. בני מזל גדי ישתחררו מכל מה שמעיק ומכביד, וימצאו את עצמם מעורבים בפרשיות נעימות, חמימות ועליזות יותר. אותם שנולדו בתחילת המזל והמושפעים ממעברו של כוכב נפטון, ימצאו להם אנשים שיעשירו את עולמם הרוחני. אותם שנולדו מאוחר יותר יוכלו להשתעשע ולהתבדר, להיפרד מפרשיות מסובכות, כובלות וכואבות, כדי לפנות מקום בלב ובחיים למי שהו חדש, רענן וטוב יותר.

עורך הדין הסתבך

אברהם איזמן (למעלה), פרקליט, חתנו של פרקליט וגיסם של פרקליטים, חבר מועצת עיריית נתניה, נאשם שרימה את בית־המישפט העליון

בר יותר משנה סוערת נתניה בגלל הסיפור של עורך־הדין אברהם איזמן. הוא בן 45, דתי, בעל מישרד עורכי־דין מצליח בנתניה, ונשוי לרינה, בתו של עורך־הדין הנודע מיכה כספי, ואחותם של עורכי־הדין רם ואסף כספי.

לפני הבחירות האחרונות החליט איזמן כי הוא איננו מסתפק בהצלחה מיקצועית וכלכלית, וניסה את מזלו גם בשטח הפוליטי. הוא עמד לבחירות העירוניות במיסגרת הרשימה נתניה שלנו ונבחר למועצת־העיריה.

הסכם חשוי במגירה נעולה

ולם בתחילת 1984, הוגש נגד איזמן כתב־אישום חמור, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב. התובעת בנתניה. מועדון זה נחשב למקום יוקרתי בעיר, וסביבו הסתובבו כספי רבים. נתניה היא עיר הסובלת מפשיעה רבה, והמישטרה בודקת היטב בעת מתן רישיונות למועדוני־לילה ומקומות־בידור. אנשים שיש להם עבר פלילי, או שהם ידועים למישטרה, לא יוכלו לקבל רישיון למקום כזה.

עד 1982 היה מועדון המקום שייך למרדכי זייפר. אדם בשם ויקטור ברנס התחיל אז לנהל משא־ומתן כדי לקנות את המועדון. אולם ברנס חשש כי אם תדע המישטרה כי הוא אחד מבעלי המועדון, יהיו קשיים בהשגת הרישיון. ולכן ביקש ברנס, על פי כתב־האישום, מעורך־הדין איזמן, שערך את ההסכמים, כי שמו לא יופיע בשום מיסמך רישמי.

ביולי 1982 נחתם חוזה למכירת המועדון תמורת 75 אלף דולר. למעשה, היה סכום הקניה גדול הרבה יותר. הוא היה, על פי כתב־האישום, 210 אלף דולר. אולם עורך־הדין איזמן קשר עם לקוחותיו קשר כדי להונות את שילטונות המס, בהקטינו את סכום הקניה.

ההסכם על בעלותו של ברנס ברבע המועדון נשאר חסוי, ונאמר כי לאיש תצהיר של שלושת השותפים הגלויים, בלי להזכיר כלל את שמו של ברנס. בתצהיר נאמר בפרוש כי השלושה הם הבעלים היחידים והבלעדיים של המקום.

שונא בדרך לעיריה

לפי כתב־האישום, לא הסתפק איזמן בטענות־כזב בפני בית־המישפט הגבוה לצדק, אלא ערך תצהיר נוסף לברנס, שבו נכתב כי ברנס איננו שותף, לא בעקיפין ולא במישרין, ברכוש המועדון או בתכולתו. כל זאת, כאשר במגירות הנעולות של עורך־הדין נמצא ההסכם הסודי שבו רשום ברנס כשותף מלא לרבע מהמועדון.

עורך־הדין איזמן שלח את ברנס עם תצהיר הכזב לעורך־דין שמואל שפיגלר ובכך שניסה להשמיד מיסמך הדרוש לראיה בהליך שיפוטי. עבירות אלה הן חמורות במיוחד לעורך־דין, איזמן כי שיבש הליכי־מישפט בפני בית־המישפט העליון, כאשר טען לפניו טענות־שקר, שמטרתן היתה לבטל את צו סגירת המועדון, בכך שקשר קשר למסור תצהיר־כזב לפני עורך־הדין שפיגלר ובכך שניסה להשמיד מיסמך הדרוש לראיה בהליך שיפוטי. עבירות אלה הן חמורות במיוחד לעורך־דין, איזמן כי שיבש הליכי־מישפט בפני בית־המישפט העליון, כאשר טען לפניו טענות־שקר, שמטרתן היתה לבטל את צו סגירת המועדון, בכך שקשר קשר למסור תצהיר־כזב לפני עורך־הדין שפיגלר ובכך שניסה להשמיד מיסמך הדרוש לראיה בהליך שיפוטי. עבירות אלה הן חמורות במיוחד לעורך־דין,

פרקליטים מיבה ואסף כספי
דחיה בגלל מחלה

תובעת ביילין
עסקים במועדון־לילה

הלנה ביילין האשימה את איזמן בכך כי קשר קשר לקבלת דבר במירמה בנסיבות חמורות, קשר קשר למסירת תצהיר־שקר, שיבש הליכי־מישפט והשמיד ראיות.

כתב־האישום מספר, כי בקיץ 1982 פנו אל איזמן כמה אנשים כדי לבצע עסקות שונות לגבי מועדון המקום הצריך להיות ממונה על שמירת הליכי־מישפט ולא לשבשם.

אולם זה לא היה הדבר היחיד שהציק לאיזמן לאחרונה. בין השונאים שרכש לו בדרכו למועצת־העיריה היה גם אחד ארנון, בעל מישרד־פירסום ועורך המקומון הנתניתי. אחרי שהיו ידידים ושותפים למאמצי הבחירות, עבר חתול שחור בין השניים ושינאה קשה התפתחה ביניהם.

באותו השבוע שבו הוגש כתב־האישום נגד איזמן, התפרסמה במקומון השבוע־בנתניה כתבה, שהוכתרה בכותרת „התאבר לאחר שעורך־דין מנע ממנו להיחלץ מחובותיו".

בכתבה סופר על נכה בן 31, שהסתבך בחובות כספיים ורצה למכור את דירת הוריו. עורך־הדין שלו, שהוא גם חבר מועצת־העיריה, מנע ממנו למכור את הדירה. הנכה נכנס ללחץ נפשי

(המשך בעמוד 40)

קולנוע

סרטים

השואה והבושה

זה צריך לזעזע יהודים, זה מושך את האמריקאים וזה לא מעניין ישראלים

שואה. סירטו התיעודי של קלוד לאנצמן, מפתיע גם את אלה שהאמינו בו, דוגמת המפיץ דן טאלבוט, שריכז אותו להפצה בארצות־הברית. הבושה היא, כמובן, בושת הישראלים, שאיש מהם טרם רכש את הסרט להפצה, ואף לא נמצאו כמה מוסדות שהסכימו לחבור יחד לגייס את המש־אבים הנחוצים — נוסף למחיר שתובע לאנצמן יש לתרגם תשע וחצי שעות רצופות של מלל, העדויות שאסף לאנצמן בכל רחבי אירופה, בשפתם של הדוברים.

כמה עדויות כאלה כבר עוררו שערוריות בפולין, שם שידרה הטלוויזיה ראיונות עם איכרים פולנים שרואיינו על־ידי לאנצמן, ושטענו כאילו לאנצמן שילם להם שוחד כדי שיגדפו את היהודים לצורך הוכחת אחת התיאוריות של סירטו — הפולנים היום, כאז, הם אנטישמים גמורים, אפילו שהיום חיים בקושי 6000 יהודים לרפואה ברחבי פולין, ומיקצתם אף מסתירים את יהדותם.

בינתיים מתכוננים להציג בפולין את הסרט בבתי־קולנוע במלואו.

להגדלת הבושה, הנה כמה פרטי מידע על הצגת הסרט בעולם כולו: קופתית עלתה הצלחתו בבתי־קולנוע ברחבי ארצות־הברית על כל המשוער. בוסטון, וושינגטון ופילדלפיה הגיבו לסרט כעל להיט, והוא עומד לעלות השבוע בלוס־אנג'לס, ובדטרויט.

תאריכים נקבעו להצגתו גם בסיאטל, במיאמי, בדנוור, ביוסטון, במילווקי, בסן־דייגו, בסן־לואיס, בברקלי וב־30 ערים נוספות.

לאנצמן גם הודיע על רכישות נוספות, ביניהן של ערוץ 4 הבריטי היוקרתי־תרבותי בטלוויזיה, אך לפני כן יוקרן הסרט בבתי־קולנוע בבריטניה, וכמו כן בטלוויזיה ההולנדית והאיטלקית, בפסטיבל ריו (שהריע ארוכות ללאנצמן) והקרנתו צפויה גם בפורום הצעיר של פסטיבל ברלין ובגרמניה בכלל.

ובישראל?

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב – אפוקליפסה עכשיו, אמ־דאוס, שושנת קאהיר הסגולה

ירושלים – העדר, שושנת קאהיר הס־גולה

חיפה: יום ראשון בכפר, שושנת קאהיר הסגולה

תל־אביב

★★★★ **שושנת קאהיר הסגולה** (שחף, מוצג גם במיטשל, ירושלים ובשביט, חיפה ארצות־הברית): עקרת־בית שפופה מוצאת מיפלט בזרועותיו של גיבור קולנועי, אך מעריפה להשאיר את המציאות והחלום נפרדים כל אחד במקומו. השגה מרתקת של וודי אלן על האמנות שבה הוא עוסק, והפעם בלעדיו. בתפקיד הראשי מופיעה אשתו, מיה פארו, המגלמת את הגילגול הנשי של בעלה.

★★★★ **הכבוד של פריצי** (לימור, ובכפיר, ירושלים ארצות־הברית): ג'ון יוסטון מוקסם מכישופו של הרשע ומגיש מותחן מצחיקוני על חשבון הסנדקים כסמל לשנינות הרשעים. על הבכורה מתחרים ביצועיסט מאפיונר ממזרי (ג'ק ניקולסון) ורוצחת שכירה אלגנטית וסכסית (קתלין טרנר).

★★★ **שנת הדרקון** (חן 1, מוצג גם באואזיס רמת־גן ארצות־הברית): במקום שערי־שמיים מועתק השער הסיני מסן־פרנ־סיסקו לניו־יורק, וכמוהו משוחזר הרובע הסיני כולו באולפן, בהשראת רובעים סיניים באמריקה ובקנדה.

ירושלים

★★★★ **העדר** (מוסיאון ישראל, תור־כיה): אחד הסרטים המעולים של אילמז גוני המנוח, המוקיע את הדיעות הקדומות, הפיגור התרבותי והסתיידות מסורות עתיקות. הזוועות הרס ושינאה בקרב העם התורכי עד עצם היום הזה. בתפקיד הראשי של האב: טונז'ל קורטיז, שהתוודע מאז אל הקהל הישראלי (גשר צר מאוד. המוצג בכמה בתי־קולנוע בארץ ושכדאי בהחלט לראותו.

עדנה פיינרו

עבודה וייט־נאמית

מיפרץ אלאמו (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) – **התסריטאית אליס** (סילקווד) **ארלן משתמשת שוב בפרשה אמיתית, שאותה היא מקשטת ברומאן־אהבה קטן, כדי להרחיב את הדיבור על הדמוקרטיה האמריקאית ועל המאבקים הבלתי־נלאים שצריך לנהל כדי לשמור על שלמותה.**

הפעם מדובר בפליטים וייט־נאמיים, שהגיעו לארצות־הברית אחרי נסיגת אמריקה מהודו־סין. הם יושבים בתנאים תת־אנושיים בעיירת־חוף בטכסאס, ומתפרנסים שם מדיג. ליתר דיוק, הם מספקים כוח־עבודה זול לסיטונאים בעלי סירות, המשווקים דגה, בעיקר חסילונים, לכל הסביבה הקרובה. התחרות מצד התושבים החדשים פוגעת קשה בדייגים העצמאיים בני־המקום, שאינם מסוגלים לשלם את חובותיהם, להחזיק את הציוד שבידיהם ולהתחרות בסיטו־נאים. התוצאה היא, כמובן, מאבק נגד מה שנראה כתחרות בלתי־הוגנת. ומאחר שלתחרות זו יש סימני־היכר חיצוניים בולטים – כי המתחרים הרי כולם וייט־נאמיים – לובשת הדחייה אדרת גיזענית, שעד מהרה מזמינה הצטרפות של כל ביריון ופאשיסט, שרק מחכה להזדמנות כדי ללבות יצרים.

האירוניה במצב היא, שרוב הדייגים במקום היו בעבר הלא־רחוק חיילים בצבא האמריקאי שנלחם בוייט־נאם, למען

אד הריס: המוסר עובר דרך הכיס

חרותם של אותם האנשים עצמם שהיום הם מוקד לאיבה. ראיה נוספת לכך שהמוסר עובר דרך הכיס והבטן.

הבימאי הצרפתי לואי מאל עשה כאן מלאכה נקיה, ניסה להקנות לסרט משהו מן המראה התיעודי, והצליח לשלב בתוך המיסגרת הכללית את סיפור־האהבה בין אחד הדייגים האמריקאים לבין בתו של סיטונאי המעש"ק וייט־נאמים.

אחרי 20 שנה

אדי והמשוטטים (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) – **המיסגרת העלילתית מוכרת: כתבת נמרצת יוצאת לגלות את האמת על אליל־פופ שעיקבותיו נעלמו, ועל התקליט האחרון שלו, שהוקלט, אבל מעולם לא יצא לאור. מאז האזרח קיין השתמשו במיבנה הזה שוב ושוב, עד לעייפה.**

עם זאת אין בכך כדי לפסול עדיין את הסרט כולו, אילו היה לו משהו ממשי לומר על הילכי־הרוח, על המוסיקה ועל בני־האדם בשתי תקופות שונות, כאשר 20 שנה מפרידות בין התקופות. כי אכן, הכתבת מתחילה לגלות בהדרגה את שותפיו של אותו אדי אגדתי שהיא מחפשת, כלומר את חברי להקתו שהופיעו עימו, ובו בזמן מוזמן הצופה לחזות בזיכרונותיו של אחד הנגנים, שהיה גם התמלילן של החבורה, הנפרשים במקביל לחיפושיה של הכתבת.

הצרה עם הסרט היא שאותו חלק עלילתי המתרחש היום הוא פושר וחסר־דימיון. אלה הם למעשה רק שברירים של עלילה, אשר צריכים לקשור בין פרק אחד של זיכרונות לפרק שני, ואילו הזיכרונות עצמם – שצריכים לדבר על מערכת־היחסים שהיתה בתוך אותה להקה, על העימות שבין אותם שרצו בסך־הכל להרקיד את הנערים שבאו לשמוע אותם לבין אדי עצמו, שחלם על שבירת מוסכמות ופריצת גדרות לקראת

מייקל פארה: מבוגרים מדי, צעירים מדי

מוסיקה חדשה ושונה, ועל רומן שנרקם בין ידידתו של אדי לבין התמלילן – כל אלה חיוורים. חסרי־אומץ וחסרי־בשר. מה שנותר, זו, כמובן, המוסיקה, התופסת חלק נכבד מן הזמן. הצרה היא שכאשר מדברים בסרט על מוסיקה מזהירה או גאונית, מה שהאוזניים שומעות זה מוצרים אופייניים לעולם הפופ, והאמינות של הסרט כולו עומדת בסימן־שאלה.

בית מטבחיים 1501

רומן הדמים (גורדון, תל־אביב, הולנד) – **הסרט היקר והמצליח ב־יותר של התעשיה ההולנדית הש־נה הוא חיקוי גרוטסקי לסירטי־האבירים של ימי־הביניים. זהו סרט שאין בו אבירים, אין בו מוסר ואין בו היסטוריה. מה שיש בו, ובשפע, זה דם, ועוד דם, גוויות וחלקי־גוויות, מגיפה שחורה בקלוז־אפ, מין באמבטיה ועוד כיוצא בזה. מן הסתם, מירשם מושלם להצלחה בקופה.**

העלילה המשונה מספרת על שכירי־חרב שרומו על־ידי בן־אצולה אשר שכר את שרותיהם, והמחליטים להיכנס לעסקים בעצמם. בדרך לכיבוש טירה מבוצרת משלהם הם חוטפים את כלתו המיועדת של אותו אציל. היא הופכת מייד לפילגשו של מארטין, מנהיג הכנופיה. הנערה, האוהבת את החיה שבתוך מארטין אבל ליבה הולך שבי אחרי החתן הצעיר שהובטח לה, ושאותו הספיקה להכיר רק בחטף, עושה תחבולות מתחבולות שונות כדי ליהנות משני העולמות. בינתיים האציל מגייס שכירי־חרב אחרים כדי להחזיר לעצמו את הכלה, כל זה יחד איפשר לבימאי פול ורהובן להקיז מיץ עגבניות בטונות, להזמין אצל מחלקת האפקטים המיוחדים את כל האיברים האנושיים – כל אחד מהם לחוד, וכמה מהם מחוברים לעיתים ביחד – כדי לפזר על פני הנוף, ולגייס אוסף מרשים ביותר של ניצבים דוחים בעלי הבעה מאיימת.

מי שירצה מאוד לחפש משמעויות בסרט, יוכל לדבר על עימות בין פרימיטיביות לקידמה (צריך לפוצץ אבעבועות

רוטגר האואר וג'ניפר ג'ייסון ליי: מין באמבטיה

שחורות, או שלא צריך?), על פניה הכפולים של אהבת אשה, על גבר שתשוקתו עזה ממוות, על מכונות־מילחמה קדומות מול אמצעי־הרג שיגרתיים, ועוד כל מיני שיכלולים מן הסוג הזה. אלא שכל המרכיבים הללו אינם אלא קישוט, כי העיקר כאן הוא ניצול הצימאון של הקהל לראות אלימות ומין בסיטונות. ורהובן מספק זאת בלי בושה, ואם תרצו, המשמעות היחידה שיש בסרט טמונה בעובדה שאין בו אפילו גיבור אחד לרפואה – אפילו לא רוטגר האואר, הרובוט האנושי מבלייד ראנר.

מיכתבים לרותי

בוה וביישן

אחרי שהוא פתח ב„שלום רותי, את ־אית שיגעון בתמונה, חבל שאת לא חליפה פוזה" (נתת לי רעיון, אולי קראת השנה החדשה), הוא ממשיך: מי דורון, בן 21 וחצי, גבוה 1.90 טר) וביישן. מזה זמן רב אני מחפש חורה רצינית לקשר ארוך. בחורה רזה, על אף הנתונים המרשימים שלה יש ה אותה בעיה כמו לי — אין עם מי חלק חוויות, הנאות, דיעות.

„אינני גאותן, ולא מחפש את המ־ דע־מה יפהפיה. תחביביי: מוסיקה כל הסוגים, אוכל טוב, בילויים שונים רבה אהבה. בקיצור, אוהב לעשות יים. חבל לבזבז את הזמן, ביחוד אם ת נשארת בבית, מחשש שנגמרו כל נורמלים... אני מעדיף בחורה מאיזור מרכז, ושאינה מעשנת." ת"ד 1201, ולון.

★ ★ ★

טיהיה לה טוב

משהו מיוחד: בני־זוג שכותבים לי ל החברה שלהם. „אנחנו זוג חברים חי יחד ומצא את האהבה," הם מתחי־ ים. „כותבים לך על החברה הטובה קרובה ביותר שלנו. חשוב לנו ש־ יה לה טוב. היא בת 37, אקדמאית, אה מאוד, חמה, חכמה, מוקפת תמיד חברים ו...רווקה.

„האיש שהיינו רוצים לראות לצידה ריך להיות ישר, הגון, בוגר בנפשו, כם, איש שרוצה ילדים ובית חם. ביחס כל השאר יהיה עליה להחליט ולבחור עצמה. זו לא הפתעה בשבילה, המיכ־ ב הזה. דיברנו איתה על האפשרות ואת, ברקנו בעדינות. היא לא הת־ הבה במיוחד, אבל, מצד שני, לא צרחה כאב. אנחנו, ככל אופן, חושבים ש־ שווה לנסות." אתה יכול לכתוב לת"ד 39637, תל־אביב 61396.

★ ★ ★

פינת המציאות

„שלום רותי," כותב (1150/85), „לפני המון זמן, אולי יותר משנה, הודעת לקוראי המדור הזה שאת מוכנה לעזור למצוא אנשים שנעלמו להם. חשבתי אז שזה נחמד מצידך להציע שרות כזה. השבוע נזכרתי בהודעה. סיפור פשוט. טיילתי בשעת צהריים באחד מרחובות תל־אביב, מחוברת לווקמן. היתה איזו תוכנית בררתי שלא יכולתי לוותר עליה. פיתאום ראיתי שמישהו בתוך מכונית מנופף לי בידיים. כנראה שלא שמעתי כאשר קרא לי. הורדתי אוזניה, והסברתי לו איך הוא מגיע ליהודה המכבי. הוא חייך אליי חיוך משגע ונעלם. נדמה לי — ואולי זה רק נדמה לי — שהייתי רוצה לראות שוב את החיוך הזה."

★ ★ ★

בודד מאוד

„רותי, את מוכרחה לעזור לעולה חדש מרוסיה, הנמצא בארץ חמש שנים," היא כותבת. „אין לו קרובים, והוא בודד מאוד. שמו דני, והוא בן 50. גרוש, גובהו 1.60 מטר. הוא מחשיב עדינות וטוב־לב, ובז לכסף. גר בחולון ועובד בתל־אביב. אני ידידה שלו, ורוצה מאוד לעזור לו להתחתן עם אשה טובת־לב ונחמדה." ת"ד 33821, תל־אביב 61337, עבור דני.

★ ★ ★

ממני אליכם

לא יכולה להשאיר שלושה חבר־ה נחמדים סתם ככה, בלי להתייחס לגלו־ יות הקצרות שכתבו אליי. אז שימו־לב — עדינה מרמת־גן, גבי, גם הוא מרמת־גן ורון מהוד־השרון: לא אוכל לפרסם את שורותיכם הקצרות וגם — אם תסלחו לי — הקצת־יבשות. העורך שלי הודיע לי מפורשות שמיברקים הוא מוכן לקבל רק ברואר. אז קדימה לעבודה — יותר פירוט, יותר נשמה, יותר רגש.

ועוד כמה מילים, ליאיר מחולון: אין טעם להעתיק מיכתב של מישהו אחר, שהתפרסם במדור, ולחתום עליו. אתה חושב שאני לא זוכרת מה אנשים כותבים לי? אז אנא, כתוב שנית, הפעם עם רעיונות מקוריים. אני בטוחה שיש לך כמה.

★ ★ ★

נמשכת למתוסבכים

היא רווקה בת 28, נאה, חתיכה, גובה 1.74 מטר, עיניים ירוקות. „אני רוצה שיכתוב אליי האיש האחרון בעולם שהיה חושב להכיר מישהי דרך מיכתב בעיתון," היא כותבת. קו־ מחשבה מקורי, אני חייבת לציין. „רוצה אותך בן 30 עד 35, מכיר בערך עצמו, יכול להיות מתוסבך — זה מושך אותי. אחד שהוא מאוד־לא־שקוף, שמעורר באנשים סקרנות להכירו, בעל שיער כהה ועיניים כהות, לא חייב להיות גבוה. אחד שידהים אותי, שיידע לבטא את עצמו בעל־פה ובכתב, כי אני כותבת שירים, אוהבת כאלה שכותבים שירים, והעיסוק שלי קשור לתיק־ שורת. רוצה שתהיה מתוחכם, שיהיה לי קשה איתך. רצוי בן מזל בתולה, כי אני אריה, ואמרו לי שזה מה שמתאים לי. הכי אני אוהבת להיות עם אנשים שאני אוהבת, ויש לי שני חלומות: לחיות במיזרח הרחוק ושיהיה לי בסיפריה אוסף של הנסיך הקטן בכל השפות. עוד פרט עליי: אני מעשנת המון, שלוש חפיסות ביום, ובינתיים לא רוצה להיגמל." תיזהר רק לא להיחנק אצלה מרוב עשן. מיספרה הוא (1151/85).

★ ★ ★

בגדי נשים. בכל גיל ובכל מדינה. הם בעיקר וריאציה של המאבק הניצחי בין הרצון המודע להתלבש והרצון הבלתי־מודע להתפשט.

★ ★ ★

שנונה ופתוחה

„בעיקבות ניפוץ המיתוס על האדם האידיאלי, זואת לאחר עצב של פרידה מחבר אליו הייתי צמודה בשנתיים האחרונות, חשבתי כי לעולם לא את־ אושש. אבל בינתיים עברו חודשיים, וכל אשר נותר בזיכרוני הוא אפיזודה מתומצתת, השייכת לעבר. אני בת 26, נאה, רזה, 1.72 מטר גובה, בת מזל גדי, שנונה, אינטליגנטית, פתוחה, רגישה מאוד ובעלת חוש־הומור מטרף. ה־ עיסוק שלי קשור בהנהלת־חשבונות, והתחביבים שלי הם כמעט כמו של כולם: טיולים, מוסיקה, קריאה, סרטים, ים. אני גם רוקדת ג'ז להנאתי, פות־ת תשבצים ולעיתים חוטאת בכתיבת שירים. מעוניינת בך — הנאה, ה־ משכיל והגבוה — למטרה רצינית." היא מצפה לך בת"ד 22623, תל־אביב 61226, עבור מיספר 8.

★ ★ ★

קולונל קדאפי, על הצדק הלובי: בארצי, אדם תמיד נחשב לחף־ מפשע עד שהוא נמצא מת.

מיברקים

● משכיל, גבוה, נאה, איש־העולם־ הגדול, בעל יד שאיננה קמוצה, מעוניין בקשר עם בחורה יפה וחטובת־גוף. ת"ד 1209, הוד־השרון.

● מורה בת 25, נאה מאוד, חברו־ תית, נכה קל, רוקדת ריקודי־עם, מעונ־ יינת בקשר רציני עם גבר הדומה לה בתכונותיו. מיספרה הוא (1152/85).

● חייל משוחרר, 21: אחרי שלוש שנים בחברת גברים, מבקש חברת נערות בלבד. מוכן להסתפק באחת, הנכונה, אשר תקל עליו (1153/85) את המעבר לאורחות.

■

קוראים/קוראות המבקשים לע־ נות למיכתבים לרותי מתבקשים לעשות זאת תוך ציון שם המפרסם במדור או המיספר המזהה שלו (85/...) על גבי המעטפה ולשלוח למערכת „העולם הזה", תל־אביב, רחוב גורדון 3.

לא אוהבת בנות

רונית פלץ
אין לה חברה

רונית פלץ, כמעט בת 18, מזכירה לי את ברט אשלי, גיבורת וזרח השמש של ארנסט המינגוויי. תיכף תבינו למה. היא אפילו מזכירה קצת, בתווי־פניה ובגופה החטוב, את השח־ קנית שגילמה את ברט בסידרת־ הטלוויזיה, ג'ין סימור. רונית ה־ בת־ימית, תלמידת אורט במגמה של אלקטרוניקה ומחשבים, מספרת על עצמה, בכנות הראויה־לציון: „אני יודעת להיות קשוחה. אני רעה. אוהבת לעשות את המוות לאנשים, להציק לחבר'ה שלי. אני עוזרת רק למבוגרים, מיסכנים הזוקוקים לעזרה, ולחיות. אני אוהבת חיות ולכן אני צימחונית, כי אני לא רוצה שיהרגו חיות כדי לאכול אותן.

„אני לא אוהבת בנות. אין לי אפילו חברה אחת. חבריי הטובים הם בנים, אני מרגישה נוח יותר בחברתם, וזו הסיבה שהלכתי לאורט. שלושים בנים ושש בנות בכיתה. עם בנים אפשר לנצל את הקסם האישי, לחיך. אם ארצה משהו מאיזה בן, מחברת, למשל, הסיכוי שלי לקבל את זה גדול יותר משל בן אחר. עם בנות היה לי ניסיון מר — הן איכזבו אותי. אי־אפשר לסמוך עליהן."

יש לה 1.68 מטר גובה, שיער שחור וארוך, אותו היא אוהבת למ־ תוח לפקעת, בסיגנון קלאסי, והמון טעם בבגדים. מדי פעם היא מופיעה כדוגמנית־מסלול. אבא שלה, דני פלץ, הוא מפיק ואמרגן, ורונית היתה ילדה־שחקנית בהצגות־הילדים שלו. בגיל 6 היא היתה גמד בהצגה שיל־ גיה, וכאשר גדלה ויפתה, קיבלה את תפקיד שילגיה. היא עומדת להת־ גייס בקרוב, וחושבת על להקה צב־ אית או תפקיד של מ"כית. בהחלט יתאים לה להוריד פקודות.

עצמאית בשטח

טלי וולף
אין לה מקצוע

טלי וולף, רמת־גנית יפה בת 22, נמצאת עכשיו על פרשת־דרכים. אין לה מיקצוע שאפשר להגדירו במ־ לים. היא אומרת, והיא תוהה עכשיו לעצמה — אז מה הלאה. טלי — שיער שחור וארוך, גוף חטוב, 1.74 מטר גובה — הספיקה כבר להיות מארחת בבית־קפה גדול, מלצרית ומוכרת בקונדיטוריה. עכשיו היא רוצה להיות עצמאית בשטח. כדב־ ריה, ולעבוד עם אנשים. מושך אותה כל הקשור במתן שרות או בהענקת יחס לבבי. יותר מהכל היתה רוצה שתהיה לה מיסעדה משלה. למרות שהיא לא יודעת לבשל.

היא אומרת שלפעמים הופעתה הנאה מפרי־עה לה. טלי: „היו לי בע־ יות עם זה בהרבה מיקרים. לכל מ־ קום־עבודה שאליו הגעתי, בו הממו־ נה היה גבר. הוא נתן לי די מהר להבין שגם מיטה צריכה להיות ב־ עסק. כאשר שידרתי שאני לא מעוו־ יינת. פוטרתי. בעצם, גם עם נשים אני לא כל־כך מסתדרת. הן מקנאות בי. מנסות לשים לי רגליים."

הציעו לה לדגמן. היא ניסתה, אבל זה לא מוצא־חן בעיניה. „אני נהנית כאשר מסתכלים עליי ומחמי־ אים לי. כמו כל אשה יפה," אומרת טלי. „אבל אני לא אוהבת למסחר את הגוף שלי. הרגשתי לא־טוב להסתו־ כב בחדר־תצוגות בבגדי־ים. גם ב־ שימלה לא הרגשתי טוב."

היא אוהבת להאזין למוסיקה. גם קלאסית, ולשחות בבריכה. החורף, היא אומרת, זה עונש בשבילה. היא מגדירה את עצמה כרגישה, ואומרת שהרגישות מביאה אותה לכתיבת שירים וסיפורים. התכונות החשובות לה בבן־זוג: יושר, פתיחות, הופעה חיצונית נאה — אם כי הוא לא צריך להיות יפהפה — נריבות וחוש־ הומור.

צל"ש

שירה בציבור

● לקריינית **שירה גרא**, שהגישה השבוע באופן חד־פעמי את מדור הקולנוע של ה־טלוויזיה. סיגנון־ההגשה הפשוט והענייני של גרא, הדומה לסיגנונה של **יעל** (תצפית) **דן**, הוא חידוש מרענן אחרי החינוחנים הבלתי־נסבלים של **יונה אליאן** וחיוכיה לעניין ושלא־לעניין. לטובת התוכנית, כדאי היה להפוך את המינוי הזמני למינוי־קבע. שירה גרא היא בחופשת־לידה מגלי־צה"ל, שם היא רכזת הקריינים.

ילדי דאון

● **למנחם הדר**, על הסרט התיעודי המצויין על ילדי תיסמונת־דאון (מבט שני). שחשף את הגישות השונות של בתי־החולים השונים לגבי ילדים אלה, החל בהריגתם (במרומז) וכלה בטיפול מסור. הכתבה הגיעה לשיאה בתיאור גורלו של ילד אומלל אחד שננטש על־ידי הוריו. פה ושם חזרה הכתבה על עצמה, בסיגנון המיוחד לטלוויזיה הישראלית, אך במיקרה זה לא היה בכך רע.

מאחורי המיקרקע

סער לסיבה למסיבה

יאיר אלוני, מנהל־הטלוויזיה, פנה ל**טוביה סער**, מנהל־הטלוויזיה לשעבר, והציע לו להיות מנחה התוכנית סיבה למסיבה.

בפגישה ביניהם אמר סער לאלוני כי הוא מוכן לשקול את ההצעה ברצינות. הוא ביקש להיפגש עם מפיקי־התוכנית והעושים במלאכה, במיוחד עם **חנוך חסון** ו**אהרון גולדפינגר**, ואם — כך הסביר — יראו כולם עין בעין את אופי התוכנית, יהיה סער מוכן לקחת על עצמו את ההנחיה.

בימים אלה מקיים סער פגישות עם מפיקי־התוכנית, ויתכן שבקרוב יתפוס את מקומו של **דניאל סאר** הפורש.

אות־פתיחה חדש ל„מבט"

בטלוויזיה עמלו קשות כל מיני גרפיקאים ומעצבים, והוציאו תחת ידם אות חדש למבט לחדשות. האות החדש, אות־פתיחה, יהיה אלקטרוני, ונופי הארץ יהיו משולבים בו. הוא ייראה לראשונה על המירקע ב־1 בינואר. הוצאות ייצור אות־הפתיחה החדש הגיעו ל־10 אלף דולר.

מי יחליף את שטרן

עוד לא נרגעו הרוחות מפרשת מנהל־הטלוויזיה שלא מונה במשך שנה, וכבר רוחשת פרשה חדשה ומתחממת לאיטה.

בחודש פברואר תסתיים קדנציה של **יאיר שטרן** כמנהל מחלקת־החדשות. שטרן יושב על כיסאו כמעט שלוש שנים, שהוא הזמן הרישמי.

שטרן, מצידו, מעוניין לנסוע לוושינגטון ולהיות „כתבנו" שם, מייד כש**אלימלך רם** יסיים את תפקידו בבירה האמריקאית, דבר שיקרה רק בקיץ. אך סיכוייו של שטרן לא נראים כרגע טובים במיוחד, ולחילופין הוא מעוניין להמשיך לכהן בתפקיד מנהל מחלקת־החדשות.

חוץ ממנו יש כמה מועמדים נוספים לתפקיד: **יעקב אחימאיר**, הכתב הפרלמנטרי, **שימעון טסלר**, **אלי ניסן** ואולי גם **אהוד יערי**, שבזמנו כמעט והסכים להיות עורך מבט. אך התחרט ברגע האחרון.

מועמד נוסף הוא **מיכאל קרפין**, עורך מבט. העומד גם הוא לסיים בעוד כמה חודשים את הקדנציה שלו בתפקיד זה.

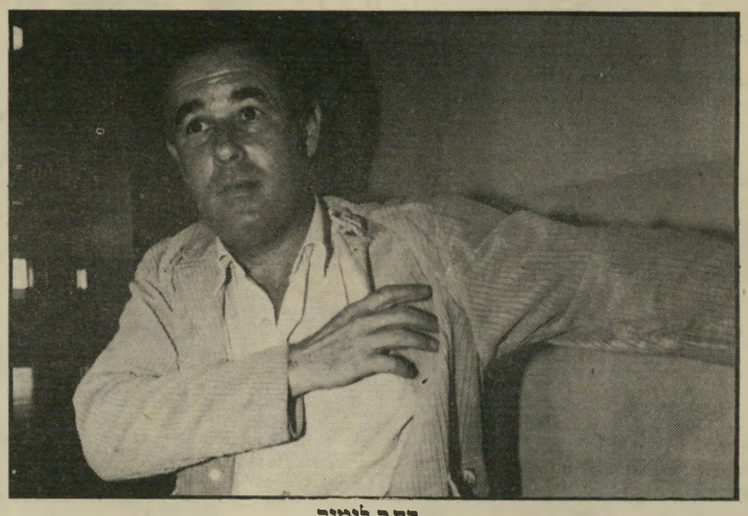
מסיבה לילית

במיסגרת השינויים במחלקת־החדשות ב־טלוויזיה יקבל **דניאל סאר** את תפקיד העורך הראשי של מהדורות־הלילה. פאר מחליף את **חנן עזרן**, הנאלץ לעזוב את התפקיד. הוא גם יגיש חלק מן המהדורות שיערוך, אך חוץ ממנו יעבדו ברוטציה כתבי מחלקת־החדשות וקריין נוסף, שיובא מחוץ למחלקה.

הצעה הופנתה ל**אלכס אנסקי**, שינחה את מהדורת־הלילה, אך הוא סירב. בטלוויזיה יסתפקו באנשים שלהם.

כפל תפקידים

מיכה לימור התמנה ככתב לענייני מיפ־לגות של הטלוויזיה בירושלים.

כתב לימור
דחיקה?

בגין אינו משחק פעולה

פורש בגין
לא חיוב. לא שלילה

סרט זה הוא באורך מלא, ולכשיושלם יהיה אורכו שעתיים ויותר.
לא נקבע עדיין מועד לשידור הסרט.

בימים אלה משלימים בטלוויזיה הכללית סרט מקיף על חייו של מנחם בגין, ראש־הממשלה לשעבר.

את הסרט הרוקומנטרי מכין **חנן עזרן**, עורך חדשות־הלילה. הסרט מורכב מקטעי סרטים מהארץ ומחו"ל, ובכללם קטעים אר־כיוניים וקטעי־סרטים נדירים, שעדיין לא שודרו.

עזרן עבד על הסרט שנה, תוך כדי עבודתו השוטפת במחלקת־החדשות. במהלך העבודה פנה כמה פעמים למנחם בגין, וביקש שישתתף בסרט. בינתיים לא ענה בגין לפניה בחיוב. אך גם לא בשלילה.

הסרט מתאר את חייו של ראש־הממשלה־לשעבר מהולדתו ועד פרישתו מן החיים הפוליטיים. בניגוד לסרטים אחרים המצויים בארכיון הטלוויזיה על אישים שונים במדינה, לא צריך להבין מזה שלטלוויזיה אין כתב־מיפלגות, חלילה. את התפקיד הזה ממלא באמונה **דן רביב**, אך בשבוע שעבר החליט מי שהחליט להפריד את ירושלים מתל־אביב, ולמנות כתב נוסף בבירה.

רביב יושב בתל־אביב. פירוש המינוי — דחיקת רגליו של רביב מתחום חשוב. הסיבה אינה ברורה.

מאחורי המיקרופון

בגל"ץ מחפשים כוחות חדשים

מנהלי בתי־ספר תיכוניים בכל רחבי־הארץ מקבלים בימים אלה מיכתב מגלי־צה"ל המבקש מהם להמליץ על מועמדים פוטנציאליים לעבודה בתחנה הצבאית.

לתחנה דרושים מגישי תוכניות־מוסיקה (בעלי קול נעים וידע נרחב במוסיקה על כל סוגיה). זהו חידוש, מכיוון שעד השנה היו בגל"ץ קריינים לחוד ועורכים מוסיקליים לחוד. הפעם רוצים לשלב את שני התפקידים.

חוץ מזה דרושים ליומן־החדשות כתבים בעלי ידע רחב בנושאי אקטואליה.

כן מחפשים מפיקי־תוכניות בעלי מרץ ותו־שיה וידע כללי רחב, עורכי תוכניות מלל בעלי אינטליגנציה גבוהה במיוחד וידע כללי רב בכל התחומים האפשריים.

המועמדים, כך נאמר במיכתב, יעברו כמה שלבים. הראשון בהם בחינת־ידע בכתב, אחר־כך בחינת־קול וראיון אישי, ומי שיעבור את כל אלה יתקבל לקורס שייפתח אחרי גמר שנת־ה־לימודים.

מנסיון העבר יודעים בגל"ץ כי מגיעים בסביבות אלפיים נערים ונערות, חלקם מתקשרים ככר בתחילת שנת־הלימודים לתחנה הצבאית כדי לברר את מועד־ההרשמה. לקורס מגיעים, בדרך־כלל, רק עשרות מעטות (בסביבות 20 איש), ולתחנה עצמה מתקבלים רק 10 איש. זה תלוי במיספר המישרות הפנויות.

מהאו"ם לגלי־צה"ל

שיר נדיר של הזמר **סטיבי וונדר** יושמע בגלי־צה"ל.

ניצן הורוביץ, עורך חדשות־החוץ של התחנה הצבאית, הכין תוכנית מיוחדת לסיום שנת 1985, ובה לקט מהחדשות המסעירות של השנה בעולם. בין השאר יובאו בתוכנית קולות מאירועים גדולים, כמו פגישת־הפיסגה בז'נבה, בחירת מיכאיל גורבצ'וב, רעידת־האדמה במכ־סיקו, המהומות בדרום־אפריקה והתפרצות הר־הגעש בקולומביה.

במהלך התוכנית יובאו כמה ראיונות, בין השאר עם שארל ארנו, שר־ההגנה הצרפתי לשעבר; עם גורדון מרטין, עורך חדשות־החוץ של הבי־בי־סי; שהיה עד לכמה מן האירועים הגדולים והחשובים בעולם; ראיון עם יצחק שמיר, שר־החוץ, ועם אבא אבן, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. צוות מיוחד גם יבחר באיש השנה של גל"ץ בעולם.

אחת הסוכריות של התוכנית היא השמעה של שיר־מחאה נדיר, ששר סטיבי וונדר באו"ם. זהו שיר מחאה נגד האפרטהייד בדרום־אפריקה.

התוכנית תשודר בפעם הראשונה ביום השבת, בשעה 17.00, ובשידור חוזר בשעה האחרונה של שנת 1985, כלומר ביום השלישי, בשעה 23.00.

בתוככי הרשות

ערוץ שני בקרוב

המלצה להביא את חוק הערוץ השני לפני

מועמד סער
מסיבה

הממשלה בתוך חודש ימים התקבלה ביום השני בישיבה שהתקיימה בלישכתו של ראש־הממ־שלה בכנסת.

בישיבה השתתפו שימעון פרס, אמנון רובינ־שטיין, שר התיקשורת, מנכ"ל מישרדו, יורם אלסטר, אברהם פורז, מנהל ההקמה של הערוץ השני, יצחק זמיר, היועץ המישפטי לממשלה, סגנו, יורם בר־סלע, שר־המישפטים משה ניסים וד"ר **ישראל סלע**, ראש לישכת העיתונות הממשלתית, שהוא גם חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור.

בסיכום הישיבה הוחלט לזרז את החקיקה בנושא, במגמה להביא את ועדת השרים להניח את החוק על שולחן־הממשלה תוך חודש ימים.

השלב הראשון יהיה הפעלת הערוץ השני, דבר היכול להיעשות תוך שלושה חודשים. הכוונה היא לשלב טלוויזיה בכבלים, על־פי המלצת ועדת בר־סלע, עם טלוויזיה בתשלום, לפי הצעתו של פלג. כל זה כחלק מהערוץ השני, שיהיה רשות עצמאית.

גל"ץ לפני „קול־ישראל" — פעמיים!

מחלקת־החדשות של גלי־צה"ל הצליחה השבוע להיות ראשונה בשתי ידיעות חדשותיות חשובות, ושהקדימו את בן־התחרות הקבוע, קול ישראל.

ביום הרביעי אחרי הצהריים, ממש בעת פגישתו של שימעון פרס עם פליכס הופואה־בואני, נשיא חוף־השנהב, בשעה 16.20, דיווחו בגלי־צה"ל על הפגישה. זמן קצר אחר־כך, בעת שידור יומן־העדכ של גלי־צה"ל, לא התעצלו העורכים. טילפנו לז'נבה והצליחו להוציא את **תמר גולן** מן הפגישה הדרמאתית. היא דיווחה למאזיני גל"ץ על המתרחש באותם רגעים בתוך החדר פנימה (ראה עמוד 10).

גולן, תוך מהיותה כתבת מעריב בפאריס, נמצאת גם בקישרי דיווח עם התחנה הצבאית. ולעיתים קרובות אפשר לשמוע את קולה ביומני־ה־חדשות בגל"ץ.

לא עברו 24 שעות וגל"ץ שוב הפתיעו. ביום החמישי בבוקר, ב־06.30, התקשר אלמוני למחלקת־החדשות של גל"ץ והודיע כי מטוס אל־על, שבו נסע הילד מאיר זורע, המיועד להשתלת כבד, נחת נחיתת־אונס בלונדון. המטוס היה בדרכו לארצות־הברית. הנחיתה, כך הודיע האלמוני, בוצעה משום שהילד חש ברע, והרופא שנסע איתו המליץ לאשפזו מייד בבית־חולים בלונדון.

עורכי התוכנית בוקר טוב ישראל התקשרו לחברת־התעופה הלאומית כדי לוודא שהסיפור נכון. באל־על אישרו את הסיפור. ברדיכים שונות ומשונות הצליחו אנשי מחלקת־החדשות של גל"ץ לאתר בלונדון את בית־החולים שבו אושפז מאיר זורע, וקצת לפני סיום התוכנית בוקר טוב ישראל השמיעו למאזינים ראיון קצר עם רופאו של הילד החולה מלונדון, שסיפר על מצבו.

בקול ישראל, ביומן הבוקר, המשודר ב־7 (שעה לפני בוקר טוב ישראל) שודר ראיון עם אותו רופא מן הלילה הקודם, זמן קצר לפני המראת המטוס מישראל. קול ישראל לא הודיע על הנחיתה, אלא רק בחדשות השעה 10, אחרי שהדברים שודרו בגל"ץ.

כמה דקות אחרי שידור המהדורה התקשרו עורכים של קול ישראל **ליוסי עוזרד**, מנהל מחלקת־החדשות של גל"ץ, וביקשו ממנו את מיספר הטלפון של בית־החולים בלונדון, כדי שגם הם יוכלו לשוחח עם רופאו של מאיר זורע. עוזרד סייע להם, למרות שהרדיו המלכתי לא הזכיר בידיעות שלו כי המידע הגיע מגלי־צה"ל.

סתם יום של חול. כל הנאשמים היו מכובדים.

כולם אנשי הצוארון שהיה לבן, לפני שהתלכלך

איפה הרוצחים בולם?

רוב הנאשמים, שמילאו את ספסל־הנאשמים של בית־המישפט המחוזי בתל־אביב בשבוע שעבר, העדיפו לשבת ליד עורך־דינם, ולא על היום הרביעי היה יום משוגע. לוח המישפטים הבטיח כותרות לעיתונות. באולמו של השופט אורי שטרוזמן, בקומה השלישית של בית־המישפט המחוזי, נפתח מישפטו של עורך־הדין יצחק מוריץ ואשתו יעל, מנהלי חברת הברוקרים הוותיקה והמכובדת מוריץ את טוכלר. הם הגיעו לספסל־הנאשמים עקב חקירה שנפתחה אחרי רצח הברוקר יעקב אלטרוביץ, שעבד אצלם, ונרצח על־ידי גיל בן־גל ורונן שגיא־שני. במהלך חקירת־הרצח התברר כי בחברת הברוקרים נעשו מעשים פליליים, כספים הועברו מחשבון לחשבון, ואף הוברחו על־ידי אלטרוביץ לשווייץ. בכתב־האישום פירט התובע אמנון רודה עבירות של מירמה והפרת־אמונים, עושק, קשירת קשר להונות ועוד עבירות בורסה.

אנשי־חברה ונכבדים אחרים, חברים של בני־הזוג מוריץ, מילאו את האולם ועודדו את בני־הזוג. גם קרובי־משפחה ישבו לידם והסתודדו איתם בהפסקה. אבל המישפט, שמשך אליו קהל רב, התברר כמשעמם להחריד. העד הראשון שנקרא לדוכן היה רואה־חשבון שעבר במישטרה, חקר את הפרשה ובדק את הספרים. הוא דיבר על שיטות־רישום שונות, על רישום מאוחר ומוקדם ועוד מונחים טכניים שעוררו פיהוקים בקהל. הסניגורים, עורכי־הדין הד"ר יעקב ויינרוט ומיכה קירש, היו מוקפים בהררי מיסמכים, שמתוכם חקרו את העד.

הקהל שהשתעמם במישפטם של

„אני רק עורך־דין!" אמר במבוכה עורך־הדין יהודה מוריץ, נציגה של חברת קלרין, כאשר לקוחות התנפלו עליו. מוריץ סיפר כי בעלי החברה עדיין בארץ.

הלקוחות הזועמים של חברת קלרין מילאו את מיסדרון בית־המישפט וצבאו על דלת־האולם. למרות שהאולם של השופטת חנה אבנור, נשיאת בית־המישפט, הוא גדול במיוחד, לא היה בו מקום לכל המעוניינים בשמיעת הבקשה למינוי כונס נכסים.

עיתונאי נאשם יוסי היימן (בתמונת־שיחזור שנועדה לשמות) נאשם בהסגת־גבול, בעת כתבה על קורבן האנס מצפון תל־אביב.

דולארים לפלאטו? משה בדש, בעל פיקנטי (ממושקף), לידי שוטר. בדש סיפר כי נחקר על מתן שטרות מזוייפים לפלאטו־שרון ולשר התיירות אברהם שריר.

הספסל המיועד לפושעים רגילים. מזה זמן רב לא היה בבית־המישפט אוסף כזה של נכבדים ובעלי־ממון, הנאשמים בעבירות שונות וחמורות.

בתחילת השבוע עוד היו הכל נסערים בשל נסיון ההתאבדות של הקבלן אברהם גינדי, שכמעט הצליח לזנק מחלון הקומה השישית, ליד אולמו של השופט דויד ולך, ישר לגינת בית־המישפט. מייד אחר־כך הוגש כתב־אישום נגד אבי צור, מי שהיה עוזרו של סגן־השר מיכאל דקל.

העצור בעל הסקופ הגדול

ביום השלישי אמור היה הקבלן גינדי לחזור לבית־המישפט לשם דיון במעצרו עד תום ההליכים. אולם סניגוריו דחו את מועד־הדיון, אולי בתיקווה כי השופט התורן ביום השישי יהיה רחום וחנון.

גיבורי־הבורסה

יעל ויצחק מוריץ, בעת הפסקה במישפט. שניהם נראו מתוחים מאוד, למרות שהש־תדלו לחייך ולשוחח בחביבות עם הידידים הרבים שליוו אותם. יעל מוריץ (בחולצה המשובצת) ובעלה יצחק (ידו לפני פיו) הם מנהליה של חברת הברוקרים הוותיקה והמכובדת מוריץ את טוכלר. הנאשמים במע־שים חמורים. חקירתם החלה עקב רצח של אחד העובדים שלהם.

הזוג מוריץ, יכול היה לעבור לאולם אחר באותה הקומה, ולשמוע את עדותו של משה ברש, בעל מיפעל פיקנטי, שניתנה לפני השופט אריה אבן־ארי. ברש נראה מאושש. הוא היה מלא מרץ ורק חיכה לרגע שבו יוכל לעלות על דוכן־העדים ולמסור את גירסתו ל־אשמה, שלדבריו, טפלה עליו המיש־טרה.

ברש עצור מזה זמן רב, וכל מאמצי סניגוריו, משה אלוני ואלי כהן, לשחררו בערובה, עלו בתוהו. הוא ישב על ספסל־הנאשמים ולידו שני צעירים מוזרים שנאשמו בתקיפת ישיש כדי לשדוד את כספו ולממן בו ניתוח שינוי־מין. מישפטם של השניים אמור היה להתחיל לפני השופט אבן־ארי, אך הוא נדחה. ברש עלה על דוכן־העדים וענה לשאלות סניגורו בביטחון וב־שטף. ברש הכחיש כל קשר לזיוף הדולארים וזרק לעבר העיתונאים שנכחו באולם את ה„סקופ" שלו: „המישטרה חקרה אותי אם נתתי דולארים לשר שריר ולפלאטו־שרון?"

הוא ניסה לשכנע את בית־המישפט כי בגלל הצלחתו הכלכלית של מיפעל פיקנטי העלילו עליו את עניין זיוף הדולארים. הוא התלונן על שיטות החקירה של המישטרה. על שאלותיה של התובעת, ליה לבאון, ענה באריכות מייגעת.

„איפה יש כאן איזה רצח עסיסי?"

חברים וקרובים

הרבה אנשי־חברה ובני־משפחה ליוו את מישפחת מוריץ בעת מישפטם בבית־המישפט. בתצלום: יצחק מוריץ (ממושקף), ומאחוריו אשתו, יעל. לידם ידידים שבאו לתמוך בהם בשעתם הקשה, בעת פתיחת מישפטם.

התייעצות מישפטית

יצחק מוריץ (באמצע) שהוא עורך־דין, מצא עצמו ביום המישפט בין שני סניגוריו, עורך־הדין הד"ר יעקב ויינרוט (מימין) ומיכה קירש (משמאל). הדיון עצמו היה די משעמם.

שאל באכזבה אחד מבאי בית־המישפט הקבועים, שנואש מכל השמות המפו־צצים שמילאו את האולמות ולא גרמו לעניין רב.

הכתב שעקב אחרי האנס

ך ותר עניין הבטיח ביום הרביעי פסקי־הדין של שרה אנג'ל ותיקווה ארביב, שהיה צריך להינתן על־ידי השופט איתמר פילפל. שתי הצעירות הסקרנים ללכת לבית־מישפט השלום, ולחזות שם בשני עיתונאים שהסתבכו בפלילים. עימנואל דודאי (48), שהיה עיתונאי וכתב של הרדיו בצפון, כבר רגיל לבתי־מישפט. הוא נידון כבר בכמה פיסקי־דין על עבירות של צווארון לבן. רוב העבירות שיוחסו לו היו הוצאות כספים במירמה מאנשים שונים. הוא יושב כבר זמן רב בכלא איילי, כלא המיוחסים, שם הוא מרצה את עונש־המאסר השונים שהוטלו עליו עד כה. כרגע הוא נאשם לפני השופטת אסתר קובו, על פי כתב־

השולם הזה היה שם

הורדו כבר מזמן בעבירות שונות של סחר בסמים, אולם הן נאבקו מרות נגד האישום שהעלתה נגדן התובעת דבורה חן בדבר הברחת אקדח לבית־הסוהר, לידיו של שמעיה אנג'ל. אחרי שהביאו עדים וטענו את טענותיהן, חיכו השתיים להחלטת השופט. אולם כאן חיכתה לסקרנים אכזבה. פקיד־העזר הודיע כי השופט פילפל איננו, וכי מתן פסק־הדין נדחה בכמה ימים.

באותו היום שמעו הכל ברדיו כי חברת הבניה קלרין הגישה בקשה למינוי מפרק זמני, מכיוון שאיננה מצליחה לעמוד בהתחייבויותיה. הדיון בעניין זה נקבע לשעה 12, לפני השופטת חנה אבנור, נשיאת בית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

עד שעת הצהריים עוד יכלו אישום שהוגש בידי התובעת אירית אברמוב. גם הפעם על זיוף מסמך.

עיתונאי צעיר יותר ונמרץ יותר, יוסי היימן, הכתב לענייני מישטרה של חדשות, עמד לדין באותו יום לפני השופט ארי זיראב. רוב העדים בתיק זה היו גם הם עיתונאים, שנילוו להיימן בחקירת אחד ממיקרי־האונס של האנס מצפון תל־אביב.

היימן עקב אחרי האנס מצפון תל־אביב, וכאשר זה היכה בפעם השביעית, ואנס אשה צעירה שהתגוררה ליד רחוב בן־יהודה, הגיע לשם היימן למחרת בבוקר, יחד עם כתבי העיתונות הכ־תובה והרדיו, כדי לראיין את מעבידה של הצעירה. המעביר בעל־בית־המרקחת, נרדם מהתקפת נציגי־

(המשך בעמוד 40)

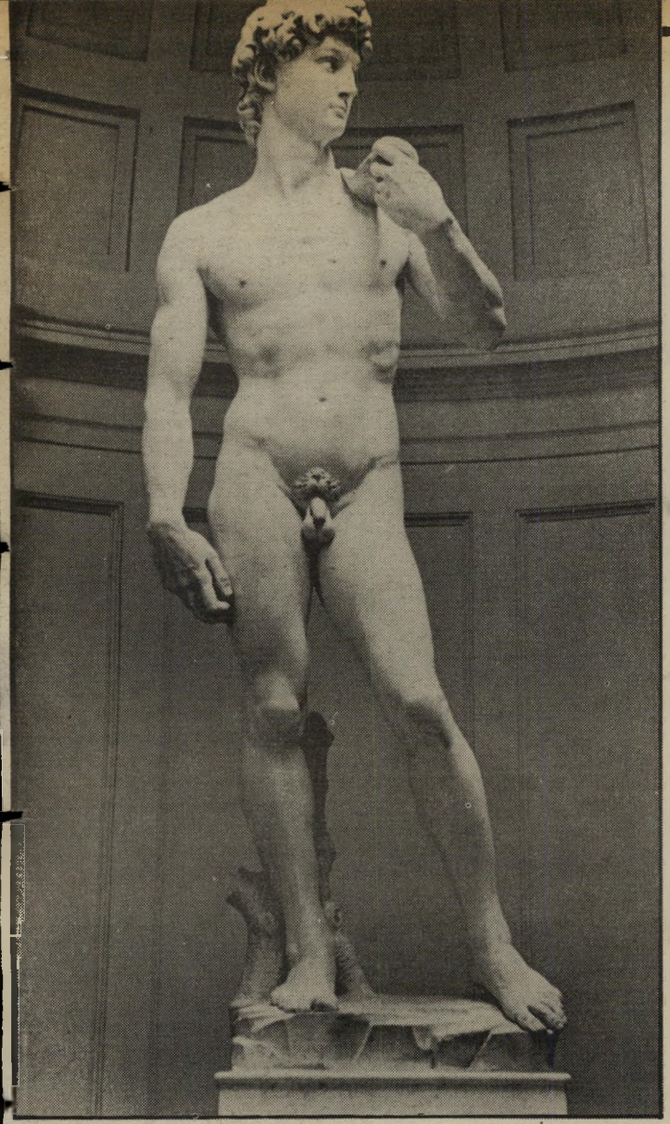

קרקעות הגדה

ברכה צור (ממוש־קפת) במיסדרון בית־המישפט, ליד בעלה אבי צור (קיצוני משמאל). בעת הגשת כתב־האישום נגדו. הדיון עורר עניין רב. מכי־וון שבאותו היום גם נחקר סגן־שר־הביטחון דקל, שצור שימש כעוזרו כשדקל היה סגן־שר־החקלאות.

אילנה אלון

איך התיפקוד המיני שלך?

● 1. מה גילך?
א. פחות מ־18
ב. 18־24
ג. 25־29
ד. 30־34
ה. 35 ויותר.

● 2. האם אתה גר ב־
א. עיר
ב. כפר
ג. מושב
ד. קיבוץ
ה. עיירה

● 3. מקום הלידה שלך_____
● 4. מקום לידת אביך_____
● 5. מקום לידת אמך_____

● 6. מוצאך —
א. אשכנזי
ב. ספרדי/מיזרחי
ג. מעורב
ד. דרוזי
ה. מוסלמי
ו. נוצרי

● 7. האם הוריך הם —
א. דתיים
ב. מסורתיים
ג. חילוניים

● 8. האם אתה —
א. דתי
ב. מסורתי
ג. חילוני
ד. חוזר בתשובה

● 9. מצבך המישפחתי —
א. חי עם חברה
ב. נשוי
ג. רווק (עבור לשאלה 11)
ד. חי בנפרד מהאשה (עבור לשאלה 11)
ה. גרוש (עבור לשאלה 11)
ו. אלמן (עבור לשאלה 11)

● 10. מיספר שנות הנישואין או המגורים עם חברה_____

● 11. השכלתך —
א. בית ספר יסודי
ב. בית־ספר תיכון עיוני
ג. בית־ספר מיקצועי
ד. בית ספר גבוה
ה. חינוך אוניברסיטאי

● 12. תעסוקה —
סוג העבודה_____
מקום העבודה_____

● 13. אתה גר עם —
א. הוריך
ב. בדירה שכורה
ג. אתה בעל דירה

נסיון מיני

● 14. בן כמה היית כאשר היו לך בפעם הראשונה יחסים מיניים מלאים עם אשה —
א. מתחת לגיל 15
ב. 16־20
ג. 21־25
ד. 26־30
ה. 31 ויותר
ו. אף פעם לא

● 15. איך תיפקדת בזמן המגע המיני הראשון —
א. בצורה תקינה
ב. אי־הצלחה
ג. שפיכה מוקדמת

● 16. כמה זמן הכרת את בת־זוגך הראשונה —
א. פחות משבוע
ב. יותר משבוע אך פחות מחודש
ג. חודש עד כמה חודשים
ד. כשנה, או יותר

● 17. האם היא היתה —
א. אשתך
ב. ארוסתך
ג. חברה קבועה
ד. מכרה מיקרית
ה. אחרת _____

● 18. עם כמה נשים קיימת יחסי־מין —
א. עם אף אחת לא
ב. רק אחת
ג. 2־5
ד. 6־10
ה. 11־25
ו. 25־100
ז. יותר מ־100
ח. עם _____

● 19. מה ההבדל בשנים שהנך מעדיף שיהיה בינך לבין אהובתיך —
א. מבוגרת ממך בחמש שנים לפחות
ב. מבוגרת ממך עד חמש שנים
ג. בערך בגילך
ד. צעירה ממך בחמש שנים לכל היותר
ה. צעירה ממך ב־5־10 שנים
ו. צעירה ממך ב־10־20 שנה
ז. צעירה ממך ביותר מ־20 שנה
ח. שתהיה מתחת לגיל 17

● 20. באיזה תדירות אתה בדרך כלל מקיים יחסי־מין —
א. לפחות פעם ביום
ב. 3־5 פעמים בשבוע
ג. 1־2 פעמים בשבוע
ד. 1־2 פעמים בחודש
ה. פחות מפעם בחודש

● 21. האם אתה רוצה לקיים יחסי־מין בתדירות גדולה יותר —
א. כן
ב. לא

● 22. האם אתה מעדיף לקיים יחסי־מין —
א. בבוקר
ב. במשך היום
ג. בלילה
ד. בכל שעה שהיא

● 23. איזו תנוחה מקובלת עליך ביותר בעת קיום יחסי־מין —
א. גבר מעל/אשה מתחת
ב. אשה מעל/גבר מתחת
ג. זה לצד זה
ד. גבר מאחורי האשה
ה. בעמידה
ו. אחרת _____

● 24. מלבד המיטה, מהו המקום האהוב עליך לקיום יחסי־מין —
א. ספה
ב. ריצפה
ג. חוף־ים
ד. דשא / בחיק הטבע
ה. מכונית
ו. מיקלחת או אמבטיה
ז. אחרת _____
ח. רק במיטה

● 25. אילו מהדברים הבאים הם מועדפים עליך כמבוא לקיום יחסי־מין —
א. אוכל
ב. משקה חריף
ג. מוסיקה
ד. סמים ותרופות (חשיש, מעוררים ואחרים, נא פרט _____)
ה. שיחות על מין
ו. פורנוגרפיה
ז. אחרת _____

● 26. האם אתה אוהב לקיים יחסי־מין —
א. באור היום או באור חזק
ב. באורות מעומעמים
ג. בחושך

● 27. כמה זמן אתה אוהב שיארך המישחק המקדים שלפני קיום יחסי־מין —
א. בכלל לא
ב. פחות מחמש דקות
ג. 5־15 דקות
ד. עד חצי שעה
ה. חצי שעה או יותר

● 28. אתה מגיע לאורגזמה —
א. מוקדם מדי
ב. בזמן סביר
ג. לאט מאוד

● 29. האם יש לך זיקפה כשאתה ניגש לקיים יחסי־מין —
א. תמיד
ב. לפעמים
ג. לעיתים רחוקות
ד. אף פעם לא

● 30. אתה מצליח לקיים יחסי־מין מלאים ותקינים
א. תמיד כשאתה רוצה
ב. לרוב
ג. לעיתים רחוקות
ד. אף פעם לא

● 31. כמה זמן לוקח לך להגיע לאורגזמה מהרגע שמתחיל המישחק המיני —
א. פחות מחמש דקות
ב. 5־10 דקות
ג. עד 20 דקות
ד. מייד עם החדירה
ה. חמש דקות אחרי החדירה
ו. יותר מאוחר

● 32. כשאתה מקיים יחסי־מין אתה אוהב —
א. שהאשה תפשיט אותך
ב. לצבוט, לנשוך ולסטור לאשה
ג. שהיא תנשוך תרביץ ותסטור לך
ד. להפשיט את האשה
ה. שהאשה כאילו תתנגד או תנסה לברוח ממך
ו. שהאשה תשאר לבושה לפחות חלקית
ז. שאתה נשאר לבוש לפחות חלקית

● 33. האם במגע מיני אחד יש לך יותר מאורגזמה אחת —
א. לא
ב. שתיים
ג. שלוש
ד. ארבע_____

● 34. באיזה התנהגויות אתה משתמש בדרך־כלל בתוך הקשר המיני —
א. מין וגינאלי (חדירה לנרתיק)
ב. מין אוראלי (ליקוק אברי־המין של הגבר על ידי האשה)
ג. מין אוראלי (ליקוק אברי־המין של האשה על ידי הגבר)
ד. מין אנאלי (דרך פי הטבעת)
ה. שימוש בביגוד מיוחד, תנועה או עצם אחר
ו. הכאה (בעזרת שוט או מקל) או התנהגות סאדו־מזוכיסטית

● 35. אילו מחלקי גופך, מל־בד איברי־המין, מגיבים אירוטית לגירוי —
א. פה
ב. אוזניים
ג. חזה
ד. פי הטבעת
ה. אחרים _____
ו. אף אחד לא

● 36. האם אתה אוהב שהאשה תיטול תפקיד יוזם בזמן קיום יחסי־המין —
א. תמיד
ב. לעיתים קרובות
ג. לפעמים
ד. אף פעם לא

● 37. בן כמה היית כשאוננת בפעם הראשונה
א. פחות מ־5
ב. 5־9 שנים
ג. 10־15 שנים
ד. 16־20 שנים
ה. יותר מ־20
ו. אף פעם לא (עבור לשאלה 40)

● 38. האם אתה עדיין מאונן —
א. כן
ב. כן, אבל רק אם אין בת־זוג
ג. לא

● 39. באיזה תדירות אתה מאונן —
א. כל יום
ב. פעמים אחדות בשבוע
ג. פעמים אחדות בחודש
ד. לעיתים רחוקות

● 40. מתי יש לך הזיות מיניות —
א. בזמן המגע המיני

מה לעשות בשאלון זה

בשבוע שעבר פירסם „העולם הזה" שאלון מפורט על חיי־המין של האשה. שאלון זה חובר על־ידי ירחון־נשים אמריקאי, ושימש בסיס למחקר שנערך מטעם חוקרות בחטיבה ללימודי האשה באוניברסיטת חיפה.

אחרי הפירסום פנו קוראים אל „העולם הזה" והציעו לפרסם שאלון דומה על חיי־המין של הגברים.

„העולם הזה" חיבר שאלון כזה, תוך התייעצות עם מומחים. השאלון מבוסס בעיקרו על השאלון מן השבוע שעבר.

„העולם הזה" מזמין את הקוראים למלא את השאלון ולשלוח את התשובות למערכת. מובן מאליו שהשאלון הוא אנונימי, ואין צורך להזדהות. בכל מיקרה ישמש השאלון לקוראים כאמצעי כדי להגביר את מודעותם לבעיותיהם ולהתנהגויותיהם המיניות, ואם גברים ונשים, החיים ביחד, יחליפו ביניהם את התשובות לשאלונים – יעזור הדבר לשיפור יחסיהם ההדדיים, לטובת שניהם.

על כל שאלה אפשר לענות יותר מתשובה אחת.

שאלון על חיי המין של הגבר הישראלי

ב. בזמן אוננות
ג. בזמנים אחרים
ד. בחלומות
ה. אף פעם לא (עבור לשאלה 42)

● **41. באלה מהבאים קשורות ההזיות שלך —**
א. בבת־זוגך
ב. במישהי אחרת שאתה מכיר
ג. אשה מפורסמת (כוכבת קולנוע, זמרת, קריינית־טלוויזיה, דוגמנית וכו' — נא פרט _____)
ד. זרה
ה. זונה
ו. שום אשה מוגדרת
ז. חלקי־גוף של אשה
ח. חיות
ט. אחר _____

● **42. האם אתה משתמש באמצעי־מניעה —**
א. תמיד
ב. לפעמים
ג. אף פעם לא

● **43. האם אתה סומך על האשה שתשתמש באמצעי־מניעה —**
א. כן
ב. לא
ג. לא איכפת

● **44. האם אתה מוודא שהאשה משתמשת באמצעי־מניעה לפני קיום יחסי־המין —**
א. כן
ב. לפעמים
ג. אף פעם לא

● **45. האם אתה תרצה שהאשה תבצע הפלה מלאכותית, אם היא נכנסה להריון ממך, ללא תיכנון —**
א. כן
ב. אולי
ג. לא

● **46. האם היתה לבת־זוגך פעם הפלה מלאכותית —**
א. כן
ב. לא
ג. לא ידוע לי

● **47. האם קיימת פעם יחסי־מין מבלי שהיית מעוניין בכך, מפני שלא היה לך נעים לסרב —**
א. כן
ב. לא

● **48. האם אתה מרגיש שאתה רוצה לקיים יחסי־מין עם כל אשה מושכת הנקרית בדרכך —**
א. כן
ב. לפעמים
ג. לא (עבור לשאלה 51)

● **49. איך אתה מנמק זאת —**
א. מפני שאני נהנה מיחסי־מין עם כל אשה
ב. אני נהנה מהרגשת הנצחון והכיבוש
ג. אני חושב שכך גבר צריך לעשות/שזה גברי
ד. מפני שכל הגברים כאלה

● **50. מה אתה עושה —**
א. לא עושה כלום, מסתפק בהזיות
ב. מנסה להתחיל איתה, אבל מפסיק אם היא מתנגדת
ג. מתאמץ ולא מרפה
ד. מנסה בכוח

● **51. מה יחסך לאונס —**
א. שולל באופן מוחלט
ב. חושב שלעיתים קרובות הנשים רוצות בזה, בעצם
ג. חושב שלרוב זה קורה באשמת האשה
ד. חושב שזה נושא לא חשוב

● **52. האם אי־פעם השתמשת בכוח כדי להגיע למגע מיני —**
א. אף פעם לא
ב. פעם או פעמיים
ג. לעיתים קרובות

● **53. האם היה לך אי־פעם נסיון הומוסכסואלי —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 56)

● **54. בן כמה היית —**
א. מתחת ל־10
ב. 10־15
ג. 16־20
ד. 21־25
ה. 26 ויותר

● **55. האם יש לך עדיין יחסים באלה —**
א. לפעמים
ב. באופן קבוע
ג. לעיתים נדירות
ד. אף פעם לא

● **56. האם נכנסת פעם למיטה עם לסבית —**
א. כן
ב. לא

● **57. האם היה לך פעם נסיון מיני האסור על־פי החוק —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 59)

● **58. עם מי —**
א. אם
ב. אחות
ג. דודה

● **59. האם היית פעם באורגיה או במסיבה להחלפת בנות־זוג —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 61)

● **60. האם לקחת חלק ב־כך —**
א. כן
ב. לא

● **61. האם קיימת יחסי־מין עם יותר מאדם אחד בבת־אחת —**
א. לעיתים קרובות
ב. לפעמים
ג. פעם אחת בלבד
ד. אף פעם לא (עבור לשאלה 64)

● **62. האם שותפים אלו היו —**
א. גבר ואשה
ב. גבר נוסף, או יותר
ג. שתי נשים ויותר
ד. שילוב אחר של גברים ונשים

● **63. האם אתה אוהב מין קבוצתי —**
א. יותר מאשר יחסים אחר־לאחד
ב. כשינוי
ג. כלל לא

● **64. האם אתה חושב שאפשריים יחסי־מין טובים ללא אהבה —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 66)

● **65. האם אתה אוהב לקיים יחסי־מין עם —**
א. אשה שבקושי הכרת
ב. אשה שאתה רוצה לקיים איתה יחסי־מין רק פעם אחת בלבד
ג. אשה שאתה פוגש לפעמים ואינך קשור איתה מבחינה ריגשית
ד. זונה

● **66. אם אתה רווק וקשור ביחסים ממושכים עם אשה, האם אתה חש עצמך חופשי לקיים מגע מיני מחוץ ליחסים אלה —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 68)

● **67. איך היית מתאר את נסיונך ביחסי־מין מחוץ לקשר הארוך והיציב**
א. מדי פעם
ב. על בסיס רצוף עם אשה אחרת
ג. לעיתים קרובות, כמעט באופן קבוע עם נשים חדשות, או מכרות

● **68. אם אתה נשוי, האם היה לך קשר מחוץ לנישואין —**
א. כן
ב. לא (עבור לשאלה 71)

● **69. איך אתה מתאר את יחסי־המין שלך מחוץ למיסגרת הנישואין —**
א. זה עוזר לנישואיך
ב. זה פגע בנישואיך
ג. לא היתה לזה כל השפעה על נישואיך

● **70. האם אשתך יודעת על קשרים אלה**
א. כן
ב. לא
ג. היא חושדת, אך לא יודעת בוודאות

● **71. האם חברתך או אשתך מרגישה חופשיה לקיים יחסי־מין עם אחרים —**
א. כן
ב. לא
ג. איני יודע

● **72. האם אתה —**
א. חושב שהיא רשאית, ואתה משלים עם זה
ב. היית רוצה שלא יהיו לה קשרים אחרים

● **73. האם אי־פעם קיימת יחסי־מין עם אשה בפגישה הראשונה —**
א. לעיתים קרובות
ב. לפעמים
ג. פעם־פעמיים
ד. אף פעם לא

● **74. האם קיימת יחסי־מין עם שתי נשים ויותר, בזו אחר זו, ביום אחד —**
א. לעיתים קרובות
ב. לפעמים
ג. פעם־פעמיים
ד. אף פעם לא

● **75. כמה פעמים בילית את הלילה עם אשה אחרי שקיימת איתה יחסי־מין —**
א. תמיד
ב. כדרך־כלל
ג. לפעמים
ד. פעם־פעמיים
ה. אף פעם לא

● **76. האם קיימת יחסי־מין בהפסקת הצהריים שלך —**
א. לעיתים קרובות
ב. לפעמים
ג. פעם־פעמיים
ד. אף פעם לא

● **77. האם נשים ניסו להתחיל איתך —**
א. לעיתים קרובות
ב. לפעמים
ג. פעם־פעמיים
ד. אף פעם לא

● **78. האם היו לך קישרי־מין עם אשה נשואה —**
א. רק פעם אחת
ב. יותר מפעם
ג. לא (עבור לשאלה 80)

● **79. האם אתה חש שזה־נסיון —**
א. מעשיר יותר ממכאיב
ב. מכאיב יותר ממעשיר

● **80. האם זה משהו שתעשה עוד פעם —**
א. כן
ב. לא
ג. איני יודע

● **81. אחרי קיום יחסי־מין אתה —**
א. תמיד במצב־רוח מרומם
ב. לפעמים במצב־רוח מרומם
ג. לפעמים אתה חש הרגשה של בחילה
ד. תמיד אתה חש הרגשה של בחילה
ה. אדיש

● **82. האם אחרי קיום יחסי־מין אתה בדרך־כלל —**
א. רוצה לישון מייד
ב. רוצה להישאר לבד
ג. רוצה להישאר עם בת־זוגך

● **83. האם אתה חושב שאתה מאהב טוב —**
א. כן
ב. לא בטוח
ג. לא

● **84. האם חיי־המין שלך מספקים —**
א. כן
ב. לא

● **85. בשפתך, מה יעשה את חיי המין שלך טובים יותר**
(נא השב בנפרד)

● **86. האם אתה חושב שהמהפכה המינית —**
א. הפכה את המין לעניין שיגרתי
ב. נתנה משמעות רבה יותר ליחסי־המין
ג. הכריחה אותך להפגין גבריות בכל הזדמנות
ד. הועילה לכולם
ה. הערות אחרות (פרט בנפרד)

● **87. האם יש לך להוסיף אי־אלה הערות בנושא השאלון**
(פרט בנפרד)

(המשך מעמוד 8)

שעליו כתב את הספרות במיומנות גדולה. את המיספר המזוייף הזה השאיר על המכונית למשך יום אחד בלבד. למחרת כבר הוריד את הלוחיות והחזיר את המיספר המקורי.

הכנת הלוחיות המזוייפות מעידה על כך כי גור יודע להשתמש במיומנותו לציור וגרפיקה ונעזר בה למטרתיו הפליליות. אם אומנם זייף לעצמו הפעם דרכון, כדי לחמוק מן הארץ, יהיה בכך משום המשך לעניין הלוחיות המזוייפות.

לפני שחטף גור את אורון, הוא ניסה לחטוף נער צעיר אחר, בן 11, בכפר־שמריהו. לשם כך הוא לבש מדים וחבש פיאה־נכרית.

למרות שבעת החטיפה חבש גור פיאה־נכרית, לא היתה כל מחלוקת במישפט כי הוא היה החוטף. בבית־המישפט סיפר גור כי אומנם לקח את הילד, אולם היה זה כעין תרגיל, כדי להתאמן כיצד הוא מסתדר עם ילדים זרים, מכיוון שידע כי יהיה עליו לשהות במחיצתו של ילד אחר.

מאפיזודה זו, שבה הורשע גור בבית־המישפט, ושעליה קיבל את שנות־המאסר המצטברות למאסר־העולם, אפשר ללמוד הרבה על גור. אפשר ללמוד מזה כי הוא מתכנן את מעשיו מראש. הוא מתבונן אליהם היטב, ומכין את התחפושת המתאימה לאירוע. יתכן כי על תרגיל הפיאה הנכרית חזר שוב כאשר נמלט הפעם מבית־הכלא.

לאורך כל הדרך, וככל מעשיו, נעזר גור תמיד בנשים. למרות שהוא שמנמן, בעל גובה בינוני ומקריח, תמיד הצליח להקסים נשים. בעת המישפט היה גור נשוי ואב לשני ילדים, אך חי עם סטודנטית וסופרת צעירה ונאה, רחל אש, אשר מתחת בית־הוריה בילה את לילי־הכופר. בעדותו בבית־המישפט סיפר גור כי יום אחרי שחטף את אורון הגיע איתו במכוניתו לנתניה, שבה התגורר עם אשתו. הוא השאיר את הילד במכונית במרכז העיר, הלך למיספרה השייכת להורי אשתו, ולקח מהאשה 500 לירות. עבור דלק. משם חזר לדירה שבה התגורר עם רחל בהרצליה. ליד מכשיר־הטלפון בדירה מצאה רחל על קופסת־סיגריות את מיספר הטלפון של מישפחת ירדן, רשום בכתב־ידו של גור.

אפשר להניח כי גם בבריתו החתו הנוכחית השתמש גור בנשים. גם הפעם בוודאי לא היו מודעות לכך כי גור משתמש בהן למטרותיו.

על קור־רוחו המופלג וקשיחותו של גור אפשר ללמוד מאפיזודה אחרת בפרשת רצח אורון ירדן. הוא סיפר בבית־המישפט כי לא התכוון להרוג את אורון, וכי נסע אתו ימים אחדים לטיול בארץ. רק ביום שלישי, אחרי ששוטטו יומיים יחד במכונית, החל הילד להיות חסר־מנוחה. הם היו ליד תחנת־הרכבת בתל־אביב כאשר אורון צעק, וניסה לצאת מהמכונית. גור לפת את צווארו של הילד כדי להשתיקו, ופיתאום הרגיש כי הילד התעלף. גור שפך עליו מים, אך הילד לא חזר להכרתו, למרות שהמשיך לנשום. גור השאיר את המכונית ובתוכה הילד המעולף בפתח־תיקווה, נעל את האוטו, ונסע באוטובוס לבית הוריה של רחל אש. כדי לקחת את דמי־הכופר.

למחרת בערב, אחרי תרגיל ההטעיה שערך למישטרה, ואחרי שהחבא את הכסף מתחת לעמודים של הבניין, החזיר אותו אחיה של רחל למכוניתו בפתח־תיקווה. אז גילה כי אורון מת. הוא העביר את הילד לתא־המיטען והמשיך לנסוע לבית־הוריה של רחל. במכונית, שבה היתה מונחת גופת הילד, לקח גור את הוריה של רחל והסיעם לארוחת־ערב בבית חתנם. רק אחר כך נסע לנתניה וטמן את הגופה ליד בית גולדמינץ.

גם מכך אפשר ללמוד רבות על כושר־האילתור של גור, על קור־רוחו ועל זילזולו בחיים ובמתים.

טעותו היחידה של גור היתה כי החליט להשתמש בכסף־הכופר, למרות שכבר העיתונים נכתב כי המיספרים של השטרות נמסרו לבנקים. הוא נתפס אחרי שפקידה בבנק־הפועלים ברחובות גילתה שטרות בעלי מיספרים של כסף־הכופר, שהופקדו בחשבונו של גור. הוא הפקיד אותם בעצמו בבנק, ונתן כתובת נכונה של קרובי־משפחה ברחובות, בשם גורביץ. כאשר נתפס, היו בתוך מחבט־הטניס שלו שטרות נוספים, בעלי מיספרים רשומים במישטרה.

יתכן שאפשר להיעזר בת־אוות הבצע של גור ולנסות להתחקות אחריו דרך חשבונות בנק שלו או של מקורבי. לצורך בריחה היה זקוק בוודאי לכסף, ויתכן שקיבל אותו ממקורביו בתואנות שונות.

כאשר נעצר גור בזמנו, בעיקבות מציאת הכסף, הוא לא הודה באשמה.

גור נשבר רק כאשר השמיעו לו החוקרים הקלטת שיחה בינו ובין מישפחת ירדן. שם זוהה קולו בוודאות על־ידי מכונות־קול מדוייקות של הטכניון.

גם זה מלמד כי גור הוא אגוז קשה, שלמרות כל ההוכחות לא הצליחו מיטב חוקרי־המישטרה לשבור אותו במשך תקופה ארוכה. אותו בוחן־נפשי וביטחון עצמי מלווים בוודאי את גור גם בבריחתו הנוכחית.

מייד לאחר תפיסתו של גור, ביולי 1980, עוד לפני מישפטו, ערך הפסיכולוג ד"ר דויד רודי ניתוח אישיותו של גור למען העולם הזה. מדהים לקרוא היום את המלים הנראות ממש נבואיות.

אמר אז רודי:

סביר להניח כי בכלא ירגיש החוטף חופשי מאותו תליין פנימי (הכוונה לפסיכופטיה שלו), יתכן גם שייפתח רגש־עליונות.

תוך תקופה מסויימת יחזור למישחק הרגיל שלו. הוא ירשים עד מהרה את הסוהרים והעובדות־הסוציאליות באישיותו ובקיסמו האישי. סביר שיחזור לעייר, אם יאפשרו לו. הוא ישתדל לפתח עד כמה שאפשר את כישרונו, כדי שכולם יתפעלו מציוריו...

פסיכופט איננו מטומטם. להיפך, בגלל הצורך החולני להוזיק לזולת, הוא עושה מאמצים עליונים להצליח.

למכריו קשה לתפוס שאדם נעים־הליכות כזה תכנן מראש לרצוח ילד... מכריו וידידיו אומרים עליו כי הוא ניחן בכישרון יוצא מן הכלל לעורר אמון. אומרים כי הוא אינטליגנטי, תרבותי, אישי־שיחה וכו', אך מי שאומר זאת לא יודע כי כל זה רק מישחק.

הפסיכופט איננו כן כלפי הסובבים אותו. הוא אומר דברים כדי לסכר את האוזן. הוא מחפש אצל כל אחד את הנקודות החלשות באגו, שעליהן יוכל לטפוח כדי להתחבב. הרצון ליצור אמון אינו נובע מתוך רגש לזולת. זאת היא מטרה בלעדית, שמאחוריה עומד רק דחף כפייתי עצום ובלתי־ניתן־לשליטה — הדחף להזיק.

הפסיכופט מחפש תמיד דרכים כיצד לנצל את האמון שרכש לו, כדי להזיק. כך מספרים ידידיו של גור כי נהג ללוות כספים ותמיד שכח להחזיר. ביצע פריצות דווקא לבתי־עסק של אנשים שהכיר בסביבת מגוריו, ב־נתניה, ואיכזב תמיד את מי שתלה בו תיקוות.

עד כאן דיברי הד"ר רודי.

נראה כי התיאוריה הזו הוכיחה את עצמה שנית. גור הקסים את מנהל־הכלא, הרשים אותו בציוריו, רכש את אמונו וניצל אותו כדי להזיק. הוא איכזב את האנשים שתלו בו תיקוות ונתנו לו הזדמנות להוכיח את עצמו. הוא שוב נשך את כל הידיים שעזרו לו.

הפעם אין לו מה להפסיד. גם אם ייתפס. העונש שיוטל עליו לא יהיה כבד מזה המחכה לו מקודם — מאסר עולם ועוד 34 שנות־מאסר מצטברות.

כלוב בלי ציפור זהו הרושם שמשתנה של גור. משמאל שולחן קטן בעל מושבים מרופדים. על השולחן נייר־טואלט רך – מיצרך מבוקש בכלא – מאפרה ומוסות־קפה. את התא חלק צבי גור עם אסיר אחר. בעל הזכות למיטה התחתונה.

איפה הרוצחים כולם?

(המשך מעמוד 37)

התיקשורת וגירש אותם מחנותו, תוך שהוא עומד על זכותה של הקורבן לפרטיות. אך ליד מדרגות הבניין התלקח סיכסוך בינו ובין היימן, ש־התעקש לקבל מידע. העניין הסתיים בכתב־אישום שהוגש נגד היימן על הסגת־גבול.

המזוקן עם השאלה

אבל הדראמה של היום הרביעי הגיעה לשיאה כאשר צוות־הטלוויזיה עלה לקומה השישית, שבה התקבצו רוכשי־דירות של חברת קלרין ועשרות עורכי־הדין המייצגים אותם. גם האולם של נשיאת בית־המישפט, שהוא גדול במיוחד, היה קטן מלהכיל את כל הבאים. רבים נותרו בחוץ וצבאו על הדלת. שוטרים ופקידי־עזר עצרו את הקהל מלהתפרץ לאולם.

הדיון החל בהיעררו של עורך־הדין יהודה מוריץ, המייצג את חברת קלרין, שביקשה בעצמה את הפרוק. "אולי הוא ירד לבקר את מישפחת מוריץ" אצל השופט שטרוזמן?" שאל מישהו בבדיחות־הרעת, אבל הוא הושתק מייד על־ידי הקהל העצבני. אנשים שוחחו זה עם זה כאחים לצרה, כל אחד סיפר כמה כסף השקיע כבר בדירה ואיזה ביטחונות יש בידו. צעיר בעל זיפי־זקן הטריד את העיתונאים ועורכי־הדין. הוא סיפר כי אשתו בחודש השביעי להריונה, את כל כספם כבר מסרו לקלרין וגם את דירתם הישנה העבירו לחברת קלרין. "מה יהיה, איפה נגור?" שאל את כל מי שפגש.

סוללה של עורכי־דין הזדהתה לפני השופטת אבנור. כל עורך־דין אמר את שמו ואת מי הוא מייצג. היו שם עורכי־דין שייצגו את הפרוייקטים הגדולים של קלרין, כמו פואבלו־אספניול בראשון־לציון והמדורגים בנתי"ם. היו כאלה שייצגו מרכזי בניה באשדוד ובחדרה, והיו גם עורכי־דין שהוזעקו למקום ברגע האחרון על־ידי לקוחות פרטיים, למישמע הידיעה ברדיו. הם לא היו לבושים במדי־מישפט, והתנצלו לפני השופטת על כי באו לבושים בבגדי ספורט ומקטרונים משובצים.

כאשר הגיע עורך־הדין מוריץ, הוא הרגיע את כולם ואמר כי אין אמת בשמועות השונות בעיר, כי מישפחת מהטוב (בעלי קלרין) עזבה את הארץ במטוס פרטי, נסעה למצריים או ירדה לארגנטינה מולדתם. הוא סיפר כי היו איומים על בני המישפחה, ולכן הם לא באו לבית־המישפט.

כמה מעורכי־הדין, המייצגים את המשתכנים, העלו טענות בדבר רמאות מצד מישפחת מהטוב, ודרשו לעכב את יציאתם מהארץ ולהפקיד את דרכון־ניהם במישטרה. "הם חילקו ערבויות אישיות לכל אחד," אמר אחד מעורכי־הדין, שסיפר כי קונים ששמעו על קשיים כלכליים של חברת קלרין. פנו אישית לבעלי־החברה וביקשו ערבות. בעלי־החברה הרגיעו אותם ונתנו להם ברצון ערבות אישית על נייר־מיכתבים של החברה. "הקונים הם אנשים תמימים, הם אפילו לא שמו לב שליד החתימה לא היה מיספר תעודת־זהות או כתובת. הם הסתפקו בחתימה של אחד מבני מישפחת מהטוב," אמר עורך־הדין.

הדיון היה קצר, מאחר שכל הצדדים הסכימו כי יש למנות מפרקים וכי בראשם צריך לעמוד הכנ"ר — כונס־הנכסים הרישמי. זאת כדי שהוא יפקח אישית על כל פעולה וידאג לאינטרסים הרבים והשונים הכרוכים בפרשה. כאשר יצא עורך־הדין מוריץ מהאולם, ניגש אליו הבחור המזוקן ושאל גם אותו: "מה יהיה על הדירה שלי?" "אני רק עורך־דין," ענה לו מוריץ, ומיהר במבוכה לצאת מהאולם.

---

* אין קירבת מישפחה בין השניים.

עורך־הדין הסתבך

(המשך מעמוד 32)

ואיים בהתאבדות. גם אז, לדיברי הכתבה, סירב עורך־הדין למכור את הדירה. למחרת התאבד הנכה.

למרות ששמו המפורש לא הוזכר בכתבה, הגיש עורך־הדין איזמן קובלנה פלילית פרטית נגד המקומון ועורכו, ארנון.

השבוע הסתיים הדיון בתביעה, ואר־נון הורשע בהוצאת־דיבה על איזמן. השופטת עדנה בקנשטיין מצאה כי העובדות שבכתבה לא היו אמת; וכי ארנון לא פעל בתום־לב בעת כתיבתה של הכתבה. היא הרשיעה את עורך המקומון, ותגזור את דינו בתחילת השנה.

הגיס מופיע בתיק

עוד תביעת־הדיבה של איזמן נגד ארנון כבר הסתיימה, לא נעש־תה בינתיים כל פעולה בתיק הפלילי

שופטת בקנשטיין
גזר־דין בתחילת השנה

נגד איזמן, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

ברנס, שהואשם גם הוא על חלקו בפרשה, נשפט בינתיים ודינו נגזר למאסר. הוא הספיק להשלים את ריצוי העונש ויצא כבר לחופשי. ואז התברר, כי משום מה נרשם בטעות ביומן המח־לקה הפלילית של בית־המישפט ה־מחוזי בתל־אביב, כי תיקו של איזמן הסתיים.

אבל זאת היתה טעות, והתובעת ביילין חיכתה עד לסיום מישפטו של ברנס, כדי לזמנו כעד תביעה למישפטו של איזמן. ואז פנתה לבית־המישפט ומועד הדיון בתיקו של איזמן נקבע לסוף החודש, לפני השופטת שושנה ברמן. המישפט אמור היה להיערך מיום ליום ולהסתיים עוד לפני תוך השנה.

אולם, ימים ספורים לפני מועד הדיון, הוגשה לבית־המישפט בקשת דחיה. עורך־הדין איזמן טען כי הוא חולה במחלה קשה וזקוק לטיפול מיוחד בחו"ל, ועל כן ביקש את דחיית המישפט.

למרות התנגדות הפרקליטות, הצ־ליח עורך־הדין אסף כספי, שהופיע בתיק עבור גיסו, לדחות את תחילת הדיון לחודש מרס 1986. עורך־הדין כספי הסביר כי ברצונו לפנות ליועץ המישפטי ולבקש עיכוב־הליכים. וזה למרות שבתיק זה כבר הוגשה בקשה אחת כזו, והיא נדחתה על־ידי היועץ המישפטי.

ובינתיים מצפה נתניה להמשך הפר־שה.

לקבל התקף־לב

(המשך מעמוד 7)

נעימים, בפרט גונן. זה מאוד חשוב, שאדם בתפקיד כה רגיש ועמדה כה בכירה, העלול לחרוץ גורלות, יהיה בעל תכונות אנושיות.

השיחה התנהלה באווירה נינוחה, על ספל־קפה. החוקרים היו מאוד אדיבים. נון־סטופ התנצלו, על עצם המעמד והסיטואציה — על זה שאנחנו נחקרים.

הם שאלו על תנועות בחשבון־הבנק שלי. את השם ברש לא הזכירו אפילו במילה:

כל מה שביקשנו היה שהם יסכמו את השיחה במהירות האפשרית, יגיעו למסקנות ויפרסמו אותן במהירות המירבית. ואכן כך היה. כל הכבוד להם על כך! מוזר, בארץ נקבעו כאלה נורמות של סחבת, עד שטיפול יעיל בפרשה הפך ליוצא־דופן וראוי למחמאות!

השבוע אני עולה לכנסת, כדי לדבר עם חברי ועדת־חוקה־חוק־ומישפט. ברצוני להמחיש להם, לכל אחד ואחד בנפרד, מה עובר על אדם במצב שטופלים עליו עלילה זרונית. כמה שאני יותר נכנסת לפרטים, אני יותר כואבת את הפרשה.

תחשבי, למשל, על הילדים שלי. את יודעת מה הם עברו בימים האחרונים? את יודעת איזה עם אכזר הם ילדים? יש לך מושג מה הם מסוגלים לומר? לא רק לומר בקול. מספיקה ההרגשה, שאתה הולך במיסדרונות בית־הספר וכשאתה מתקרב — השיחות גוועות, הליחשושים פוסקים וכולם מביטים עליך, כאילו אתה נגוע במשהו.

אנשים רעים

כל הזמן שואלים אותי — מדוע העלילו דווקא עלינו? באמת שאין לי מושג!

מיקי אלבין היה חבר קרוב שלנו. כמה שהוא היה אדם סגור, אצלנו הוא חש כבן־בית, ונפתח לחלוטין. הוא היה חבר אמיתי, ואהב לעזור. לא ברור לי מה אירע שם. קשה לי להאמין, על־פי ההיכרות עימו — אורח־חייו הצנוע, עד שהתחתן עם גליה, ואופיו — שעשה מעשים בלתי־כשרים. אבל ברור שאם מתנהלת חקירה בעניינו, כל מי שהיה מקורב אליו, שמו נזרק לעניינים. כללית, הרי ידוע, מהם יחידים במרכאות כפולות בעולם הפוליטיקה. איני רוצה אפילו להיכנס למחשבות מיותרות בנושא ולנסות ולהצביע מיהם האנשים שניסו לטפול כל זאת עלינו — אנשים רעים! שיחיו עם מצפונם!

היו לי גם הפתעות לטובה במשך ימי־הסיוט האלה. צילצלו המוני ידידים והוכיחו עצמם כחברים. ראי כמה עציצים מונחים לי בסלון. ידידי יודעים שהדבר האהוב עליי ביותר זה עציצים.

צילצלו גם שרים וחברי־כנסת רבים. קשה לי לציין אכזבות, אבל הפרשה נמשכה זמן קצר. כמה ימים. אילו היתה, חס־וחלילה, נסחבת זמן ממושך יותר, אולי הייתי עדה לגילויים פחות חבריים.

אברש"ה עבר את העניין הזה הרבה יותר קשה ממני, אני חושבת. רואים את זה עליו. זה לא שאני חזקה ממנו. זה פשוט נגע בו. חדר לתוכו. לי דבר כזה לא היה מקלקל קריירה.

מה את אומרת על כך, דפנה (היא פונה אל בתה)?

הנה, גם היא מסכימה עימי. הוא היה צריך להמשיך לתפקד בעיצומם של הפירסומים. הכאב שלו כל־כך חד מכיוון שהוא אדם סגור, מופנם, אבל זה ניבט ממנו.

אני לא מבינה מדוע ניסו לטפול עליו דווקא האשמות מסוג כזה — של כספים. האם נתקלו פעם באברש"ה במיסעדות־פארי? הוא בכלל לא טיפוס כזה!

אני עומדת להיאבק, כדי שיידעו כולם מה עבר עלינו, ויש לקוות שאנשי־ציבור אחרים לא ייאלצו לעבור זאת על בשרם.

חמרורים

מחיפה לביירות וחזרה

נתמנה ♦ לראש אגף כוח אדם בצה"ל, אלוף **מתן וילנאי**, 44, לש־עבר קציין־צנחנים וחיל־רגלים ראשי ובנם של חוקר ארץ־ישראל הוותיק הד"ר זאב וילנאי ואשתו, יוצאת מצ־רריים. וילנאי, יליד ירושלים, הוא חניך הפנימיה הצבאית בחיפה (שבה נולד אביו), נפצע קשה בפעולת סמוע (בדרום הר חברון) ב־1966, עת פגע כדור בריאתו, השתתף בחילוץ חטופי מטוס אייר־פראנס מאנטבה (בתפקיד סגן מפקד הפעולה) והיה אחראי לפינוי ביירות במילחמת הלבנון.

● ● ●

אין רגליים שמאליות

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־70 של **סמי פרי**, המנהל מזה 50 שנה בית־ספר לריקוד ("סמי") בצפון תל־אביב. פרי, חייט יליד סאלוניקי, החל את דרכו בארץ כפועל־בניין וכמומחה לציפוי־מראות, עד שגילה את האפ־שרויות הטמונות בהוראת הריקוד, תמורתה גבה לירה ארץ־ישראלית אחת לשיעור (כיום הוא גובה 8,000 שקל לשיעור). סמי, שגידל דורות על וולס, טנגו, רומבה, צ'ה־צ'ה־צ'ה וצ'רלסטון, מאמין כי "אין רגליים שמאליות, כל אחד יכול ללמוד לרקוד!"

● ● ●

השר שהצטיין בישיבה

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־75 של **אליעזר שוסטק**, ח"כ ליכוד, יליד רוסיה ובנו של סוחר־עצים, שאחר לימוד בישיבה (שבה הצטיין וזכה בהיתר־הוראה) ועיסוק בציור, עלה ארצה, שבה נולדו ארבע בנותיו, ושבה היה רוב ימיו מזכיר הסתדרות העובדים הלאומיים (וגם מזכיר־המערכת ה־ראשון של המשקיף, יומון המיפלגה הרוויזיוניסטית בטרם מדינה), ולבסוף, בממשלות בגין ושמיר, במשך שבע שנים, שר־הבריאות.

● ● ●

המשורר על הסוס

נחוג ♦ בחיפה, יום־הולדתו ה־81 של **ש. שלום** (שלום שפירא), משורר ולשעבר יו"ר אגודת־הסופרים, בנו ונכדו של רבנים פולניים יוצאי־דופן (האב נודע גם כצייר והסב, בעלותו ארצה, נטש את הרבנות לטובת מלאכת הדפוס). גם שלום עצמו התכונן בדרך מיוחדת לעלייתו ארצה: מתוך הנחה שיחיה בארץ חיי ברווים, למד רכיבה על סוסים בבית־הספר הגבוה לרכיבה בווינה, בירת אוסטריה. אך את דרכו בארץ החל דווקא כמורה בבית־ספר לבנות בכפר־חסידים שבפאתי עמק־יזרעאל.

● ● ●

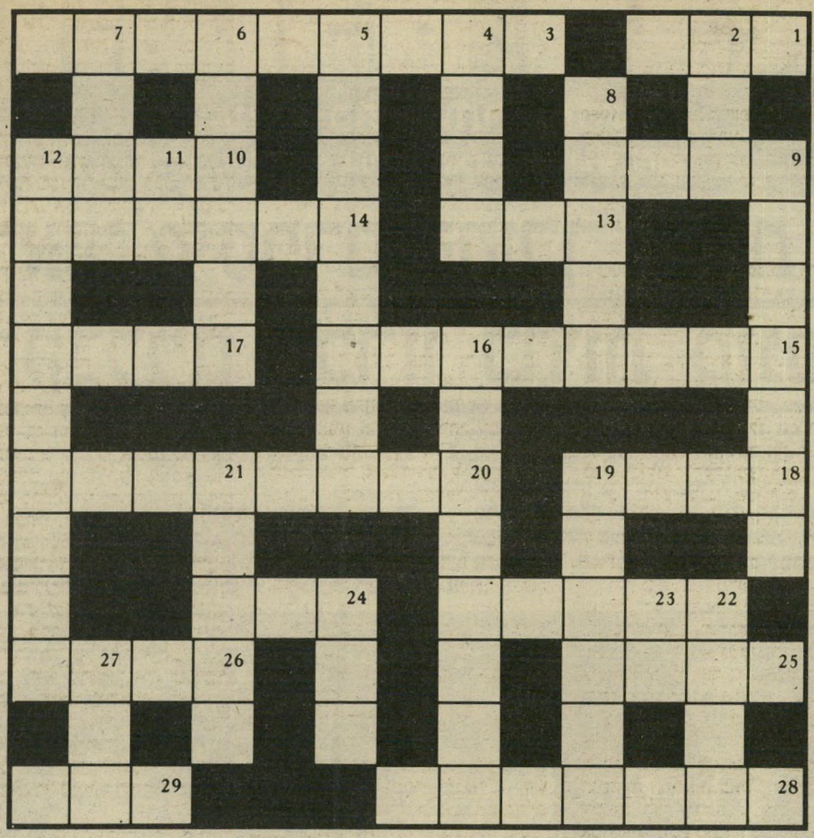
מאודיסה לירושלים

נפטר ♦ בגיל 87, **נחום שדמי**, אלוף־מישנה בצה"ל (ואביו של תת־אלוף יששכר "ישכה" שדמי, הזכור מפרשת כפר־קאסם). שדמי, שאירגן בצעירותו את הבטליון היהודי באו־דיסה בשלהי מילחמת־העולם הרא־שונה, היה בארץ לסוולד־כבישים ול־איכר, בטרם גילתה אותו רוזה כהן־רבין (אמו של יצחק רבין). שגייסה אותו לאירגון ההגנה, בו עלה עד מהרה בשלבי הפיקוד, עד היותו למפקד מחוז ירושלים בימי מילחמת־העולם השניה. בצה"ל היה שדמי ראש ענף הסגל (האחראי לתנאי־השרות של הקצינים) ולראש בית־הדין הצבאי העליון. מש־יצא לגימלאות היה למבקר הפנימי של מפא"י, תחת התואר ראש המוסד לביקורת.

---

* אם וילנאי, כפי שמצפים רבים, יגיע באחד הימים לכס הרמט־כ"לות, יהיה לכך רק תקדים אחד: צבי צור הוא היחידי מבין 12 הר־מטכ"לים של צה"ל שהיה ראש אכ"א בטרם היה לרמטכ"ל.

תשבצופן השלם הזה 2521

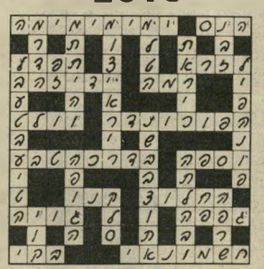
מאוזן:

1. הועיד זמן לכל בשר (3).
3. איזה פעולת תרמית יפה! (5,4).
9. הפך את ההיצע לחסר רוח־חיים (4).
10. בגלל המצביא הוא הלך? (4).
13. משתה כיד המלך בחפירות (3).
14. גס וטורפני במידה מסוימת (6).
15. ברטרוספקטיבה תבחינו ב־ודאי ברוח המוזרה (5,3).
17). גזם במדבר (4).
18. צליל הצלילים לתנועת־המרי (4).
20. מדוע עקוב לא יהיה למי־שור? כי הוא תמיד ניצב אנכית (4,4).
22. בשל מעשה־הקונדס השבו־לת עלולה להיות ירוקת־עין (5).
24. אריק מריה רמרק שם הכל על הכף (3).
25. מין חור (4).
26. יש ריח ניחוח? (4).
28. חיית־טרף למשל (2, 5).
29. שבע־עשרה זה לא רע (3).

מאונך:

2. יופיטר לא טעה (3).
4. קבל את הכתר על אף ההע־רכה השלילית (4).
5. הפטפוטים עם אגם על היצי־רה (8).
6. בשדה ובכפר אין מחסור בו. רגב אחר רגב (6).
7. הישועה תבוא לבעל הדם הכחול (4).
8. ראש־ממשלה עם ביצים (5).
9. דרך אגב, שמענו שלא נצטרך לשלם (3, 4).
11. כשחסר לחם בבית, הפרוד הוא בלתי נמנע (2).
12. לא ניטור להם איבה למרות שהתחברו אל עם־הארץ (5, 4).
16. חיול עמים יישאר כנראה לנצח (2, 6).
19. „לבנות כסא... שיבוא" (6).
21. על מה אשורר כאשר קר בקן (ח) (5).
22. משתפר בחצות (4)
23. הנשיא עבר כאן (2).
24. רץ כמו שמיר (3).
27. כל הצדדים לא קבלו את ההצעה (3).

פתרון תשבצופן 2519

אביגיל ינאי

זיוה תלם ZIVA TELEM

זיוה תלם מזמינה אותך
לחדר התצוגה בביתה בהרצליה פיתוח

חדש בארץ:

תצוגת דגמי ערב נפלאים תוצרת „אופנת ערב זיוה תלם"
★ צבעים מרהיבים גם לחורף
★ דגמים מקוריים
★ ניתן להזמין בכל הגדלים ובכל הגוונים

השקיעי בבגדי־ערב ולא תתחרטי!!

אביזרים: מחרוזות, תיקים, חגורות
תואם לבגדי־ערב וכמו כן תואם לבגדי הקיץ שלך:

♦ תמרה יובל
♦ „ורוד"
♦ שרה מילך – סריגים
תואמים לבגדי הערב
♦ רזיאלה
♦ חוה לוי
♦ „פיצי"
♦ M/N

אל תחמיצי את התצוגה!
המכירה תתקיים ביום שישי 27.12.85
וביום שבת 28.12.85
בין השעות 14–10 19–16
דוד המלך 10, הרצליה פיתוח

להתראות זיוה

השולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 33 ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

לאור מיספרם ההולך ופוחת — הקבלנים יוכרזו כחיות מוגנות

ירידה חדה נרשמה, בחודשים האחרונים, במיספר הקבלנים בארץ, אחרי שרבים מהם נמ־לטו לחו"ל.

סקרי הרשות להגנת־הטבע, שערכו את ה־מיפקד האחרון, נדהמו לגלות שלמרות התנאים הסביבתיים הטובים, הולך וברוח מיספרם, ויש חשש שללא פעולה דראסטית, עלולה ישראל להיוותר ללא קבלנים כלל. כתוצאה מכך הוחלט להכריז על הקבלן הישראלי כעל בעל־חי מוגן, וכל מי שינסה לפגוע בו יהיה צפוי לעונשים חמורים.

ברגע האחרון נודע כי גם חברות־הבניה עצמן תוכרזנה כשמורות־טבע. השמורה הרא־שונה, שבונת „קלרין", תיפתח לציבור כבר בימים אלה.

קבלן שמור אברהם גינדי

בעלי טלפונים בישראל לא מגדלים כלב

דרינג... דרינג... צילצל הטלפון בקול מבשר רעות. הלו, הלו, שמי ענת ואני עורכת סקר על גידול כלבים בבית. האם יש לכם כלב?

לא! עניתי.

טראח... טחחר... בזזז... הסתיימה השיחה בטריקת דלת.

אל תתפלאו אם בעוד שבוע או משהו כזה יתפרסמו בעיתונות מסקנות הסקר, אשר יראו מעבר לכל ספק כי „100% מהציבור, שניתן ליצור איתו קשר טלפוני, אינו מגדל כלבים בביתו."

ואני רק מציר על כך שהשיחה הסתיימה כה מהר, בטרם היה סיפק בידי להביא לידיעתה של הגברת הצעירה כי אין באפשרותי לגדל בוזמנית גם טלפון וגם כלב. והיות שכך, ברורה העדפתי לגדל טלפון, שכן מה הסבירות שאדם יצלצל בכלבו, שלא לדבר על הקלות היחסית שבה אילפתי את הטלפון שלי לעשות את צרכיו מחוץ לבית.

האיצטדיון נסגר בשבת

ביום שבת האחרון, בשעה 4 אחרי־הצהריים, נסגרו שערי איצ־טדיון ומבלי באנגליה, ולא הותרה עוד כניסת קהל למישחק המסקרן בין האלופה אברטון לבין הטוענת לכתר, מנצ'סטר־יונייטד.

עונש־מוות יספק צורכי הפחם של ישראל

אחת ההמלצות שהונחו על שולחנה של ועדת־גפני, הדנה בהרחבת נמל־הפחם באשדוד, אומרת כי יש לזרז את תהליכי החקיקה של הטלת עונש־מוות ולהכניסם למתח גבוה.

מכל הוצאה־להורג בכיסא חשמלי ניתן לייצר כ־70 קילו של פחם לבן. הכיסא עצמו יופעל באנרגיה סולא־רית.

ובאותו עניין: נוקים חמורים נגרמו לחברת־החשמל בישראל בעיקבות דרישת הרבנות הראשית להטביל את הפחם השחור לפני הכנסתו לשרות בישראל.

מיכתבים למערכת

קראתי במעריב שהורמון מלאכותי יגדיל אברי־מין קט־נים מדי, ואני תמה עד היכן הגי־עה חוצפתם של ההורמונים?

לא די להם שהם מקימים אוניברסיטה לעבודה זרה בהר־הצופים, הנה עתה הם מנסים לפתות את צעירינו היהודים בתכסיסים שפלים!

ואני שואל: עד מתי? איפה? ולאיזה אורך ניתן להגיע?

● תשובת המארכת: לפני שאתה מחליט להתחיל בטי־פול, עליך לדעת שזהו טיפול יקר ופואב, ומניסיון אישי לא ניתן להגיע מעבר ל־40 ק"מ.

אף חולה־לב אחד לא מת בגלל מחסור בתרופות

החולים בבתי־החולים בישראל ממשיכים למות מוות טיבעי עקב תת־תזונה.

כותרות גנובות

מס־הכנסה דורש מיליארד ממורה ל־דיקדוק בעימנואל, שסיפסר בבניינים ב־שטחים – ובהם ה־בניינים פועל והת־פעל.

■

החלטת הוועד־ה־מנהל של בית־חרו־שת לגומי: שבוע עבו־דה גמיש.

■

בשולי הסקר על הרגלי־המין של ה־אשה הישראלית ני־תן למצוא כי 90% מהנשים בישראל הן אנאלפבתיות – זאת מאחר ומתוך 1000, שקיבלו את השאלון, ענו רק 100.

■

המורמונים יורשו לשחק כדורגל גם בשבתות.

■

חליפה שחורה הו־ענקה לחניך מצטיין בקורס קראטה ב־מאה־שערים.

רופא ישראלי זקוק בדחיפות ל־150,000 דולארים כדי לבצע ניתוח כבד בחו"ל

הרופא הצעיר, 32, סיים את לימודיו בהצטיינות ו־הוכשר לתפקיד מנתח־כב־דים. אולם מאחר שכל החו־לים מוטסים לארצות־הב־ריה, הוא נותר ללא פרנסה והוא נמצא כעת במצוקה קשה. הציבור מתבקש לסייע לרופא, ולתרום בעין יפה.

הח"כים יחוסנו גם נגד אבעבועות

מיכה רייסר, המתנגד ל־הצעתו של היועץ המישפטי לממשלה להגביל חסינות חברי־הכנסת, טוען כי החסי־נות איננה די רחבה ויגיש הצעת־חוק, שלפיה יהיו מע־תה חברי־כנסת חסינים בפני כדורים.

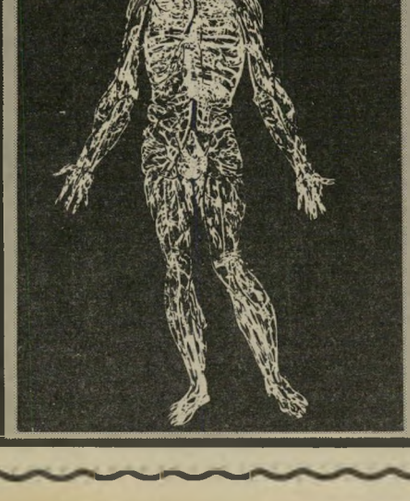
אריק שרון: אני בעד הצבת הטילים בסוריה

השר שרון מצדד בהצבת טילים ישראלים בתוך שטח סוריה, בסמוך לגבול עם ישראל, ואינו רואה כל צורך שישראל תגביל עצמה ל־40 קילומטר מדמשק.

אולפני שקד, קרית־שאול: היכרויות באמצעות צילומי־רנטגן

בעיקבות הצלחתנו הקודמת לגבי שידוכים באמצעות וידיאו, ודרישה מצד ציבור לקוחותינו להכיר את בני־זוגם בצורה מעמיקה יותר, אנו שמחים לבשר על פתיחתו של המ־כון הרנטגנולוגי להיכרויות, בהנ־הלתו של הד"ר קרן לייזר.

בקרוב היכרויות בעזרת תנור מיקרוגל.

לאחרונה נודע לכתבנו, כי בשל מיספר הקוראים הגדול של העולם הבא. לעומת מיס־פר של עותקים המשווקים לציבור — רבו מיקרי גניבת העיתון, בעיקר מקשישים ו־מילדים.

כדי להילחם בתופעה מכו־ערת זו פותח העולם הבא במיבצע סימון עיתונים.

עיתון זה, שהינך מחזיק ביד, מסומן במיספר בלעדי לעותק שלך, ובעזרתו תוכל לזהותו לכשיימצא על־ידי ה־מישטרה בהיגנבו ממך.

המיספר שלך הוא — 34721. זכור אותו.

שרתון חזקה

תערובת וירג'יניה מעולה

בבדיקה של MONDE SELECTION, המרכז הבינלאומי לבדיקת איכויות בבריסל, זכתה סיגרית שרתון במדלית זהב על איכותה המעולה.

אזהרה — משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

אדמון

מיספר 2521 י"ג טבת תשמ"ו, 25.12.1985 שנה 50 המחיר 1850 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

השאלון המלא על

חיי המין של הגבר הישראלי

